۱۳۰۳

۵۸۸۲

قوانین موضوعه
ومسائل مصوبه

دوره پنجم

تقنینیه

مطبعهٔ «مجلس»

مجموعه

قوانین مصوبه دوره پنجم تقنینیه مجلس شورای ملی

لزوماً خاطر مطالعه کنندگان محترم را بمراتب ذیل که مشخص ترتیب تنظیم و طبع کلیه قوانین دوره پنجم تقنینیه است متوجه میدارد.

اولا ـ این مجموعه به پنج قسمت ذیل منقسم وبترتیب تاریخ تصویب تنظیم شده است.

۱ ـ قوانین

۲ ـ مقاوله نامه‌ها وامتیازات

۳ ـ کنترانها

٤ ـ تصویبات مالی :

بودجه ها ـ اعتبارات ـ شهریه ها و مستمریات

۵ ـ تصمیمات متفرقه از قبیل :

تفسیر واصلاح بعضی ازمواد نظامنامهٔ داخلی مجلس شورای ملی ـ تشکیل کمیسیونهای فوق العاده مانند اقتصادیات ـ تجدید نظر در قانون انتخابات وغیره ـ دعوت دولت برای مطالعه دربارهٔ امور ـ

ثانیاً قوانین مربوطه بامور قضائی :

بموجب رأی و اختیار خاصی که مجلس شورای ملی بکمیسیون پارلمانی عدلیه داده (بصفحه ۱۹ مراجعه شود) موقتاً بموقع اجرا گذارده میشود درطبع مجموعه قوانین دورهٔ چهارم قوانین موقتی درمجلد علیحده طبع شده بود ولی چون قوانین جاریه مملکتی بایستی باسهل وجوه در دسترس ارباب احتیاج ومورد استفاده عمومی واقع گردد قوانین مزبوره هم درجزو قسمت اول این مجموعه بطبع رسیده است

ثالثاً برای این مجموعه دو فهرست تنظیم شده :

اولی فهرست اجمالی است که در ابتداء کتاب مشخص قسمت های پنجگانه است.

دومی فهرست تفصیلی است که در مقدمه هر یك از قسمتهای پنجگانه ترتیب شده است تاچنانچه دارندگان مجموعه بخواهند هریك ازقسمتها را منفرداً مجلد نمایند فهرست مخصوص آنرا ضمیمه نمایند

معاون اداره تقنینیه مجلس شورای ملی
س - داود طوسی

فهرست

قوانین موضوعه

ومسائل مصوبه دورهٔ پنجم تقنینیه

قسمت اول

قوانین

از صفحهٔ ۹ تا صفحهٔ ۲۹۶

فهرست قوانین موضوعه ومسائل مصوبه دورهٔ پنجم تقنینیه

نمره ترتیب	شرح	ازصفحه	تاصفحه
	قسمت اول		
۱	قوانین	۹	۲۹۶
	قسمت دوم		
۲	مقاوله نامها ـ امتیازات	۲۹۷	۳۲۸
	قسمت سوم		
۳	کنترات ها	۳۲۹	۳۵۵
	قسمت چهارم		
	تصویبات مالی :		
٤	بودجه ها	۳۵٦	٤۰٦
٥	اعتبارات	٤۰۸	٤۲۹
٦	شهریه ها و مستمریات	٤۳۰	٤۸۸
	قسمت پنجم		
۷	تصمیمات متفرقه	٤۹۱	٥۰۰

توضیح آنکه قبل از قسمت های پنجگانه فوق فهرست تفصیلی راجع بهریك از قوانین مصوبه برای سهولت ضمیمه شده است

نمره ترتیب	شرح	ازصفحه	تاصفحه
١	قانون اضافه یکدرجه دوقرانی بردرجات موجوده تذکره	٩	
٢	قانون صدور پوست بره	١٠	
٣	قانون اخذ حق تمبراز بلیط ورودیه نمایشگاهها	١١	١٢
٤	قانون اصلاح قسمت سوم ماده ١٢٠ نظامنامه داخلي	١٣	
٥	قانون اصلاح قسمتی از قانون وسائط نقلیه	١٤	١٧
٦	قانون قطع مستمریات علاوه برتصویبی اشخاصی که درقوی ئیل ١٣٢٥ جرح وتعدیل شده	١٨	
٧	قانون اجازه اجرای لوایح قانونی پیشنهادی وزارتعدلیه پس از تصویب کمیسیون پارلمانی عدلیه	١٩	
٨	قانون اصلاح جمله اخیر ماده (١١٠) قانون اصول محاکمات حقوق	٢٠	
٩	قانون اجازه تاسیس شعبه دفع آفات حیوانی وسرم سازی	٢١	
١٠	قانون معافیت ماشینهای صنعتی وفلاحتي از تأدیه حقوق گمرکي تاده سال	٢٢	
١١	قانون تجارت	٢٣	١١٢
١٢	قانون اختصاص ریاست عالیه کل قوای دفاعیه وتأمینیه مملکتی بآقای رضا خان سردار سپه	١١٣	

نمره ترتیب	شرح	ازصفحه	تاصفحه
١٣	قانون اصلاح قانون مالیات دخانیات	١١٤	١١٥
١٤	» علامات صنعتی وتجارتی	١١٦	١٢١
١٥	» تبدیل اسامی بروج بماههاي پارسی	١٢٢	
١٦	» الغای القاب ومناصب مخصوص نظام والقاب کشوری	١٢٣	
١٧	» انحصار قند وچاي	١٢٤	١٢٨
١٨	» اوزان ومقیاسها	١٢٩	١٣٣
١٩	» سجل احوال	١٣٤	١٥٠
٢٠	» خدمت نظام اجباری	١٥١	١٦١
٢١	» الغای قانون منع صدور پوست بره	١٦٢	
٢٢	» انتخابات مجلس شوراي ملی	١٦٣	١٨٧
٢٣	» معافیت اتومبیل باری کارخانه کبریت سازی آذربایجان از باج راه ومالیات نواقل	١٨٨	
٢٤	قانون اعلام انقراض سلطنت قاجاریه وتفویض حکومت موقتی بشخص آقای رضا خان پهلوی	١٨٩	
٢٥	قانون اصلاح فقره هشتم ماده ١٢٤ قانون ثبت اسناد راجع به ثبت شرکت نامه ها	١٩٠	
٢٦	قانون مالیات املاك اربابی و دواب	١٩١	٦٩١

نمره ترتیب	شرح	ازصفحه	تاصفحه
۲۷	قانون مجازات عمومی	۱۹۷	۲۷۱
۲۸	قانون اجازه تخصیص عوائد تمبر فردوسی برای ساختن مقبره فردوسی	۲۷۲	
۲۹	قانون دویست هزار تومان اعتبار واجازه اخذ صدی پنج اضافه بر مالیات برای اجرای قانون مالیات املاك اربابی	۲۷۳	
۳۰	قانون تشکیل محاکم تجارت	۲۷٤	
۳۱	» محاکمه انتظامی قضات	۲۷۵	۲۷۷
۳۲	» مالیات روده	۲۷۸	
۳۳	» استخدام مستخدمین در باروکابینه سلطنتی وولایتعهد (سابق)	۲۷۹	
۳٤	» مالیات راه والغای عوارض ومالیاتهای بلدی	۲۸۰	۲۸٤
۳۵	» اجازه ساختن خطوط آهن اصلی ومهمه مملکت	۲۸۵	۲۸٦
۳٦	» استخدام اعضاء اداری مجلس شورای ملی	۲۸۷	۲۸۸
۳۷	» اصلاح قانون ثبت اسناد	۲۸۹	۲۹۰
۳۸	» رسیدگی بشکایات ازاحکام صادره ازمحاضر شرعیه	۲۹۱	۲۹۵
۳۹	» شمول ماده ٤۲ قانون استخدام کشوری در باره حکام محاکم وصاحبمنصبان پارکه	۲۹٦	

قسمت اول

قوانین

قسمت اول

قوانین

قانون اضافه یکدرجه دوقرانی بردرجات موجوده تذکره اتباع بی بضاعت

مصوبه اول سرطان ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده - برای مساعدت با اتباع بی بضاعت ایران مقیمین در ممالک خارجه بر درجات موجوده تذکره یك درجه دیگر که قیمت آن دو قران است افزوده میشود

مدت اعتبار این نوع تذکره یك سال بوده وهمه ساله باید تجدید شود و منحصر بعملجات و کارگران و کسبه بی بضاعت ایرانی خواهد بود

قانون

اجازه صدور پوست های بره موجوده تا

۱۵ حوت ۱۳۰۳

مصوب هفدهم سنبله ۱۳۰۲ شمسی

ماده واحده - نظر باینکه مقدار زیادی از پوستهای بره در انبار های گمرکات وصاحبان آنها مانده ورو بخرابی وفساد گذارده اند لذا بوزارت مالیه اجازه داده میشود که ازتاریخ تصویب این ماده تا ۱۵ حوت ۱۳۰۳ پوستهای مزبور را پس از اخذ حقوق ذیل اجازه خروج بدهد.

برای پوستهای شیراز و بخارا	۲٫۵۰	قران
سایر ارقام پوست که قیمت آنها بیش از یکتومان باشد	۲٫۵۰	»
پوستهائی که قیمت آنها یکتومان و یا کمتر است	۱ر	»

قانون

اخذ حق تمبر از بلیطهای ورودیه نمایشگاهها و مجالس تفریح عمومی

مصوبه بیست و ششم سنبله ۱۳۰۳ شمسی

ماده اول - از بلیطهای ورودی بمجالس ذیل در صورتیکه حق الورود دریافت بشود اعم از اینکه بلیطهای ورودیه برای یك یا چند جلسه یا بطور دائم باشد حق تمبر ماخوذ میشود:

ا - کلیه مجالس نمایش و تفریح عمومی

ب - نمایشگاههای صنعتی و امثال آن

ج - کلیه کنفرانسها

د - نمایشگاههای ورزش و مسابقه

ماده دوم - حق تمبر از روی مأخذ ذیل نسبت بقیمت بلیطهای ورودیه ماخوذ میشود:

تا یکتومان از هر دو قران وکسورات آن یکشاهی

علاوه از یکتومان الی سه تومان از هر قران و کسورات آن یکشاهی

علاوه از سه تومان ده یك قیمت بلیط

ماده سوم - معادل حقوقیکه مطابق ماده دو مأخوذ میشود تمبر بر بلیط ها الصاق خواهد شد

ماده چهارم - هر گاه بر بلیطی کمتر از آنچه که بر طبق این قانون معین

شده است تمبر الصاق شود مرتکب از طریق اداری تعقیب و پس از ثبوت تقصیر ده مقابل قیمت کسر تمبر مأخوذ خواهد شد

ماده پنجم ـ عایدات حق تمبر که بموجب این قانون مأخوذ میگردد به بلدیه محل تخصیص داده میشود

اصلاح قسمت سوم ماده یکصد و بیستم نظامنامهٔ داخلی راجع به غیبت نمایندگان در جلسات کمیسیونها و شعب

مصوبه ۲۹ سنبله ۱۳۰۳ شمسی

« نمایندگانی که در سه جلسه متوالی یا شش مرتبه در ظرف سی روز در موقع دادن رأی در مطالبی که جزو دستور آن جلسات است بدون عذر موجه حاضر نباشند بمنزلهٔ کسانی هستند که بعده همان جلسات بدون عذر موجه غیبت کرده اند و نمایندگانی که در جلسات مقرره شعبه و کمیسیون بدون عذر موجه تأخیر نمایند نسبت بهر نیم ساعت تاخیر یك دوازدهم مقرری روزانه آنها کسر خواهد گردید بدون اینکه برای هر یك جلسهٔ کمیسیون این جرم از نصف مقرری یك روزه تجاوز نماید بعلاوه هر یك از اعضاء کمیسونها که در دو جلسه متوالی و یا در چهار جلسه متناوب بدون عذر موجه در مدت سی روز به کمیسیون حاضر نشوند از عضویت مستعفی خواهند بود »

قانون

اصلاح قسمتی از مواد قانون وسایط نقلیه مورخه پنجم ربیع الاول ۱۳۲۸

مصوبهٔ ۱۳ میزان ۱۳۰۳ شمسی

مادهٔ اول ـ از کلیه وسایط نقلیه شهری در طهران بقرار ذیل مالیات ماهیانه دریافت میشود :

کالسکه و درشکه کرایه با چرخ رزین	۱۵	قران
کالسکه و درشکه کرایه با چرخ آهن	۲۰	«
درشکه اربابی با چرخ رزین	۲۰	«
درشکه اربابی با چرخ آهن	۳۵	«
اتومبیل اربابی	۷۰	«
اتومبیل کرایه	۵۰	«
کالسکه اربابی با چرخ رزین	۳۵	«
کالسکه اربابی با چرخ آهن	۴۰	«
دوچرخه یك اسبه با چرخ رزین	۱۵	«
دوچرخه یك اسبه با چرخ آهن	۲۰	«
چهار چرخه بارکش	۱۰	«
دوچرخه بارکش یك اسبه	۵	«
دلیجان امنیبوس	۴۰	«
اتومبیل بارکش (کامین)	۳۰	«
گاری	۴۰	«

بی سیکلت	۲	قران
موتوسیکلت	۱۵	«
اسب و قاطر و مادیان و شتر	۲٫۵	«
الاغ سواری	۲	«
الاغ باری	۱	«

مادهٔ دوم ـ از کلیه وسایط نقلیه که وارد شهر میشوند در طهران (سوای آنها که مالیات ماهیانه میدهند) هر دفعه بقرار ذیل مالیات دریافت خواهد شد :

گاری با دو اسب	۴	قران
گاری با چهار اسب	۵	«
دوچرخه با یك اسب	۲	«
چهار چرخه با یك الی دو اسب	۳	«
کالسکه و درشکه با یك الی دو اسب	۴	«
کالسکه و درشکه با چهار اسب	۵	«
اتومبیل	۱۵	«
اتومبیل بارکش (کامین)	۱۰	«
دلیجان و امنیبوس با دو الی چهار اسب	۸	«
الاغ بارکش و کرایه	۰٫۲۰۰	دینار
الاغ سواری شخصی قاطر اسب مادیان و شتر	۰٫۵۰۰	«
بی سیکلت	۰٫۵۰۰	«
موتوسیکلت	۱	قران

تبصره ـ هرگاه دواب وسایط نقلیه ورودی از تعداد مندرجه در مادهٔ

دوم تجاوز نماید برای عده اضافی مالیات جداگانه اخذ خواهد شد

مادهٔ سوم – کالسکه و درشکه و امثال آنها که در حال تعطیل است ویامثل مال التجاره برای فروش گذاشته اند و در حال کارکردن نیست از مالیات بلدی معاف خواهندبود مشروط براینکه کتباً بدایره مربوطه اطلاع داده شده باشد .

مادهٔ چهارم – مادام که مالکین وسایط نقلیه از فروش ویا انتقال وسایط نقلیه خود کتباً بدایره مربوطه اطلاع نداده اند ملزم بپرداخت مالیاتهای مقرره در این قانون خواهند بود .

مادهٔ پنجم – وسایط نقلیه میتوانند مطابق مادهٔ اول مالیات ماهیانه داده و باین طریق از مالیات دخولیه مذکوره درمادهٔ دوم معاف گردند

مادهٔ ششم – وسایط نقلیه که از مالیات معاف هستند بقرار ذیل است :

۱) وسایط نقلیه مخصوص سلطنت و دولت
۲) وسایط نقلیه مخصوص مأمورین سیاسی دول خارجه
۳) وسایط نقلیه مخصوص قشون ازهر قبیل
٤) وسایط نقلیه متعلق بخدمات صحیه و شیر وخورشید سرخ ایران
٥) وسایط نقلیه مخصوص بخدمات بلدیه

تبصره – وسایط نقلیه شخصی مستخدمین سلطنت و دولت و افراد نظام وصحیه و شیر وخورشید سرخ ایران و بلدیه از مالیات معاف نخواهند بود .

مادهٔ هفتم – هرکس از تادیه مالیاتهای مذکوره درمواد (۱) و (۲) در ظرف مدتی که درنظامنامه معین خواهد شد تخلف نماید علاوه براخذ مالیات

در مرتبه اولی یك ثلث مالیات و در مرتبه ثانی یك برابر مالیات از او جریمه دریافت خواهد گردید

مادهٔ هشتم – اشخاصی که دارای وسایط نقلیه میشوند مکلفند بدایره مربوطه اطلاع دهند والا برای مدتیکه اطلاع نداده اند مالیات مقرره اخذ و و در مرتبه اولی ثلث ودر مرتبه ثانی یك برابر مالیات بعنوان جریمه دریافت خواهد شد .

ماده نهم – مواد ۱ ـ ۳ـ٤ـ٥ـ۷ـ۸ قانون پنجم ربیع الاول ۱۳۲۸ نسخ و مواد سیزده گانه این قانون بر قانون مزبور الحاق میشود

تبصره – الغای مواد فوق مشمول ولایات وسایر شهرهای ایران نخواهدبود

ماده دهم – قانون راجع بابله کوبی و تقسیم سرم کلو درد مصوبه سه شنبه پنجم ذی القعده ۱۳۲۸ شامل این قانون خواهد بود

ماده یازدهم – این قانون فوراً اعلان وتوسط بلدیه بموقع اجرا گذاشته میشود

ماده دوازدهم – بلدیه طهران در تحت نظر وزارت داخله نظامنامه اجرای این قانون را تهیه خواهد نمود .

ماده سیزدهم – بلدیه طهران مکلف است صورت کلیه جمع و خرج خود را در آخر هر ششماه طبع و نشر نموده باطلاع عامه برساند .

قانون

قطع مستمریات علاوه بر تصویبی اشخاصی که در قوی ئیل ۱۳۲۵ جرح و تعدیل شده

مصوبه ۲۲ میزان ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده — مستمریات اشخاصی که در قوی ئیل ۱۳۲۵ جرح و تعدیل شده اگر همان اشخاص از محلهای مختلفه یك یا چند قلم حقوق دیگری داشته اند جزو مقطوعات شمرده شده وعلاوه برمبلغی که ابقاء شده نباید چیزی پرداخته گردد

اجازه اجراي لوايح قانونی پیشنهادی وزارت عدلیه پس از تصویب کمیسون پارلمانی عدلیه

مصوبه دهم عقرب ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده — وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که در دوره پنجم تقنینیه بمجلس شورای ملی پیشنهاد نموده و یا مینماید بعدازتصویب کمیسون عدلیه مجلس شورای ملی بموقع اجری گذارده و پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود تکمیل و ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملي پیشنهاد نماید ـ

تبصره ـ لوایح مزبوره فوق در کمیسون عدلیه مطرح و پس از شور اول طبع و توزیع خواهد شد ـ کمیسون مدتی را معین خواهد کرد که نمایندگان نظریات خود را در موضوع لایحه به کمیسون بدهند و شور دوم پس از انقضاء مدتی که معین شده است بعمل خواهد آمد .

قانون موقت اصلاح جمله اخیر ماده (۱۱۰) قانون اصول محاکمات حقوقي

مورخه سوم جدی ۱۳۰۲ شمسی

ماده واحده ـ از جمله اخیر ماده (۱۱۰) قانون اصول محاکمات حقوقی که بموجب نمره (۱۷) قانون ۳۲ جوزای ۱۳۰۲ اصلاح شده است عبارت (وتمیز) حذف میشود

قانون اجازه تأسیس مؤسسه دفع آفات حیوانی وسرم سازي

مصوبه شانزدهم جدی یکهزارو سیصد و سه شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد که شعبه مخصوصی بنام (دفع آفات حیوانی و سرم سازی) در تحت نظارت مؤسسه پاستور تاسیس نماید

قانون

معافیت ماشینهای صنعتی وفلاحتی از تأدیه حقوق ورودی گمرکی تاده سال

مصوبه هفتم برج دلو یکهزارو سیصد و سه شمسی

ماده اول — کلیه ماشین های صنعتی و قطعات آنها و نیز کلیه ماشینها و ادوات فلاحتی و قطعات آنها از تاریخ تصویب این قانون تا ده سال از حقوق ورودی گمرك معاف خواهد بود

ماده دوم — بارکش ها و اتوبوس‌های موتور دار تا پنج سال از حقوق ورودی گمرك معاف خواهد بود .

ماده سوم — وسائط نقلیه که محمول آنها فقط ماشین و ادوات فلاحتی و قطعات آن و یا ماشین صنعتی وقطعات آن باشد از تأدیه باج راه معاف خواهد بود ولی صاحبان آن باید ورقه معافیت را که وزارت مالیه ترتیب میدهددر دست داشته باشند

ماده چهارم — معافیت فوق شامل ماشینهای ذیل و قطعات آنها نیست :

ماشینهای خیاطی - قیطان دوزی - قلابدوزی و ماشین آژور - ماشین های طبع - گراور وصحافی ماشینهای توتون بری وکیلز سازی - ماشین جوراب بافی ماشین های مربوط‌بطبخ

ماده پنجم — وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون است .

قانون تجارت

مورخه ۲۵ دلو ۱۳۰۳ ـ ۱۲ فروردین و ۱۲ خرداد ۱۳۰۴ شمسی

باب اول

تجار و معاملات تجارتی

ماده ۱ - تاجر کسي است که شغل معمولی خود را معاملات تجارتی قرار داده است

ماده ۲ - معاملات تجارتی از قرار ذیل است

۱ ـ خرید یا تحصیل هر نوع مال منقول بقصد فروش یا اجاره اعم از اینکه تصرفاتی در آن شده یا نشده باشد

۲ ـ تصدی به حمل ونقل از راه خشکی یا آب یاهوا بهر نحوي که باشد

۳ ـ هر قسم عملیات دلالی یا سفارش کاری (کمیسیون) و یا عاملی و همچنین تصدی بهر نوع تأسیساتیکه برای انجام بعضی امور ایجاد میشود ازقبیل تسهیل معاملات ملکی یا پیدا کردن خدمه یا تهیه و رسانیدن ملزومات وغیره

٤ ـ تأسیس وبکار انداختن هر قسم کارخانه مشروط بر اینکه براي رفع حوائج شخصی نباشد

۵ ـ تصدی بعملیات هراجی

٦ ـ تصدی بهر قسم نمایشگاههای عمومی

۷ ـ هر قسم عملیات صرافي و بانکی

۸ ـ معاملات بروائی اعم از اینکه بین تاجر یا غیر تاجر باشد

قانون فوق درسه قسمت بتصویب کمیسیون پارلمان عدلیه رسیده است واینك دریك قسمت بطبع میرسد

۹ ـ عملیات بیمه بحری و غیر بحری

۱۰ ـ کشتی سازی و خرید و فروش کشتی و کشتی رانی داخلی یاخارجی و معاملات راجعه بآنها

ماده ۳ ـ معاملات ذیل باعتبار تاجر بودن متعاملین یایکی ازآنها تجارتی محسوب و دعاوي راجعه بانها از خصائص محاکم تجارتی است

۱ ـ کلیه معاملات بین تجار و کسبه و صرافان و بانکها

۲ ـ کلیه معاملاتی که تاجر باغیر تاجر برای حوائج تجارتی خود مینماید

۳ ـ کلیهٔ معاملاتی که اجزاء یا خدمه یا شاگرد تاجر برای امور تجارتی ارباب خود مینماید.

٤ ـ کلیهٔ معاملات شرکتهای تجارتی

ماده ٤ ـ معاملات غیر منقول بهیچوجه تجارتی محسوب نمی شود

ماده ٥ ـ کلیه معاملات تجار تجارتی محسوب است مگر اینکه ثابت شود که معامله مربوط بامور تجارتي نیست.

باب دوم

دفاتر تجارتی

ماده ٦ ـ هرتاجری مکلف است دفاتر ذیل را دارا باشد

۱) دفتر روزنامه

۲) دفتر کل

۳) دفتر دارائی

٤) دفتر کپیه

این دفاتر غیر از دفاتر دیگری است که در تجارتخانها معمول و داشتن آنها اجباری نیست

مادهٔ ۷ ـ دفتر روزنامه دفتری است که تاجر باید همه روزه مطالبات و دیون و داد و ستد تجارتی ومعاملات راجعه باوراق تجارتی (از قبیل خرید و فروش و ظهر نویسی) و بطور کلی جمیع واردات وصادرات تجارتي خود را بهر اسم و رسمي که باشد و وجوهی را که براي مخارج شخصی خود برداشت میکنند درآن دفتر ثبت نماید.

مادهٔ ۸ ـ دفتر کل دفتری است که تاجر باید کلیه معاملات را لااقل هفته یك مرتبه از دفتر روز نامه استخراج و انواع مختلفه آن را تشخیص و جدا کرده هرنوعی را در صفحه مخصوصی درآن دفتر بطورخلاصه ثبت کند

مادهٔ ۹ ـ دفتر دارائی دفتری است که تاجر باید هرسال صورت جامعی از کلیه دارائی منقول و غیر منقول ودیون ومطالبات سال گذشته خودرا به ریز ترتیب داده درآن دفتر ثبت وامضا نماید و این کار باید تاپانزدهم حمل سال بعد انجام پذیرد

مادهٔ ۱۰ ـ دفتر کپیه دفتری است که تاجر باید کلیهٔ مراسلات و مخابرات وصورت حسابهاي صادره خود را درآن بترتیب تاریخ ثبت نماید

تبصره ـ تاجر باید کلیه مراسلات و مخابرات وصورت حسابهای وارده را نیز بترتیب تاریخ ورود مرتب نموده در لفاف مخصوص ضبط کند.

مادهٔ ۱۱ ـ دفاتر مذکوره درمادهٔ ٦ باستثنای دفتر کپیه قبل از آنکه

چیزی درآن نوشته شده باشد بتوسط رئیس محکمه تجارت یایکی از قضاة دیگر عدلیه یاصاحب منصبان پارکه یاحاکم محل بارعایت ترتیب مزبور امضا خواهدشد برای دفتر کپیه امضـای مذکور لازم نیست ولی باید اوراق آن دارای نمرهٔ ترتیبی باشد در موقع تجدید هر دفتر مقررات این ماده رعایت خواهد شد

متصدي امضاء میتواند در موقع لزوم به سایر قضاة وصاحبمنصبان پارکه نیز اجازه دهند که این وظیفه را از طرف او انجام دهند و در اینصورت اجازه مزبور را باید در ظهر صفحهٔ اول هر دفتر باقید تاریخ نوشته و امضاء کنند

مادهٔ ۱۲ ـ دفتریکه برای امضا بمتصدی امضاء تسلیم میشود بایددارای نمرهٔ ترتیبی و قیطان کشیده باشد و متصدی امضا مکلف است صفحات دفتر را شمرده در صفحه اول و آخر هر دفتر مجموع عدد صفحات آنرا باتصریح باسم و رسم صاحب دفتر نوشته باقید تاریخ امضاء و دو طرف قیطان را بامهر سربی که وزارت عدلیه برای این مقصود تهیه مینماید منگنه کند و لازم است کلیه اعداد حتی تاریخ باتمام حروف نوشته شود

مادهٔ ۱۳ ـ کلیه معاملات وصادرات وواردات در دفاتر مذکوره فوق باید بترتیب تاریخ در صفحـات مخصوصه نوشتـه شود ـ تراشیدن و حك کردن و جای سفید گذاشتن (بیش از آنچه که در دفتر نویسی معمول است) و در حاشیه و یا بین سطور نوشتن ممنوع است و تاجر باید تمام آن دفاتر را از ختم هرسالي لااقل ده سال نگاهدارد

ماده ۱۴ ـ دفاتر مذکوره در صورتیکـه بر وفق مقررات این قانون مرتب

شده باشد فقط در مسائل تجـارتی سندیت خواهد داشت و هرگاه بترتیب فوق نباشد فقط برعلیه صاحب آن معتبر خواهد بود

باب سوم

شرکت های تجارتی

فصل اول

در اقسام مختلفه شرکت و قواعد راجعه بآنها

ماده ۱۵ ـ شرکت تجارتی بر سه قسم است (۱) شرکت سهامی (۲) شرکت ضمانتی (۳) شرکت مختلط

مبحث اول ـ شرکت سهـامی

ماده ۱۶ ـ شرکت سهامی شرکتی است که برای امور تجارتی تشکیل و سرمایهٔ آن بسهام تقسیم شده ومسئولیت صاحبان سهام محدود بسهام آنها است

ماده ۱۷ ـ قیمت سهام وهمچنین قیمت قطعات سهام (درصورت تجزیه) متساوی خواهد بود .

ماده ۱۸ ـ در صورتیکه سرمایه شرکتهای سهامی از بیست هزار تومان تجاوز نکند سهام یا قطعات سهام نباید کمتر از پنج تومان باشد و هرگاه سرمایه زائد بر بیست هزار تومان باشد سهام وقطعات سهام کمتر از ده تومان نخواهد بود

ماده ۱۹ ـ سهام ممکن است با اسم یا بی اسم باشد

ماده ۲۰ ـ سهام بی اسم بصورت سند در وجه حامل مرتب و دارندهٔ

سهام مزبوره مالك شناخته میشود مگر آنکه خلاف آن قانوناً ثابت گردد ـ نقل و انتقال این نوع سهام بقبض واقباض بعمل میآید ـ تملك سهام با اسم بوسیله ثبت اسم صاحب سهم در دفتر شرکت بعمل میآید و اگر صاحب سهم بخواهد سهم خودرا بدیگری منتقل کند باید شخصاً یا بتوسط وکیل ثابت الوکاله این انتقال را در دفتر شرکت تصدیق و امضاء نماید

ماده ۲۱ ـ سهام ممکن است نقدی باشد یا غیر نقدی ـ سهام غیر نقدی سهامی است که در ازاء آنها بجای وجه نقد چیز دیگری از قبیل کارخانه و امتیاز نامه و غیره داده شود.

مادهٔ ۲۲ ـ هر شرکت سهامی میتواند بموجب رأي مجمع عمومی صاحبان سهام که (مطابق شرائط مقرره در این قانون تشکیل شده است) سهام ممتازه ترتیب دهد که نسبت بسایر سهام رجحان و مزایائی داشته باشد ولی ایجاد این نوع سهام مشروط است باینکه اساس نامهٔ شرکت چنین اقدامی را تجویز کرده باشد .

مادهٔ ۲۳ ـ در جلسات مجمع عمومی هیچکدام از صاحبان سهام معمولی و صاحبان سهام ممتازه از حیث رأی تفاوتی ندارند مگر اینکه اساس نامه شرکت طور دیگر مقرر کرده باشد ـ در مواردیکه مجمع عمومی شرکاء نسبت بحقوق نوع مخصوصی از سهام تصمیمی نماید که تغییری در حقوق آنها بدهد آن تصمیم قطعی نخواهد بود مگر بعد از آنکه صاحبان سهام مزبوره در جلسهٔ خاصی آن تصمیم را تصویب نمایند و برای اینکه آراء جلسهٔ خاص مذکور معتبر باشد باید حاضرین جلسه لااقل صاحب بیش از نصف سرمایه مجموع سهامی باشند که موضوع مذاکره است .

مادهٔ ۲۴ ـ در اسم شرکت سهامی نام هیچیك از شرکاء قید نخواهد شد و پس از اسم شرکت باید کلمهٔ (محدود) قید شود

مادهٔ ۲۵ ـ شرکت سهامی بموجب شرکت نامه که در دو نسخه نوشته شده باشد تشکیل میشود ـ یکی از نسختین بطوریکه در مادهٔ ۳۷ مقرر است ضمیمهٔ اظهار نامهٔ مدیر شرکت و دیگری در مرکز اصلی شرکت ضبط خواهد شد

مادهٔ ۲۶ ـ شرکت باید دارای اساس‌نامه باشد که نکات ذیل مخصوصاً در آن تصریح بشود

۱ ـ اسم و محل مرکز اصلی شرکت ۲ ـ موضوع شرکت ۳ ـ مدت شرکت در صورتیکه شرکت برای مدت معینی تشکیل شود ٤ ـ مقدار سرمایه شرکت ومقدار قیمت سهام ٥ ـ نوع سهام (که سهام با اسم است یا بي اسم) عدهٔ هر نوع از سهام و تعیین این که سهام با اسم و بی اسم بچه شکل ممکن است بهم تبدیل شود در صورتیکه این تبدیل اساساً پذیرفته شده باشد ـ ٦ ـ هیئت های اداره و تفتیش ـ ۷ ـ عدهٔ سهامی را که مدیران شرکت باید بصندوق شرکت بسپارند ـ ۸ ـ مقررات راجع بدعوت مجمع عمومی و حق رأی صاحبان سهام و طریقهٔ شور و اخذ رأی ـ

۹ ـ مطالبیکه برای قطع آن در مجمع عمومی اکثریت مخصوصی لازم است

۱۰ ـ طرز ترتیب صورت حساب سالیانه و رسیدگی بآن و همچنین اصولی که برای حساب منافع وتقسیم آن باید رعایت شود ـ ۱۱ ـ طریق تغییر اساسنامه ـ ۱۲ ـ تعیین تکلیف مطالبی که در این قانون موکول باساسنامه شده است :

ماده ۲۷ - براي اينكه شركت سهامي تشكيل شود لا اقل وجود پنج نفر شريك لازم است .

ماده ۲۸ - تشكيل شركتهاى سهامى محقق نميشود مگر بعداز آنكه نادیه تمام سرمايه شركت از طرف شركاء تعهد شده باشد بعلاوه هر كاه سهام باقطعات آن زائد بر پنج تومان نباشد شركاء بايد تمام وجه را نادیه نمايندو الا بايدلااقل ثلث قيمت سهام را نقدا بپردازندو در هر حال وجهى كه پرداخته ميشود نبايد كمتر از پنج تومان باشد

ماده ۲۹ - سهامى كه قيمت آن كاملاً نادیه نشده است سهام با اسم است ونقل و انتقال فقط وقتى جائز است كه ثلث قيمت نادیه شده باشد

ماده ۳۰ - هر گاه يكى از شركاء سهم غير نقدي اختيار كند يا مزاياى خاصى براى خود مطالبه نمايد مجمع عمومى شركاء در جلسه اول كه منعقدميشود امر بتقويم سهم غير نقدى نموده يا موجبات مزاياى مطالبه شده را تحت نظر ميگيرد ليكن تصويب قطعى تقويم يا موجبات مزايا بعمل نمى آيدونشكيل شركت واقع نميشود مگر در جلسه ديگر مجمع عمومى كه بر حسب دعوت جديد منعقد خواهد شد و براى اينكه در جلسهٔ دوم تقويم يا موجبات مزايا تصويب شود بايد لااقل پنج روز قبل از انعقاد جلسه راپورتى در اينخصوص طبع وبين تمام شركاء توزيع شده باشد تصويب امور مذكور بايد با كثريت دو ثلث شركاء حاضر باشد و جلسه مجمع عمومى قانونى نخواهد بود مگر آنكه عددا نصف كل شركاء حاضر ونصف كل سرمايه نقدىرا دارا باشند شركائى كه داراى سهم غير نقدى هستند يا مزاياى خاصى براى خود مطالبه كرده اند در اين مجمع ذى راى نيستند

و هرگاه سهام غير نقدى يا موجبات مزايائى كه مطالبه شده تصويب نشود هر يك از شركاء ميتواند از شركت خارج شود - تصويب مراتب مذكوره در فوق مانع نيست از اينكه بعد ها نسبت بانها دعوي تزوير و تقلب اقامه شود - هركاه شركت بين اشخاصى منعقد شود كه سرمايه هاى غير نقدى مشاعاً و منحصرا متعلق بخودشان باشد رعايت ترتيبات مذكوره در اين ماده راجع بتقويم سهام غير نقدى لازم نخواهد بود

ماده ۳۱ - چيزيكه در ازاء سهام غيرنقدى تعهد شده تماماً بايدتحويل شود

ماده ۳۲ - مؤسسين بايد پس از تنظيم نوشتهٔ كه حاكى از تعهدپرداخت سرمايه شركت و نادیه واقعى ثلث سرمايه نقدى است مجمع عمومى شركت را دعوت نمايند اين مجمع اولين مدير هاى شركت و همچنين مفتش (كميسر) هائىرا كه بموجب ماده چهل و يكم مقرر است معين ميكنند مفتشين مزبور براى سال اول و مدير ها براى مدت چهار سال معين ميشوند مدير ها را ميتوان پس از انقضاى مدت چهار سال مجددا انتخاب نمود مگر آنكه اساسنامه شركت غير از اين مقرر داشته باشد ولى در صورتيكه بر حسب مقررات اساسنامه تعيين آنها موكول بتصويب مجمع عمومى نباشد مدت مديرى آنها بيش ازدو سال نخواهدبود در صورتيكه مدير ها و مفتشيني كه از طرف مجمع عمومى انتخاب شده اند قبول انجام وظيفه نمايند قبولى آنها در صورت مجلس قيد و شركت از همان تاريخ تشكيل ميگردد

ماده ۳۳ - اظهار نامهٔ كه بموجب ماده ۳۷ بدائرهٔ ثبت اسناد بايد تسليم شود مؤسسين شركت تهيه نموده با اسناد مربوطه باولين مجمع عموميشركاء تقديم مينمايند تا مجمع صحت يا سقم آن را معين كند .

ماده ۳۴ ـ مجمع عمومی که باید در موضوع صحت سهم الشرکه و همچنین موافق مادهٔ ۳۳ در باب صحت اظهارات مؤسسین اظهار رأی نماید باید از یکعده صاحبان سهامی مرکب شود که لا اقل نصف سرمایه شرکت را دارا باشند و در موقع اتخاذ رای برای تصدیق تقویم سهام غیر نقدی آن قسمت از سهام غیر نقدی که موضوع مذاکره و رای مجمع عمومی است در جزء سرمایهٔ شرکت محسوب نخواهد شد ـ اگر در مجمع عمومی شرکاء باندازهٔ که نصف سرمایه را دارا باشند حاضر نشدند تصمیمات مجمع موقتی خواهد بود در این صورت مجمع عمومی جدیدی دعوت میشود و اگر پس از آنکه لااقل یکماه قبل از انعقاد مجمع دو دفعه متوالی بفاصلهٔ هشت روز بوسیلهٔ یکی از جرائد محلی تصمیمات موقتی مجمع سابق اعلان و منتشر شد و مجمع جدید آن را تصویب نمود تصمیمات مزبوره قطعی میشود مشروط بر اینکه در مجمع جدید عدهٔ از شرکاء حاضر شوند که لا اقل ثلث سرمایه شرکت را دارا باشند.

تبصره ـ در طهران و مراکز عمده جرایدیکه اعلانات را باید منتشر نماید و در نقاطی که روزنامه نیست وسائلی که بموجب آن اعلانات باید منتشر شود همه ساله توسط وزارت عدلیه معین و اعلام خواهد شد

مادهٔ ۳۵ ـ شرکت سهامی بواسطهٔ یك یا چند نفر نماینده موظف یا غیر موظف که از میان شرکاء بسمت مدیری و برای مدت محدودی معین شده و قابل عزل میباشند اداره خواهد شد ـ در صورتیکه چند نفر بسمت مدیری معین شده باشند باید یکنفر را از میان خود بسمت ریاست انتخاب کنند ـ رئیس مزبور و هر یك از مدیران میتوانند در صورتیکه اساسنامهٔ شرکت اجازه داده باشد با تصویب یکدیگر یك نفر شخص خارج را بجای خود معین کنند ولی

مسؤلیت اعمال شخص خارج بعهدهٔ خود آنها خواهد بود

مادهٔ ۳۶ ـ مسئولیت مدیر شرکت در مقابل شرکاء همان مسئولیتی است که شخص وکیل در مقابل موکل خود دارد

مادهٔ ۳۷ ـ برای اینکه تعهد و تادیه وجه سرمایه از طرف شرکاء ثابت شود باید مدیر شرکت وقوع آنرا بموجب نوشته که به دایره ثبت اسناد مرکز اصلی شرکت میسپارد و به ثبت میرسد اعلام نماید و باید اسامی شرکاء را با مقداری از سرمایه که پرداخته شده با یك نسخه از اساسنامه و یکی از نخستین شرکت نامه بنوشته مزبور منضم نماید.

تبصره ـ هرگاه درمرکز اصلی شرکت دائره ثبت اسناد تشکیل نشده باشد مدیر شرکت بمحکمه تجارت یامحکمه ابتدائی حقوق یا صلحیه (محدود یا نامحدود) با رعایت ترتیب رجوع خواهد نمود.

ماده ۳۸ ـ مدیر ها باید یك عده سهامی را که بموجب اساسنامه مقرر است دارا باشند این سهام برای تضمین خساراتی است که ممکن است از اعمال اداری مدیرها مشترکا یامنفردا برشرکت وارد شود ـ سهام مذکوره با اسم بوده و قابل انتقال نیست و بوسیله مهری که برروی آنها زده میشود غیر قابل انتقال بودن آنها معلوم و در صندوق شرکت گذاشته میشود

ماده ۳۹ ـ مدیر های شرکت نمیتوانند بدون اجازه مجمع عمومی درمعاملاتی که باشرکت یا بحساب شرکت میشود بطور مستقیم یا غیر مستقیم سهیم شوند و در صورت اجازه باید صورت مخصوص آنرا همه ساله بمجمع عمومی بدهند.

ماده ۴۰ ـ مدیر های شرکت درمقابل شرکت یا اشخاص ثالث برای تخلف

از مقررات این قانون و تقصیراتی که در اعمال اداری شرکت مرتکب میشوند موافق قواعد عمومیه مسئول میباشند مخصوصاً در موقعی که منافع مصنوعی را تقسیم نمایند یا از تقسیم منافع مصنوعی جلو گیری نکنند.

ماده ۴۱ ـ مجمع عمومی سالیانه یك یا چند مفتش (کمیسر) معین میکند مفتشین مزبور که ممکن است از غیر شرکاء نیز انتخاب شوند مأموریت خواهند داشت که درموضوع اوضاع عمومي شرکت وهمچنین در باب بیلان (خلاصه جمع و خرج) و صورت حسابهائی که مدیر ها تقدیم میکنند راپرتی بمجمع عمومي سال آینده بدهند ـ تصمیماتي که بدون این راپرت راجع بتصدیق بیلان وصورتحسابهای مدیران اخذ میشود معتبر نخواهد بود ـ در صورتیکه مجمع عمومی مفتشین مذکور را معین نکرده باشد بایك یاچند نفر ازمفتشین که معین شده اند نتوانند راپرت بدهند یا از دادن راپرت امتناع نمایند رئیس محکمه تجارت مرکز اصلی شرکت بتقاضای هرذی حق و پس از احضار مدیران شرکت مفتشین را انتخاب و یا بجای آنهائیکه نتوانسته اند یا امتناع کرده اند مفتشین جدیدی معین میکند

ماده ۴۲ ـ در ظرف سه ماه قبل از تاریخی که بموجب اساسنامه شرکت برای انعقاد مجمع عمومی معین است مفتشین میتوانند بدفاتر شرکت مراجعه نموده از عملیات آن تحقیقاتی بنمایند و در مواقعی که ضرورت فوری دارد مجمع عمومی را دعوت نمایند

ماده ۴۳ ـ حدود مسئولیت مفتشین و اثرات آن همان است که راجع بحدود مسؤلیت وکلا و اثرات آن در مقابل موکلین قانونا معین است

مادهٔ ۴۴ — مجمع عمومی شرکت باید لااقل سالی یکدفعه درموقعی که

بموجب اساسنامه معین است منعقد شود در اساسنامه شرکت باید معین شود که هرکس برای اینکه حق ورود درمجمع داشته باشد چه عده سهام را بعنوان مالکیت یا وکالت باید دارا باشد و همچنین عده آرائی که هریك ازشرکاء به نسبت عده سهام خود دارند بموجب اساسنامه شرکت معین میگردد ودرهرحال هیچ صاحب سهمی نمیتواند بیش ازخمس آراء صاحبان سهامی را که درمجمع عمومی حاضرند دارا باشد ـ دارندکان سهامی که عدهٔ سهام هریك از آنها برای حضور در مجمع عمومی کافی نیست میتوانند باندازه که عده سهام جمعي آنها برای داشتن رای کافی باشد با یکدیگر متفق شده یکنفر را ازمیان خودشان برای حضور در مجمع مذکور معین نمایند لیکن درمجامع عمومي که برای تصدیق سهم الشرکه و تعیین اولین مدیرها وتصدیق اظهارات مؤسسین برطبق ماده ۳۳ منعقد میشود کلیه صاحبان سهام قطع نظر از عدهٔ سهامی که دارند میتوانند حضور بهمرسانند

ماده ۴۵ — مجمع عمومی شرکت جز در مواد ۳۴ و ۴۷ باید مرکب از یك عده صاحبان سهامي باشد که لا اقل ثلث سرمایه شرکت را دارا باشند واگر دردفعه اول این‌حد نصاب حاصل نشد مجمع عمومی جدیدی مطابق شرایط مقرره در اساسنامه شرکت تشکیل و تصمیمات این مجمع قطعی خواهد بود ولو اینکه حد نصاب فوق حاصل نشود

ماده ۴۶ — تصمیمات مجمع عمومی باید باکثریت آراء باشد در مجمع عمومی ورقهٔ حاضر وغائبی خواهد بود که دارای اسم و محل اقامت وعده سهام هر یك ازشرکاء میباشد ورقه مزبور پس ازتصدیق هیئت رئیسه مجمع درمرکز شرکت حفظ و بهرکسی که تقاضا نماید ارائه میشود.

ماده ۴۷ — در مجامع عمومی که برای شور در تغییر اساسنامه شرکت یا برای امتداد مدت شرکت یا برای انحلال شرکت قبل از موعد مقرر تشکیل میشود باید آن عده از صاحبان سهام که لا اقل بیش ازنصف سرمایه شرکت را دارا هستند حاضر گردند و الا تشکیل این مجامع غیر قانونی و تصمیمات آن از درجه اعتبار ساقط است .

ماده ۴۸ — هرشرکت سهامی باید ششماه به ششماه خلاصه صورت دارائی و قروض خود را ترتیب داده و به مفتشین بدهد بعلاوه شرکتهای مزبور باید مطابق ماده ۹ این قانون صورت حسابی که متضمن دارائی منقول وغیر منقول وهمچنین صورت مطالبات و قروض شرکت باشد ترتیب دهد این صورت حساب و همچنین بیلان وحساب نفع و ضرر شرکت باید لااقل چهل روز قبل از انعقاد مجمع عمومی به مفتشین داده شود که بمجمع مزبور بدهند

ماده ۴۹ ـ تا پانزده روز قبل ازانعقاد مجمع عمومی هرصاحب سهم میتواند درمرکز شرکت بصورت حساب و صورت اسامی صاحبان سهام مراجعه کرده و از بیلان که متضمن خلاصه صورت حساب شرکت است و از راپرت مفتشین سواد بگیرد

ماده ۵۰ ـ هرگاه شخصی که تعهد ابتیاع سهامی را کرده پس از تشکیل شرکت در موعد مقرر بقیه قیمت سهام را نپردازد بنقل و انتقال سهام خود بدیگری نیز موفق نشود آن مقدار از قیمت که تأدیه شده است بلاعوض مال شرکت خواهدبود مشروط براینکه پرداخت بقیه قیمت لااقل سه مرتبه بوسیله مکتوب باقبض رسید مطالبه و از تاریخ آخرین مکتوب یکماه منقضی شده باشد مفاد این ماده باید درموقع تعهد صریحاً در دفتر شرکت قید شود ومتعهد ذیل

آن را امضاء نماید در صورتیکه انتقال خریدار نیز باید در دفتر شرکت التزام خود را بنحو مزبور قید و امضاء کند ـ اساس نامه شرکت میتواند نسبت باشخاصی که پس از تعهد بقیه قیمت سهام را نپردازند ترتیب دیگری اتخاذ نماید

ماده ۵۱ ـ همه ساله لا اقل $\frac{1}{20}$ از عایدات خالص شرکت برای تشکیل سرمایه احتیاطی موضوع خواهد شد وهمینکه سرمایه احتیاطی معادل یك عشر سرمایه شرکت شد موضوع کردن این مقدار اختیاری خواهد بود .

مادهٔ ۵۲ — در صورتیکه بواسطهٔ ضرر های وارده سه ربع از سرمایه شرکت ازمیان برود مدیران شرکت مکلفند که تمام صاحبان سهام را برای انعقاد مجمع عمومی دعوت نمایند تا درموضوع انحلال یا عدم انحلال شرکت رای دهند تصمیم مجمع مزبور باید در هر صورت منتشر گردد وهرگاه مدیران شرکت مجمع عمومی را دعوت نکردند و یا مجمعی که دعوت میشود نتواند مطابق مقررات قانونی منعقد شود هر ذیحق میتواند انحلال شرکت را از محاکم صالحه بخواهد

مادهٔ ۵۳ — هرگاه یك یا چند نفر ازارباب سهامی که مجموع سهام آنها لا اقل معادل یك خمس سرمایه شرکت باشد کتباً تقاضای انعقاد مجمع عمومی فوق العاده بنمایند و منظور خود را در آن تقاضا نامه تصریح نموده باشند باید مجمع عمومی بطور فوق العاده منعقد شود .

مادهٔ ۵۴ — اگر از تاریخی که عدهٔ شرکاء به کمتر از پنج نفر رسیده است یکسال بگذرد وعده به پنج نفر نرسد محکمه میتواند بتقاضای هر ذیحق بانحلال شرکت حکم دهد .

مادهٔ ۵۵ — هرشرکت سهامی که مقررات مواد ۱۸ ـ ۲۷ ـ ۲۸ و ۳۷ این

قانون را رعایت نکرده باشد از درجه اعتبار ساقط و بلااثر خواهد بود لیکن شرکاء نمیتوانند در مقابل اشخاص خارج باین بطلان استناد نمایند

مادهٔ ۵۶ ـ در صورتیکه موافق مقررات مادهٔ قبل محکمهٔ بطلان خود شرکت یا اعمال و تصمیمات آنرا حکم کند مؤسسینی که مسؤل این بطلان هستند و همچنین مدیر هائیکه در حین حدوث سبب بطلان سرکار بوده و انجام وظیفه نکرده اند مسؤل خساراتی خواهند بود که از این بطلان بصاحبان سهام واشخاص ثالث متوجه میشود ـ همین مسؤلیت ممکن است بشرکائی متوجه شود که سهم غیر نقدی آنها تقویم و تصویب نشده یا مزایائی که مطالبه کرده اند بتصدیق نرسیده باشد .

مادهٔ ۵۷ ـ هر گاه قبل از اقامه دعوی برای ابطال شرکت یا برای ابطال عملیات و قرار دادهای شرکت موجبات بطلان مرتفع شود دعوی ابطال در محکمه پذیرفته نخواهد شد

مادهٔ ۵۸ ـ اگر از تاریخ رفع موجبات بطلان یکسال منقضی شده و اشخاص خارج از جهة معاملاتی که با ایشان شده است باستناد اموریکه موجب بطلان بوده دعوی خسارت نکرده باشند دیگر دعوی مزبور از آنها در محکمه پذیرفته نمیشود

مادهٔ ۵۹ ـ هر گاه مقرر شده باشد که مجمع عمومی مخصوص برای رفع موجبات بطلان منعقد شود و دعوت اعضاء نیز برای انعقاد مجمع موافق اساسنامه بعمل آمده باشد دعوی بطلان از تاریخ دعوت مجمع در محکمه پذیرفته نخواهد شد مگر آنکه مجمع مزبور موجبات بطلان را رفع نماید .

مادهٔ ۶۰ ـ هر گاه از تاریخ حدوث سبب بطلان شرکت ده سال گذشته و اقامهٔ دعوی بطلان و خسارت نشده باشد دیگر دعوی مذکور در محکمه پذیرفته نخواهد شد

مادهٔ ۶۱ ـ استرداد منافعی که بین شرکاء تقسیم شده است ممکن نیست مگر آنکه تقسیم آن بدون ترتیب صورت دارائی یا مخالف نتیجه حاصله از صورت مزبور واقع شده باشد و در اینصورت اگر در ظرف پنجسال از روزیکه برای تقسیم منافع معین شده اقامه دعوی استرداد نشده باشد دعوی مزبور در محکمه پذیرفته نخواهد شد

مادهٔ ۶۲ ـ اگر کسی سهام یا قطعات سهام شرکتی را که بر خلاف مقررات مواد ۱۸ ـ ۲۸ ـ و ۳۷ این قانون تشکیل شده منتشر نماید از پنجاه الی یکهزار تومان بعنوان غرامت دادني خواهد بود ـ و همین حکم مقرر است در بارهٔ کسیکه بر خلاف واقع بعنوان مدیریت در امور شرکت مداخله نماید و در بارهٔ کسانیکه بر خلاف واقع خود را صاحب سهام یا قطعات سهام قلمداد کرده در مجمع عمومی به تزویر وارد شوند یا در دادن رای شرکت نمایند نادیهٔ غرامت مذکوره مانع از مطالبه خسارات وارده بشرکت یا باشخاص دیگر نخواهد بود و نیز حکم مذکور در بارهٔ کسانی مقرر است که سهام مزبوره را برای اینکه بطور تقلب و تزویر استعمال شود بدیگری بدهند در این دو مورد اخیر علاوه بر اخذ غرامت فوق الذکر متخلف را میتوان از یکماه الی شش ماه بحبس تأدیبي محکوم نمود

مادهٔ ۶۳ ـ هر کس سهام یا قطعات سهامی را که در مورد آنها مقررات مواد ۱۸ ـ ۲۸ ـ و ۳۷ رعایت نشده یا موافق ماده ۲۸ ثلث قیمت آنها

تأدیه نشده است یا علم بعدم رعایت قانون معامله کند یا شرکت در معامله داشته و یا قیمت سهام مزبوره را اعلان کرده باشد از پنجاه الی یکهزار تومان بعنوان غرامت دادنی خواهد بود

مادهٔ ٦٤ ـ اشخاص ذیل بمجازاتهائی که برای جرم کلاه برداری مقرر است محکوم خواهند شد

اولا ـ هر کس بر خلاف واقع مدعی وقوع تعهد پرداخت یا تادیه قیمت سهام شده یا وقوع تعهد و تادیهٔ وجوهی را که واقعیت ندارد اعلان یا جعلیاتی منتشر کند که باین وسائل دیگری را وادار به تعهد یا تادیه وجوهی نماید اعم از اینکه عملیات مذکوره مؤثر شده یا نشده باشد ثانیاً هرکس که بطور تقلب برای جلب تعهد و یا پرداخت وجوه اسم اشخاصی را بر خلاف واقع بعنوانی از عناوین جزء شرکت قلمداد نماید ثالثاً مدیر هائیکه با نبودن صورت دارائی یا باستناد صورت دارائی مزوّر منافع مصنوعی را بین صاحبان سهام تقسیم نموده باشند

ماده ٦٥ ـ شرکت سهامی در موارد ذیل منحل میشود

(١) وقتیکه شرکت مقصودی را که برای آن تشکیل شده بود انجام داده یا انجام آن غیر ممکن شده باشد

(٢) وقتیکه شرکت برای مدت معینی تشکیل و مدت منقضی شده باشد

(٣) در صورتیکه شرکت ورشکست شود (٤) در صورت تصمیم مجمع عمومی

(٥) در مورد مادهٔ ٥٤ این قانون

مادهٔ ٦٦ ـ شرکتهای سهامی که فعلا موجودند باید در طهران تا یك سال و در ولایات تا دو سال از تاریخ اعلان و نشر این قانون تشکیلات خود را با مقررات آن تطبیق نمایندو الا مدیران آنها از صد الی یکهزار تومان بعنوان

غرامت دادنی خواهند بود و خود شرکتها نیز منحل می گردد

مبحث دوم

شرکت ضمانتی

مادهٔ ٦٧ ـ شرکت ضمانتی شرکتی است که برای امور تجارتی بین دو یا چند نفر تشکیل و مسؤلیت هر یك از شرکاء به نسبت سرمایه ایست که در شرکت گذاشته است

مادهٔ ٦٨ ـ در شرکت ضمانتی لا اقل اسم یکنفر از شرکاء باید در اسم شرکت ذکر شود ـ در صورتیکه اسم شرکت مشتمل بر اسامی تمام شرکاء نباشد باید بعد از اسم شریك یا شرکائیکه ذکر شده است عبارت (و شرکاء) قید شود

مادهٔ ٦٩ ـ شرکت ضمانتی وقتی تشکیل میشود که تمام سرمایه نقدی تادیه شده و سهم الشرکه غیر نقدی نیز تقویم و تسلیم شده باشد

مادهٔ ٧٠ ـ درشرکت ضمانتی منافع به نسبت سهم الشرکه بین شرکاء تقسیم میشود مگر آنکه شرکت نامه غیر این ترتیب را مقرر داشته باشد

ماده ٧١ — درشرکت ضمانتی شرکاء باید لااقل یکنفر را ازمیان خود یا ازخارج بسمت مدیری معین نمایند

ماده ٧٢ — حدود مسؤلیت مدیر یا مدیران شرکت ضمانتی همان است که در ماده ٣٦ اینقانون مقرر است

ماده ٧٣ — درشرکتهای ضمانتی اگر سهم الشرکه یك یاچند نفرغیرنقدی

باشد باید سهم الشرکه مزبور قبلا بتراضی تمام شرکاء تقویم شده باشد

ماده ٧٤ — در شرکت ضمانتی هیچیك ازشرکاء نمیتواند سهم خودرا بدیگری منتقل کند مگر برضایت تمام شرکاء

ماده ٧٥ — اگر دارائی شرکت ضمانتی برای تأدیه تمام قروض شرکت کافی نباشد هریك ازشرکاء به‌نسبت سرمایه که در شرکت داشته مسؤل تأدیه قروض شرکت میباشند

ماده ٧٦ — مادام که شرکت ضمانتی منحل نشده است مطالبه قروض آن باید ازخود شرکت بعمل آید وپس ازانحلال طلبکاران میتوانند بارعایت ماده فوق بفرد فرد شرکاء مراجعه کنند

ماده ٧٧ — هر شرکت ضمانتی میتواند باتصویب تمام شرکاء سهامی منتشر نموده وبشرکت‌سهامی مبدل گردد مشروط براینکه عده شرکاءپنج یا بیشتر باشد دراین صورت رعایت تمام مقررات راجعه بشرکت سهامی حتمی خواهد بود

ماده ٧٨ — شرکت ضمانتی درموارد ذیل منحل میشود :

(الف) در مورد فقرات ـ١ـ٢ـ٣ـ ماده ٦٥ (ب) در صورت تراضی‌تمام شرکاء (ج) درصورتیکه یکی ازشرکاء بدلائلی انحلال شرکت را ازمحکمه تجارت تقاضا نماید ومحکمه آن دلائل را موجه دانسته وحکم بانحلال بدهد (د) درصورت فسخ یکی‌از شرکاء مطابق مواد ٧٩و٨٠ (ه) درصورت ورشکستگی یکی‌ازشرکاء مطابق ماده٨١ (و) درصورت فوت یامحجوریت یکی‌ازشرکاء مطابق مواد٨٢و٨٣

ماده ٧٩ — فسخ شرکت در صورتی ممکن است که اولا در اساسنامه

این حق ازشرکاء سلب نشده باشد وثانیاً ناشی ازقصد اضرار نباشد تقاضای فسخ باید ششماه قبل‌از فسخ کتباً بشرکاء اعلام شود

ماده ٨٠ — اگر موافق اساسنامه باید سال بسال بحساب شرکت رسیدگی شود فسخ درموقع ختم محاسبه سالیانه بعمل میآید ولی مفاد ماده قبل لازم الرعایه است

مادهٔ ٨١ — در مورد ور شکستگی یکی از شرکاء انحلال وقتی صورت میگیرد که هیئت تصفیه کتباً تقاضای انحلال شرکت را نموده و از تقاضای مزبور شش ماه گذشته و شرکت هیئت تصفیه را از تقاضای انحلال منصرف نکرده باشد

ماده ٨٢ — درصورت فوت یکی‌از شرکاء بقاء شرکت موقوف برضایت سایر شرکاء وقائم مقام متوفی خواهد بود

ماده ٨٣ — اگرسائر شرکاء ببقاء شرکت تصمیم نموده باشند قائم‌مقام متوفی باید درمدت یکماه ازتاریخ فوت رضایت یاعدم رضایت خودرا راجع‌ببقاء شرکت کتباً اعلام نماید در صورتیکه قائم مقام متوفی رضایت خود را اعلام نمود نسبت باعمال شرکت درمدت مزبور از نفع وضرر شریك خواهد بودولی در صورت اعلام عدم رضایت در منافع حاصله درمدت مذکور شریك بوده و نسبت بضرر آن مدت سهیم نخواهد بود سکوت تاانقضاء یك ماه در حکم اعلام رضایت است

ماده ٨٤ — در مورد محجوریت یکی از شرکاء مفاد مواد ٨٢ و ٨٣ لازم الرعایه است

مبحث سوم

شرکت مختلط

ماده ۸۵ ـ شرکت مختلط شرکتی است که در تحت اسم مخصوص بین یك عده شرکاء سهامی و یك یا چند نفر شریك ضامن تشکیل میشود

شرکاء سهامی کسانی هستند که سرمایه آنها بصورت سهام یا قطعات سهام متساوی القیمه در آمده و مسؤلیت آنها محدود بهمان سرمایه ایست که درشرکت دارند

شریك ضامن کسی است که سرمایه او بصورت سهام در نیامده و ضامن قروضی است که ممکن است علاوه بردارائی شرکت پیدا شود در صورت تعدد شریك ضامن مسؤلیت هریك به نسبت سرمایه خواهد بودکه درشرکت گذاشته است (رجوع بماده ۷۵)

ماده ۸۶ ـ در اسم شرکت مختلط .باید لا اقل اسم یکی از شرکاء ضامن بضمیمه عبارت (و شرکاء سهامی) قید شود ذکر اسم شریك سهامی در اسم شرکت مختلط ممنوع است مگر آنکه شریك سهامی نیز همان تعهدات شریك ضامن را نموده .باشد

ماده ۸۷ ـ مدیریت شرکت مختلط مخصوص بشریك یا شرکاء ضامن است

ماده ۸۸ ـ در هریك ازشرکتهای مختلط هیئت نظاری لا اقل مرکب ازسه نفر از شرکاء برقرار میشود و این هیئت را مجمع عمومی شرکاء بلافاصله بعد از تشکیل قطعی شرکت وقبل از هر اقدامی در امور شرکتی معین میکنند انتخاب هیئت نظار بر حسب شرایط مقرره در اساسنامهٔ شرکت تجدید میشود در هرصورت اولین هیئت نظار فقط برای یك سال انتخاب خواهد شد

ماده ۸۹ ـ اولین هیئت نظار .باید بعد ازانتخاب شدن بلافاصله تحقیق کرده

و اطمینان حاصل کنند که تمام مقررات مواد ۱۸ ـ ۲۸ ـ ۲۹ ـ ۳۰ ـ ۳۱ ـ ۳۷ ـ و ۵۰ این قانون رعایت شده است

ماده ۹۰ ـ اعضاء هیئت نظار از جهة اعمال اداری و نتایج حاصله از آن هیچ مسؤلیتی ندارندلیکن هریك ازآنهادر انجام مأموریت خود برطبق قوانین معموله مملکتی مسؤل اعمال و تقصیرات خود میباشند

ماده ۹۱ ـ اعضاء هیئت نظار دفاتر وصندوق وکلیه اسناد شرکت را تحت تدقیق در آورده همه ساله راپرتی بمجمع عمومی میدهند که در آن بی ترتیبی‌ها وخطاهائیکه درتنظیم صورت دارائی مشاهده نموده اند ذکر نموده و هرگاه مخالفتی با پیشنهاد مدیر شرکت در تقسیم منافع داشته باشند دلائل خود را ذکر می نمایند

ماده ۹۲ ـ هیئت نظار میتواند شرکاء را برای انعقاد مجمع عمومی دعوت نماید و با موافقت رای مجمع مزبور بر طبق فقره (ب) ماده ۱۰۶ شرکت را منحل کند

ماده ۹۳ ـ تا پانزده روز قبل ازانعقاد مجمع عمومی هرصاحب سهمی میتواند (خود یا نماینده او) درمرکز اصلی شرکت حاضر شده ازصورت بیلان وصورت دارائی وراپورت هیئت نظار اطلاع حاصل کند

ماده ۹٤ ـ اگر شریك ضامن بیش از یك نفر باشد حقوق و روابط آنها نسبت بهمدیگر مطابق مواد راجعه بشرکت ضمانتی خواهد بود

ماده ۹۵ ـ ورشکستگی هیچیك ازشرکاء ضامن موجب انحلال شرکت نخواهد شد مگر در مورد ماده ۸۱

ماده ۹۶ ـ مفاد ماده ۷۶ در مورد شرکتهای مختلط لازم الرعایه است

ماده ۹۷ ـ هرگاه شرکت مختلط ورشکست شود و شرکاء سهامی تمام قیمت سهام خود را نپرداخته بودند هیئت تصفیه آنچه را که برعهدهٔ آنها باقی مانده وصول خواهد کرد ـ اگرشرکت بطریقی غیرازورشکستگی منحل شد هریك ازطلبکاران شرکت میتواند بهریك از شرکاء سهامی که ازبابت قیمت سهام خود مدیون شرکت است رجوع کرده در حدود بدهی آن شریك طلب خود را مطالبه نماید مادام که شرکت منحل نشده طلب کاران برای وصول طلب خود حق رجوع بهیچ یك از شرکاء سهامی ندارند .

مادهٔ ۹۸ — هرگاه شرکت مختلط ورشکست شد مادام که قروض شرکت از دارائی آن تادیه نشده هیچ یك از طلبکاران شخصی شرکاء ضامن حقی در آن دارائی نخواهد داشت و اگردارائی شرکت برای پرداخت قروض آن کفایت نکند طلبکاران شرکت حق دارند بقیه طلب خود را از شریك ضامن و در صورت تعدد شریك ضامن از هر یك از آنها به نسبت سهم الشرکة که دارد مطالبه کنند ولی در این مورد طلبکاران شرکت بر طلبکاران شخصی شرکاء ضامن حق تقدم ندارند

مادهٔ ۹۹ — مفاد مواد ۱۸ ـ ۲۸ ـ ۲۹ ـ ۳۰ ـ ۳۱ ـ ۳۷ ـ و ۵۰ این قانون در مورد شرکتهای مختلط نیز باید رعایت شود وظیفهٔ که بموجب مادهٔ ۳۷ بعهدهٔ مؤسسین شرکت سهامی مقرر است در شرکتهای مختلط بعهدهٔ مدیر شرکت خواهد بود

مادهٔ ۱۰۰ — هرگاه شرکت مختلط بر خلاف مقررات مواد ۱۸ ـ

۲۸ ـ ۳۷ ـ ۸۸ این قانون تشکیل شده باشد باطل است لیکن شرکاء نمیتوانند در مقابل اشخاص خارج باین بطلان استناد نمایند

مادهٔ ۱۰۱ — هرگاه شرکت بر حسب مادهٔ قبل محکوم به بطلان شود مدیر و اعضاء اولین هیئت نظار ممکن است نسبت بخساراتی که از بطلان شرکت بشرکاء یا اشخاص خارج وارد شده است مسؤل واقع شوند

مادهٔ ۱۰۲ ـ مفادمواد ۵۷ ـ ۵۸ ـ ۵۹ و ۶۰ این قانون در شرکتهای مختلط نیز باید رعایت شود

مادهٔ ۱۰۳ — مفاد مواد ۶۲ ـ ۶۳ ـ و ۶۴ ـ این قانون در مورد شرکت مختلط نیز لازم الرعایه است

ماده ۱۰۴ — شرکتهای مختلط موجود مکلف هستند که در ظرف ششماه از تاریخ اعلان و نشر این قانون هیئت نظاری موافق مقررات فوق تشکیل دهند و در صورت عدم تشکیل هیئت نظار در مدت مذکور هر صاحب سهمی حق دارد انحلال شرکت را تقاضا کند

مادهٔ ۱۰۵ — شرکتهای مختلط که قبل از این قانون تشکیل شده و بموجب اساسنامه خود حق دارند که بشرکت سهامی تبدیل شوندمیتوانند بر طبق مقررات مبحث اول این فصل با رعایت شرائط مصرحه در اساسنامهٔ مذکور بشرکت سهامی تبدیل شوند

مادهٔ ۱۰۶ — شرکت مختلط در موارد ذیل منحل میشود

(الف) در مورد فقرات ۱ ـ ۲ ـ ۳ ماده ۶۵ (ب) بر حسب تصمیم مجمع عمومی در صورتیکه در اساسنامه این حق برای مجمع مذکور تصریح شده باشد

(ج) بر حسب تصمیم مجمع عمومی و رضایت شرکاء ضامن (د) در صورت فوت یا محجوریت یکی از شرکاء ضامن مشروط بر اینکه انحلال شرکت در این موارد در اساسنامه تصریح شده باشد

در فقره (ب) و (ج) این ماده در باب حد نصاب مفاد مادهٔ ٤٧ باید رعایت شود

فصل دوم

شرکت های تعاونی

ماده ۱۰۷ ـ شرکت تعاونی بر دو قسم است (۱) شرکت تعاونی تولید (۲) شرکت تعاونی مصرف

ماده ۱۰۸ ـ شرکت تعاونی تولید شرکتی است که بین عده از کارگران و ارباب حرف تشکیل میشود و شرکاء مشاغل خود را برای تولید و فروش اشیاء یا اجناس بکار میبرند مشروط بر اینکه قرار داد بین شرکاء بموجب التزام مشروع بوده و در اساسنامه این التزام تصریح شده باشد

ماده ۱۰۹ ـ اگر درشرکت تولید یکعده از شرکاء در خدمت دائمی شرکت نبوده یا از اهل حرفه که موضوع عملیات شرکت است نباشند لااقل دو ثلث اعضاء اداره کننده شرکت باید از شرکائی انتخاب شوند که حرفه آنها موضوع عملیات شرکت است

ماده ۱۱۰ ـ شرکت تعاونی مصرف شرکتی است که برای مقاصد ذیل تشکیل میشود

(۱) فروش اجناس لازمه برای مصارف زندگانی اعم از اینکه اجناس مزبوره

را شرکاء ایجاد کرده یا خریده باشند (۲) تقسیم نفع و ضرر بین شرکاء به نسبت خرید هر یك از آنها

ماده ۱۱۱ ـ شرکت تعاونی اعم از تولید یا مصرف ممکن است مطابق اصول شرکت سهامی یا بر طبق مقررات مخصوصی که با تراضی شرکاء ترتیب داده شده باشد تشکیل بشود ولی در هرحال مفاد مواد ۲۵ و ۲۶ لازم الرعایه است

ماده ۱۱۲ ـ در صورتیکه شرکت تعاونی تولید یا مصرف مطابق اصول شرکت سهامی تشکیل شود حد اقل سهام یا قطعات سهام یك تومان خواهد بود و هیچیك از شرکاء نمیتواند درمجمع عمومی بیش از یك رای داشته باشد

فصل سوم

در مقررات راجعه به نشر شرکت نامها

ماده ۱۱۳ ـ شرکت نامه هر شرکت باید در دفتر ثبت اسناد ثبت و یك نسخهٔ از آن در ادارهٔ مزبور ضبط شود بعلاوه در ظرف ماه اول تشکیل هر شرکت سوادی از شرکت نامه که به تصدیق ثبت اسناد رسیده باشد بدفتر محکمه صلحیه و محکمه تجارت مرکز اصلی شرکت تسلیم خواهد شد

بشرکت نامه های شرکت مختلط و شرکت سهامی اسناد و نوشته جات ذیل باید منضم باشد

(۱) سواد مصدق از سند ثبت شده که حاکی از تعهد پرداخت تمام سرمایه و پرداخت واقعی یك ثلث آن است (۲) سواد مصدق از تصمیمات مجمع عمومی شرکت در موارد مذکوره در مواد ۳۰ و ۳۳ بعلاوه در مورد شرکت سهامی صورت مصدق و ثبت شده از اسامی شرکاء باید ضمیمهٔ

شرکت نامه باشد صورت مزبور محتوي اسم و اسم خانواده و شغل و محل اقامت وعدهٔ سهام هریك ازشرکاء خواهد بود و در مورد این ماده مفاد تبصرهٔ مادهٔ ۳۷ لازم الرعایه است

ماده ۱۱٤ — در ظرف ماه اول تشکیل هر شرکت خلاصهٔ شرکت نامه و منضمات آن در یکی‌از جرائد محلی که اعلانات رسمی در آن درج میشود اعلام خواهد شد برای اینکه اعلان مزبور محقق شود باید در ظرف سه ماه ازتاریخ اعلان یك نسخه از روز نامه مزبور که بامضاء مدیر مطبعه و تصدیق کمیسر پولیس رسیده باشد بدفتر ثبت اسناد تسلیم گردد در صورتیکه مقررات این‌ماده وماده قبل رعایت نشود وبطلان عملیات شرکت باین جهة اعلام گردد هیچیك از شرکاء نمیتوانند بطلان وعدم رعایت مقررات مواد مزبور را در مقابل اشخاص خارجی که با آنها معاملات ویا تعهداتی کرده اند عذر قرار دهد

ماده ۱۱۵ ـ خلاصه مذکوره در ماده قبل باید متضمن مطالب ذیل باشد ـ

اسامی مدیران شرکت در شرکتهای سهامی ـ اسامی تمام شرکاء در شرکتهای ضمانتی ـ اسامی شرکاء ضامن در شرکتهای مختلط ـ اسم و محل مرکز اصلی شرکت واسامی‌شرکائیکه ازطرف شرکت برای اداره کردن معین شده واجازه امضاء از طرف آن دارند ومقدار سرمایه شرکت ووجوهیکه صاحبان سهام وشرکاء ضامن نقداً داده یاخواهند داد وبالاخره تاریخ آغاز وتاریخ ختم شرکت و تاریخ سپردن شرکتنامه واساسنامه بدفتر محکمه صلحیه ومحکمه تجارت

ماده ۱۱٦ ـ در خلاصه مذکور باید نوع شرکت تصریح شود هرگاه شرکت شرکت سهامی است صورت خلاصه باید حاوی مقدار سرمایه نقدي

یا غیر نقدی و مبلغی که از عایدات میتوان برای سرمایه ذخیره کنار گذاشت بوده باشد.

ماده ۱۱۷ ـ هرگاه شرکت درچندین حوزه قضائی دارای شعب تجارتی باشد مقررات مواد۱۱۳و۱۱٤ راجع بانتشار وسپردن اسناد درهریك ازحوزه های مذکوره باید جداگانه بعمل آید

ماده ۱۱۸ ـ خلاصه سند تأسیس شرکت ومنضمات آن که بمقامات مربوطه تقدیم میشود بامضای مدیران در شرکتهای سهامي وشرکاء درشرکتهای ضمانتی و متصدیان درشرکتهای مختلط خواهد رسید بعلاوه مباشر ثبت نیز باید اسناد مزبوره را امضاء نماید

ماده ۱۱۹ ـ در هر موقع که تصمیماتی برای تغییر اساسنامه شرکت یا تمدید مدت شرکت زاید برمدت مقرره یا انحلال شرکت قبل‌از مدت معینه و تعیین کیفیت تفریغ حساب یاتبدیل شرکاء یاخروج بعضی ازآنها از شرکت یاتغییر اسم شرکت اتخاذ شود باید مقررات مواد ۱۱۳ و۱۱٤ رعایت شود و همچنین است در هر گونه تصمیماتی که نسبت بموارد معینه در مواد ۵۲ ـ ٦٦ ـ ۱۰۵ اتخاذ میشود

مادهٔ ۱۲۰ — در شرکتهای سهامی و مختلط اگر بعضی از شرکاء از شرکت خارج شوند اظهار آن در محاکم صلحیه و تجارت و اعلام در جراید لازم نیست مگر اینکه خارج شوندکان از متصدیان امور یا مدیران شرکت باشند

مادهٔ ۱۲۱ — در شرکتهای مختلط و شرکتهای سهامی هر کس میتواند باسنادیکه بدایره ثبت اسناد و دفتر محکمهٔ صلحیه و محکمهٔ تجارت سپرده شده

است مراجعه نموده و با نادیه مخارج سواد مصدق یا خلاصهٔ مصدقی از اسناد مذکوره در یافت نماید بعلاوه هر کس میتواند از مرکز شرکت سواد مصدقی از اساسنامهٔ شرکت خریداری نماید در هر حال اسنادی که سپرده شده است باید علناً در ادارات شرکت برای اطلاع عامه نصب شود

مادهٔ ۱۲۲ — در هر گونه اسناد و صورت حساب ها و اعلانات و نشریات و غیره که بطور خطي یا چاپی از طرف شرکتهای سهامی یا شرکتهای مختلط صادر میشود باید بلافاصله قبل یا بعد ازاسم شرکت جملات ذیل بطور خوانا و با تمام حروف قید گردد

(شرکت سهامی) (شرکت مختلط)

بعلاوهٔ سرمایه شرکت نیز باید صریحاً ذکر گردد ـ متخلف از هر یك از مقررات مذکوره از پنج الی یکصد تومان بعنوان غرامت دادنی خواهد بود

فصل چهارم

در تصفیهٔ امور شرکتها

مادهٔ ۱۲۳ — بجز مورد ورشکستگی تصفیهٔ امور شرکتها در صورت انحلال موافق مواد ذیل خواهدبود

مادهٔ ۱۲۴ — در شرکتهای ضمانتی و مختلط امر تصفیه با مدیر یا مدیران شرکت است مگر آنکه شرکاء ضامن اشخاص دیگری را از خارج یا از بین خود برای تصفیه معین نمایند ـ و اگر از طرف یك یا چند نفر از شرکاء ضامن تعیین اشخاص مخصوص برای تصفیه تقاضا شد و سائر شرکاء ضامن آن تقاضا را نپذیرفتند محکمهٔ تجارت اشخاصیرا برای تصفیه معین خواهد کرد در

صورتیکه غیر از مدیران شرکت اشخاصي برای تصفیه معین شوند این امر باید در ادارهٔ ثبت اسناد ثبت و اعلان گردد

مادهٔ ۱۲۵ — در شرکتهای مختلط شرکاء سهامی حق دارند یك یا چند نفر برای نظارت در امر تصفیه معین نمایند.

ماده ۱۲۶ ـ وظیفهٔ متصدیان تصفیه عبارت است از خاتمه دادن بکارهای جاری ـ اجرای تعهدات شرکت و وصول مطالبات و تقسیم دارائی شرکت به ترتیبی که در مواد ۱۲۷ ـ ۱۲۸ ـ ۱۲۹ ـ ۱۳۰ مقرر است

ماده ۱۲۷ ـ درصورتیکه برای انجام تعهدات شرکت معاملات جدیدی لازم شود متصدیان تصفیه میتوانند آن معاملات را بنمایند

ماده ۱۲۸ ـ متصدیان تصفیه حق دارند شخصاً یا توسط وکیل ازطرف شرکت محاکمه نمایند ولی حق اصلاح و تعیین حکم وقتی خواهند داشت که از طرف شرکاء ضامن این حق بآنها داده شده باشد

ماده ۱۲۹ ـ آن قسمت از دارائی شرکت که در مدت تصفیه محل احتیاج نیست بطور موقت بین شرکاء تقسیم میشود ولی متصدیان تصفیه باید معادل قروضی که هنوز موعد نادیهٔ آن نرسیده است و همچنین معادل مبلغي که در حساب بین شرکاء مورد اختلاف است موضوع نمایند

ماده ۱۳۰ ـ متصدیان تصفیه باید حساب شرکاء را نسبت به‌سهم همدیگر و سهم هر یك ازشرکا را از نفع وضرر معین نمایند و در صورت اختلاف درتقسیم رفع آن بمحکمه تجارت رجوع میشود

ماده ۱۳۱ ـ در شرکتهای سهامي امر تصفیه بعهده مدیران شرکت

است مگر آنکه اساسنامه یا اکثریت مجمع عمومی شرکت ترتیب دیگری را مقرر داشته باشد

ماده ۱۳۲ ـ وظیفه و اختیارات متصدیان تصفیه در شرکت سهامی همان است که در مواد ۱۲٦ و ۱۲۷ و ۱۲۸ مقرر شده ولیکن حق اصلاح وتعیین حکم برای متصدیان تصفیه در شرکت سهامی فقط وقتی خواهد بود که اساسنامه یا مجمع عمومی این حق را بانها داده باشد

ماده ۱۳۳ ـ تقسیم دارائی شرکت سهامی بین شرکاء خواه در ضمن مدت تصفیه و خواه پس ازختم آن ممکن نیست مگر آنکه قبلاً سه مرتبه در جراید اعلان و یکسال از تاریخ اعلان اول گذشته باشد

ماده ۱۳٤ ـ در صورت تخلف ازماده قبل متصدیان تصفیه مسؤل خسارت طلبکارانی که بطلب خود نرسیده اند میباشند

ماده ۱۳۵ ـ دفاتر کلیه شرکتهائیکه منحل میشود باید با نظر مدیر ثبت اسناد در محل معیني از تاریخ ختم تصفیه تا پانزده سال محفوظ بماند

ماده ۱۳٦ ـ کلیه شرکتها میتوانند دراساسنامه خود برای تصفیه ترتیبات دیگری مقرر دارند ولی در هر حال آن مقررات نباید مخالف مواد ۱۲٦ ـ ۱۲۷ ـ ۱۳۰ ـ ۱۳۳ ـ ۱۳٤ و ۱۳۵ و قسمت اخیر ماده ۱۲۹ باشد

فصل پنجم

مقررات مختلفه

ماده ۱۳۷ ـ هرگاه از زمان اختتام یا انحلال شرکت مدت پنجسال منقضی

شود هیچگونه دعوائی درمحاکم عدلیه برعلیه شرکاء یا وراث آنها راجع بمعاملات شرکت پذیرفته نخواهد شد

ماده ۱۳۸ ـ شرکتهاي سهامي ـ ضمانتي ـ و مختلط شرکت تجارتی محسوب و تابع قوانین وعرف وعادت تجارتی خواهند بود ولو اینکه معاملات یا اعمال آنها تجارتی نباشد

ماده ۱۳۹ ـ درصورتیکه شرکت‌نامه اجازه دهد یا مجمع عمومی برطبق مقررات اساسنامه تصمیم نماید کلیه شرکتهای تجارتی میتوانند معاملات رهنی نسبت باموال غیر منقول بعمل آورند و معامله مذکور باید در اداره ثبت اسناد ثبت شود

ماده ۱٤۰ ـ اگر شرکت سهام یا اوراق استقراضی داشته باشد که مطابق اساس نامه شرکت یا تصمیم مجمع عمومی قیمت آنها بطریق قرعه باید تأدیه شود وقبل‌ازتادیه‌قیمت آن سهام یا اوراق منافعی که بآنها تعلق گرفته پرداخته شده باشد شرکت درموقع تأدیه اصل قیمت نمیتواند منافع تأدیه شده را استرداد نماید

ماده ۱٤۱ ـ کلیه شرکتها که درایران تشکیل میشود تبعه ایران محسوب است و مرکز اصلی آن باید در ایران باشد

باب چهارم

دلالی

ماده ۱٤۲ ـ دلال میتواند در رشته های مختلف دلالی نماید و شخصاً نیز میتواند تجارت کند

ماده ۱٤۳ ـ دلال باید در نهایت صحت و ازروی صداقت طرفین معامله

را از جزئیات راجعه بمعامله مطلع سازد ولو اینکه دلالیرا فقط برای یکی از طرفین بکند ـ دلال در مقابل هر یك ازطرفین مسؤل تقلب وتقصیرات خود میباشد

ماده ١٤٤ ـ دلال نمیتواند عوض یکی از طرفین معامله قبض وجه یا تادیه دین نماید و یا آنکه تعهدات آنها را بموقع اجرا گذارد مگر اینکه اجازه نامه مخصوص داشته باشد

ماده ١٤٥ ـ دلال مسؤل تمام اشیاء و اسنادی است که در ضمن معاملات باو داده شده مگر اینکه ثابت نماید که ضایع یا تلف شدن اشیاء یا اسناد مزبوره مربوط بشخص او نبوده است

ماده ١٤٦ ـ در موردیکه فروش از روی نمونه باشد دلال باید نمونه مال التجاره را تا موقع ختم معامله نگاه بدارد مگر اینکه طرفین معامله اورا از این قید معاف دارند

ماده ١٤٧ ـ دلالها میتوانند در زمان واحد برای چند آمر در یك رشته یا رشته های مختلف دلالی کنند ولی در این صورت باید آمرین را ازاین ترتیب و امور دیگریکه ممکن است موجب تغییر رای آنها شود مطلع دارند

ماده ١٤٨ ـ دلالی که اسم طرف معامله را بطرف دیگر نگوید درصورت توجه خسارتی از حیث عدم اجرای آن معامله مسؤل خواهد بود و در صورت اجرای معامله قائم مقام و دارای حقوق و تکالیف طرف غیر معلوم میباشد

ماده ١٤٩ ـ هرگاه معامله بتوسط دلال واقع و نوشتجات و اسنادی راجع بآن معامله بین طرفین بتوسط او رد و بدل شود در صورتیکه امضا ها راجع باشخاصی باشد که بتوسط او معامله را کرده اند دلال ضامن صحت واعتبار

امضاهای نوشتجات و اسناد مزبوره است

ماده ١٥٠ ـ دلالها ضامن هویت اشخاصی هستند که برای آنها دلالی میکنند و درصورت خلاف و ورود خسارت مسؤل آن میباشند

ماده ١٥١ ـ بجز مورد ماده ١٤٨ دلالها ضامن اعتبار اشخاصی که برای آنها دلالی میکنند و همچنین ضامن اجرای معاملاتی که بتوسط آنها میشود نیستند در خصوص ارزش یا جنس مال التجاره ای که مورد معامله بوده است نیز مسؤلیتی ندارند مگر اینکه ثابت شود که تقصیر از جانب خود دلال بوده است

ماده ١٥٢ ـ هرگاه طرفین معامله یا یکی از آنها باعتبار تعهدشخص دلال معامله نمود دلال مزبور ضامن آن معامله است

ماده ١٥٣ ـ درصورتیکه دلال در معامله سهیم باشد باید بطرفی که این نکته را نمیداند اطلاع دهد ودرصورت تخلف مسؤل خسارات وارده خواهدبود

ماده ١٥٤ ـ در صورتیکه دلال در معامله سهیم باشد با آمر خود مشترکاً مسؤل اجرای تعهد خواهد بود

ماده ١٥٥ ـ دلال نمیتواند حق دلالیرا مطالبه کند مگر درصورتیکه معامله بوساطت او تمام شده باشدمعامله را وقتی تمام شده میتوان تصور نمود که طرفین درشرائط آن توافق حاصل و امضا کرده باشند هرگاه مشروط بشرط باشد دلال وقتی میتواند مطالبه دلالی نماید که شرط بعمل آمده باشد

ماده ١٥٦ ـ درصورتیکه معامله برضایت طرفین یا بواسطه یکی ازخیارات

قانونی فسخ بشود حق مطالبه دلالی ازدلال سلب نمیشود مشروط براینکه فسخ معامله مستند بخود دلال نباشد

ماده ۱۵۷ - دلالی معاملات ممنوعه اجرت ندارد.

ماده ۱۵۸ - حق الزحمه دلال بعهده طرفی است که اورا مأمور انجام معامله نموده است مگر اینکه قرارداد مخصوصی غیر این ترتیب را مقرر بدارد.

ماده ۱۵۹ - حق الزحمه دلال بواسطه قرارداد مخصوصی باید معین شده باشد و الا محکمه با رجوع باهل خبره و رعایت مقتضیات زمانی و مکانی و نوع معامله حق الزحمه را معین خواهد کرد

ماده ۱۶۰ - دلال باید دفتری داشته باشد که دارای مراتب ذیل باشد

۱ - اسم متعاملین.

۲ - مالی که موضوع معامله است

۳ - نوع معامله.

۴ - شرائط معامله با تشخیص باینکه تسلیم موضوع معامله فوری است یا بوعده است

۵ - عوض مالیکه باید پرداخته شود وتشخیص اینکه فوری است یا بوعده است وجه نقد است یا مال التجاره یا برات در صورتیکه برات باشد برؤیت است یا بوعده

۶ - امضاء طرفین معامله.

و این دفتر هم باید مطابق شرایط راجعه بدفاتر تجارتی تنظیم شود.

باب پنجم

برات - فته طلب - چك

فصل اول

برات

مبحث اول — صورت برات

ماد ۱۶۱ - برات علاوه برامضا یا مهر برات دهنده باید دارای شرائط ذیل باشد.

۱ - قید کلمه (برات) در روی ورقه.

۲ - تاریخ تحریر از روز و ماه و سال با تمام حروف.

۳ - اسم شخصی که باید برات را تادیه کند.

۴ - تعیین مبلغ برات با تمام حروف.

۵ - تاریخ تادیه وجه برات.

۶ - مکان تادیه وجه برات اعم از اینکه محل اقامت محال علیه باشد یا محل دیگر

۷ - اسم شخصیکه برات در وجه یا حواله کرد او پرداخته میشود.

۸ - تصریح باینکه نسخه اول یا دوم یا سوم یا چهارم الخ است

ماده ۱۶۲ - برات ممکن است حسب الامر وبحساب شخص دیگری صادرشود

ماده ۱۶۳ - برائی که بعهده شخص موهومی صادر شده یا آنکه در آن تقلبی شده باشد فقط برعلیه برات دهنده معتبر است واین حکم مانع ازتعقیب

جزائی نخواهد بود .

مبحث دوم

در قبول ونکول

ماده ١٤٦ ـ قبول کننده براة باید قبولی خود را بکلمه (قبول‌است) باذکر تاریخ نوشته وآنرا امضا یامهر نماید ـ درصورتیکه براة بوعدهٔ ازرؤیت باشد تاریخ قبولی نیز باید باتمام حروف نوشته شود واگر قبولی بدون تاریخ نوشته شد تاریخ رؤیت همان تاریخ براة خواهد بود.

ماده ١٦٥ ـ قبول کننده براة ملزم است که وجه آنرا سروعده تادیه نماید ونمیتواند پس‌از قبول نکول کند

ماده ١٦٦ ـ درقبولی براتی که باید وجه آن در خارج از محل اقامت قبول کننده براة تادیه شود لازم است مکان تادیه وجه براة تصریح شود

ماده ١٦٧ ـ قبولی براة نباید مشروط بشرط باشد وممکن است که قبولی منحصر بیك قسمت ازوجه براة شود دراینصورت دارنده براة بایدبرای قسمتی که نکول شده است اعتراض نماید

ماده ١٦٨ ـ براة باید بمحض ارائه یالااقل درظرف بیست‌و چهارساعت ازتاریخ ارائه قبول یانکول شود

ماده ١٦٩ ـ نکول براة باید به موجب تصدیق نامه ای که رسماً تنظیم می شود محقق گردد ـ تصدیق نامه مزبور موسوم است به اعتراض (پرتست) نکول

ماده ١٧٠ ـ پس‌از ابلاغ اعتراض نامه نکول ظهرنویسها و براة دهنده بتقاضای دارنده براة باید ضامنی برای تادیه وجه آن درسر وعده بدهند یاوجه براة را بانضمام مخارج اعتراض نامه و مخارج براة رجوعی (اگر باشد) فوراً تادیه نمایند.

ماده ١٧١ ـ ضامنی که ضمانت براة دهنده یاظهر نویس را کرد فقط مسؤلیت ضمانتی باکسی خواهد داشت که ازاو ضمانت کرده است

ماده ١٧٢ ـ براة دهنده وظهر نویسهای براة درصورت عدم قبول یاعدم تأدیه وجه هریك ضامن ومسؤل تأدیه وجه آن میباشند

مبحث سوم

در قبولی شخص ثالث

ماده ١٧٣ ـ هرگاه براتی نکول شد واعتراض بعمل آمد شخص ثالثی میتواند آنرا بنام براة دهنده یایکی ازظهر نویسها قبول کند قبولی شخص‌ثالث بایددر اعتراض نامه قید شده بامضاء اوبرسد

ماده ١٧٤ ـ بعداز قبولی شخص ثالث نیز مادامیکه براة تادیه نشده کلیه حقوقی که برای دارنده براة از نکول آن در مقابل براة دهنده و ظهر نویسها حاصل میشود محفوظ خواهد بود

مبحث چهارم

دروعدهٔ براة

مادهٔ ١٧٥ — براة ممکن است برؤیت باشد یابوعدهٔ یك یاچند روز یا

یك یاچنـد ماه از رؤیت برات یا بوعدهٔ یك یاچند روز یایك یاچند ماه از تاریخ برات ویا آنکه پرداحت بروز معینی موکول شده باشد .

مادهٔ ١٧٦ — هرگاه برات بیوعده قبول شد باید فوراً پرداخته شود

مادهٔ ١٧٧ — موعد پرداخت براتی که یك یاچند روز یایك یا چند ماه از رؤیت و عده دارد بوسیلهٔ تاریخ قبولی یاتاریخ اعتراضنامه نکول معین میشود

مادهٔ ١٧٨ — اگر موعد پرداخت برات با تعطیل رسمی تصـادف نماید باید روز بعد از تعطیل تأدیه گردد ـ همین قاعده در مورد سائر اوراق تجارتی نیز رعایت خواهد شد .

مبحث پنجم

ظهرنویسی

مادهٔ ١٧٩ — انتقال برات بوسیلهٔ ظهر نویسی بعمل میآید .

مادهٔ ١٨٠ — ظهر نویسی باید باقید تاریخ و امضای ظهر نویس باشد و بعلاوه باید معین گردد که برات بکدام شخص انتقال داده میشود

مادهٔ ١٨١ — در صورتیکه ظهر نویسی موافق مادهٔ قبل بعمل آید حاکی از انتقال برات است مگر اینکه ظهر نویس صریحاً وکالت در وصول را قید نماید .

مادهٔ ١٨٢ — هرگاه ظهر نویس در ظهر نویسی تاریخ مقدمی قید کند مزور شناخته میشود .

مبحث ششم

در مسؤلیت

مادهٔ ١٨٣ — هریك از اشخاصی که برات را امضاء یاقبول یاظهر نویسی نموده اند در مقابل دارندهٔ برات مسؤل پرداخت وجه آن میباشد

ماده ١٨٤ — اگر براتی نکول شود یایس از قبولی تأدیه نگردد دارنده آن پس از اعتراض میتواند وجه آن را با نوع پولی که دربرات معین شده یانوع پولیکه به برات دهنده پرداخته شده است مطالبه نماید

مبحث هفتم

در پرداخت

مادهٔ ١٨٥ — پرداخت برات با نوع پولی که در آن معین شده است بعمل می آید

مادهٔ ١٨٦ — برات بوعده باید در سر وعده پرداخته شود ـ شخصی که وجه براترا قبل از موعد تادیه نموده در صورتیکه وجه مزبور در نزد او قانوناً توقیف شده باشد در مقابل اشخاصی که نسبت بآن وجه حقی دارند مسؤل خواهد بود .

مادهٔ ١٨٧ — شخصی که در سر وعده وجه برات را میپردازد بریٔالذمه محسوب میشود مگر آنکه وجه برات قانوناً در نزد او توقیف شده باشد

مادهٔ ١٨٨ — پرداخت وجه برات ممکن است بموجب نسخهٔ ثانی یا ثالث یا رابع الخ بعمل آید در صورتیکه در روی آن نسخه قید شده باشد که پس از

پرداخت وجه بموجب این نسخه نسخ دیگر از اعتبار ساقط است

مادهٔ ۱۸۹ — شخصی که وجه برات را بر حسب نسخه ای بپردازد که در روی آن قبولی نوشته نشده است در مقابل شخصی که نسخهٔ قبولی شده را دارد مسؤل پرداخت وجه آن میباشد.

مادهٔ ۱۹۰ — در صورت کم شدن برائی که هنوز قبول نشده است صاحب آن میتواند وصول وجه آنرا برحسب نسخهٔ ثانی یا ثالث یا رابع الخ تقاضا کند.

مادهٔ ۱۹۱ — اگر نسخهٔ مفقود نسخه ای باشد که قبولی در روی آن نوشته شده است تقاضای پرداخت از روی نسخه های دیگر فقط بموجب امر محکمه پس از دادن ضامن بعمل میآید.

مادهٔ ۱۹۲ — اگر شخصی که برات را کم کرده است اعم از این که قبولی نوشته شده یا نشده باشد و نتواند نسخهٔ ثانی یا ثالث یا رابع الخ را تحصیل نماید پس از آن که ثابت کرد که برات متعلق باوست میتواند با دادن ضامن تادیه وجه آنرا بموجب امر محکمه مطالبه کند.

ماده ۱۹۳ — اگر با وجود تقاضائی که در مورد مواد ۱۹۰ـ۱۹۱ ۱۹۲ بعمل آمده است از تادیهٔ وجه برات امتناع شود صاحب برات مفقود میتواند تمام حقوق خود را بموجب اعتراضنامه محفوظ بدارد ـ اعتراض نامه مزبور باید در ظرف بیست و چهار ساعت از تاریخ وعدهٔ برات تنظیم شده و در مواعد و موافق ترتیبی که در این قانون برای ابلاغ اعتراض نامه معین شده است به برات دهنده و ظهر نویسها ابلاغ گردد

ماده ۱۹٤ ـ صاحب برات مفقود برای تحصیل نسخه ثانی باید بظهر نویسی که بلافاصله قبل از او بوده است رجوع نماید. ظهر نویس مزبور ملزم است که بصاحب برات اختیار مراجعه بظهر نویس ما قبل خود داده وراهنمائی کند وهمچنین هرظهر نویس باید اختیار رجوع بظهر نویس ما قبل خود بدهدتا به برات دهنده برسد. مخارج این اقدامات برعهده صاحب برات مفقود خواهد بود ـ ظهر نویس در صورت امتناع از دادن اختیار مسؤل تادیه وجه برات وخساراتی است که برصاحب برات مفقود وارد شده است

ماده ۱۹۵ ـ درصورتیکه ضامن برات مفقود (رجوع بمواد ۱۹۱ ـ ۱۹۲) مدتی برای ضمانت خود معین نکرده باشد مدت ضمان سه سال است و هرگاه در ظرف این سه سال رسماً مطالبه یا اقامه دعوی نشده باشد دیگر از این حیث دعوی برعلیه او در محکمه مسموع نخواهد بود.

مادهٔ ۱۹۶ ـ اگر مبلغی از وجه برات پرداخته شود بهمان اندازه برات دهنده وظهرنویسها بری میشوند ودارنده برات فقط نسبت به بقیه میتواند اعتراض کند.

ماده ۱۹۷ ـ محاکم نمیتوانند بدون رضایت صاحب برات برای تأدیه وجه برات مهلتی بدهند

مبحث هشتم

تادیه وجه برات بواسطه شخص ثالث

ماده ۱۹۸ ـ هر شخص ثالثی میتواند از طرف برات دهنده یا یکی ازظهر نویسها وجه برات اعتراض شده را کار سازی نماید ـ دخالت شخص ثالث و پرداخت وجه باید در اعتراضنامه یا در ذیل آن قید شود.

ماده ۱۹۹ ـ شخص ثالثی که وجه برات را پرداخته دارای تمام حقوق و وظایف دارنده برات است

ماده ۲۰۰ ـ اگر وجه برات را شخص ثالث ازطرف برات دهنده پرداخت تمام ظهر نویسها بری‌الذمه میشوند و اگر پرداخت وجه از طرف یکی از ظهر نویسها بعمل آید ظهر نویسهای بعد او بری‌الذمه اند .

اگر دو شخص متفقاً هریك ازجانب یکی ازمسؤلین برات برای پرداخت وجه حاضر شوند پیشنهاد آن کس پذیرفته است که تادیه وجه از طرف او عده زیادتری از مسؤلین را بری‌الذمه میکنند . اگر خود محال علیه پس از اعتراض برای تادیه وجه حاضر شود برهر شخص ثالثی ترجیح دارد .

مبحث نهم

حقوق ووظایف دارنده برات

ماده ۲۰۱ — نسبت به بروانی که از ممالك خارجه صادر شده و باید در ایران تادیه شود اعم از اینکه بروات مزبور برؤیت باشد یابوعده باید دارندهٔ برات قبولی یاپرداخت وجه آنرا درمواعد ذیل از تاریخ برات تقاضا نماید والا حق مراجعه بظهر نویسها و همچنین به برات دهنده که وجه برات بمحال علیه رسانیده نخواهد داشت .

برای ممالك آسیا بجز چین و ژاپون و سیبری و همچنین برای ممالك اروپا و افریقای شمالی شش ماه ـ برای سایر ممالك ده ماه

ماده ۲۰۲ — هرگاه دارندهٔ برات برؤیت یابوعده که یکی از شهرهای ایران صادر و باید در ممالك خارجه تادیه شود در مواعد مقرره درمادهٔ فوق

قبولی نوشتن یاپرداخت وجه را مطالبه نکرده باشد بهمان ترتیب مذکور حق او ساقط خواهد شد .

ماده ۲۰۳ — مقررات مواد ۲۰۱ ـ ۲۰۲ مانع نخواهد بود که بین دارندهٔ برات و برات دهنده و ظهر نویسها قرار داد دیگری مقرر گردد

مادهٔ ۲۰٤ — اگردارنده برات ثابت نماید که بواسطهٔ حوادثی که رفع آن در حیطهٔ اقتدار او نبوده نتوانسته است بهیچ وسیله قبولی یاپرداخت برات را در مواعد مقرره تقاضا نماید مشمول مفاد مواد ۲۰۱ و ۲۰۲ نخواهد بود مگر از تاریخ رفع عذر .

ماده ۲۰۵ — دارنده برات باید روز وعده تادیهٔ وجه برات را تقاضا نماید .

ماده ۲۰٦ — امتناع از تادیهٔ وجه برات باید فردای روز وعده بوسیلهٔ نوشته‌ای که اعتراض عدم تادیه نامیده میشود معلوم گردد و اگر فردای روز وعده تعطیل باشد اعتراض روز بعد آن بعمل خواهد آمد .

ماده ۲۰۷ — فوت یاورشکستگی محال علیه دارنده براتی را از اعتراض عدم تادیه مستغنی نخواهد نمود ـ در صورتیکه قبول کننده برات قبل ازوعده ورشکسته شود حق اعتراض برای دارندهٔ برات باقی است .

ماده ۲۰۸ — دارندهٔ براتی که بواسطهٔ عدم تادیه آن اعتراض شده است حق دارد برعلیه برات دهنده و هریك از ظهر نویسها اقامهٔ دعوی کند ـ همین حق را هریك از ظهر نویسها نسبت به برات دهنده وظهر نویسهای ماقبل خود خواهند داشت

ماده ۲۰۹ ـ دارنده برات وقتی میتواند بر علیه کسی که برات را باو واگذار نموده اقامه دعوی کند که قبلاً اعتراض نامه را قانوناً باو ابلاغ کرده باشد و پنجروز از تاریخ ابلاغ گذشته و وجه نادیه نشده باشد ـ اگر محل اقامت واگذار کننده برات در خارج از محلی باشد که باید وجه برات در آنجا پرداخته شود برای هر چهار فرسخ یکروز اضافه خواهد شد

ماده ۲۱۰ ـ در مورد بروات صادره از ایران که باید درخارجه نادیه شود اقامه دعوی بر علیه برات دهنده و ظهر نویسهای مقیم ایران درمواعد ذیل از تاریخ اعتراض بعمل میآید

سه ماه برای بروانی که در ممالك آسیا بجز چین و ژاپون و سیبری و همچنین در ممالك اروپا و افریقای شمالی باید نادیه شود ـ چهار ماه برای سایر ممالك مفاد ماده ۲۰٤ دراین مورد نیز رعایت خواهد شد

ماده ۲۱۱ ـ اگر دارنده برات دعوی خود را بر علیه ظهر نویس وبرات دهنده اقامه نماید نسبت بهر یك از آنها از مواعدیکه در مواد قبل مندرج است استفاده خواهد کرد ـ هر یك ازظهر نویسها نیز حق دارند که در همان مواعد اقامه دعوی کنند و نسبت بانها ابتدای موعد از فردای ابلاغ احضارنامه محکمه محسوب خواهد شد

ماده ۲۱۲ ـ پس ازانقضاء مواعد مقرره در مواد ۲۰۹ ـ ۲۱۰ ـ ۲۱۱ دعوی دارنده برات بر ظهر نویسها و همچنین دعوی هر یك ازظهر نویسها بر یدسابق خود در محکمه پذیرفته نخواهد شد

ماده ۲۱۳ ـ بعد از انقضاء مواعد فوق دعوی دارنده و ظهر نویسهای

برات بر علیه برات دهنده نیز در محکمه پذیرفته نمیشود مشروط بر اینکه برات دهنده ثابت نماید که در سر وعده وجه برات را به محال علیه رسانیده و در این صورت دارنده برات فقط حق مراجعه بمحال علیه خواهد داشت

ماده ۲۱٤ ـ اگر پس از انقضاء موعدی که برای اعتراض و ابلاغ اعتراض نامه یا برای اقامه دعوی مقرر است برات دهنده یا هریك ازظهرنویسها بطریق محاسبه یا عنوان دیگر وجهی را که برای نادیه برات بمحال علیه‌رسانیده بود مسترد دارد . دارنده برات بر خلاف مقررات دو ماده قبل حق خواهد داشت که بر علیه دریافت کننده وجه اقامه دعوی نماید

ماده ۲۱۵ ـ پس از اقامه دعوی رئیس محکمه تجارت مکلف است بمجرد تقاضای دارنده براتی که برای عدم نادیه اعتراض شده است معادل وجه برات را از اموال مدعی علیه بعنوان تامین توقیف نماید

مبحث دهم

در اعتراض (پروتست)

مادهٔ ۲۱٦ — اعتراض در موارد ذیل بعمل میآید:

۱ ـ در مورد نکول .

۲ ـ در مورد امتناع از قبول یا نکول .

۳ ـ در مورد عدم نادیه .

اعتراض نامه باید در یك نسخه تنظیم و بموجب امر رئیس محکمه تجارت بتوسط مأمور اجراء به محل اقامت اشخاص ذیل ابلاغ شود

۱ ـ محال علیه .

۲ - اشخاصی که در برات براي نادیهٔ وجه عندالاقتضا معین شده اند

۳ - شخص ثالثي که برات را قبول کرده است .

اگر در محلی که اعتراض بعمل میآید محکمهٔ تجارت نباشد وظایف او با رعایت ترتیب بعهدهٔ رئیس محکمهٔ ابتدائی یا رئیس دایرهٔ ثبت اسناد یا امین صلح یا حاکم محل خواهد بود .

مادهٔ ۲۱۷ — اعتراض نامه باید مراتب ذیل را دارا باشد :

۱ - سواد کامل برات با کلیهٔ محتویات آن اعم از قبولي و ظهر نویسی و غیره .

۲ - امر بنادیه وجه برات .

مامور اجراء باید حضور یا غیاب شخصی که باید وجه برات را بدهد و علل امتناع از نادیه یا از قبول و هم چنین علل عدم امکان امضاء یا امتناع از امضاء را در ذیل اعتراضنامه قید و امضا کند

مادهٔ ۲۱۸ - هیچ نوشته ای نمیتواند از طرف دارندهٔ برات جای گیر اعتراضنامه شود مگر در موارد مندرجه در مواد ۱۹۰ - ۱۹۱ - ۱۹۲ - ۱۹۳ که راجع بمفقود شدن برات است .

مادهٔ ۲۱۹ - مامور اجراء باید سواد صحیح اعتراض نامه را بمحل اقامت اشخاص مذکور در مادهٔ ۲۱۶ بدهد

مادهٔ ۲۲۰ - دفتر محکمه تجارت یا دفتر مقاماتی که وظیفهٔ محکمهٔ تجارت را انجام میدهند باید مفاد اعتراض نامه را روز بروز به ترتیب تاریخ و نمره در دفتر مخصوص که صفحات آن بتوسط رئیس محکمهٔ تجارت یا قائم مقام او نمره و امضا شده است ثبت نمایند - در صورتیکه محل اقامت برات دهنده

باظهر نویس اولی در روی برات قید شده باشد باید آنها را توسط کاغذ سفارشی از علل امتناع از نادیهٔ مستحضر سازد .

مبحث یازدهم

برات رجوعي

مادهٔ ۲۲۱ - برات رجوعی براتی است که دارنده برات اصلی پس از اعتراض برای در یافت وجه آن و مخارج صدور اعتراض نامه و تفاوت نرخ بعهدهٔ برات دهنده یابکی از ظهر نویسها صادر میکند .

مادهٔ ۲۲۲ — اگر برات رجوعی بعهدهٔ برات دهنده اصلی صادر شود تفاوت بین نرخ مکان نادیه برات اصلی و نرخ مکان صدور آن بعهده او خواهد بود و اگر برات رجوعی بعهدهٔ یکی از ظهر نویسها صادر شود مشارالیه باید از عهدهٔ تفاوت نرخ مکانی که برات اصل را در آنجا معامله یاتسلیم کرده است و نرخ مکانی که برات رجوعی در آنجا صادر شده است برآید .

مادهٔ ۲۲۳ — به برات رجوعی باید صورت حسابی که موسوم بحساب باز گشت است ضمیمه شود - در صورت حساب مزبور مراتب ذیل باید قید شود

۱ - اسم شخصی که برات رجوعی بعهدهٔ او صادر شده است .

۲ - مبلغ اصلی برات اعتراض شده .

۳ - مخارج اعتراض نامه و سایر مخارج معموله از قبیل حق العمل صراف ودلال ووجه تمبر و مخارج پست وغیره.

٤ - مبلغ تفاوت نرخهای مذکور در مادهٔ ۲۲۲

مادهٔ ۲۲٤ - صورت حساب مذکور در مادهٔ قبل باید توسط دو نفر

تاجر تصدیق شود و نیز باید برات اعتراض شده و سواد مصدق از اعتراضنامه بصورت حساب مزبور ضمیمه گردد .

ماده ۲۲۵ — هرگاه برات رجوعي بعهده یکی از ظهر نویسها صادر شود علاوه برمراتب مذکوره در مواد ۲۲۳ و ۲۲٤ باید تصدیقنامه که تفاوت بین نرخ مکان تادیه برات اصلی و مکان صدور آن را معین نماید ضمیمه شود

ماده ۲۲٦ ـــ نسبت بیك برات صورت حساب باز گشت متعددی نمیتوان ترتیب داد و و اگر برات رجوعی بعهده یکی از ظهرنویسها صادر شده باشد حساب باز گشت متوالیاً بتوسط ظهر نویسها پرداخته میشود تا به برات دهنده اولی برسد

ماده ۲۲۷ ـ تحمیلات برانهاي رجوعی را نمیتوان تماماً بر یك نفروارد ساخت و هر یك از ظهرنویسها وبرات دهنده اولي فقط عهده داریك خرج میباشد

مادهٔ ۲۲۸ ـ خسارت تادیه مبلغ اصلی برات که بواسطه عدم تادیه اعتراض شده است از روز اعتراض وخسارت تادیه مخارج اعتراض ومخارج برات رجوعی فقط اززوز اقامه دعوي محسوب میشود

مادهٔ ۲۲۹ ـ اگر به برات رجوعی تصدیقنامه تجار که بموجب ماده ۲۲۵ مقرر است ضمیمه نشود برات مزبور قابل پرداخت نیست

فصل دوم

در فته طلب

ماده ۲۳۰ ـ فته طلب سندیست که بموجب آن امضا کننده تعهد میکند

مبلغی در موعد معین یا عند المطالبه در وجه حامل یا شخص معین ویا بحواله کرد آن شخص کارسازی نماید

ماده ۲۳۱ ـ فته طلب علاوه برامضا یا مهر باید دارای تاریخ ومتضمن مراتب ذیل باشد

۱ ـ مبلغی که باید تادیه شود

۲ ـ گیرنده وجه

۳ ـ تاریخ پرداخت

ماده ۲۳۲ ـ تمام مقررات راجع به برات تجارتی که ازمبحث چهارم الی آخر فصل اول این باب ذکر شده است در مورد فته طلب نیز لازم الرعایه خواهد بود

فصل سوم

چك

ماده ۲۳۳ ـ چك نوشته ایست که بموجب آن صادر کننده وجوهیرا که در نزد محال علیه دارد کلاً یا بعضاً مسترد یا بدیگري واگذار مینماید

ماده ۲۳٤ ـ در چك باید محل و تاریخ صدور قید شده وبامضاء صادر کننده برسد پرداخت وجه نباید وعده داشته باشد

چك ممکنست دروجه حامل یا شخص معین یا بحواله کرد باشد و نیز ممکن است بصرف امضاء در ظهر آن بدیگری منتقل شود

ماده ۲۳۵ ـ وجه چك باید بمحض ارائه کار سازی شود

ماده ۲۳٦ ـ صدور چك ولو اینکه ازمحلی بمحل دیگر باشد ذاتاً عمل تجارتی محسوب نیست لیکن مقررات این قانون از ضمانت صادر کننده و ظهر

نویسها و اعتراض و اقامه دعوی ضمان راجع به بروات شامل چك نیز خواهد بود

ماده ۲۳۷ ـ اگر چك در همان مکانیکه صادر شده است باید تادیه گردد دارنده چك باید در ظرف پانزده روز از تاریخ صدور وجه آن را مطالبه کند و اگر از یك نقطه به نقطهٔ دیگر ایران صادر شده باشد باید در ظرف چهل و پنجروز از تاریخ صدور چك مطالبه شود

ماده ۲۳۸ ـ اگر دارنده چك درظرف مواعد مذکوره در ماده قبل پرداخت وجه آنرا مطالبه نکند دیگر دعوی او برعلیه ظهر نویس مسموع نخواهد بود و اگر وجه چك بسببی که مربوط بمحال علیه است از بین برود دعوی دارنده چك برعلیه صادر کننده نیز درمحکمه مسموع نخواهد بود

ماده ۲۳۹ ـ کسی که وجه چك را دریافت میکند باید ظهر آنرا امضاء یا مهر نماید اگرچه چك در وجه حامل باشد

ماده ۲۴۰ ـ تمام مقررات راجعه بچکهائی که در ایران صادر شده است در مورد چکهائی که از خارجه صادر شده و باید در ایران پرداخته شود نیز رعایت خواهد شد ـ لیکن مهلتی که در ظرف آن دارنده چك میتواند وجه چك را مطالبه کند چهار ماه از تاریخ صدور میباشد

فصل چهارم

در مرور زمان

ماده ۲۴۱ ـ دعاوی راجعه به برات و فته طلب و چك که از طرف تجار یا برای امور تجارتی صادر شده است پس ازانقضاء پنجسال ازتاریخ صدور اعتراض نامه یا آخرین تعقیب قضائی در محاکم مسموع نخواهد بود مگر اینکه در ظرف ایندت رسماً اقرار بدین واقع شده باشد

ماده الحاقیه

ماده ۲۴۲ ـ قانون ۲۹ ثور ۱۲۸۹ راجع به قبول ونکول بروات تجارتی و قانون ٤ جوزا ۱۲۹۰ راجع باصلاح قانون مذکور از درجه اعتبار ساقط است

باب ششم

درورشکستکی

فصل اول

درکلیات

ماده ۲۴۳ ـ ورشکستگی تاجر یا شرکت تجارتی درنتیجه توقف از تادیه وجوهیکه برعهدهٔ اوست حاصل میشود .

فصل دوم

در اعلان ور شکستکی و اثرات آن

ماده ۲۴۴ ـ تاجر باید درظرف سه روز ازتاریخ وقفهٔ که درتادیه قروض یاسایر تعهدات نقدی او حاصل شده‌است توقف خودرا بدفترمحکمه تجارت‌محل اقامت خود یابدفتر محکمهٔ که قائم‌مقام محکمه تجارت‌است اظهارنموده صورت حساب دارائی وکلیه دفاترتجارتی خودرا بدفترمحکمه مزبوره تسلیم نمایدصورت حساب مذکور که باید مورخ بوده وبامضاء تاجر رسیده باشد متضمن مراتب ذیل خواهد بود :

۱ ـ تعداد وتقویم کلیه اموال منقول وغیر منقول تاجرمتوقف بطور مشروح

۲ ـ صورت کلیه قروض ومطالبات

۳ ـ صورت نفع وضرر وصورت مخارج شخصی

درصورت توقف شرکت ضمانتی یامختلط اسامی ومحل اقامت کلیه شرکاء ضامن نیزباید ضمیمه شود

ماده ۲۴۵ ـ ورشکستگی تاجربحکم‌محکمه‌تجارت‌درمواردذیل‌اعلام‌میشود:

ا ـ برحسب اظهار خود تاجر .

ب ـ بموجب تقاضای یك یاچند نفر ازطلب کارها .

ج ـ برحسب تقاضای مدعی‌العموم محکمه باید درحکم خود تاریخ توقف تاجررا معین نماید واگر درحکم معین نشد تاریخ حکم تاریخ توقف محسوب‌است .

ماده ۲۴۶ ـ حکمی که متضمن اعلان ورشکستگی‌است قابل اجرای‌موقت خواهد بود .

ماده ۲۴۷ ـ همینکه حکم ورشکستگی صادرشد تاجر ورشکسته ازتاریخ حکم ازمداخله کردن درتمام‌اموال‌خود حتی آنچه که‌ممکن‌است درمدت‌ورشکستگی عاید او گردد ممنوع است از تاریخ حکم مزبور هر کس نسبت بتاجر ورشکسته دعوائی ازمنقول یاغیر منقول داشته باشد باید برهیئت تصفیه اقامه یا تعقیب کند و همچنین‌است کلیه اقدامات اجرائی اعم ازاینکه راجع به منقول یا غیرمنقول باشد محکمه میتواند هرموقعی که صلاح بداند ورودتاجر ورشکسته را بعنوان‌شخص ثالث دردعوی مطروحه قبول نماید .

ماده ۲۴۸ ـ همینکه حکم ورشکستگی صادرشد قروض مؤجل بارعایت تخفیفات مقتضیه نسبت بمدت بقروض حال مبدل‌میشود ـ هر گاه تاجر ورشکسته فته طلبی‌داده یابراتی صادر کرده که قبول‌نشده یابراتی‌را قبولی‌نوشته‌اشخاصیکه مسؤل تادیه وجه فته‌طلب یابرات میباشند باید بارعایت تخفیفات مقتضیه‌نسبت‌بمدت وجه‌آنرا نقداً بپردازند یاتادیه آنرا درسر وعده تامین نمایند

ماده ۲۴۹ ـ هر گاه تاجر بعدازتوقف معاملات ذیلرا بنماید باطل وبلااثر خواهد بود .

۱ ـ هرصلح محاباتی یا هبه وبطور کلی هرنقل وانتقال بلاعوض اعم از اینکه راجع بمنقول یا غیرمنقول باشد .

۲ ـ تادیه هرقرض اعم ازحال یامؤجل بهروسیله که بعمل آمده باشد .

۳ ـ هرمعاملهٔ که مالی ازاموال منقول یاغیرمنقول تاجررا مقید نماید و بضرر طلبکاران تمام شود .

ماده ۲۵۰ ـ هر گاه درنتیجه اقامه دعوی ازطرف هیئت تصفیه یاطلبکاری براشخاصیکه باتاجر طرف معامله بوده یاقائم‌مقام قانونی آنها ثابت شود که تاجر متوقف قبل ازتاریخ توقف خودبرای فرار ازادای دین یابرای‌اضراربه‌طلبکارها معامله نموده که متضمن ضرری بیش‌ازربع قیمت حین‌المعامله بوده‌است آن معامله قابل فسخ‌است مگراینکه طرف‌معامله قبل‌ازصدورحکم‌فسخ‌تفاوت‌قیمت‌راپردازد

دعوی فسخ درظرف دوسال ازتاریخ وقوع‌معامله درمحکمه پذیرفته میشود

ماده ۲۵۱ ـ هر گاه محکمه بموجب ماده قبل حکم فسخ معامله را صادر نماید محکوم علیه باید پس ازقطعی شدن حکم مالی‌راکه موضوع معامله‌بوده‌است عیناً بهیئت تصفیه تسلیم وقیمت حین‌المعامله آن را قبل ازآنکه دارائی تاجر بغرما تقسیم شود دریافت دارد واگر عین مال مزبور درتصرف او نباشد تفاوت قیمت‌را خواهد داد .

ماده ۲۵۲ ـ اگر درمحکمه ثابت شودکه معامله بطور صوری یامسبوق به تبانی بوده است آن معامله رأساً باطل عین ومنافع مالیکه موضوع معامله بوده‌مسترد وطرف معامله اگرطلبکار شود جزو غرما حصه خواهد برد

فصل سوم

در تعیین عضو ناظر

ماده ۲۵۳ ـ درحکمیکه بموجب آن ورشکستگی تاجر اعلام میشود باید یکی از قضاة محکمه تجارت بسمت عضو ناظر معین گردد

ماده ۲۵٤ ـ عضوناظرمکلف‌است که نظارت‌درادارهٔ‌اموررا جعه‌بورشکستگی وسرعت جریان‌آن‌بنماید عضومزبوربایدراپرت تمام‌منازعاتی‌را که‌از ورشکستگی تولید میشود وحل آن ازصلاحیت محکمه تجارت میباشدبه‌محکمه مزبوره‌بدهد .

ماده ۲۵۵ ـ شکایت ازتصمیمات عضوناظر فقط درمواردی ممکن است که این قانون معین نموده ـ مرجع شکایت محکمه تجارت است .

ماده ۲۵٦ ـ محکمه تجارت میتواند عضو ناظررا تبدیل و دیگری را از اعضاء خود بجای او بگمارد .

فصل چهارم

در اقدام بمهر و موم و سایر اقدامات اولیه نسبت بورشکسته

ماده ۲۵۷ ـ محکمه بموجب حکمی که ورشکستگی تاجررا اعلان‌مینماید امر مهروموم را نیزمیدهد ـ مهروموم باید فوراً توسط عضوناظر بعمل‌آید مگر درصورتیکه بعقیده عضومزبور برداشتن صورت دارائی تاجر دریکروزممکن باشد دراینصورت باید فوراً شروع به برداشتن صورت شود

ماده ۲۵۸ ـ اگر تاجر ورشکسته بمفاد ماده ۲٤٤ عمل‌نکرده باشدمحکمه میتواند درحکمیکه ورشکستگی تاجررا اعلان مینماید قرار توقیف‌اورانیزبدهد این قرار در مواقعی نیز ممکن است داده شود که معلوم گردد شخص ورشکسته

بواسطه‌اقدامات خودازاداره‌وتسویه‌شدن عمل‌ورشکستگی‌میخواهد جلوگیری کند

ماده ۲۵۹ ـ درصورتیکه تاجرمقروض فرارکرده یاتمام یاقسمتی‌ازدارائی خودرا مخفی‌نموده باشد امین‌صلح میتواند برحسب تقاضای یك یاچند نفر ازطلب کاران فوراً اقدام بمهروموم نماید وباید بلافاصله این اقدام خودرابرئیس‌محکمه اطلاع دهد

ماده ۲٦۰ ـ انبارها وحجره ها وصندوق واسناد ودفاتر ونوشتجات‌واسباب واثاثیه تجارتخانه ومنزل تاجرباید مهروموم شود درصورت ورشکستگی شرکت ضمانتی نه‌فقط مرکزشرکت بلکه تجارتخانه واموال موجوده درمنازل شخصی‌هر یك ازشرکاء ضامن نیز مهروموم میشود ـ مستثنیات دین‌ازمهروموم معاف‌است

فصل پنجم

در تعیین و تبدیل اعضاء هیئت تصفیه

ماده ۲٦۱ ـ محکمه تجارت درحکم ورشکستگی یك یا چند نفررا بسمت عضویت هیئت تصفیه معین‌مینماید ـ عضوناظر فوراً کسانی‌را که محتمل است از تاجر ورشکسته طلبکار باشند به تشکیل جلسه دعوت میکند که موعد آن نباید دیرتر ازپانزده روز باشد درآن‌جلسه ازدعوت شدگان که حاضر شده‌اند نسبت بصورت اسامی طلبکارها وهم نسبت بلزوم یاعدم لزوم تعیین‌اعضاء دیگربرای‌هیئت تصفیه استشاره نموده اظهارات آنهارا درصورت مجلس‌قیدوبمحکمه تقدیم‌میدارد

محکمه پس ازملاحظه صورت مجلس مذکور وصورت طلبکارهای‌احتمالی وراپرت عضو ناظراعضاء جدیدی برای هیئت تصفیه معین‌میکند یامأموریت‌اعضاء سابق‌را تثبیت مینماید تعیین اعضاء هیئت تصفیه که بدین‌طریق بعمل آمده قطعی خواهد بود مگر درمورد ماده ۲٦٤ و ۲٦۷

ماده ۲۶۲ ـ اعضاء هیئت تصفیه را ممکن‌است ازمیان طلبکارها معین نمود مشروط براینکه طلبکارهای احتمالی باتفاق آراء این تعیین‌را تصویب کنند دراین صورت محکمه مکلف‌است که موافق رأی آنها عمل کند ـ اگراتفاق آراءحاصل نشود محکمه یك یاچند نفررا بعضویت هیئت تصفیه معین‌مینماید درصورتیکه طلب کارها بسمت عضویت هیئت تصفیه معین‌شوند حق گرفتن حق‌الزحمه‌نخواهندداشت

ماده ۲۶۳ ـ اشخاصیکه باتاجر ورشکسته قرابت نسبی یاسببی تادرجه‌چهارم دارند نبایدعضوهیئت تصفیه‌معین گردند توضیح آنکه‌درجه‌چهارم جزومحرومین‌است

ماده ۲۶۴ ـ درصورتیکه تبدیل یااضافه نمودن یك یاچند عضو هیئت‌تصفیه لازم گردد عضوناظر باید بمحکمه تجارت مراجعه نماید .

ماده ۲۶۵ ـ درصورتیکه اعضاء هیئت تصفیه متعددباشند اقدامات آنها باید متفقاً بعمل‌آید لیکن عضوناظر میتواند بیك یاچند نفرازآنها اجازه های‌مخصوصی بدهد که بعضی ازامور اداریرا منفرداً عهده دار شوند

ماده ۲۶۶ ـ اگرنسبت بعملیات هیئت‌تصفیه شکایتی‌بشود عضوناظردرظرف سه روز رسیدگی کرده قرار لازم‌را میدهد وازاینقرار بمحکمه تجارت میتوان شکایت نمود تصمیمات عضوناظر قابل اجرای موقت میباشد

ماده ۲۶۷ ـ عضوناظر میتواند برحسب شکایات موجه تاجر ورشکسته یا طلبکارهای او یابنظر خود تبدیل یك یاچند نفر ازاعضاء هیئت تصفیه‌را بمحکمه پیشنهاد کند ـ اگر درظرف هشت روز عضوناظر بشکایات واصله رسیدگی نکند شکایات مزبوره را ممکن است بمحکمه برد ـ محکمه درجلسه اداری راپرت عضو ناظر وتوضیحات اعضاء هیئت تصفیه‌را استماع ودرموضوع تبدیل در جلسه علنی رأی خود را میدهد

فصل ششم

در وظایف هیئت تصفیه

مبحث اول

در کلیات

ماده ۲۶۸ ـ اگر مهروموم قبل ازتعیین هیئت تصفیه بعمل‌نیامده باشدهیئت مزبوره تقاضای انجام آنرا خواهد نمود

ماده ۲۶۹ ـ عضوناظر بتقاضای هیئت تصفیه هیئت مزبوره را اجازه میدهد که‌اشیاء ذیلراازمهروموم مستثنی کند واگرمهروموم شده‌است‌ازتوقیف‌خارج‌نماید

۱ ـ البسه واثاثیه واسبابی که برای خود تاجر ورشکسته وبرای خانواده او لازم است

۲ ـ اشیائیکه ممکن‌است قریباً ضایع یاکسر قیمت حاصل نماید

۳ ـ اشیائیکه برای بکار انداختن سرمایه تاجر ورشکسته واستفاده ازآن‌لازم است درصورتیکه توقیف آنها موجب خسارت ارباب طلب باشد

اشیاء مذکور درفقره ثانیه وثالثه باید فوراً توسط هیئت تصفیه تقویم وصورت آن برداشته شود

ماده ۲۷۰ ـ فروش اشیائیکه ممکن‌است قریباً ضایع یاکسر قیمت‌حاصل کند واشیائیکه نگاهداشتن آنها مفیدنیست وهمچنین بکارانداختن‌سرمایه‌تاجرورشکسته بااجازه عضوناظر بتوسط هیئت تصفیه بعمل میاید

ماده ۲۷۱ ـ دفتردار محکمه دفاتر تاجر ورشکسته را باتفاق عضو ناظر یا امین صلحی که آنهارا مهروموم نموده‌است ازتوقیف خارج کرده پس ازآنکه‌ذیل

دفاتر را بست آنهارا بهیئت تصفیه تسلیم مینماید

دفتردار باید درصورت مجلس کیفیت دفاتررا بطورخلاصه قیدکند ـ اوراق تجارتی هم که وعده آنها نزدیك‌است یاباید قبولی آنها نوشته شود ویانسبت بانها باید بعضی اقدامات تامینیه بعمل آید ازتوقیف خارج شده درصورت مجلس ذکر وبهیئت تصفیه تحویل میشود تاوجه آنرا وصول‌نماید وفهرستی که از هیئت تصفیه گرفته میشود بعضوناظر تسلیم میگردد سایر مطالباترا هیئت تصفیه درمقابل قبضیکه میدهد وصول مینماید مراسلاتیکه باسم تاجر ورشکسته میرسد بهیئت تصفیه تسلیم وبتوسط آنها بازمیشود واگر خود ورشکسته حاضر باشد درباز کردن‌مراسلات میتواند شرکت کند

ماده ۲۷۲ ـ تاجر ورشکسته درصورتیکه وسیله دیگری برای اعاشه نداشته باشد میتواند نفقه خود وخانواده اش را ازدارائی خود درخواست کند در این صورت عضوناظر نفقه ومقدار آن را بتصویب هیئت تصفیه معین مینماید درصورت حدوث اختلاف محکمه تجارت مرجع شکایت خواهد بود

ماده ۲۷۳ ـ هیئت تصفیه تاجر ورشکسته‌را برای بستن دفاتر احضارمینماید و بیشترین مدتی که برای حضور او مهلت داده میشود چهل و هشت ساعت است تاجر ورشکسته میتواند درموقع کلیه عملیات تامینیه حاضر باشد

ماده ۲۷٤ ـ درصورتیکه تاجرورشکسته صورت‌دارائی خودرا تسلیم‌نموده باشد هیئت تصفیه آنرا فوراً بوسیله دفاترواسناد مشارالیه وسایر اطلاعاتی که‌تحصیل مینماید تنظیم میکند

ماده ۲۷۵ ـ عضوناظر مجازاست که راجع به تنظیم صورت‌دارائی ونسبت باوضاع واحوال ورشکستگی ازتاجر ورشکسته وشاگرد ها و مستخدمین او و

همچنین ازاشخاص دیگر توضیحات بخواهد وباید ازتحقیقات مذکوره صورت مجلس ترتیب دهد

مبحث دوم

دررفع توقیف و ترتیب صورت دارائی

ماده ۲۷٦ ـ هیئت تصفیه پس ازتقاضای رفع توقیف شروع به‌تنظیم صورت دارائی نموده وتاجر ورشکسته‌را هم دراین موقع احضار میکند ولی‌عدم حضور او مانع ازعمل نیست

ماده ۲۷۷ ـ هیئت تصفیه باندازهٔ که رفع توقیف میشود صورت دارائی را متدرجاً در دونسخه تهیه مینماید یکی ازنسختین‌را بدفترمحکمه تجارت تسلیم‌نموده دیگری در نزد هیئت تصفیه میماند هیئت تصفیه میتواند برای تهیه صورت دارائی وتقویم اموال‌ازاشخاصیکه لازم‌بداند استمداد کند صورت‌اشیائیکه موافق‌ماده ۲٦۹ درتحت توقیف نیامده ولی‌قبلا تقویم شده‌است ضمیمه صورت دارائی خواهد شد

ماده ۲۷۸ ـ هیئت تصفیه باید درظرف پانزده روز ازتاریخ مأموریت خود صورت خلاصهٔ ازوضعیت ورشکستگی وهمچنین ازعلل واوضاعیکه موجب آن‌شده ونوع ورشکستگی که ظاهراً بنظر میاید ترتیب داده بعضوناظر بدهد ـ عضوناظر صورت مزبوررا فوراً بمدعی‌العموم ابتدائی حوزه قضائی تسلیم مینماید

ماده ۲۷۹ ـ صاحبمنصبان پارکه میتوانند فقط بعنوان نظارت بمنزل تاجر ورشکسته رفته ودرحین برداشتن صورت دارائی حضور بهمرسانند ـ در هرموقع آنها حق دارند که بدفاتر واسناد ونوشتجات مربوطه بورشکستگی مراجعه کنند ولیکن این مراجعه نباید باعث تعطیل جریان امر باشد

مبحث سوم

در فروش اموال و وصول مطالبات

ماده ۲۸۰ - پس ازتهیه شدن صورت دارائی تمام مال‌التجاره و وجه نقد واسنادطلب ودفاتر ونوشتجات واثاثیه (بغیرازمستثنیات‌دین) واشیاء تاجرورشکسته بهیئت تصفیه تسلیم میشود

ماده ۲۸۱ - هیئت تصفیه درتحت نظارت عضوناظر بوصول مطالبات‌مداومت مینماید وهمچنین‌میتواند بااجازه مدعی‌العموم ونظارت عضوناظربفروش‌اثاث‌البیت ومال‌التجاره تاجر مباشرت نماید لیکن قبلا باید اظهارات تاجر ورشکسته‌رااستماع یا لااقل مشارالیه را برای دادن توضیحات احضار کند

ماده ۲۸۲ - نسبت به تمام دعاوی که هیئت طلبکارها درآن ذی‌نفع‌میباشند هیئت تصفیه بااجازه عضوناظر میتواند دعوی را بصلح خاتمه دهداگرچه دعاوی مزبوره راجع باموال غیرمنقول باشد ودراین مورد تاجر ورشکسته بایداحضارشده باشد-اگرموضوع صلح قابل‌تقویم نبوده یابیش‌ازیکصدتومان‌باشدصلح لازم‌الاجرا نخواهدبود مگراینکه محکمه آن صلح‌را تصدیق‌نماید - درموقع تصدیق‌صلح‌نامه تاجر ورشکسته احضار میشود ودر هرصورت مشارالیه حق دارد که‌بصلح‌اعتراض کند واعتراض او درصورتیکه صلح راجع باموال غیرمنقول باشد برای‌جلوگیری ازصلح کافی خواهد بود

ماده ۲۸۳ - وجوهی که بتوسط هیئت‌تصفیه دریافت‌میشودبایدفوراً بصندوق عدلیه محل تسلیم گردد. صندوق مزبور حساب مخصوصی برای عمل ورشکسته اعم ازعایدات ومخارج باز میکند وجوه مزبور از صندوق مسترد نمیگردد مگر بحواله عضوناظر وتصدیق هیئت تصفیه

مبحث چهارم

در اقدامات تامینیه

ماده ۲۸۴ - هیئت تصفیه مکلف است ازروز شروع بماموریت اقدامات تأمینیّه برای حفظ حقوق تاجر ورشکسته نسبت بمدیونین‌او بعمل آورد

مبحث پنجم

در تشخیص مطالبات طلبکار ها

ماده ۲۸۵ - از تاریخ صدور حکم ورشکستگی طلبکار ها میتوانند اسناد طلب خود- یا سواد مصدق آنرا بانضمام فهرستی که کلیه مطالبات آنها را معین مینماید بدفتر دار محکمه تسلیم کرده قبض دریافت دارند

ماده ۲۸۶ - بطلب کار هائیکه در موقع تثبیت یا تبدیل اعضاء هیئت تصفیه اسناد خود یا سواد مصدق آن را تسلیم ننموده اند باید فوراً بوسیله اعلان درروزنامه ومراسله از طرف هیئت تصفیه اطلاع داد که در ظرف یکماه از تاریخ اعلان شخصا یا بتوسط وکیل اسناد خود یا سواد مصدق آنرا بانضمام فهرستی که کلیه مطالبات آنها را معین مینماید تسلیم نموده قبض رسید دریافت دارد . نسبت بطلبکارهائی که درایران ولی درخارج مقر محکمه‌که بعمل ورشکستگی رسیدگی میکند اقامت دارند بمدت مزبور ازقرار هر چهار فرسخ مسافت بین محل اقامت آنها و مقر محکمه یکروز اضافه میشود نسبت بطلبکار هائی که در خارج ایران اقامت دارند مفاد ماده ۲۱۷ اصول محاکمات حقوقی رعایت خواهد شد

ماده ۲۸۷ - تشخیص مطالبات طلبکار ها در ظرف سه روز از تاریخ انقضای مهلت مذکور در ماده قبل شروع شده و بدون وقفه در محل و روز

و ساعاتیکه ازطرف عضو ناظر معین میگردد تعقیب میشود

این نکته باید در اعلانیکه بموجب ماده قبل به طلبکار ها میشود قید گردد معذلك طلبکار ها باید بوسیله اعلان درروزنامه و مراسله از طرف هیئت تصفیه مجددا دعوت شوند مطالبات هیئت تصفیه را عضو ناظر تشخیص مینمایدوتشخیص مطالبات سایرین با حضور طلبکار ها یا وکیل آنها بتوسط هیئت تصفیه واقع میشود در اینموقع باید عضو ناظر هم حضور داشته و صورت مجلس ترتیب دهد

ماده ۲۸۸ ـ هر طلب کاري که طلب او تشخیص یا جزء صورت دارائی منظور شده میتواند در حین تشخیص مطالبات سایر طلب کار ها حضور بهمرسانیده و نسبت بطلب هائی که سابقاً تشخیص شده یا فعلاً در تحت رسیدگی است اعتراض نماید ـ همین حق را خود تاجر ورشکسته هم خواهد داشت

ماده ۲۸۹ ـ محل اقامت طلبکار ها و وکلای آنها در صورت مجلس تشخیص مطالبات معین و بعلاوه توصیف مختصری از سند داده میشود وتعیین قلم خوردگي یا تراشیدگی یا الحاقات بین السطور نیز باید در صورت مجلس قید و این نکته مسلم شود که طلب مسلم یا متنازع فیه است

ماده ۲۹۰ ـ عضو ناظر میتواند به نظر خود امر بابراز دفاتر طلبکار ها دهد یا از محکمه محل تقاضا نماید صورتی از دفاتر طلب کارها استخراج کرده و نزد او بفرستد

ماده ۲۹۱ ـ اگر طلب مسلم و قبول شدهیئت تصفیه باید در روی‌سند عبارت ذیلرا نوشته امضا نماید و عضو ناظر نیز آنرا تصدیق کند : « جزو قروض ... مبلغ ... قبول شد بتاریخ ... » هر طلبکار باید در ظرف هشت روز

از تاریخ تشخیص طلبش در حضور عضو ناظر حاضر شده صحت آن طلب را تصدیق کند

ماده ۲۹۲ ـ اگر طلب متنازع فیه واقع شد عضو ناظر میتواند حل قضیه را بمحکمه رجوع کند و محکمه باید فوراً از روی راپرت عضو ناظر رسیدگی نماید محکمه میتواند امر دهد که با حضور عضو ناظر تحقیق در امربعمل آید و اشخاصیرا که میتوانند راجع باین طلب اطلاعاتی دهند احضار یا ازآنها کسب اطلاع کند

ماده ۲۹۳ ـ در موقعیکه اختلاف راجع به‌تشخیص طلبي بمحکمه رجوع شد و قضیه طوری باشد که محکمه نتواند درظرف پانزده روز حکم صادر کند باید برحسب اوضاع امر دهد که انعقاد مجلس هیئت طلبکارها برای ترتیب قرار داد ارفاقي به تاخیر افتد و یا اینکه منتظر نتیجه رسیدگی نشده و مجلس مزبور منعقد شود ـ محکمه میتواند در صورت تصمیم بانعقاد مجلس قرار دهد که صاحب طلب متنازع فیه معادل مبلغی که محکمه درقرار مزبور معین میکند موقتاً طلب کار شناخته شده در مذاکرات هیئت طلب کار ها براي مبلغ مذکور شرکت نماید

ماده ۲۹٤ ـ در صورتیکه طلبي مورد تحقیقات جزائی واقع شده باشد محکمه تجارت میتواند قرار تاخیر مجلس را بدهد ولی اگر تصمیم بعدم تاخیر مجلس نمود نمی تواند صاحب آن طلب را موقتا جزو طلبکاران قبول نماید و مادام که محاکم صالحه حکم خود را نداده اند طلب کار مزبور نمی‌تواند بهیچ وجه درعملیات راجعه بورشکستکی شرکت کند

ماده ۲۹۵ ـ پس از انقضای مهلتهای معین درمواد ۲۸۶و۲۹۱ بترتیب قرار داد ارفاقی و بسایر عملیات راجعه بورشکستگی مداومت میشود

ماده ۲۹۶ ـ طلبکار هائیکه در مواعد معینه حاضر نشده و تصدیق بصحت طلب خود نکرده اند درجزو غرما حساب نمیشوند لیکن تا آخرین موقعیکه وجوه تقسیم میشود حق اعتراض خواهند داشت ـ اعتراض آنها اجرای تقسیماتی را که بتصویب عضو ناظر شده است بتأخیر نمی اندازد ولی اگر قبل از صدورحکم در موضوع اعتراض مجدداً وجهی بین طلبکارها تقسیم شود مدعی به معترضین بمیزان مبلغی که موقتاً ازطرف محکمه معین میشود جزو تقسیم منظور و حصه آنها تا موقع صدور حکم نهائی راجع باعتراض در توقیف میماند ـ اگر معترضین طلب خود را بعدها بتصدیق برسانند نسبت بتقسیماتیکه سابقا بتصویب عضو ناظر شده است نمیتوانند ادعائی نمایند ولی حق دارند حصهٔ را که نسبت بطلب آنها در تقسیمات سابق تعلق میگرفت از اموالیکه هنوز تقسیم نشده مطالبه نمایند

مادهٔ ۲۹۷ ـ اگر اشخاصی نسبت باموال متصرفی تاجر ورشکسته دعوی خساراتی دارند وصرف نظر ازآن نمیکنند باید آنرا درحین تصفیه عمل ورشکستگی ثابت نموده و بموقع اجرا گذارند.

همین حکم درباره دعوی خساراتی نیز مجری خواهد بود که تاجر ورشکسته نسبت باموال متصرفی خود یا دیگران دارد مشروط براینکه بضرر طلبکارهانباشد.

فصل هفتم

در قرار داد ارفاقی و تصفیه حساب تاجر ورشکسته

مبحث اول ـ در دعوت طلبکار ها و مجمع عمومی آنها

ماده ۲۹۸ ـ عضو ناظر در ظرف هشت روز از تاریخ موعدیکه در ماده

۲۹۱ برای تصدیق صحت مطالبات معین شده بتوسط دفتر دار محکمه کلیه طلبکار هائی را که طلب آنها تشخیص وتصدیق یا موقتاً قبول شده است برای مشاوره در انعقاد قرار داد ارفاقی دعوت می نماید ـ موضوع دعوت مجمع عمومی طلبکار ها در رقعه های دعوت و اعلانات مندرجه در جراید باید تصریح شود

ماده ۲۹۹ ـ مجمع عمومی مزبور درمحل وروز وساعتیکه از طرف عضو ناظر معین شده است در تحت ریاست مشار الیه منعقد میشود طلبکار هائی که طلب آنها تشخیص وتصدیق شده است و همچنین طلبکار هائی که طلب آنها موقتاً قبول گردیده یا وکیل ثابت الوکاله آنها حاضر میشوند تاجر ورشکسته نیز باین مجمع احضار میشود مشار الیه باید شخصاً حاضر گردد وفقط وقتی میتواند اعزام وکیل نماید که عذر موجه داشته و صحت آن بتصدیق عضو ناظر رسیده باشد

ماده ۳۰۰ ـ هیئت تصفیه بمجمع طلبکارها راپورتی ازوضعیت ورشکستگی و اقداماتی که بعمل آمده و عملیاتی که با استحضار تاجر ورشکسته شده است میدهد ـ راپورت مزبور بامضاء اعضاء هیئت تصفیه رسیده بعضو ناظر تقدیم میشود وعضو ناظر باید ازکلیه مذاکرات وتصمیمات مجمع طلبکار ها صورت مجلس ترتیب دهد

مبحث دوم

در قرارداد ارفاقی

فقره اول

در ترتیب قرارداد ارفاقی

ماده ۳۰۱ ـ قرار داد ارفاقی بین تاجر ورشکسته وطلبکار های اومنعقد

نمیشود مگر پس از اجرای مراسمی که در فوق مقرر شده است ـ این قرارداد فقط وقتی منعقد میشود که لااقل نصف بعلاوه یکنفر ازطلبکار ها با داشتن لااقل سه ربع از کلیه مطالباتی که مطابق مبحث پنجم از فصل ششم تشخیص و تصدیق شده یا موقتاً قبول گشته است درآن قرار داد شرکت نموده باشند و الاّ بلااثر خواهد بود

ماده ۳۰۲ ـ هرگاه درمجلس قرارداد ارفاقی اکثریت طلبکار ها عدداً حاضر شوند ولی از حیث مبلغ دارای سه ربع از مطالبات نباشند یا آنکه دارای سه ربع از مطالبات باشند ولی اکثریت عددی را حائز نباشند نتیجهٔ حاصله از آن مجلس معلق و قرار انعقاد مجلس ثانی برای یکهفته بعد داده میشود ـ طلبکارهائی که در مجلس اول خود یا وکیل ثابت الوکاله آنها بوده و صورت مجلس را امضاء نموده اند مجبور نیستند که در مجلس ثانی حاضر شوند مگر آنکه بخواهند درتصمیم خود تغییری بدهند ولی اگر حاضر نشدند تصمیماتی که سابقاً نموده اند باعتبار خود باقی است و اگر در جلسهٔ ثانی اکثریت عددی و مبلغی مطابق مادهٔ ۳۰۱ تکمیل شود قرار داد ارفاقی قطعی خواهد بود

مادهٔ ۳۰۳ — اگر تاجر بعنوان ورشکستگی بتقلب محکوم شده باشد قرار داد ارفاقی منعقد نمیشود ـ در موقعی که تاجر بعنوان تقلب تعقیب میشود لازم است طلبکار ها دعوت شوند و معلوم کنند که آیا بااحتمال حصول برائت تاجر و انقعاد قرار داد ارفاقی تصمیم را در امر مشار الیه بزمان حصول نتیجهٔ رسیدگی بتقلب موکول خواهند کرد یا تصمیم فوری خواهند گرفت اگر بخواهند تصمیم را موکول بزمان بعد نمایند باید طلبکار های حاضر از حیث عده و از حیث مبلغ اکثریت معین در مادهٔ ۳۰۱ را حائز باشند چنانچه در انقضای

مدت و حصول نتیجه رسیدگی بتقلب بنای انعقاد قرار داد ارفاقی شود قواعدی که بموجب مادهٔ قبل مقرر است در این موقع نیز باید معمول گردد

مادهٔ ۳۰۴ — اگر تاجر بعنوان ورشکستگی بتقصیر محکوم شود انعقاد قرار داد ارفاقی ممکن است لیکن در صورتی که تعقیب تاجر شروع شده باشد طلبکار ها میتوانند تا حصول نتیجهٔ تعقیب و با رعایت مقررات مادهٔ قبل تصمیم در قرار داد را تأخیر بیاندازند

مادهٔ ۳۰۵ — کلیه طلبکارها که حق شرکت در انعقاد قرار داد ارفاقی داشته اند یااین حق را پس از انعقاد تحصیل نموده اند میتوانند راجع بقرار داد اعتراض کنند ـ اعتراض باید موجه بوده ودرظرف یکهفته از تاریخ قرارداد بهیئت تصفیه وخود تاجر ورشکسته ابلاغ شود و الا از درجهٔ اعتبار ساقط خواهد بود بموجب این اعتراض باید اعضاء هیئت تصفیه و تاجر ورشکسته باولین جلسه محکمه که بعمل ورشکستگی رسیدگی میکند احضار شوند اگر برای تصفیه فقط یك عضو معین شده و خود او معترض باشد باید تعیین عضو دیگری را تقاضا نموده در مقابل او مقررات این ماده را بموقع اجرا گذارد

مادهٔ ۳۰۶ — قرار داد ارفاقی باید بتصدیق محکمه برسد و هر یك از طرفین قرار داد میتواند تصدیق آنرا از محکمه تقاضا نماید ولی محکمه نمیتواند قبل از انقضای مدت یك هفته (رجوع بمادهٔ قبل) تصمیمی راجع بتصدیق اتخاذ نماید ولی اگر در ظرف این مدت اعتراضاتی بعمل آمده باشد محکمه باید در موضوع اعتراضات و تصدیق قرار داد حکم واحد صادر کند و اگر اعتراضات تصدیق شود قرار داد نسبت بتمام اشخاص ذی نفع بلااثر میشود

مادهٔ ۳۰۷ — قبل از آنکه محکمه درباب تصدیق قرار داد رأی دهد عضو

ناظر باید راپرتی که متضمن کیفیت ورشکستگی و امکان قبول قرار داد باشد به محکمه بدهد

مادهٔ ۳۰۸ — در صورت عدم رعایت قواعد مقرره محکمه از تصدیق قرار داد ارفاقی امتناع خواهد نمود

فقرهٔ دوم

دراثرات قرارداد ارفاقی

مادهٔ ۳۰۹ — همینکه قرار داد ارفاقی تصدیق شد نسبت بطلبکار هائی که در اکثریت بوده اند یا درظرف ده‌روز از تاریخ تصدیق قرار داد آن را امضاء نموده اند قطعی خواهدبود ولی طلبکار هائی‌که جزو اکثریت نبوده وقراردادرا هم امضانکرده اند میتوانند سهم خود را موافق آنچه از دارائی تاجر بطلبکارهامیرسد دریافت نمایند لیکن در آتیه نمیتوانند از دارائی تاجر ورشکسته بقیه طلب خود را مطالبه کنند مگر پس از تادیه تمام طلب کسانیکه درقرار داد ارفاقی شرکت داشته یا آن‌را در ظرف ده روز مزبور امضا نموده اند

ماده ۳۱۰ ـ پس از تصدیق شدن قرار داد ارفاقی دعوی بطلان نسبت بان قبول نمیشود مگر اینکه پس از تصدیق مکشوف شود که در میزان دارائی یا مقدار قروض حیله بکار رفته و قدر حقیقی قلمداد نشده است

ماده ۳۱۱ ـ همینکه حکم محکمه راجع بتصدیق قرار داد قطعی شد هیئت تصفیه صورت حساب کاملی با حضور عضو ناظر بتاجر ورشکسته میدهدکه در صورت عدم اختلاف بسته میشود ـ هیئت تصفیه کلیه دفاتر واسناد ونوشتجات و همچنین دارائی تاجر ورشکسته را باستثنای آنچه که باید بطلبکارانی که قرار داد ارفاقیرا امضا نکرده اند داده شود بمشار الیه رد کرده رسید میگیرد وپس از

آنکه قرار تادیه سهم طلبکاران مذکور را داد ماموریت هیئت تصفیه ختم میشود از تمام این مراتب عضو ناظر صورت مجلس تهیه مینماید وماموریتش خاتمه مییابد در صورت تولید اختلاف محکمه رسیدگی کرده حکم مقتضی میدهد

فقره سوم

در ابطال یا فسخ قرار دادارفاقی

ماده ۳۱۲ ـ درموارد ذیل قرار داد ارفاقی باطل است:

۱ ـ در مورد محکومیت تاجر بورشکستگی بتقلب

۲ ـ در مورد ماده ۳۱۰

مادهٔ ۳۱۳ ـ اگر محکمه حکم بطلان قرارداد ارفاقیرا بدهد ضمانت ضامن یاضامن ها (در صورتیکه باشد) رأساً ملغی است

ماده ۳۱٤ ـ اگر تاجر ورشکسته شرایط قرار داد ارفاقی‌را اجرا نکرد ممکن است برای فسخ قرار داد مزبور برمشار الیه اقامه دعوی نمود ـ درصورتی که اجـرای تمام یا قسمتی از قرار داد را یك یا چند نفـر ضمانت کرده باشند طلبکار ها میتوانند اجرای تمام یاقسمتی از قرار داد را که ضامن دارد از او بخواهند و در مورد اخیر آن قسمت از قرار داد که ضامن نداشته فسخ می شود .

ماده ۳۱۵ ـ اگر تاجر ورشکسته پس‌از تصدیق قرار داد به عنوان ورشکستگی بتقلب تعقیب شده درتحت توقیف یاحبس درآید محکمه میتواند هرقسم وسائل تامینیه را که مقتضی بداند اتخاذ کند ولی بمحض صدور قرار منع تعقیب یاحکم تبرئه وسائل مزبوره مرتفع میشود

ماده ۳۱۶ ـ پس‌از صدور حکم ورشکستگی بتقلب یاحکم ابطال یافسخ

قرار داد محکمه یك عضو ناظر ویك یاچند عضو برای هیئت تصفیه معین میکند هیئت تصفیه میتواند دارائي تاجر را توقیف ومهر و موم نماید وفوراً از روی صورت دارائی سابق اقدام برسیدگی باسناد ونوشتجات مینماید و اگر لازم باشد متممی برای صورت دارائی ترتیب میدهد ـ هیئت تصفیه باید فوراً بوسیلهٔ اعلان در روز نامه طلبکار های جدید را اگر باشند دعوت نماید که درظرف یکماه اسناد مطالبات خود را برای رسیدگی ابراز کنند در اعلان مزبور مفاد قرار محکمه که بموجب آن هیئت تصفیه معین شده است باید درج شود ـ ایندعوت نسبت به طلبکارهائی که اعضاء هیئت تصفیه آنها را می شناسند بوسیلهٔ مراسله نیز بعمل میآید.

مادهٔ ۳۱۷ ـ بدون فوت وقت باسنادیکه مطابق مادهٔ قبل ابراز شده رسیدگی میشود نسبت بمطالباتیکه سابقاً تشخیص یاتصدیق شده است رسیدگی جدید بعمل نمیآید ومطالباتیکه تمام یایك قسمتی از آنها بعد از تصدیق پرداخته شده است موضوع میشود

مادهٔ ۳۱۸ ـ پس ازاجرای عملیات فوق درصورتیکه قرارداد ارفاقي جدیدی منعقد نشود طلبکارها دعوت میشوند تادر ابقاء یاتبدیل اعضاء هیئت تصفیه رأی خود را اظهار کنند تقسیم بغرما شروع نمیشود مگر پس از آنکه مدتهای مقرره در ماده ۲۸۶ و ۲۹۱ نسبت بطلب کار های جدید منقضی شده باشد

ماده ۳۱۹ ـ معاملاتی که تاجر ورشکسته پس از صدور حکم راجع بتصدیق قرار داد ارفاقی تا صدور حکم بطلان یا فسخ قرار داد مزبور نموده باطل نمیشود مگر در صورتیکه معلوم شود بقصد اضرار بوده وبضرر طلبکاران هم باشد

ماده ۳۲۰ ـ در صورت فسخ یا ابطال قرار داد ارفاقي دارائی تاجر بین

طلبکاران ارفاقی و اشخاصی که بعد از قرار داد ارفاقي طلبکار شده اند بغرماتقسیم میشود و اگر طلبکاران ارفاقی بعد از توقف تاجر تا زمان فسخ یا ابطال چیزی گرفته اند ماخوذی آنها از وجهی که بترتیب غرما بانها میرسد کسر خواهد شد

ماده ۳۲۱ ـ هر گاه تاجری ورشکسته شد و امرش منتهی بقرار داد ارفاقی گردید و ثانیا بدون اینکه قرار داد مزبور ابطال یا فسخ شود ورشکست شد مقررات ماده قبل در ورشکستگی ثانوی لازم الاجرا است

مبحث سوم

در تفریغ حساب و ختم عمل ورشکستگی

ماده ۳۲۲ ـ اگر قرار داد ارفاقی منعقد نشد عضو ناظر باید فوراً تمام طلبکار ها را دعوت نموده در باب اداره کردن امور ورشکستگی و هم چنین در باب ابقاء یا تبدیل اعضاء هیئت تصفیه با آنها مشورت نماید اظهارات طلبکار ها درصورت مجلس نوشته میشود و محکمه پس از ملاحظه صورت مجلس بطوریکه در ماده ۲۶۱ مقرر است رای میدهد اعضاء هیئت تصفیه که ابقاء نشده اند باید حساب خود را با حضور عضو ناظر باعضاء جدید بدهند و تاجر ورشکسته هم باید در این موقع احضار شده باشد

ماده ۳۲۳ ـ از طلبکار ها استعلام میشود که از دارائی تاجر ورشکسته مبلغی بعنوان اعانه بمشار الیه داده شود یا نه ـ اگر طلب کار ها باین اعانه رضایت بدهند مبلغ اعانه را عضو ناظر معین و بهیئت تصفیه پیشنهاد مینماید. درصورت عدم توافق نظر بین هیئت تصفیه وعضو ناظر فقط هیئت تصفیه میتواند بمحکمه مراجعه نماید

ماده ۳۲۴ ـ اگر شرکت ضمانتی یا مختلط ورشکست شود طلبکارها میتوانند

قرار داد ارفاقیرا با شرکت یا منحصرا با یك یا چند نفر از شرکاء ضامن منعقد نمایند . در صورت ثانوی دارائی شرکت تابع مقررات این مبحث بوده و بغرما تقسیم میشود و دارائی شخصی شرکائیکه با آنها قرارداد ارفاقی منعقد شده است بغرما تقسیم نمیشود و شریك یا شرکاء ضامن که با آنها قرار داد خصوصی منعقد شده نمیتوانند تعهد حصه نمایند مگر از اموال شخصی خودشان ـ شریکی که با او قرار داد مخصوص منعقد شده ازمسؤلیت ضمانتی مبری است .

ماده ۳۲۵ ـ اعضاء هیئت تصفیه نماینده هیئت طلبکار ها بوده ومامور تفریغ عمل ورشکست هستند و اگر طلبکار ها بخواهند تجارت تاجر ورشکسته را ادامه دهند باید برای این امر وکیل یا عامل مخصوصی انتخاب نمایند که بعوض هیئت تصفیه اقدام کنند و هیئت تصفیه حساب خود را داده منفصل میشود ـ در ضمن تصمیمی که این وکالت را مقرر میدارد باید مدت و حدود وکالت و هم چنین میزان وجهی که وکیل میتواند برای مخارج لازمه پیش‌خود نگاهدارد معین گردد ـ تصمیم مذکور اتخاذ نمیشود مگر با حضور عضو ناظروبا اکثریت سه ربع از طلبکار ها عدداً و مبلغاً ـ خود تاجر ورشکسته وهم چنین طلبکار های مخالف میتوانند نسبت باین تصمیم در محکمه اعتراض نمایند ـ لیکن اعتراض مذکور اجرای تصمیم را بتأخیر نمیاندازد

ماده ۳۲۶ ـ اگر از معاملات وکیل یا عاملیکه تجارت ورشکسته را ادامه میدهد تعهداتی حاصل شود که بیش از حد دارائی تاجر ورشکسته است فقط طلبکار هائیکه آن اجازه را داده اند شخصاً علاوه بر حصهٔ که در دارائی مزبور دارند بـه نسبت طلبشان در حدود اختیاراتیکه داده اند مسؤل تعهدات مذکوره میباشند

مادهٔ ۳۲۷ ـ در صورتیکه عمل تاجر ورشکسته منجر به تفریغ حساب بشود اعضاء هیئت تصفیه مکلف میباشند که اموال منقول وغیر منقول و مال‌التجاره تاجر ورشکسته را بفروش رسانیده مطالبات و دیون و حقوق او را صلح و مصالحه و وصول و تفریغ کنند ـ تمام این مراتب در تحت نظر عضو ناظر و با حضور تاجر ورشکسته بعمل میآید و اگر تاجر ورشکسته از حضور استنکاف نمود استحضار مدعی العموم کافی است

مادهٔ ۳۲۸ ـ طلبکار هائی که در تفریـغ عمل تاجر ورشکسته شرکت دارند باید لا اقل سالی یکمرتبه بتوسط عضو ناظر دعوت شوند در این جلسات اعضاء هیئت تصفیه باید حساب زمان تصدی خود را بدهند و بر طبق مقررات ماده ۲۶۱ و ۳۲۲ در مشاغل خود ابقاء یا تبدیل شوند

مادهٔ ۳۲۹ ـ همینکه تفریغ عمل تاجر باتمام رسید عضو ناظر طلبکارها را دعوت می نماید در این جلسه اعضاء هیئت تصفیه حساب خود را میدهند و خود تاجر ورشکسته هم باید احضار شده باشد

مادهٔ ۳۳۰ ـ هر گاه اموالی در اجاره تاجر ورشکست باشد هیئت تصفیه در فسخ یا ابقاء اجاره بنحویکه موافق منافع طلبکار ها باشد تصمیمی اتخاذ مینماید اگر این تصمیم بر فسخ اجاره باشد صاحبان اموال مستأجره از بابت مال الاجاره که تا آن تاریخ مستحق شده اند جزو غرما منظور میشوند ـ و اگر تصمیم بر ابقاء اجاره باشد و تامیناتی هم سابقاً بموجب اجاره نامه بمؤجر داده شده باشد آن تامینات ابقاء خواهد شد و الا تأمیناتی که پس از ورشکستگی داده میشود باید کافی باشد ـ در صورتیکه با تصمیم هیئت تصفیه بفسخ اجاره مؤجر راضی بفسخ نشود حق مطالبه تامین را نخواهد داشت

مادهٔ ۳۳۱ ـ هیئت تصفیه می تواند با حضور تاجر ورشکسته یا با اطلاع مدعی العموم اجاره را برای بقیه مدت بدیگری تفویض نماید (مشروط بر اینکه بموجب قرارداد کتبی طرفین این حق منع نشده باشد) و در صورت تفویض بغیر باید وثیقه کافی که تامین پرداخت مال الاجاره را بنماید بمالك اموال مستأجره بدهد و باید کلیه شرایط و مقررات اجاره نامه را بموقع خود اجرا کند

فصل هشتم

در اقسام مختلفه طلبکارها و حقوق هر یك از آنها در صورت ورشکستگی

مبحث اول

در طلبکار هائیکه رهینه منقول دارند

مادهٔ ۳۳۲ ـ طلبکار هائیکه رهینه در دست دارند فقط در صورت غرما برای پاداشت قید میشوند

مادهٔ ۳۳۳ ـ اعضاء هیئت تصفیه می توانند در هر موقع با اجازهٔ عضو ناظر طلب طلبکارها را داده وشیئ مرهون را از رهن خارج و جزو دارائی تاجر ورشکست منظور دارند.

مادهٔ ۳۳٤ ـ اگر وثیقه فك نشود هیئت تصفیه باید با نظارت مدعی العموم آن را بفروش برساند و مرتهن نیز در آن موقع باید دعوت شود اگر قیمت فروش و ثیقه پس از وضع مخارج بیش از طلب طلبکار باشد مازاد بهیئت تصفیه تسلیم میشود و اگر قیمت فروش کمتر شد مرتهن برای بقیه طلب خود در جزو طلبکارهای عادي در غرما منظور خواهد شد

ماده ۳۳۵ ـ هیئت تصفیه صورت طلبکار هائی را که ادعای وثیقه مینمایند بعضو ناظر تقدیم میکند عضو مزبور در صورت لزوم اجازه میدهد که

طلب آنها از اولین وجوهی که تهیه میشود پرداخته گردد در صورتیکه نسبت بحق وثیقه طلبکارها اعتراض داشته باشند بمحکمه رجوع میشود

مبحث دوم

در طلبکار هائیکه نسبت باموال غیر منقول حق تقدم دارند

ماده ۳۳٦ ـ اگر تقسیم وجوهی که ازفروش اموال غیر منقول حاصل شده قبل ازتقسیم دارائی منقول یادرهمان حین بعمل آمده باشد طلبکار هائیکه نسبت باموال غیر منقول حقوقي دارند و حاصل فروش اموال مزبوره کفایت طلب آنها را ننموده است نسبت به بقیه طلب خود جزء غرمای معمولی منظور واز وجوهی که برای غرمای مزبور مقرر است حصهٔ مي برند مشروط براینکه طلب آنها بطوریکه قبلا مذکور شده است تصدیق شده باشد.

ماده ۳۳۷ ـ اگر قبل ازتقسیم وجوهی که ازفروش اموال غیرمنقول حاصل شده وجهی از بابت دارائی منقول تقسیم شود طلبکارهائی که نسبت باموال غیر منقول حقوقی دارند وطلب آنها تصدیق واعتراف شده است بمیزان کلیه طلب خود جزء سایر غرما وارد و از وجوه مزبوره حصه میبرند ولی عند الاقتضا مبلغ دریافتی در موقع تقسیم حاصل اموال غیر منقول از طلب آنها موضوع میشود.

ماده ۳۳۸ ـ درمورد طلبکار هائی که نسبت باموال غیر منقول حقوقی دارند ولی بواسطه مقدم بودن سایر طلبکارها نمی توانند در حین تقسیم قیمت اموال غیر منقول طلب خود را تماماً وصول کنند ترتیب ذیل مرعی خواهد بود:

اگر طلبکارهای مزبور قبل از تقسیم حاصل اموال غیر منقول ازبابت طلب خود وجهی دریافت داشته باشند این مبلغ از حصهٔ که از بابت اموال

غیر منقول بآنها تعلق میگیرد موضوع و بحصه که باید بین طلبکار های معمولی تقسیم شود اضافه میگردد و بقیه طلبکار هائیکه در اموال غیر منقول ذیحق بوده اند برای بقیه طلب خود به نسبت آن بقیه جزو غرما محسوب شده حصه می برند .

ماده ۳۳۹ ـ اگر بواسطهٔ مقدم بودن طلبکار های دیگر بعضی از طلبکار هائی که نسبت باموال غیرمنقول حقوق دارند وجهی دریافت نکنند طلب آنها جزو غرما محسوب و بدین سمت هرمعاملهٔ که ازبابت قرارداد ارفاقی و غیره با غرما میشود باآنها نیز بعمل خواهد آمد .

فصل نهم

در تقسیم بین طلبکارها وفروش اموال منقول

مادهٔ ۳۴۰ ـ پس ازوضع مخارج اداره کردن امور ورشکستگی و اعانهٔ که ممکن است به تاجر ورشکسته موافق ماده ۳۲۳ داده شود وهمچنین وجوهی که باید بصاحبان مطالبات ممتازه پرداخته شود مجموع دارائی منقول بین طلبکارها به نسبت طلب آنها که قبلاً تشخیص وتصدیق شده است تقسیم میشود

مادهٔ ۳۴۱ ـ هیئت تصفیه برای اجرای این مقصود ماهی یکمرتبه صورت حساب عمل ور شکستگی را باتعیین وجوه موجوده بعضو ناظر میدهد ـ عضو مذکور درصورت لزوم امر بتقسیم وجوه مزبور بین طلبکار ها داده مبلغ آن‌را معین ومواظبت مینماید که بتمام طلبکارها اطلاع داده شود

ماده ۳۴۲ ـ درموقع تقسیم وجوه بین طلبکار ها حصه طلبکار های مقیم ممالك خارجه به نسبت طلب آنها که در صورت دارائی و قروض منظور شده است موضوع میگردد چنانچه مطالبات مزبور صحیحاً درصورت دارائی و

قروض منظور نشده باشد عضو ناظر میتواند حصه موضوعی‌را زیاد کند وهمچنین مبلغی برای مطالباتی که هنوز درباب آنها تصمیم قطعی اتخاذ نشده است باید موضوع گردد

ماده ۳۴۳ ـ وجوهی که برای طلبکار های مقیم خارجه موضوع شده است تامدتیکه قانون برای‌آنها معین کرده است بطور امانت سپرده میشود ـ و اگر طلبکار های مذکور مطابق این قانون مطالبات خودرا بتصدیق نرسانند مبلغ مزبور بین طلبکار هائیکه طلب آنها بتصدیق رسیده است تقسیم میگردد وهمچنین وجوهی که برای مطالبات تصدیق نشده موضوع شده است در صورت عدم تصدیق آن مطالبات نیزبین طلبکار هائیکه طلب آنها تصدیق شده تقسیم خواهد شد .

ماده ۳۴۴ ـ هیچ طلبیرا هیئت تصفیه نمی پردازد مگر آنکه سندآنرا قبلا ملاحظه کرده باشد ـ هیئت تصفیه مبلغی را که پرداخته یامطابق ماده۲۸۳ حواله شده درروی سند قید میکند عضو ناظر درصورت عدم امکان ابرازسند می تواند اجازه دهد که به موجب صورت مجلسی که طلب در آن تصدیق شده وجهی پرداخته شود درهرحال باید طلبکار ها رسید وجه را در ذیل صورت تقسیم ذکر کنند

مادهٔ ۳۴۵ ـ ممکن است هیئت طلبکارها بااحضار تاجر ورشکسته از محکمه تحصیل اجازه نمایند که تمام یاقسمتی ازحقوق و مطالبات تاجر ورشکسته را که هنوز وصول نشده بطوریکه صرفه و صلاح تاجر ورشکسته هم منظور شود خودشان قبول ومورد معامله قراردهند دراین صورت هیئت تصفیه اقدامات مقتضیه را بعمل خواهد آورد ـ دراین خصوص هر طلبکاری میتواند بعضو ناظر

مراجعه کرده تقاضا نماید که طلبکار های دیگر را دعوت نماید تاتصمیم خودرا بنمایند

فصل دهم

در دعوی استرداد

مادهٔ ۳٤٦ ـ اگر قبل ازورشکستگی تاجر کسی اوراق تجارتی باوداده باشد که وجه آن را وصول وبحساب صاحب سند نگاهدارد یابمصرف معیني برساند و وجه اسنادمزبور وصول یانادیه نگشته وعیناً در حین ورشکستگی درزد تاجر ورشکسته موجود باشد صاحبان آنها میتوانند عین آنها را استرداد کنند

ماده ۳٤۷ ـ مال التجاره هائی که در نزد تاجر ورشکسته امانت گذارده شده یا بمشار الیه داده شده است که بحساب صاحب مال التجاره بفروش برساند مادام که عین آنها کلاً یا جزئاً نزد تاجر ورشکسته موجود یا نزد شخص دیگری ازطرف تاجرمزبور امانت یا برای فروش گذارده شده وموجود باشد قابل استرداداست

ماده ۳٤۸ ـ مال التجاره هائی که تاجر ورشکسته بحساب دیگری خریداری کرده است و عین آن موجود میباشد اگر قیمت آن پرداخته نشده باشد ازطرف فروشنده و الا از طرف کسی که بحساب او آن مال خریداری شده است قابل استرداد میباشد

ماده ۳٤۹ ـ هرگاه تمام یا قسمتي از مال التجاره که برای فروش بتاجر ورشکسته داده شده بود معرض معامله واقع شده و بهیچ نحوي بین خریدار و تاجر ورشکسته احتساب نشده باشد از طرف صاحب مال قابل استرداد است اعم از اینکه نزد تاجر ورشکسته یا خریدار باشد و بطور کلی عین اموال متعلق بدیگری که در نزد تاجر ورشکسته موجود است قابل استرداد میباشد

ماده ۳۵۰ ـ اگر مال التجاره هائی که برای تاجر ورشکسته حمل شده

قبل از وصول از روی صورت حساب یا بارنامهٔ که دارای امضای ارسال کننده است بفروش رسیده و فروش صوری نباشد دعوی استرداد پذیرفته نمیشود و الا موافق ماده ۳٤۷ قابل استرداد است و استرداد کننده باید وجوهی را که بطورعلی الحساب گرفته یا مساعدةً از بابت کرایه حمل وحق کمیسیون وبیمه و غیره تادیه شده یا ازاین بابت ها باید تادیه بشود بطلبکارها بپردازد

ماده ۳۵۱ ـ هرگاه کسي مال التجارهٔ بتاجر ورشکسته فروخته ولیکن هنوز آن جنس نه بخود تاجر ورشکسته تسلیم شده و نه بکس دیگر که بحساب او بیاورد آنکس میتواند باندازه که وجه آن را نگرفته از تسلیم مال التجاره امتناع کند

ماده ۳۵۲ ـ درمورد دو ماده قبل هیئت تصفیه میتواند با اجازه عضو ناظر تسلیم مال التجاره را تقاضا نماید ولی باید قیمتي را که بین فروشنده و تاجر ورشکسته مقرر شده است بپردازد

ماده ۳۵۳ ـ هیئت تصفیه میتواند با تصویب عضو ناظر تقاضای استرداد را قبول نماید و درصورت اختلاف محکمه پس از استماع عقیده عضو ناظر حکم مقتضی را میدهد

فصل یازدهم

در طرق شکایت از احکام صادره راجع بورشکستگی

ماده ۳۵٤ ـ حکم اعلان ورشکستگی و همچنین حکمی که بموجب آن تاریخ توقف تاجر در زمان قبل از اعلان ورشکستگی تشخیص شود قابل اعتراض است . این اعتراض باید از طرف تاجر ورشکسته در ظرف هشت روز وازطرف اشخاص ذی نفع که در ایران مقیمند در ظرف یکماه و از طرف آنهائیکه در

خارجه اقامت دارند در ظرف دو ماه بعمل آید ابتدای مدتهای مزبور از تاریخی است که احکام مذکوره اعلان شود

ماده ۳۵۵ - پس از انقضای مهلتی که برای تشخیص و تصدیق مطالبات طلبکارها معین شده است دیگر هیچ تقاضائی از طرف طلبکارها راجع به تعیین تاریخ توقف بغیر آن تاریخی که بموجب حکم ورشکستگی یا حکم دیگری که در این باب صادر شده است معین گردیده قبول نخواهد شد - همینکه مهلت های مزبور منقضی شد تاریخ توقف نسبت بطلبکار ها قطعی و غیر قابل تغییر خواهدبود

ماده ۳۵۶ - هر حکمی که در موضوع ورشکستگی صادر میشود مدت استیناف آن پانزده روز از تاریخ ابلاغ است - باین مدت برای کسانیکه محل اقامت آنها از مقر محکمه بیش از چهار فرسخ است از قرار هر چهار فرسخ یك روز اضافه میشود

ماده ۳۵۷ - احکام ذیل قابل اعتراض و استیناف و تمیزنیست:

۱ - احکام راجعه بتعیین یا تغییر عضو ناظر یا اعضاء هیئت تصفیه

۲ - احکام راجعه بتقاضای اعانه بجهت تاجر ورشکسته یا خانواده او

۳ - احکام اجازهٔ فروش اسباب یا مال التجارهٔ که متعلق بورشکسته است

٤ - احکامیکه قرار داد ارفاقی را موقتاً موقوف یا قبول موقتی مطالبات متنازع فیه را مقرر میدارد

۵ - احکام صادره در خصوص شکایت از اوامر عضو ناظر که در حدود صلاحیت خود صادر کرده است

باب هفتم

در ورشکستگی بتقصیر و ورشکستگی بتقلب

فصل اول

در ورشکستگی به تقصیر

ماده ۳۵۸ - تاجر در موارد ذیل ورشکسته بتقصیر اعلان میشود:

۱ - در صورتیکه محقق شود مخارج شخصی یا مخارج خانهٔ مشار الیه درایام عادی بالنسبه بعایدی او فوق العاده بوده است

۲ - در صورتیکه محقق شود که تاجر نسبت بسرمایهٔ خود مبالغ عمده صرف معاملاتی کرده که در عرف تجارت موهوم یا نفع آن منوط باتفاق محض است

۳ - اگر بقصد تاخیر انداختن ورشکستگی خود خریدی بالا تر یا فروشی نازلتر از مظنه روز کرده باشد یا اگر بهمان قصد وسائلی که دور از صرفه است بکار برده تا تحصیل وجهی نماید اعم از اینکه از راه استقراض یا صدور برات یا بطریق دیگر باشد

٤ - اگر یکی از طلبکارها را پس از تاریخ توقف بر سایرین ترجیح داده و طلب او را پرداخته باشد.

ماده ۳۵۹ - در موارد ذیل هر تاجر ورشکسته ممکن است ورشکسته بتقصیر اعلان شود:

۱ - اگر بحساب دیگری و بدون آنکه در مقابل عوضی دریافت نماید تعهداتی کرده باشد که نظر بوضعیت مالی او درحین انجام آنها آن تعهدات فوق العاده باشد

۲ - اگر عملیات تجارتی او متوقف شده و پانزده روز از تاریخ آن گذشته و مطابق مادهٔ ۲٤٤ این قانون بدفتر محکمهٔ تجارت اظهار نکرده باشد

۳ — اگر از تاریخ اجرای ماده ٦ این قانون دفتر نداشته یا دفاتر او ناقص یا بی ترتیب بوده یا در صورت دارائی وضعیت حقیقی خود را اعم از قروض و مطالبات بطور صحیح معین نکرده باشد (مشروط بر اینکه در این موارد مرتکب تقلبی نشده باشد)

ماده ۳٦۰ ـ ورشکستگی بتقصیر جنحه محسوب و مجازات آن از یکماه تا دو سال حبس تادیبی است ـ رسیدگی باینجرم برحسب تقاضای هیئت تصفیه یا هر یك از طلبکار ها یا تعقیب مدعی‌العموم در محکمه جنحه بعمل میآید

ماده ۳٦۱ ـ در صورتیکه تعقیب تاجر ورشکسته بتقصیر از طرف مدعی‌العموم بعمل آمده باشد مخارج آن را بهیچوجه نمیتوان بهیئت طلبکارها تحمیل نمود ـ در صورت انعقاد قرار داد ارفاقی مأمورین اجرا نمیتوانند اقدام بوصول این مخارج کنند مگر پس ازانقضای مدت های معینه در قرار داد.

ماده ۳٦۲ ـ مخارج تعقیبی که از طرف هیئت تصفیه بنام طلبکار ها میشود در صورت برائت تاجر بعهدهٔ هیئت طلبکار ها و درصورتیکه محکوم شد بعهده دولت است لیکن دولت حق دارد مطابق ماده قبل بتاجر ورشکسته مراجعه نماید

ماده ۳٦۳ ـ هیئت تصفیه نمیتواند تاجر ورشکسته را بعنوان ورشکستگی بتقصیر تعقیب کند یا ازطرف هیئت طلبکار ها مدعی خصوصی واقع شود مگر پس از تصویب اکثریت طلبکار های حاضر.

ماده ۳٦٤ ـ مخارج تعقیبی که از طرف یکی ازطلبکار ها بعمل میاید در صورت محکومیت تاجر ورشکسته بعهده دولت و در صورت برائت ذمه بعهد تعقیب کننده است

فصل دوم

در ورشکستگی بتقلب

ماده ۳٦۵ ـ هر تاجر ورشکسته که دفاتر خود را مفقود نموده یاقسمتی از دارائی خود را مخفی کرده و یا بطریق مواضعه و معاملات صوری از میان برده و همچنین هر تاجر ورشکسته که خود را بوسیله اسناد یا بوسیله صورت دارائی وقروض بطور تقلب به میزانی که در حقیقت مدیون نمیباشد مدیون قلمداد نموده است ورشکستهٔ بتقلب اعلان و مطابق قانون جزا مجازات میشود

ماده ۳٦٦ ـ راجع به تقاضای تعقیب ومخارج آن در موارد ماده قبل مفاد مواد ۳٦۱ الی ۳٦٤ لازم الرعایه است

فصل سوم

در جنحه و جنایاتی که اشخاص غیر از تاجر ورشکسته درامر ورشکستگی مرتکب میشوند

ماده ۳٦۷ ـ در مورد ورشکستگی بتقلب اشخاص ذیل شریك در جرم محسوب و مطابق قانون جزا مجازات خواهند شد

۱ — اشخاصیکه دانسته و فهمیده به نفع تاجر ورشکسته تمام یا قسمتی از دارائی منقول یا غیر منقول او را از میان ببرند یا پیش خود نگاه دارند و یا مخفی نمایند.

۲ — اشخاصیکه بقصد تقلب باسم خود یا باسم دیگری طلب غیر واقعی را قلمداد کرده و صحت آنرا تصدیق نمایند

مادهٔ ۳٦۸ — اشخاصیکه باسم دیگری یا باسم موهومی تجارت نموده و

اعمال مندرجه در مادهٔ ۳۶۵ را مرتکب شده اند بمجازاتیکه براي ورشکسته بتقلب مقرر است محکوم میباشند

مادهٔ ۳۶۹ — اگر اقوام شخص ورشکسته بدون شرکت مشار الیه اموال او را از میان ببرند یا مخفي نمایند یا پیش خود نگاهدارند بمجازاتی که براي سرقت معین است محکوم خواهند شد

مادهٔ ۳۷۰ — در موارد معینه در مواد قبل محکمه که رسیدگی میکند باید در خصوص مسائل ذیل حکم خود را بدهد و لو این که متهم تبرئه شده باشد .

۱ - راجع برد کلیهٔ اموال و حقوقیکه موضوع جرم بوده است بهیئت طلبکار ها و این حکم را محکمه در صورتیکه مدعی خصوصی هم نباشد باید صادر کند

۲ — راجع بضرر و خساراتی که ادعا شده است

مادهٔ ۳۷۱ — هر یك از اعضاء هیئت تصفیه که در حین تصدي بامور تاجر ورشکسته وجهی را حیف و میل کرده باشد به مجازات خیانت در امانت محکوم خواهد شد .

مادهٔ ۳۷۲ — هر گاه یکی از اعضاء هیئت تصفیه اعم از اینکه طلبکار باشد یا نباشد در مذاکرات راجعه بورشکستگی یا شخص ورشکسته یا با دیگري تبانی نماید یا قرار داد خصوصی منعقد کند که آن تبانی یا قرار داد بنفع مرتکب و بضرر طلبکار ها یا بعضی از آنها باشد در محکمهٔ جنحه بحبس تادیبي از شش‌ماه تا دو سال محکوم میشود

مادهٔ ۳۷۳ — کلیهٔ قرار داد هائیکه پس از تاریخ توقف تاجر منعقد شده باشد نسبت بهر کس حق خود تاجر ورشکسته محکوم ببطلان است - طرف

قرار داد مجبور است که وجوه یا اموالی را که بموجب قرار داد باطل شده در یافت کرده است باشخاص ذي حق مسترد دارد

مادهٔ ۳۷۴ — هر حکم محکومیتی که بموجب این فصل یا بموجب فصول سابق صادر بشود باید بخرج محکوم علیه منتشر و اعلان شود

فصل چهارم

در اداره کردن اموال تاجر ورشکسته در صورت ورشکستگي بتقصیر یا بتقلب

مادهٔ ۳۷۵ — در تمام مواردي که کسی بواسطهٔ ورشکستگی به تقصیر یا بتقلب تعقیب و محکوم میشود رسیدگی بکلیه دعاوی حقوقی بغیر از آنچه در مادهٔ ۳۷۰ مذکور است از صلاحیت محکمه جزا خارج و راجع بمحاکم تجارت است مگر در مواردیکه قانوناً راجع بمحاکم حقوقی باشد

مادهٔ ۳۷۶ - اعضاء هیئت تصفیه مکلف هستند که در صورت تقاضای مدعی العموم بدایت کلیهٔ اسناد و نوشتجات واوراق واطلاعات لازمه را باو بدهند

باب هشتم

در اعادهٔ اعتبار

مادهٔ ۳۷۷ — هر تاجر ورشکسته که کلیهٔ دیون خود را با متفرعات ومخارجیکه بآن تعلق گرفته است کاملا بپردازد حقاً اعاده اعتبار مینماید - طلبکار ها نمیتوانند از جهة تأخیري که در اداء طلب آنها شده است برای بیش از پنج سال مطالبه متفرعات و خسارت نمایند و در هر حال متفرعاتی که مطالبه میشود در سال

نباید بیش از صدی هفت طلب باشد

مادهٔ ۳۷۸ — برای آنکه شریك یك تجارتخانه ورشکسته بتواند حق اعادهٔ اعتبار حاصل کند باید ثابت نماید که بترتیب فوق تمام دیون شرکت را پرداخته است ولو این که نسبت بشخص او قرار داد ارفاقی مخصوصی وجود داشته باشد

مادهٔ ۳۷۹ — در صورتیکه یك یا چند نفر از طلبکار ها مفقود الاثر یا غائب بوده یا اینکه از در یافت وجه امتناع نموده اند تاجر ورشکسته باید وجوهی را که بآنها مدیون است با اطلاع مدعی العموم در صندوق عدلیه بسپارد و همینکه تاجر معلوم کرد که این وجوه را سپرده است بری الذمه محسوب است

مادهٔ ۳۸۰ — تجار ورشکسته در دو مورد ذیل پس از اثبات صحت عمل در مدت پنجسال از تاریخ اعلان ورشکستگی میتوانند اعتبار خود را اعاده نمایند

۱ — تاجر ورشکسته که تحصیل قرار داد ارفاقی نموده و تمام وجوهی را که بموجب قرار داد بعهده گرفته است پرداخته باشد ـ این ترتیب در مورد شریك شرکت ورشکسته که شخصاً تحصیل قرار داد ارفاقی جدا گانه نموده است نیز رعایت میشود

۲ — تاجر ورشکسته که کلیه طلبکاران ذمه او را بری کرده یا با اعاده اعتبار او رضایت داده اند

مادهٔ ۳۸۱ — عرضحال اعاده اعتبار باید بانضمام اسناد مثبته آن بمدعی العموم حوزهٔ ابتدائی داده شود که اعلان ورشکستگی در آن حوزه واقع شده است

مادهٔ ۳۸۲ — سواد این عرضحال در مدت یکماه در اطاق جلسه محکمهٔ تجارت و محکمهٔ ابتدائی و همچنین در ادارهٔ مدعی العموم بدایت الصاق و اعلان

میشود ـ بعلاوه دفتر دار محکمه تجارت باید مفاد عرضحال مزبور را بکلیه طلبکار هائی که مطالبات آن ها در حین تصفیه عمل تاجر ورشکسته یا بعد ازآن تصدیق شده و هنوز طلب خود را بر طبق شرایط مادهٔ ۳۷۷ کاملا در یافت نکرده اند بوسیلهٔ مکتوب سفارشی اعلام دارد

مادهٔ ۳۸۳ — هر طلبکاری که مطابق مقررات مادهٔ ۳۷۷ طلب خود را کاملا در یافت نکرده است میتواند در مدت یکماه از تاریخ اعلام مذکور در مادهٔ قبل بعرضحال اعاده اعتبار اعتراض کند

این اعتراض بوسیلهٔ اظهار نامه که بضمیمهٔ اسناد مثبته بدفتر محکمه تجارت داده میشود بعمل میآید ـ طلبکار معترض میتواند بموجب عرض حال در حین رسیدگی بدعوی اعاده اعتبار بطور شخص ثالث ورود کند

مادهٔ ۳۸٤ — پس از انقضای موعد نتیجهٔ تحقیقاتی که بتوسط مدعی العموم بعمل آمده است بانضمام عرایض اعتراض برئیس محکمهٔ تجارت داده میشود ـ رئیس مزبور در صورت لزوم مدعی و معترضین را بجلسهٔ خصوصی محکمه احضار میکند ـ در مورد مادهٔ ۳۷۷ محکمه فقط صحت مدارك را سنجیده در صورت موافقت آنها با قانون حکم اعاده اعتبار میدهد و در مورد ماده ۳۸۰ محکمه اوضاع و احوال را سنجیده بطوریکه مقتضی عدل و انصاف بداند حکم میدهد و در هر دو صورت حکم باید در جلسهٔ علنی صادر گردد

ماده ۳۸۵ — مدعی اعاده اعتبار و هم چنین مدعی عمومی و طلبکار های معترض میتوانند در ظرف یکماه از تاریخ اعلام حکم بوسیلهٔ مکتوب سفارشی از حکمیکه درخصوص اعاده اعتبار صادر شده استیناف بخواهند ـ محکمه استیناف پس از رسیدگی بر حسب مقررات ماده ۳۸٤ حکم صادر میکند

ماده ۳۸۶ ـ اگر عرضحال اعاده اعتبار رد بشود تجدید ممکن نیست مگر پس از انقضای شش ماه و اگر عرضحال قبول شود حکمیکه صادر میگردد در دفتر مخصوصیکه در محکمه تجارت محل اقامت تاجر برای اینکار مقرر است ثبت میشود و اگر محل اقامت او در حوزه محکمه که حکم میدهد نباشد در ستون ملاحظات در دفتر ثبت اسامی ورشکستگان که در دائرهٔ ثبت اسناد محل تنظیم میشود در مقابل اسم تاجر ورشکسته یا مرکب قرمز به حکم مزبور اشاره میشود

ماده ۳۸۷ ـ اشخاصی که ورشکسته بتقلب بوده اند و هم چنین اشخاصی که برای سرقت یا کلاه برداری یا خیانت در امانت محکوم شده اند مادامی که از جنبهٔ جزائی اعاده حیثیت نکرده اند نمی توانند از جنبهٔ تجارتی اعاده اعتبار کنند

قانون اختصاص ریاست عالیه کل قوای دفاعیه و تأمینیه مملکتی

به آقای رضا خان سردار سپه

مصوبه بیست وپنجم دلو ۱۳۰۲ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی ریاست عالیه کل قوای دفاعیه وتامینیه (امنیه) مملکتی را مخصوص آقای رضا خان سردار سپه دانسته که با اختیارات تامه در حدود قانون اساسی و قوانین مملکتی انجام وظیفه نمایند و سمت مزبور بدون تصویب مجلس شورای ملی از ایشان سلب نتواند شد

قانون اصلاح قانون مالیات دخانیات مصوب ۶ میزان ۱۳۳۳

مصوبهٔ بیست و هفتم برج حوت یکهزار و سیصد و سه شمسی

ماده اول — ازکلیه اقسام وانواع توتون و تنباکوئی که در خاك ایران بعمل میآید و برای استعمال تهیه شده مالیات دخانیات مأخوذ میگردد

ماده دوم — وزارت مالیه اقسام مختلفه تنباکو وتوتون را بسه طبقه تقسیم نموده از قرار ذیل ازآنها اخذ مالیات خواهد نمود :

تنباکوی طبقهٔ سوم هرمن دوقران ـ تنباکوی طبقه دوم هرمن سه قران ـ تنباکوی طبقه اول هر من پنج قران ـ توتون چپق طبقه سوم یکمن پنجقران ـ توتون چپق طبقـه دوم یکمن هشت قران ـ توتون چپق طبقه اول یکمن دوازده قران ـ توتون سیکار طبقه سوم یکمن هشت قران ـ توتون سیکار طبقه دوم یکمن دوازده قران ـ توتون سیکار طبقه اول یکمن هیجده قران

ماده سوم — دولت مکلف است توتون و تنباکوی ساخته یا نساختـه که بخارجه حمل میشود ازمالیات معاف دارد

ماده چهارم ـ دولت مکلف است نسبت بدخانیاتی که از خارج بداخله مملکت وارد میشوند یامالیاتی معادل تفاوت مابین حقوق گمرکی دخانیات مزبوره و مالیات داخلی اخذ نماید و یا حقوق گمرکی دخانیات وارده را تاحد مالیات داخلی بیفزاید

ماده پنجم — هرکس هر مقدار توتون و تنباکو بطور قاچاق ازتأدیه مالیات بگذراند و در محکمه صالحه ثابت شود عین جنس قاچاق ضبط میشود .

تبصره اول ـ هرگاه معلوم شود مأمورین قاچاق برای اشخاص خسارت یا

مزاحمتی فراهم کرده اند خسارت وارده و حقوق یکماهه او ضبط و بطرف داده خواهد شد واز خدمت هم مستعفی خواهد گشت

تبصره دوم ـ محکمه صالحه تشکیل میشود از حاکم محل و مأمور مالیه و مدعی العموم یا نماینده مدعی العموم (مأمورین امنیه ـ نظمیه ـ کد خدای محل) که باکثریت رأی خواهند داد ورأی آنها قطعی خواهد بود

ماده ششم — مالیـات دخانیات مذکوره در این قانون از زارع اخذ نخواهد شد

ماده هفتم — مقررات این قانون بکلیه توتون وتنباکوئی که حالیه درمملکت موجود است تعلق خواهد گرفت مشروط براینکه مالیاتی از آن اخذ نشده باشد.

ماده هشتم — وزارت مالیه مکلف است از اشخاصیکه در زراعت و تجارت تنباکو وتوتون بصیر باشند کمیسیونی درمرکز تشکیل داده اقسام سه‌گانه تنباکو و توتون را درکلیه ولایات مشخص نموده قبل‌از اجراء قانون در تمام مملکت اعلان نماید.

ماده نهم — هرگاه تنباکو یاتوتون یاسیگاری بعدازپرداخت مالیات مقرره در این قانون برای حمل بخارجه ساخته وتهیه شود اداره گمرك مکلف است معادل مالیاتیکه بموجب قبض دولتی ازاجناس مذکوره اخذ شده است درموقع خروج‌از سرحد بصاحبان مال مسترد دارد.

ماده دهم — وزارت مالیه بامشارکت کمیسیون قوانین مالیه مجلس شورای ملی نظامنامه اجرای این قانون را تدوین خواهد نمود وقانون ۶ میزان ۱۳۳۳ ملغی است

قانون

علامات صنعتی و تجارتی

مصوبهٔ لیلهٔ نهم فروردین یکهزارو سیصدو چهار شمسی

مادهٔ ۱ — هر قسم علامت از رقم و حرف و عبارت و یا نقش که برای امتیاز و تشخیص یك محصول صنعتی و یا یك شیئی و یا مؤسسه تجارتی بکار رود علامت صنعتی و تجارتی شناخته خواهد شد.

معهذا علائم ذیلرا بجای علامت صنعتی و یا تجارتی نمیتوان بکار برد:

۱ ـ بیرقهای ایران و خارجه ـ علامت مملکتی (شیروخورشید) ـ انواع نشانها و مدالهای دولتی ایران و یا خارجه ـ نقشهای ترکیبی شبیه به بیرق های مختلفهٔ ایران و خارجه ـ انگهای مخصوص دولتی

تبصره ـ راجع به نقشهای ترکیبی شبیه به بیرق های مختلفه ایران که قبل از تصویب این قانون استعمال شده است در صورتیکه تا یکسال پس از تصویب این قانون بثبت برسد اجازه داده خواهد شد

۲ ـ علائمی که محتمل اختلال انتظامات عمومی و بر خلاف حسن اخلاق و یا موهم گمراهی مردم و یا تولید رقابت غیر عادلانه بنماید.

۳ ـ علائمی که مرکب باشد از ارقام و یا کلماتی که معمولا کمیت و یا کیفیت و یا نوع مال التجاره را مشخص میدارد و یا عبارت است از اسامی مختلفهٔ جغرافیائی

٤ ـ انواع علائم مذهبی و علامات هیئتها و مؤسسات رسمی مانند شیرو خورشید سرخ و هلال و یا صلیب احمر و یا نظائر آن

مادهٔ ۲ — هیچکس حق انحصار هیچ نوع علامت صنعتی و تجارتی را

نخواهد داشت مگر آنکه قبلا موافق مقررات این قانون علامت خود را رسماً بثبت وزارت تجارت رسانیده و اجازه استعمال آنرا صادر نموده باشد.

مادهٔ ۳ — هر تاجر و یا صنعتگر که بخواهد علامتی را بخود تخصیص دهد باید شخصاً و یا بوسیلهٔ وکیل ثابت الوکاله خود نقشهٔ علامت مزبوره را باندازهٔ حقیقی در سه نسخه با امضاء و مهر خویش بانضمام نقش یا عکس آن علامت و اظهار نامه متضمن جنس و نوع و طرح آن علامت و اسامی و اوصاف اجناسی که آن علامت روی آنها بکار خواهد رفت بوزارت تجارت تقدیم نماید اندازهٔ علامتی که بوزارت تجارت تقدیم میشود در هر حال نباید از یك عشر ذرع مربع زیادتر باشد

تبصره ـ ۱ ـ علاماتی که سابقاً معمول بوده اند هرگاه از یك عشر ذرع هم متجاوز باشند با رعایت ماده (۷) پذیرفته میشود

تبصره ـ ۲ ـ نسبت باجناس جدیدی که در اظهار نامه ذکری از آنها نشده است صاحب علامت در صورتی میتواند علامت خود را استعمال نماید که بموجب اظهار نامه جداگانه متضمن اسامی و اوصاف اجناس مزبوره مراتب را باطلاع وزارت تجارت رسانیده و اجازه تحصیل کند

مادهٔ ٤ — اظهار نامهٔ هر علامتی که در حدود مقررات این قانون بوزارت تجارت پیشنهاد میشود در دفتر مخصوص ثبت و ذیل آنرا اظهار کننده و مأموری که متصدی ثبت است امضا خواهند نمود

در صورتیکه علامت بتوسط وکیل معرفی شود وکالت نامه باصل اظهار نامه منضم گردیده و ضبط میشود

مادهٔ ۵ — ثبت هر علامت در دفتر فوق الذکر باید با رعایت مراتب ذیل بعمل آید :

اولا ـ تاریخ روز و ماه و سال و ساعت ثبت .

ثانیاً ـ اسم و شغل و مسکن صاحب علامت و وکیل او در صورتیکه معرفی بتوسط وکالت نامه بعمل آید

ثالثاً ـ اسامی و اوصاف نوع و یا انواع مال التجاره و یا محصول صنعتی که علامت مزبور برای امتیاز و یا تشخیص آن بکار خواهد رفت

رابعا ـ تفصیل چگونکی علامت بطور اجمال و اینکه علامت بطور مقعر و یا برجسته و یا مسطح در روی جنس نقش و یا طرح خواهد شد

خامسا ـ مبلغ حق ثبت مأخوذه مطابق ماده نهم این قانون

صورت ثبت در دو نسخه نوشته شده یك نسخه باظهار کننده ونسخه دیگر بدفتر وزارت تجارت برای ضبط داده خواهد شد

در روی نسخه اصلی در دفتر و همچنین در روی هر یك از دو نسخه بایدیك نقشه از علامت الصاق بشود

ماده ششم ـ وزارت تجارت در صورتیکه ملاحظه نماید علامت پیشنهادی بواسطه شباهت کاملی که با علامت دیگر دارد مردم را باشتباه خواهد انداخت از ثبت و تصدیق آن امتناع خواهد نمود

ماده هفتم ـ برای حفظ حقوق افراد نسبت بعلامات صنعتی وتجارتی که قبل از وضع این قانون استعمال مینموده اند از تاریخ انتشار رسمی این قانون الی انقضای یکسال مهلت داده میشود که کلیه دارندکان علامت صنعتي و تجارتی در صورتیکه بانحصار استعمال علامات خود در مملکت مایل باشند علامت مزبوره را

بوزارت تجارت معرفی نمایند

اجازهٔ استعمال هیچگونه علامتي صادر نخواهد شد مگر پس از انقضاء مدت یکسال مهلت فوق الذکر و با رعایت شرایط ذیل :

۱ ـ علامت موافق مقررات این قانون باشد

۲ ـ عین و یا شبیه علامت صنعتی و تجارتی دیگری که در مدت مهلت برای ثبت وصدور اجازه بوزارت تجارت تسلیم شده و ثابت شود که قبل ازآن علامت معمول و متداول بوده است نباشد

تبصره ـ اسنادی که حق تقدم برای علامات صنعتی و تجارتی ثابت مینمایند عبارت است از فرامین و احکام دولتی ایران . در صورت فقدان نوشتجات رسمی اسناد و تصدیقنامهائیکه تقدم استعمال علامتی را ثابت نماید در هر حال اسناد رسمی اولویت خواهند داشت

ماده هشتم ـ در صورتیکه دارنده علامتی بخواهد علامت خود رابدیگری انتقال دهد باید بموجب اظهار نامه مراتب را باطلاع وزارت تجارت رسانیده نام و نشان شخص جدید را ذکر و اجازهٔ مخصوصی تحصیل نماید ، انتقال مزبور در ظهر ورقه صورت مجلس مذکور در ماده پنج قید خواهد شد

ماده نهم ـ برای ثبت و تصدیق هر علامت مبلغ ده تومان و برای هر اظهار نامه مبلغ دو قران بصندوق دولت عاید و در مقابل تمبر مخصوص دولت روی اجازه نامه و اظهار نامه ها الصاق خواهد شد

ماده دهم ـ اعتبار اجازه فقط ده سال است و پس از انقضاي این مدت بترتیب فوق باید تجدید شود و الا ممکن است پس از یکبار اخطار درمجله علامات

صنعتی و تجارتی و انقضای مدت یکسال اجازه استعمال عین ویا شبیه آن بدیگری داده شود باضافه ممیزی

ماده یازدهم ـ علامتی که متعلق بغیر است و به‌ثبت رسیده است عیناً یا با تغییر و اصلاح و یا کسر و اضافه نمیتوان استعمال کرد

تبصره — استعمال علامت صنعتی و تجارتی با تغییر و اصلاح و یا کسر و اضافه بطوری که اسباب اشتباه برای خریدار نشود با اجازه وزارت تجارت مجاز خواهد بود.

ماده‌دوازدهم ـ ورود اشیاء و امتعه مختلفه از خارجه بداخله مملکت باعلاماتی که بموجب این قانون قلب شناخته شوند ممنوع است ونسبت بآنها مقررات قانونی راجع باشیاء ممنوعه مرعی و مجری خواهند شد

ماده‌سیزدهم ـ ثبت و تصدیق هر علامت که برخلاف مقررات این قانون بعمل آمده باشد خالی از اعتبار اعلان خواهد شد

نسبت بعلاماتی که از تاریخ تحصیل اجازه الی سه سال برای مقصود و یا مقاصدی که گرفته شده اند استعمال نشود همان رفتار خواهد شد.

ماده چهاردهم ـ اتباع خارجه که در ایران دارای تاسیسات صنعتی وتجارتی هستند یا اجناسی با مارك خود بایران ارسال میدارند در صورت ایفای ترتیبات مقرره این قانون از فوائد آن بهره مند خواهند شد.

ماده پانزدهم ـ دولت میتواند بواسطه قرار داد های بین المللی استعمال مانع للغیر علامات صنعتی و تجارتی اتباع داخله ویا خارجه را که در خارج ازحدود ایران به صنعت و تجارت مشغول هستند درصورت ایفای شرایط مقرره این قانون

و بشرط معامله متقابله نسبت بعلامات ایرانی در ایران تامین نماید.

علامات صنعتی و تجارتی خارجه ممکن است بر وفق شرایط معینی که از طرف وزارت تجارت مقرر خواهد شد بوسیله قونسولگری های دولت علیه نیز در خارجه برای ثبت و تصدیق وزارت تجارت فرستاده بشود

ماده شانزدهم ـ وزارت تجارت علامات صنعتی و تجارتی اجازه داده شده و معلومات لازمه و اعلانات و احکام قضائی راجعه بآنها و بعلاوه قوانین و نظامات وعهود وغیره مربوطه بعلامات صنعتی و تجارتی را در قسمت مخصوصی ازمجله تجارت و فلاحت بطبع رسانیده انتشار خواهد داد

تبصره — طبع و انتشار علامات صنعتی وتجارتی تصویب شده نباید بیش از مدت شش ماه بتأخیر بیافتد

ماده هفدهم — طریقه اجرای این قانون بموجب نظامنامه مخصوصیکه به تصویب هیئت دولت میرسدمعین خواهد شد

ماده هیجدهم ـ وزارت تجارت وعدلیه و داخله و خارجه و مالیه هریك در قسمت راجعه بخود مأمور اجرای این قانون میباشند.

قانون تبدیل بروج بماههای فارسی از نوروز ۱۳۰٤ شمسي

مصوبه شب یازدهم فروردین ماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده اول — مجلس شورای ملی تصویب مینماید که از نوروز ۱۳۰٤ تاریخ رسمی سالیانه مملکت بترتیب ذیل معمول گردد و دولت مکلف است که در تمام دوایر دولتی اجرا نماید :

الف ـ مبدأ تاریخ : سال هجرت حضرت خاتم‌النبیین محمدابن عبدالله صلوات‌الله علیه از مکه معظمه بمدینه طیبه .

ب ـ آغاز سال : روز اول بهار .

ج ـ سال : کما کان شمسی حقیقی .

د ـ اسامی و عده ایام ماهها :

۱ ـ فروردین	۳۱ روز	۷ ـ مهر	۳۰ روز
۲ ـ اردیبهشت	۳۱ «	۸ ـ ابان	۳۰ «
۳ ـ خرداد	۳۱ «	۹ ـ آذر	۳۰ «
٤ ـ تیر	۳۱ «	۱۰ ـ دی	۳۰ «
٥ ـ امرداد	۳۱ «	۱۱ ـ بهمن	۳۰ «
٦ ـ شهریور	۳۱ «	۱۲ ـ اسفند	۲۹ «

تبصره ـ در سنین کبیسه اسفند ۳۰ روز خواهد بود

ماده دومـ ترتیب سال شماری ختاوایغور که در تقویم های سابق معمول بوده از تاریخ تصویب این قانون منسوخ خواهد بود.

قانون الغای القاب و مناصب مخصوص نظام و القاب کشوری

مصوبه پانزدهم اردی بهشت ماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده اول — مجلس شورای ملی القاب و مناصب مخصوص نظام را بشرح ذیل ملغی میدارد :

سپهسالاری ـ سپهداری ـ سرداری ـ سپهبدی و امیری مطلق ومضاف ـ امیر نویانی ـ امیر تومانی ـ امیر پنجی و سایر القابی که مرکب از مضاف و یا مضاف الیه سپاه ـ لشکر ـ جنگ ـ سالار و نظام هستند .

ماده دوم ـ اعطای القاب مذکوره در ماده یك از این تاریخ ممنوع است

ماده سوم ـ کلیه القاب کشوری پس از سه ماه از تاریخ تصویب این قانون الغاء خواهد بود.

قانون اجازهٔ انحصار دولتی قند و چای و اخذ دو قران از هر من قند و مواد قندی و ششقران از هر من چای بعنوان حقوق انحصاری

مصوبه نهم خرداد ماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده اول ـ خرید وفروش وصدور کلیه چای وقند وشکر و هرچه از قند و شکر ساخته میشود که وارد خاك ایران میشود منحصر بدولت است این انحصار موسوم به (انحصار دولتی قند وچای) بوده وبهیچکس و به هیچ دولت و بهیچ شرکتی اعم از داخله و خارجه قابل انتقال نیست

ماده دوم ـ پس از تصویب این قانون وارد نمودن ـ خریدن ـ نگاهداشتن انبار کردن وصادر نمودن قند و چای وشکر و آنچه از قند وشکر ساخته میشود در تمام مملکت ایران بغیر از مؤسسه (انحصار دولتی قند وچای) ممنوع میباشد مگر پس ازتحصیل اجازه از وزارتمالیه وصدور این اجازه بدون هیچ نوع تبعیض بعمل خواهد آمد و تحصیل جواز سوای تأدیهٔ اضافه قیمت مذکور در ماده ۳ مستلزم هیچگونه مخارجی نیست

ماده سوم ـ مؤسسه (انحصار دولتی قند و چای) در موقع فروش بر قیمت ورودیه هر یکمن (٦٤٠) مثقال قند و شکر و آنچه که از قند و شکر ساخته میشود فقط دوقران وهر یکمن ٦٤٠ مثقال چای فقط ششقران اضافه خواهد نمود

تبصره ـ مقصود ازقیمت ورودیه جمع کل مخارج از قبیل قیمت خرید ـ مخارج حمل ـ حقوقی گمرکی و غیره است باستثنای مصارف اداری که در ماده ۱۱ ذکر می شود

مادهٔ چهارم — هر مقدار قندو چای و شکر و آنچه از قند و شکر ساخته میشود که بر خلاف مقررات مادهٔ (۲) وارد ـ خریداری ـ نگاهداری ـ انبار و یا صادر گردد (باستثنای محصول چای که در داخله مملکت بعمل میآید) از طرف دولت ضبط خواهد شد بعلاوه از مرتکب و کسانیکه با او تخلف از قانون نمایند مبلغی که مساوی با قیمت جنس قاچاق شده باشد گرفته خواهد شد

اگر مرتکب و یا شریك ارتکاب یکی از مستخدمین دولتی باشد علاوه بر مجازاتهای فوق مادام العمر از خدمت دولت اخراج شده و هیچ حقی نسبت بحقوق انتظار خدمت و یا حقوق تقاعد نخواهد داشت و هر گاه ثابت شود مأمورین مسؤل در دادن اجازه تبعیض کرده و رعایت تقدیم تاریخ را در تقاضای اشخاص ننمایند بانفصال دائم از خدمات دولتی محکوم خواهند شد

مادهٔ پنجم — قند و شکر و چای که بطور ترانزیت از خاك ایران بمملکت دیگر عبور مینماید مشمول مقررات این قانون نخواهد بود

مادهٔ ششم — دولت مجاز است که قند و شکر و چای را که بیش از احتیاجات مملکتی برای ورود بایران حمل میشود خریداری ننموده و اجازهٔ ورود ندهد

تبصره ـ مادام که مطابق مادهٔ ۱۳ این قانون وسائل اجراء عملی انحصار فراهم نشده و دولت بدادن جواز اکتفا مینماید این ماده بموقع اجرا گذارده نخواهد شد و در اینصورت هر گاه وزارتمالیه در ظرف پنج روز از تاریخ تقاضا از صدور جواز خود داری نمود تقاضا کننده میتواند مبلغی را که مطابق مادهٔسوم باید بدولت عاید شود بمأمورین سرحدی مؤسسه تادیه نموده و مامورین مزبور مکلف میباشند که وجه مزبور را قبول کرده و از ورود مال التجاره که موضوع

مؤسسه انحصار است ممانعت نمایند

مادهٔ هفتم — کلیه مقادیر قند و شکر و آنچه که از قندو شکر ساخته میشود و چاي وارده که تا تاریخ ۲۲ اردیبهشت (تاریخ تصویب این قانون در کمیسیون قوانین مالیه) از گمرك خارج شده است از حقوق معینه در مادهٔ ۳ اینقانون معاف میباشد و آنچه کـه از تاریخ ۲۲ اردی بهشت وارد شده است محکوم بتأدیه حقوق مذکوره در فوق خواهد بود

مادهٔ هشتم — اخذ حقوق انحصاری معینه در این قانون مانع اخذ حقوق و عوارض گمرکی از قند و شکر و آنچه که از قندو شکر ساخته میشود و چای نخواهد بود

مادهٔ نهم — کلیه عوایدی که از انحصار قندو چای و شکر برای دولت حاصل میشود پس از وضع مبالغی که در تبصرهٔ مادهٔ ۳ و مادهٔ ۱۱ مذکور است در حساب مخصوصی گذارده شده و سرمایهٔ ذخیرهٔ مخصوصی را تشکیل خواهد داد و سرمایهٔ مزبور منحصراً بمصارف ذیل خواهد رسید:

۱ ـ بدواً تمام وجوهی که از طرف خزانه داری کل بعنوان سرمایه (انحصاردولتی قند و چای) مطابق مقررات مادهٔ ۱۰ داده شده است بخزانه‌داری کل مسترد خواهد شد

ب ـ بقیه عوائد حاصله منحصراً برای ساختن راه آهن و احتیاجات مربوطه بآن تخصیص داده خواهد شد و صرف آن در غیر ساختن راه آهن و متعلقات آن و هم چنین استقراض از داخله یا خارجه باعتبار وجوه مزبور ممنوع است عوائد حاصله بتصویب هیئت وزراء در یکی از بانك های معتبر بحساب

مخصوص ودیعه گذارده میشود مشروط باینکه قبل از ودیعه بانك مزبورمتعهد شود از حق تهاتر صرف نظر نماید

وزارتمالیه مکلف است که هر ششماه یکمرتبه صورت خلاصه عایدات ومخارج مؤسسه انحصار را باصورت محاسبه تفصیلی بانك باطلاع عامه برساند

متخلفین از مقررات این ماده بحبس از یك الی پنجسال محکوم و از کلیه حقوقي که از قانون استخدام دارند محروم میگردند

تبصره ـ ۱ ـ عوائد مذکوره در قسمت (ب) بهیچوجه صرف ساختمان راه شوسه نخواهد شد

تبصره ـ ۲ ـ دولت مکلف است لایحه ساختمان راه آهن را هر چه زودتر تهیه و برای تصویب به مجلس شورای ملی تقدیم دارد

ماده ۱۰ ـ برای سرمایهٔ مؤسسه (انحصار دولتی قند و چای) مجلس شورای ملی مبلغ یك ملیون تومان اعتبار بوزارتمالیه اعطا مینماید

ماده ۱۱ ـ برای مخارج اداری مؤسسه (انحصار دولتي قندوچای) به وزارتمالیه در سال معادل صدي هشت عایدات خالص آن اعتبار داده میشود

تبصره ـ مقصود ازعایدات خالص عایداتی است که پس ازوضع مخارج ورودیه مذکوره در تبصره ماده ۳ حاصل میشود

ماده ۱۲ ـ اختلافات و شکایات حاصله در ضمن اجراي این قانون که یك طرف آن مؤسسه انحصار دولتی قند و چاي باشد بواسطه کمیسیون های‌اداری که طرز تشکیل آن مطابق نظامنامه معین میشود قطع و فصل خواهد شد در کمیسیونهای مزبوره بیش ازیکنفر از طرف مؤسسه (انحصار دولتی قند وچای) عضویت نخواهد داشت

ماده ۱۳ ـ وزارتمالیه پس از تصویب این قانون بلا تاخیر موجبات اجرای آنرا فراهم کرده نظامنامه اجرای (انحصار دولتی قند وچای) را بامشارکت کمسیون قوانین مالیه تهیه خواهد نمود وتا موقع تهیه شدن موجبات اجرای عملی انحصار از تاریخ معینه در ماده ۷ این قانون از هر یکمن قند و شکر وآنچه که از قند و شکر ساخته میشود که وارد ایران میشود یا مشمول ماده ۷ میباشد دو قران و هر یکمن چای ششقران دریافت نموده آن جنس آزاد خواهد شد

ماده ۱٤ ـ وزارتمالیه مأمور اجرای این قانون است

قانون اوزان ومقیاسها

مصوبه ۱۰ خردادماه ۱۳۰٤ شمسی

مادهٔ اول — اوزان و مقیاسهای رسمی مملکت ایران از تاریخ اعلان این قانون از طرف دولت مطابق اصول متری بوده و از روی متر وکیلوگرام و لیتر کمیسیون بین المللی متر تنظیم یافته و واحد آنها ازقرار ذیل است :

گز	مساوی	به یك متر
درم	»	» » گرام
پیمانه	»	» » لیتر

اضعاف و اجزای این مقاسها نیز که درجدول نمره (۱) منضم باین قانون مصرح است رسمی ولازم الرعایه میباشد

مادهٔ دوم — کلیهٔ اوزان و مقیاس ها باید دارای علامت مخصوص دولتی باشد .

مادهٔ سوم — هرکس حق دارد اوزان و مقیاسهائی برطبق این قانون تهیه نماید ولی قبل از آنکه آنهارا بمعرض فروش درآورد یا برای تجارت و کسب بکار برد باید آن اوزان و مقیاسهارا بتصدیق دولت رسانیده و علامت رسمی در روی آن نقش شود والا قلب شناخته خواهد شد .

مادهٔ چهارم — کلیه مقیاسهائی که تهیه میشود باید کاملاً مطابق بانمونه های رسمی باشد که از طرف دولت تهیه شده و مقدار هریك با اعداد و تمام حروف بطور واضح وثابت برروی آنها رسم شده باشد مگر اوزان خیلی کوچك که رسم مقادیر آنها فقط با ارقام هندسی کافی است

مادهٔ پنجم — کلیه تجار و کسبه و قپاندارها و صنعتگران که در حجره یا دکان ویا کاروانسرا و یا کارخانجات و تجارتخانها دارای اوزان و مقیاس های قلب بوده و یابوسیلهٔ آلات تقلبی وزن وکیل نمایند و اندازه بگیرند علاوه بر ضبط آن آلات از سه روز تا یکماه بحبس تادیبی مطابق تشخیص محکمه محکوم خواهند شد

مادهٔ ششم — منتها اختلافی که اوزان و مقیاسهای مستعمله بانمونه اوزان و مقیاسهای رسمی که در شعبهٔ اوزان و مقیاسها موجود است میتواند داشته باشد بقراری است که در جدول نمره ۲ تصریح گردیده وهرگاه معلوم شود که وزن یامقیاس باندازه های قانونی زیاد یاکمتر ازآنچه مقرراست اختلاف دارد در صورتی هم که دارای علامت رسمی باشد قلب شناخته شده و مصادره خواهد شد.

مادهٔ هفتم — برای اجرای این قانون و ترتیب تفتیش ورسیدگی وساخت و استعمال اوزان و مقیاس های جدید و جلوگیری از اوزان تقلبی وزارت فواید عامه نظامنامهٔ مخصوصی ترتیب و پس از تصویب دولت بموقع اجرا گذارده میشود.

مادهٔ هشتم — دولت مکلف است که از تاریخ تصویب این قانون در ظرف سه سال وسایل اجرای این قانون را در تمام مملکت تهیه نموده و در آخر سال سوم آنرا اجرا نماید ـ چهار ماه قبل از اجرا باید اعلانی در هر محل از طرف دولت انتشار یابد و موقع اجراء این قانون قبلاً به اهالی خاطر نشان گردد

مادهٔ نهم — پس از انقضای مدت مذکوره در مادهٔ هشتم استعمال هر نوع مقیاسی غیر از اوزان و مقادیری که بموجب این قانون تعیین و اعلان شده است ممنوع و در حق کسانیکه برخلاف این ممنوعیت رفتار نمایند مفاد مادهٔ پنجم اجرا خواهد شد.

مادهٔ دهم — دولت مکلف است که اوزان فلزی را که در مملکت تا تاریخ اجرای این قانون موجود است در عوض اوزان جدید از همان فلز با کسر سه عشر از وزن قبول نماید

مادهٔ یازدهم — وزارت فلاحت و تجارت و فواید عامه مامور اجرای این قانون وسایر وزارتخانه‌ها نیز هریك در حدود اختیارات خود دراجرای آن مشارکت خواهند نمود.

ضمیمه قانون اوزان ومقیاسها

جدول نمره ۱

۱ ـ مقیاسهای طول

واحد مقیاس

گز مساوی به یك متر

اجزاء	اضعاف
کره : ده یك گز = یك دسیمتر	میل : هزار گز = یك کیلو متر
بهر : صدیك گز = یك سانتیمتر	فرسنك : ده‌هزارگز = یك میریامتر
مو : هزاریك‌گز = یك میلی متر	

۲ ـ مقاسهای سطح

واحد مقیاس

گز مربع مساوی یك متر مربع

اجزاء	اضعاف
کره مربع = یك دسیمتر مربع	قفیز : صد گز مربع = یك دکامتر مربع
بهر مربع = یك سانتیمتر مربع	جریب : ده هزار گز مربع = هکتار
موی مربع = یك میلی متر مربع	میل مربع : یکملیون گز مربع = یك کیلو متر مربع

تبصره ـ دراضعاف مقیاسی سطح مقصود ازگزمربع همه جا همان است که درعرف عامه (ذرع مضروب) مینامند

۳ ـ مقیاسهای حجم

واحد مقیاس

کر مکعب مساوی یك متر مکعب

اجزاء	پیمانه مساوی یك لیتر
کره مکعب مساوی یك دسیمتر مکعب	در پیمانه ها برای مایعات وغیره کره مکعب
بهر مکعب مساوی یك سانتیمتر مکعب	واحدمقیاس خواهد بود وپیمانه نامیده خواهد
موی مکعب مساوی یك میلیمتر مکعب	شد ـ

٤ ـ مقیاسهای وزن

واحد مقیاس

درم مساوی یك گرام

اجزاء	مثقال : ده درم
نخود : ده یك درم	سیر : صد درم
ارزن : صد یك درم	سنك : هزار درم
خردل : هزار یك درم	

تبصره ـ دولت میتواند اوزان فرعی برای سهولت معاملات تهیه نماید

جدول نمره ۲

منتها اختلاق که اوزان یا مقیاسها میتوانند بواسطه کثرت استعمال و یا علل دیکر با اوزان ومقیاسهای رسمی داشته باشند ازاین قرار است .

	اضافه	نقصان
۱ ـ در هر قسم مقیاسهای طول و وزن منتها تفاوتیکه پذیرفته میشود	(۱)درپانصد	۱)درهزار
۲ ـ درهرقسم مقیاسهای پیمانه منتها تفاوتیکه پذیرفته میشود	ازیکرطل کمتر (۱)درسی ازیکرطل بیشتر ۱در ٦۰	۱)درشصت ۱)درصدوبیست

قانون سجل احوال

مصوبه چهاردهم خرداد ماه یکهزار و سیصد و چهار شمسی

فصل اول

ترتیب سجل احوال اشخاصیکه قبل از تاریخ اجرای این قانون متولد شده اند

ماده اول — عموم اتباع ایران پس از یکسال از تاریخ تاسیس شعب سجل احوال در ایالات و ولایات باید دارای ورقهٔ هویت باشند

ماده دوم — کسانیکه قبل از تاسیس شعب سجل احوال درهر محل متولد شده اند باید سجل احوال خود را مستقیماً یا بوسیلهٔ رئیس خانواده در اوراق اظهار نامه (نسختین) نوشته تسلیم مامور سجل احوال نمایند (نمونهٔ نمره ۱)

اشخاصی که باید اظهار نامه بدهند هرگاه از انجام تکلیف خود تخلف ورزند مسئول خواهند بود

تبصره - اشخاصی که در تحت ولایت یاقیمومیت شرعی هستند ولیّ یا قیّم خاص آنها و اگرقیم خاص ندارند سر پرست آنها باید اوراق اظهارنامه را نوشته تسلیم مامورین سجل احوال نمایند

ماده سوم — هرگاه اظهار کنندکان سواد نداشته باشند مامور سجل احوال اظهارات آنهارا باحضور دو نفر از معتمدین محل نوشته بمهر میرساند

ماده چهارم — هر شخصی باید برای خود اسم مخصوصی انتخاب کند

زوجه و کلیه اولاد و احفاد ذکور آن شخص و همچنین کلیه اولاد واحفاد اناث او مادام که شوهر اختیار نکرده اند بآن اسم مخصوص که نام خانوادگی است موسوم خواهند بود بنا بر این هر کس دارای اسمی خواهد بود مرکب از نام خانوادگی و نام شخصی مثلا (ایرج کاوس) بر فرض اینکه ایرج نام شخصی وکاوس نام خانوادگی باشد

اشخاصیکه از نسل واحد هستند میتوانند براي خود اسم خانوادگی واحد انتخاب کنند و برعکس اولاد یا احفاد یك رئیس خانواده که در تحت کفالت نیستند میتوانند اگر بخواهند اسم خانوادگی علیحده برای خود انتخاب نمایند

تبصره - اسامی خانوادگی پس از ثبت دردفتر سجل احوال هرمحل مخصوص اشخاصی است که بنام آنها ثبت شده است و دیگری حق اختیار آن اسم را در آن محل ندارد

ماده پنجم — القاب همیشه در ورقهٔ هویت بعد از اسم شخص ذکر خواهد شد و مامور سجل احوال باید سند لقب را معاینه نماید

مادهٔ ششم — مامورین سجل احوال بر طبق اوراق اظهار نامه براي هر فرد یك ورقه هویت صادر نموده اظهار نامه ها را بترتیب حروف تهجی اسامی خانوادگی دردفتر یاد داشت ثبت نموده سپس برای حکومت ارسال مینمایندنمونه نمرهٔ ۲

ماده هفتم — پس از انقضاء سال که تمام سکنهٔ هر حوزه ورقهٔ هویت گرفتند حکومت خلاصهٔ تمام اظهار نامه های سکنه حوزهٔ حکومتی خود را بترتیب سنوات ولادت در دفتر سجل احوال ولایتی ثبت میکند نمونهٔ نمره ۳

مادهٔ هشتم — فوت و ازدواج و طلاق اشخاصی که ورقهٔ هویت گرفته اند

پس از وصول راپرت مامور سجل احوال در دفتر سجل احوال ولایتی در مقابل اسم شخص در ستون مخصوص ثبت میشود

فصل دوم

ترتیب سجل احوال اشخاصی که از تاریخ اجرای این قانون به بعد متولد میشوند

مادهٔ نهم — از تاریخ تاسیس شعب سجل احوال در هر محل پدر و در غیاب او مادر در مورد تولد و شوهر در مورد ازدواج و طلاق باید منتها در ظرف ده روز از تاریخ وقوع تولد یا ازدواج و یا طلاق را با شهادت دو نفر که هویت آنها از طرف نظمیه یا حکومت یا کدخدای محل تصدیق شده باشد بمامور سجل احوال اطلاع دهند

مادهٔ دهم — در مورد فوت اطلاع دادن بمامور سجل احوال باید در ظرف ٤٨ ساعت بعمل آید ـ دادن این اطلاع بعهدهٔ دو نفر از نزدیکترین اقربای ذکور حاضر شخص متوفی و در صورت نبودن اقربای ذکور بعهده دو نفر از ساکنین خانهٔ است که در آنجا فوت واقع شده و هر گاه کسی در منزل دیگری فوت کرده اطلاع دادن بعهدهٔ کسی است که فوت در منزل او واقع شده است و در مورد اشخاصی که دارای منزل ثابت و اقرباء نیستند یا به تنهائی در یك منزل زندگی میکنند اطلاع دادن بعهدهٔ مامورین نظمیه است

مادهٔ یازدهم — مامورسجل احوال خلاصهٔ سجل ولادت را در دفتر مخصوص ثبت نموده ورقهٔ هویت صادر می نماید (نمونهٔ نمرهٔ ٤)

ماده دوازدهم — در موقع ازدواج یا طلاق مامور سجل احوال سوادی از د نامه یا طلاق نامه را بامضای مجری صیغه و امضای دو نفر شاهد گرفته ضبط مینماید

در موردیکه طلاق مستقیماً از طرف خود زوج واقع می شود اظهار زوج شهادت دو نفر شاهد کافی خواهد بود

مور سجل احوال باید خلاصه مواد مذکور در فوق یا اظهار زوج وشهود را دفتر مخصوص و در ورقهٔ هویت زوجین ثبت کند

ثبت قطعي طلاق بعد از آنستکه تفکیك قطعی شده باشد و در ثبت ازدواج د قید شود که دفعه چندم است (نمونه نمره ٥ و نمرهٔ ٦)

ماده سیزدهم ـ در موقع فوت مامور سجل احوال قضیه را در دفتر مخصوص ت و ورقهٔ هویت متوفي را باطل مینماید (نمونهٔ نمرهٔ ۷)

ماده چهاردهم ـ قابلات و غسالها باید در ظرف ٢٤ ساعت مامور سجل حوال را درصورت امکان کتباً و الا شفاهاً ازوقوع تولد و فوت مطلع سازند ر صورت تخلف از ٢٤ ساعت تا یك هفته و در صورت تکرار از یکماه تاششماه نبس خواهند شد

ماده پانزدهم ـ عموم مامورین سجل احوال باید ولادت و فوت ازدواج طلاق ساکنین محل خودرا درظرف پنج روز از اول ماه بعد بحکومت راپرت دهند

فصل سوم

ترتیب دفاتر سجل احوال

ماده شانزدهم ـ هر یك از مامورین سجل احوال چهار دفتر برای ولادت

پس از وصول راپرت مامور سجل احوال در دفتر سجل احوال ولایتی در مقا
اسم شخص در ستون مخصوص ثبت میشود

فصل دوم

ترتیب سجل احوال اشخاصی که از تاریخ اجرای این قانون به بعد متولد میشوند

مادهٔ نهم — از تاریخ تاسیس شعب سجل احوال در هر محل پدر و غیاب او مادر در مورد تولد و شوهر در مورد ازدواج و طلاق باید منتها ظرف ده روز از تاریخ وقوع تولد یا ازدواج و یا طلاق را با شهادت دو که هویت آنها از طرف نظمیه یا حکومت یا کدخدای محل تصدیق شده ، بمامور سجل احوال اطلاع دهند

مادهٔ دهم — در مورد فوت اطلاع دادن بمامور سجل احوال باید ظرف ۴۸ ساعت بعمل آید ـ دادن این اطلاع بعهدهٔ دو نفر از نزدیکتر اقربای ذکور حاضر شخص متوفی و در صورت نبودن اقربای ذکور بعهده نفر از ساکنین خانهٔ است که در آنجا فوت واقع شده و هر گاه کسی منزل دیگری فوت کرده اطلاع دادن بعهدهٔ کسی است که فوت در منزل او و شده است و در مورد اشخاصی که دارای منزل ثابت و اقرباء نیستند یا به تنه در یك منزل زندگی میکنند اطلاع دادن بعهدهٔ مامورین نظمیه است

مادهٔ یازدهم — مامورسجل احوال خلاصهٔ سجل ولادت را در دفتر مخصو ثبت نموده ورقهٔ هویت صادر می نماید (نمونهٔ نمرهٔ ٤)

مادهٔ دوازدهم — در موقع ازدواج یا طلاق مامور سجل احوال سوادی از عقد نامه یا طلاق نامه را بامضای مجری صیغه و امضای دو نفر شاهد گرفته ضبط مینماید

در موردیکه طلاق مستقیماً از طرف خود زوج واقع می شود اظهار زوج با شهادت دو نفر شاهد کافی خواهد بود

مامور سجل احوال باید خلاصه مواد مذکور در فوق یا اظهار زوج وشهود را در دفتر مخصوص و در ورقهٔ هویت زوجین ثبت کند

ثبت قطعي طلاق بعد از آنستکه تفکیك قطعی شده باشد و در ثبت ازدواج باید قید شود که دفعه چندم است (نمونه نمره ٥ و نمرهٔ ٦)

مادهٔ سیزدهم ـ در موقع فوت مامور سجل احوال قضیه را در دفتر مخصوص ثبت و ورقهٔ هویت متوفي را باطل مینماید (نمونهٔ نمرهٔ ۷)

مادهٔ چهاردهم ـ قابلات و غسالها باید در ظرف ۲٤ ساعت مامور سجل احوال را درصورت امکان کتباً و الا شفاهاً ازوقوع تولد و فوت مطلع سازند در صورت تخلف از ۲٤ ساعت تا یك هفته و در صورت تکرار از یکماه تاششماه حبس خواهند شد

مادهٔ پانزدهم ـ عموم مامورین سجل احوال باید ولادت و فوت ازدواج وطلاق ساکنین محل خودرا درظرف پنج روز از اول ماه بعد بحکومت راپرت دهند

فصل سوم

ترتیب دفاتر سجل احوال

مادهٔ شانزدهم ـ هر یك از مامورین سجل احوال چهار دفتر برای ولادت

فوت . ازدواج و طلاق خواهند داشت

ماده هفدهم ـ در مرکز هر حوزه ولایتی علاوه بر دفتر مذکوره در ماده هفت دفتری موسوم بدفتر موالید ولایتی ترتیب داده میشود که ولادت اشخاص در آن دفتر بترتیب وقوع در یك ستون و در ستونهای دیگر ازدواج و طلاق و وفات آنها ثبت میشود [نمونهٔ نمرهٔ ۸]

ماده هیجدهم ـ در کلیهٔ دفاتر سجل احوال اعداد باید با تمام حروف بضمیمه ارقام هندسی نوشته شود و تاریخ شمسی باشدو با تاریخ قمری نیز تطبیق شود

ماده نوزدهم ـ دفاتر سجل احوال باستثنای دفتر مذکور در ماده ۷ سال بسال تجدید شده اوراق آنرا قبلاً باید رئیس نظمیه در شهرها و صاحبمنصبان امنیه در قصبات و قراء نمره گذارده امضا نمایند

ماده بیستم ـ دفاتر سجل احوال باید پاکیزه و مرتب نوشته شده و بین السطور چیزی نوشته نشود و جای سفید نداشته باشد و هرگاه در نوشتن سهوی حاصل شده و محتاج به تصحیح شود ذیل آنرا باید مامور سجل احوال و نویسنده دفتر تصدیق نمایند

ماده بیست و یکم ـ هرگاه اختلافی راجع باسناد سجل احوال ایجاد شود رسیدگی آن در محاکم ابتدائی و در صورت نبودن آن در نزدیکترین محاکم صلح بعمل میآید و تاموقعیکه از طرف محاکم مزبوره بموجب احکام قطعیه اسناد مذکوره ابطال نشود دارای اعتبار خواهد بود و فقط محاکم مزبوره میتوانند به تصحیح آن اسناد کتباً امر صادر کنندد راینصورت مامور سجل احوال رأی محکمه را در دفتر مخصوص ثبت و درحاشیه دفتر اصلاح شده قید مینماید

فصل چهارم

مطالب متفرقه

ماده بیست و دوم ـ بهر ورقه هویتی که داده میشود وهر سواد مصدق یاتصدیقی که در دفاتر سجل احوال باشخاص ذی نفع ممکن است داده شود یکقران تمبر الصاق می شود وفقرا بتصدیق نظمیه یاشعبات آن در شهرها و نایب الحکومه در قصبات و کدخدا دردهات ازنادیه وجه تمبر معاف خواهند بود

مادهٔ بیست وسوم ـ پس از یکسال از تاریخ اجرای سجل احوال درهرمحل مامورین دولت موظفند درموقع صدور کلیه اسناد رسمی از قبیل تعرفهٔ انتخابات و جواز حمل اسلحه وغیره و کلیه مراجعات اشخاص بادارات دولتی ورقه هویت مطالبه نمایند و الا مطابق مادهٔ بیست و هفتم مجازات خواهند شد

ماده بیست و چهارم ـ پس از یکسال ازاجرای سجل احوال در هرمحل کسانی که ورقه هویت نداشته باشند یا تکالیفی را که در مواد ۲ ـ ٤ ـ ۹ ـ ۱۰ برعهده آنها قرار گرفته انجام ننمایند از دو روز تا یکهفته و در صورت تکرار از هشت روز تا یکماه بحکم محکمه صالحه حبس خواهند شد

ماده بیست و پنجم ـ کسانی که سند سجل احوال جعل کنند یا عالماً سند مجعول استعمال نمایند از شش ماه تا سه سال و مرتکبین اظهارات یا شهادت کذب در مورد اسناد سجل احوال از سه ماه تا دو سال بحکم محکمه صالحه محکوم بحبس میشوند و نیز محکوم بتأدیه خسارات وارده خواهند شد و در صورت تکرار مجازات مندرجه در این ماده تشدید میشود ولی درهرصورت از دو برابر مجازات مورد اول تجاوز نخواهد کرد

ماده بیست و ششم ـ حبس هائی که بموجب این قانون مقرر است در صورتیکه از شش ماه تجاوز نکند بمناسبت تمکن و با رعایت کیفیات ارتکاب ازقرار روزی ازدو قران تا پنج تومان قابل ابتیاع خواهد بود

ماده بیست و هفتم ـ مأمورین سجل احوال که در انجام وظایف محوله مرتکب خطا وتقصیر اداری شوند مطابق مقررات قانون استخدام کشوری محاکمه و مجازات خواهند شد

هرگاه مرتکب جعل یا تزویر در اوراق و دفاتر سجل احوال شوند یا شرکت درجعل و تزویر نمایند ازدو الی پانزده سال محکوم بحبس میشوند بعلاوه در هرحال خساراتی که در اثر اشتباه یا تقصیر مأمورین سجل احوال متوجه اشخاص بشود از طرف همان مامورین باید جبران شود

ماده بیست و هشتم ـ مسؤلیت سجل احوال هر ولایت با حاکم آنولایت است ومباشرت آن درشهر ها با ادارهٔ بلدیه یا نظمیه ودر قصبات با نایب الحکومه و در دهات با کد خداست که بکمك محرر شرعیات ده وظایف سجل احوال را انجام میدهد و درممالك خارجه با نمایندگان دولت است

تبصره ـ ۱ ـ مسؤلیت سجل احوال ایلات با رئیس ایل و مباشرت آن با خوانین و کدخدایان ایل خواهد بود

تبصره ـ ۲ ـ در دهاتی که شخص باسواد نباشد که کار محرر شرعیات را انجام کند مامورین سیاری که از طرف حکومت مامور میشوند اینوظیفه را عهده دار خواهند شد

ماده بیست ونهم ـ حکام بوسیلهٔ مامورین مخصوص و صاحبمنصبان امنیه

دفاتر سجل احوال حوزهٔ حکومتی خود را مرتبا نظارت وتفتیش نموده نواقص کار آنها را رفع مینمایند و مرتبا بایدوزارت داخله را ازجریان سجل احوال مطلع نمایند

ماده سی ام ـ مامورین سجل احوال در سال اول تاسیس شعب سجل احوال مکلفند که در هر دو ماه یکمرتبه اهالی آن محل را متذکر گرفتن اوراق هویت نموده و مجازاتهای مقرره را بوسیلهٔ اعلانات باهالی گوشزد نمایند

ماده سی و یکم ـ دفاتر سجل احوال طهران که قبلا تنظیم شده ووظایفی که افراد بموجب مقررات قبلی سجل احوال انجام داده اند بعد از اجرای این قانون جزو دفاتر جدید نقل و قانونی محسوب خواهد شد

ماده سی و دوم ـ درموردی که تولد در کشتی واقع شود پدر و درنبودن او مادر مکلف است تولد را فوراً بناخدای کشتی یا قائم مقام او اطلاع داده پس از آن تصدیق بگیرد و آن تصدیق را در اولین بندر ایران یا بندر خارجه که نمایندهٔ ایران در آنجا باشد بضمیمه اظهارنامه بمامور دولت داده ورقه هویت تحصیل نماید .

ماده سی و سوم ـ در مورد اشخاصی که حین مسافرت در راهها فوت میشوند مامورین امنیه مکلف هستند وقوع فوت را با اطلاعاتی که راجع بهویت شخص متوفی بدست میآورند بنزدیکترین دفتر سجل احوال اطلاع دهند ـ راجع باشخاصیکه در جنك کشته و تلف میشوند اداره قشونی مکلف است مراتب را با اطلاعات راجعه بهویت مقتولین در موقع مقتضی بدفتر سجل احوال اطلاع دهد

ماده سی وچهارم ـ وزارت مالیه اعتباری که محل آن عایدات سجل احوال خواهد بود برای اجرای فوری اینقانون باختیار وزارت داخله میگذارد

ماده سي و پنجم ـ وزارت داخله مامور اجرای مواد این قانون است که بلا فاصله پس از تصویب وسائل اجرای آن را فراهم و پس از شش ماه شروع باجرا نماید

نمونه نمره ۱

وزارت داخله

ایالت.....　　شهر.....

ولایت.....　　دایره سجل احوال و احصائیه کل مملکتی　　قصبه.....

بلوك.....　　قریه.....

اظهار نامه سجل احوال افراد خانواده.....بتاریخ.....برج.....۱۳

اسم	پدر	مادر	سن	شغل	منزل	تاریخ تولد		محل تولد	عده عیال	تاریخ ازدواج		عده اولاد	سواد
						ماه	سال			ماه	سال		

اظهار کننده

اسم

شغل

امضاء

شهود

اسم ..... و .....

شغل ..... و .....

امضاء ..... و .....

امضای مأمور سجل احوال

نمونه نمره ۲

وزارت داخله

دایره‌سجل احوال واحصائیه کل مملکتی

سجل‌ولادت

نمره ..... تاریخ .....

دختر .....

پسر ..... و .....

شهر .....

که در ولایات ..... قصبه ..... محله ..... کوچه ..... خانه نمره .....

بلوك ..... قریه .....

ساکن است در تاریخ ..... در ..... تولد یافته است

امضای متصدی سجل احوال .....

نظمیه .....

هویت ..... از طرف حاکم

کدخدای .....

که سجل ولادت او در متن تصریح شده تصدیق میشود

محل امضاء .....

خلاصه ازدواج و طلاق و فوت

نمره دفتر ازدواج .....

در تاریخ ..... با ..... پسر / دختر ..... ازدواج کرده است

نمره دفترطلاق .....

در تاریخ ..... پسر ..... دختر ..... را طلاق داده است

نمره دفتر فوت .....

در تاریخ ..... بمرض ..... فوت کرده است

نمونه نمره ۳

دفتر سجل احوال ولایتی

نمره	اسم و نام خانواده	اسم پدر	اسم مادر	مسکن: شهر	مسکن: قصبه	مسکن: قریه	مسکن: محله	شغل	سن	تاریخ تولد: روز	تاریخ تولد: ماه	تاریخ تولد: سال	تاریخ ازد: ماه

نمونه نمره ۲

وزارت داخله

دایره سجل احوال واحصائیه کل مملکتی

سجل ولادت

نمره ..... تاریخ .....

دختر ..... و .....
پسر .....

شهر .....

که در ولایات ..... قصبه ..... محله ..... کوچه ..... خانه نمره .....

بلوک ..... قریه .....

ساکن است در تاریخ ..... در ..... تولد یافته است

امضای متصدی سجل احوال .....

نظمیه ..... هویت .....

از طرف حاکم ..... کدخدای .....

که سجل ولادت او در متن تصریح شده تصدیق میشود

محل امضاء .....

خلاصه ازدواج و طلاق و فوت

نمره دفتر ازدواج .....

در تاریخ ..... با ..... پسر / دختر ..... ازدواج کرده است

نمره دفتر طلاق .....

در تاریخ ..... پسر ..... دختر ..... را طلاق داده است

نمره دفتر فوت .....

در تاریخ ..... بمرض ..... فوت کرده است

ضمیمه قانون سجل احوال

قسمت اول - قوانین

نمونه نمره ۳

دفتر سجل احوال ولایتی

نمره	اسم و نام خانواده	اسم پدر	اسم مادر	مسکن				شغل	سن	تاریخ تولد			تاریخ ازدواج		عده عیال	عده اولاد	تاریخ طلاق		تاریخ فوت			سبب وفات	معلومات	ملاحظات
				شهر	قصبه	قریه	محله			روز	ماه	سال	ماه	سال			ماه	سال	روز	ماه	سال			

ازدواج		عده اولاد	تاریخ طلاق		تاریخ فوت			سبب	معلومات	ملاحظات
سال	عده عیال		سال	ماه	سال	ماه	روز	وفات		

نمونه نمره ٤

نمره ورقه هویت

در تاریخ ــــ برج ــــ ۱۳ شخصی موسوم به ــــ (اسم و نام خانواده)

ساکن ــــ که شغلش ــــ و ــــ (درجه نسبت) مولود جدید است

بمعیت شاهد موسوم به ــــ (اسم و نام خانواده و شغل) ساکن ــــ و شاهد موسوم

به ــــ (اسم و نام خانواده و شغل) ساکن ــــ در نزد ما که مأمور سجل

احوال ــــ (اسم ولایت و شهر یا بلوك و قریه) هستم حاضر شده اظهار داشت

که در تاریخ ــــ برج ــــ ۱۳ در ساعت ــــ در خانه واقعه در ــــ (آدرس

منزل) پسری / دختری از ــــ (اسم و نام خانواده پدر) که شغلش ــــ است واز ــــ

(اسم و نام خانوادهٔ مادر) متولد وباسم ــــ موسوم شده قابله‌هم ــــ (اسم و نام

خانواده قابله) بوده است .

امضای اظهار کننده ــــ امضای شاهدین ــــ و ــــ امضای مأمور سجل احوال ــــ

نمرنه نمره ۵

نمره ــــــــــــ

درتاریخ ــــــ برج ــــــ ۱۳ شخصی موسوم به ــــــ (اسم ونام خانواده) ــــــ

ساکن ــــــ که شغلش ــــــ و ــــــ (درجه نسبت) زوج / زوجه است بمعیت شاهد

موسوم به ــــــ (اسم و نام خانواده) ساکن ــــــ که شغلش ــــــ است و شاهد

موسوم به ــــــ (اسم ونام خانواده) ساکن ــــــ که شغلش ــــــ است درنزد

ما که مأمور سجل احوال ــــــ (اسم ولایت وشهر یابلوك وقریه) هستیم حاضر شده

اظهار داشت در تاریخ ــــــ برج ــــــ ۱۳ ــــــ (اسم و نام خانواده و شغل

زوج) ساکن ــــــ پسر ــــــ (اسم وشغل) که درتاریخ ــــــ برج ــــــ ۱۳

در ــــــ (اسم شهر یابلوك وقریه) متولد و ورقه هویت او بنمره ــــــ ثبت شده است

با ــــــ (اسم ونام خانواده) دختر ــــــ (اسم ونام خانواده وشغل) ساکن ــــــ

که در تاریخ ــــــ برج ــــــ ۱۳ در ــــــ (اسم شهر یابلوك و قریه)

متولد و ورقه هویت او بنمره ــــــ ثبت شده است بعقد دائم / منقطع ازدواج نموده و این ازدواج

دفعه ــــــ زوج ودفعه ــــــ زوجه است عاقد هم ــــــ (اسم و

نام خانواده) ساکن ــــــ بوده است

امضای اظهار کننده امضای شاهدین امضای مامور سجل احوال

ــــــ ــــــ و ــــــ ــــــ

نمونه نمره ٦

نمره ــــــــــــ

در تاریخ ــــــ برج ــــــ ۱۳ شخصی موسوم به ــــــ (اسم و شغل)

ساکن ــــــ که ــــــ (درجه نسبت) زوج / زوجه است بمعیت شاهد موسوم به ــــــ

(اسم و نام خانواده) ساکن ــــــ که شغلش ــــــ است وشاهد موسوم به ــــــ (اسم

ونام خانواده) ساکن ــــــ که شغلش ــــــ است درنزدما که مامور سجل احوال ــــــ

(اسم ولایت وشهر یا بلوك و قریه) هستیم حاضر شده اظهار داشت که در تاریخ ــــــ

برج ــــــ ۱۳ درمحضر ــــــ (اسم ونام خانواده) که ساکن ــــــ است ــــــ

(اسم و نام خانواده زوج) ساکن ــــــ پسر ــــــ که ورقه هویت او بنمره ــــــ ثبت

است ــــــ (اسم و نام خانواده زوجه) دختر ــــــ ساکن ــــــ را که ورقه

هویت او بنمره ثبت شده طلاق داده است

امضای اظهار کننده امضای شاهدین امضای مأمور سجل احوال

..... و ....

نمونه نمره ۷

نمره .....

در تاریخ ..... برج ..... ۱۳ شخصی موسوم به ..... (اسم ونام خانواده وشغل)
ساکن ..... که ..... (درجه نسبت) متوفی است بمعیت شاهد موسوم به .....
(اسم ونام خانواده) ساکن ..... که شغلش ..... است وشاهد موسوم به .....
(اسم و نام خانواده) ساکن ..... که شغلش ..... است در نزد ما که مامور
سجل احوال ..... (اسم ولایت وشهر یابلوك وقریه) هستیم حاضر شده اظهار
داشت در تاریخ ..... برج ..... ۱۳ شخصی موسوم به ..... (اسم ونام خانواده و
شغل) ساکن ..... که در تاریخ ..... برج ..... ۱۳ از پدر موسوم به ..... [اسم و نام
خانواده] ساکن ..... که شغلش ..... است ومادر مسماة به ..... متولد وورقه‌هویت
او بنمره ..... ثبت شده است بمرض ..... وفات نموده وبتوسط ..... [اسم ونام خانواده
غسال] ساکن ..... غسل داده شده است

امضای اظهار کننده امضای شاهدین امضای مامور سجل احوال

..... و .....

نمونه نمره ۷

نمره .....

در تاریخ ..... برج ..... ۱۳ شخصی موسوم به ..... (اسم ونام خانواده وشغل)
ساکن ..... که ..... (درجه نسبت) متوفی است بمیت شاهد موسوم به .....
[اسم ونام خانواده) ساکن ..... که شغلش ..... است وشاهد موسوم به .....
(اسم و نام خانواده) ساکن ..... که شغلش ..... است در نزد ما که مامور
سجل احوال ..... (اسم ولایت وشهر یابلوك وقریه) هستیم حاضر شده اظهار
داشت در تاریخ ..... برج ..... ۱۳ شخصی موسوم به ..... (اسم ونام خانواده و
شغل) ساکن ..... که در تاریخ ..... برج ..... ۱۳ از پدر موسوم به ..... [اسم و نام
خانواده] ساکن ..... که شغلش ..... است ومادر مسماة به ..... متولد وورقه‌هویت
او بنمره ..... ثبت شده است بمرض ..... وفات نموده وبتوسط ..... [اسم ونام خانواده
غسال] ساکن ..... غسل داده شده است

امضای اظهار کننده امضای شاهدین امضای مامور سجل احوال

..... و .....

نمونه نمره ۸

دفتر موالید ولایتی .....

نمره	اسم ونام خانواده	اسم پدر	تاریخ تولد			اسم مادر	مسکن	محل تولد			تاریخ ازدواج		عده اطفال	تاریخ طلاق		تاریخ فوت			سبب فوت	ملاحظات
			روز	ماه	سال			شهر	قصبه	بلوك	قریه	ماه	سال		ماه	سال	روز	ماه	سال		

قانون خدمت نظام اجباری

مصوبه ۱۶ خرداد ماه یکهزار و سیصد و چهار شمسی

فصل اول

کلیات

ماده اول - از تاریخ تصویب این قانون کلیهٔ اتباع ذکور دولت ایران اعم از سکنهٔ شهرها و قصبات و قراء و ایلات و متوقفین در خارج از ایران از اول سن بیست و یکسالگی مکلف بخدمت سربازی میباشند مگر در مواردی که بر طبق این قانون مستثنی شده باشند

ماده دویم - مدت خدمت سربازی مذکور در ماده فوق که مجموعاً بیست و پنجسال میباشد بسه دوره تقسیم میشود

ا - دورهٔ خدمت نظامی و مدت آن شش سال است که دوسال اول مدت تحت السلاح و چهار سال بعد احتیاطی است

ب - دورهٔ ذخیره و مدت آن سیزده سال است که شش سال اول ذخیرهٔ مقدم و هفت سال بعد ذخیره تالی است

ج - دورهٔ پاسبانی و مدت آن شش سال است

ماده سوم - ترتیب احضار هر یك از دوره های سه گانه مذکوره در ماده (۲) مطابق نظامنامه تجهیزات عمومی وزارت جنك معین خواهد شد و در مواقعی که تجهیز جزو و احضار قسمتی از قشون را ضرورت ایجاب نماید از دورهٔ احتیاط شروع و بپاسبانی ختم خواهد شد

ماده چهارم - مملکت ایران مطابق تشکیلات قشونی بنواحی سرباز گیری

منقسم شده و افراد قشونی در مراکز حوزه های سربازگیری خودگرفته خواهدشد

ماده پنجم ـ در تمام نواحی سرباز گیری بموجب پیشنهاد وزارت جنك و تصویب هیئت وزراء وصدور فرمان همایونی از پانزدهم مهر ماه هرسال تا آخر آبان ماه همان سال عمل سرباز گیری شروع و خاتمه خواهد یافت

ماده ششم ـ در اول هر سال تا آخر فروردین شعبه سرباز گیری هر ناحیه قشونی صورتی از کلیه افرادی که در آن سال بسن سربازی میرسند و در ثبت حوزه های جزء میباشند ازدفتر سجل نفوس آن ناحیه استخراج نموده وبوسیله رؤسای ما فوق خود بوزارت جنك ارسال میدارد

ماده هفتم ـ وزارتجنك پس از وصول صورتهای مزبوره عده نفراتی را که در آن سال لازم خواهد داشت با تعیین تقسیم آن عده به نواحی باضافهٔ صدی بیست برای کسور احتمالی معین کرده برای رؤسای حوزه های قشونی ارسال خواهد نمود

ماده هشتم ـ مادام که احتیاجات قشونی کمتر از میزان افرادیست که باید برای خدمت نظامی احضار شوند افراد لازم برای احتیاجات وزارت جنك بترتیب قرعه از بین اشخاص واجد شرایط خدمت نظامی معین خواهند شد و اشخاص مزبور بسه طبقه تقسیم میشوند :

۱ ـ اشخاص غیر متاهل

۲ ـ اشخاص متاهل ولی بدون اولاد

۳ ـ اشخاص متاهل با اولاد

برای تامین احتیاجات قشونی افراد طبقه اول مقدم برطبقه ثانی و طبقه

ثانی مقدم برطبقه ثالث برای قرعه دعوت میشوند

ماده نهم ـ اشخاصی که واجد شرائط نظامی بوده ولی قرعه بنامشان اصابت نماید باید درسال بعد هم جزء اشخاصی که برای قرعه دعوت می شوند حاضر گردند ولی در صورتی که در آن سال هم قرعه بنام آنها اصابت نماید جزء دوره پاسبان محسوب خواهند شد و تا سن چهل و پنج سالگی در جزو پاسبانها خواهند ماند

ماده دهم ـ افراد ذخیره مقدم هر دو سال یکمرتبه و افراد ذخیره تالی هرسه سال یکمرتبه در حوزه خود برای مدت یکماه مشق نظامی باید حاضر شوند

موعد و ترتیب آن مطابق نظامنامهٔ که وزارت جنك تهیه خواهد کرد معین خواهد شد .

ماده یازدهم ـ پس ازاجرا شدن قانون نظام اجباری درمملکت اشخاصیکه درسن سربازی و یا بعد از آن بخواهند داخل خدمت دولتی یا اجتماعی یا مشاغل آزادی که مستلزم اجازهٔ رسمی دولت است بشوند باید تصدیق انجام خدمت تحت السلاح یا عدم اصابت قرعه و یا معافیت از خدمت نظامیرا در دست داشته باشند

ماده دوازدهم — اشخاصیکه بخواهند داخل خدمت درصف نظمیه یاامنیه بشوند باید خدمت دوره کامل تحت‌السلاح (دوسال) را تمام کرده وتصدیقنامه حسن اخلاق وصحت عمل را دردست داشته باشند

ماده سیزدهم ـ اشخاصی که قبل ازرسیدن بسن سربازی داو طلبانه دوسال تحت سلاح خدمت نموده باشند از شرکت در قرعه معاف و جزو ذخیره

محسوب می گردند.

ماده چهاردهم - کسانی که خدمت تحت السلاح خود را بانجام رسانده باشند و بخواهند بخدمت خود ادامه دهند در صورت احتیاج وزارت جنگ پذیرفته خواهند شد

فصل دوم

در معافیت و مهلت و تقلیل مدت خدمت نظامی

ماده پانزدهم - کسانی که از خدمت نظامی اجباری بواسطه علل مزاجی معاف می باشند:

۱ - نابینای از یك یا دو چشم

۲ - قوزی

۳ - کر

٤ - لال

۵ - شل و چلاق

٦ - یکدست

۷ - فاقدین شست ویا سبابه دست راست

۸ - اشخاص قصیر القامه که قد آنها از یك گز و نیم کوتاه تر باشد

۹ - اشخاص مسلول و مبتلای به امراض مسریه به تصدیق دو نفر طبیب نظامی یا صحی

۱۰ - اشخاص ضعیف البنیه و مریض و نزدیك بین و معیوبین از چشم بتصدیق دونفر از اطباء نظام که عدم استعداد آنها را برای خدمات نظامی تصدیق نمایند

تبصره - اشخاص ضعیف البنیه یا مرضای قابل معالجه جزء قرعه محسوب شده و در صورتیکه قرعه بنام آنها اصابت نماید داخل خدمت شده ولی قبل از رفتن تحت سلاح بخرج دولت معالجه خواهند شد

ماده شانزدهم - کسانیکه بواسطه موقعیت خود از خدمت نظامی معاف میباشند:

۱ - حکام شرع مجاز باجتهاد یا فتوی از مراجع تقلید یا فتوی وعلماء درجه اول مذاهب زرتشتی وکلیمی و مسیحی ومدرسین علوم معقول و منقول

۲ - دارندگان تصدیقنامه (دیپلم) از مدارس عالیه داخله یا خارجه

۳ - طلاب علوم دینیه که در مدارس قدیمه تحصیل مینمایند اعم از اینکه در مدارس مزبوره ساکن باشند یا نباشند در صورت اصابت قرعه بنام آنان و واجد بودن شرائط ذیل در مدت تحصیل وداشتن تصدیق اجتهاد یا فتوی پس از تحصیلات ازخدمت نظام معاف میباشند

ا - نداشتن اشتغالی جز به تحصیل و داشتن تصدیقنامه طلبه گی از مدرس و متولی مدرسه که فقط اشتغال به تحصیل دارند

ب - دادن امتحان سالیانه مطابق درجاتی که طلاب تحصیل میکنند از مقدمات ببالا

تبصره - هیئت ممتحنه را دولت از بین متخصصین معین خواهد کرد

٤ - یگانه پسر هر مرد یا زنی که سنش به شصت رسیده یا بواسطه علت مزاج از اداره امر معاش خود عاجز باشد و کفالت بر عهده آن پسر باشد در تمام مدت کفالت

۵ - پسر دوم هر مرد یا زنی که پسر اول او در تحت سلاح بوده و در صورت داشتن پسر سوم آن پسر بسن هیجده سال رسیده باشد

۶ - پسر هر مرد یا زنی که یك پسرش در خدمت نظامی وفات کرده باشد در صورتیکه آن مرد یا زن پسر دیگری هم داشته باشد این معافیت تا زمان رسیدن پسر دیگر بسن هیجده سالگی خواهد بود

۷ - پسر هر بیوه زنی که غیر از آن پسر کسی دیگر تکفّل امور مشارالیها را ننماید در تمام مدت کفالت

۸ - هر جوانی که مدیر یا نفقه ده یك خانواده بوده و در محل پدر یا برادر یا پدر زن یا برادر زنی که کفالت امور خانواده او را بنماید نداشته باشد مادام که این وضیعت باقی باشد

۹ - هر جوانی که وصی یا قیم یتیمی باشد که بغیر از او برای اداره کردن امور آن یتیم شخص دیگری نباشد مادام که حال بدینمنوال باشد

۱۰ - هر جوانی که منحصرا کفیل معیشت جد یا جده پیر یا علیل از کار افتاده خود باشد مادام که حال بدین منوال است

۱۱ - دو نفری که مشترکا کفیل یك یا چند خانواده باشند و در یکسال قرعه بنام هر دو اصابت نماید آنکه اول قرعه بنامش اصابت نموده است بخدمت نظامی داخل ودیگری مادام که این وضعیت باقی است از خدمت معاف خواهدبود

۱۲ - یکی از دو پسر پدری که قرعه بنام هردو اصابت نماید بانتخاب پدر برای مدت دو سال معاف خواهد بود

۱۳ - پسران دیگر هر شخصی که بواسطهٔ قرعه یك یادو پسر او داخل خدمت نظامی میشوند برای مدت دوسال

مادهٔ هفدهم - محصلینی که درمدارس عالیه ویا متوسطه داخله یا خارجه مشغول تحصیل باشند و بسن سربازی برسند و قرعه بنام آنها اصابت نماید تا

موقع اکمال و اتمام تحصیلات خود ازخدمت نظامي معاف هستند

مادهٔ هیجدهم — مدت خدمت تحت السلاح دارندگان تصدیقنامه رسمی « دیپلم » از مدارس متوسطه داخله یا خارجه فقط یکسال خواهد بود و پس از آن جزء ذخیره محسوب میشوند.

مادهٔ نوزدهم — شاگردان فارغ التحصیل مدارس متوسطه که دارای تصدیقنامه رسمی (دیپلم) باشند در صورتیکه بسن هیجده بالغ بشوندمیتوانندبدون قرعه‌داوطلبانه داخل خدمت نظامی بشوند وپس ازیکسال خدمت تحت السلاح جزء ذخیره‌محسوب‌خواهند شد.

فصل سوم

قرعه و وظائف مجلس سرباز گیری

مادهٔ بیستم — پس ازصدور اوامر وزارتجنك درباب احضار افرادبخدمت نظامی مأمورین سرباز گیری باصاحبمنصبان ساخلو که برای هر حوزه معین شده اند بادفاتر مذکوره درمادهٔ (٦) بمراکز خود رفته باطلاع مأمورین کشوری اسامی کلیهٔ افراد ساکن آن حوزه را که واجد سن سربازي شده ویا مشمول مادهٔ (۹) میباشند و یامعافیت موقت آنها خاتمه یافته است اعم از مقیم یا مسافر بادفتر نفوس تطبیق مي نمایند که در روز معین به محل سرباز گیری ومجلس قرعه دعوت شوند

مادهٔ بیست ویکم - کلیه افراد مذکور در ماده فوق مکلف میباشند که در موعد معین در مجلس قرعه حضور بهمرسانند و در عوض مسافرین و اشخاص

علیل غیر قادر بحرکت باید پدر یابرادر یایکی از اقوام ذکور یاشخص دیگری را که بنمایندگی معین نماید حاضر شوند.

مادهٔ بیست ودوم — برای اجرای عمل قرعه در مرکز هر حوزهٔ سرباز گیری مجلسی مرکب از اعضاء مفصله ذیل تشکیل میشود:

۱ ـ حاکم و رؤسای مالیه و بلدیه و نظمیه و امنیه و مدعی العموم محل درصورت بودن رؤسای مزبوره در محل

۲ ـ پنج نفر صاحب منصب ویك یادو نفر طبیب نظامی به انتخاب فرمانده ناحیهٔ سرباز گیری.

۳ ـ پنج نفر از معاریف و معتمدین اهل محل که یکی از آنها ازطبقهٔ علماء خواهد بود بتعیین حاکم محل.

تبصره ـ در صورتیکه انجمن ایالتی یاولایتی در محل باشد دونفر از پنج نفر مزبور از اعضاء انجمن بانتخاب خود انجمن خواهد بود.

مادهٔ بیست وسوم — ریاست مجلس سرباز گیری بعهده حاکم محل ونظارت آن با نمایندهٔ ارشد نظام ومسؤلیت مشترکه متوجهٔ کلیه اعضاء آن خواهد بود.

مادهٔ بیست وچهارم — در روزی که برای سرباز گیری معین شده مجلس مزبور درمحل معین شده رسماً افتتاح خواهد شد ومجلس مزبور علنی بوده مردم میتوانند به عنوان تماشاچی حضور بهم رسانند بدون این که حق شرکت درمذاکرات مجلس را داشته باشند.

مادهٔ بیست وپنجم — وظایف مجلس سرباز گیری از قرار ذیل است:

۱ ـ امر دولت دراحضار افراد بخدمت نظامی وعدهٔ سربازیکه درآن حوزه باید گرفته

و مواردیکه مطابق این قانون از خدمت نظامی دائما یا موقتاً معاف ند برای حاضرین قرائت میشود

۲ ـ اسامی اشخاصیکه در آن سال برای خدمت نظامی دعوت شوند مطابق مستخرجه ارسالی وزارت جنك و دفاتر نفوس محلی یك یك بصدای بلند ه و حاضر و غائب معین شده و اشخاص حاضر معاینه گردیده آنهائیکه سربازي ندارند خارج و سند معافیت بآنها داده میشود

۳ ـ باسناد اشخاصیکه بر طبق فصل دویم این قانون معاف میشوندرسیدکی پس از تصدیق حقانیت آنها در مقابل اسامی آنان در دفتر سرباز گیری لل را نموده و سند معافیت بآنها میدهند

٤ ـ اشخاصیکه در دفتر اسامی نامشان ذکر شده ولی بواسطهٔ مسافرت ن نتوانند حاضر شوند و نمایندهٔ فرستاده باشند از نمایندهٔ آنها تحقیقات بعمل آمده علل عدم حضور ولیاقت وعدم لیاقت ومعافیت وعدم معافیت آنها ل اسمشان قید وسند مقتضی بنماینده آنها داده خواهد شد

٥ ـ دفاتر ارسالی وزارتجنك با دفاتر نفوس محلی تطبیق شده درصورت ـ علل و موجبات آن تحقیق و بر طبق آن تحقیقات عمل میشود و پس از ملیات دفاتر مذکوره بسته شده و بامضاء تمام اعضاء مجلس خواهد رسید

٦ ـ پس از موضوع کردن معافین از خدمت نظامي از مجموع عده بقیه قابل قرعه بطبقات سه‌گانه مذکوره در مادهٔ (۸) تقسیم میشوند و پس از ۀ لازمه از میان آنها بقرعه تعیین میشود

ۀ بیست وششم — قرعه باید علنی ودرحضور حاضرین درمجلس سرباز گیری شده و باسم هرکسی اصابت نماید بآواز بلند اعلام شده و در مقابل اسم

علیل غیر قادر بحرکت باید پدر یابرادر یایکی از اقوام ذکور یاشخص دیگری را که بنمایندگی معین نماید حاضر شوند.

مادهٔ بیست ودوم — برای اجرای عمل قرعه در مرکز هر حوزهٔ سرباز گیری مجلسی مرکب از اعضاء مفصله ذیل تشکیل میشود:

۱ ـ حاکم و رؤسای مالیه و بلدیه و نظمیه و امنیه و مدعی العموم محل درصورت بودن رؤسای مزبوره در محل

۲ ـ پنج نفر صاحب منصب ویك یادو نفر طبیب نظامی به انتخاب فرمانده ناحیهٔ سرباز گیری.

۳ ـ پنج نفر از معاریف و معتمدین اهل محل که یکی از آنها ازطبقهٔ علماء خواهد بود بتعیین حاکم محل.

تبصره ـ در صورتیکه انجمن ایالتی یاولایتی در محل باشد دونفر از پنج نفر مزبور از اعضاء انجمن بانتخاب خود انجمن خواهد بود.

مادهٔ بیست وسوم — ریاست مجلس سرباز گیری بعهده حاکم محل ونظارت آن با نمایندهٔ ارشد نظام ومسؤلیت مشترکه متوجهٔ کلیه اعضاء آن خواهد بود.

مادهٔ بیست وچهارم — در روزی که برای سرباز گیری معین شده مجلس مزبور درمحل معین شده رسماً افتتاح خواهد شد ومجلس مزبور علنی بوده مردم میتوانند به عنوان تماشاچی حضور بهم رسانند بدون این که حق شرکت درمذاکرات مجلس را داشته باشند.

مادهٔ بیست وپنجم — وظایف مجلس سرباز گیری از قرار ذیل است:

۱ ـ امر دولت دراحضارافراد بخدمت نظامی وعدهٔ سربازیکه درآن حوزه بایدگرفته

شود و مواردیکه مطابق این قانون از خدمت نظامی دائما یا موقتاً معاف میباشند برای حاضرین قرائت میشود

۲ ـ اسامی اشخاصیکه در آن سال برای خدمت نظامی دعوت شوند مطابق دفاتر مستخرجه ارسالی وزارت جنك و دفاتر نفوس محلی یك یك بصدای بلند خوانده و حاضر و غائب معین شده و اشخاص حاضر معاینه گردیده آنهائیکه قابلیت سربازی ندارند خارج و سند معافیت بآنها داده میشود

۳ ـ باسناد اشخاصیکه بر طبق فصل دویم این قانون معاف میشوندرسیدگی کرده پس از تصدیق حقانیت آنها در مقابل اسامی آنان در دفتر سرباز گیری ذکر علل را نموده و سند معافیت بآنها میدهند

٤ ـ اشخاصیکه در دفتر اسامی نامشان ذکر شده ولی بواسطهٔ مسافرت یا مرض نتوانند حاضر شوند و نمایندهٔ فرستاده باشند از نمایندهٔ آنها تحقیقات لازمه بعمل آمده علل عدم حضور ولیاقت وعدم لیاقت ومعافیت وعدم معافیت آنها درمقابل اسمشان قید وسند مقتضی بنماینده آنها داده خواهد شد

٥ ـ دفاتر ارسالی وزارتجنك با دفاتر نفوس محلی تطبیق شده درصورت اختلاف علل و موجبات آن تحقیق و بر طبق آن تحقیقات عمل میشود و پس از اتمام عملیات دفاتر مذکوره بسته شده و بامضاء تمام اعضاء مجلس خواهد رسید

٦ ـ پس از موضوع کردن معافین از خدمت نظامی از مجموع عده بقیه افراد قابل قرعه بطبقات سه‌گانه مذکوره در مادهٔ (۸) تقسیم میشوند و پس از آن عدهٔ لازمه از میان آنها بقرعه تعیین میشود

مادهٔ بیست وششم — قرعه باید علنی ودرحضور حاضرین درمجلس سرباز گیری کشیده شده و باسم هرکسی اصابت نماید بآواز بلند اعلام شده و در مقابل اسم

آن شخص در دفتر ثبت و بامضاء رئیس دفاتر و منشی مجلس سربازگیری برسد

مادهٔ بیست وهفتم — بکسانیکه قرعه بنام آنها اصابت نماید سند عدم اصابت قرعه بامضاء رئیس و ناظر و منشی محل سربازگیری در روی ورقه مخصوص چاپی داده خواهد شد و در دفتر نیز در مقابل اسامی آنان عدم اصابت قرعه درج میشود

مادهٔ بیست وهشتم — اشخاصیکه زیاده از دوسال حبس جزائي محکوم شده یا از حقوق مدني موقتاً محروم گردیده و قرعه باسمشان اصابت نماید در مدت خدمت تحت السلاح از شرافت حمل اسلحه محروم و بخدمات عملهگی نظام گماشته می شوند

مادهٔ بیست و نهم — در صورت حصول اختلاف عقیده ما بین اعضاء مجلس سربازگیری رای اکثریت قاطع خواهد بود

مادهٔ سي ام — پس از ختم عملیات مجلس سرباز گیری صورت مجلس در چهار نسخه نوشته شده و پس از امضاء اعضاء مجلس مزبور دو نسخهٔ برای وزارتین جنك و داخله ارسال شده و دو نسخهٔ دیگر در دفتر حوزه سربازگیری و دفتر حکومتی ضبط خواهد شد

فصل چهارم

در مجازات مستنکفین از خدمت نظامی و فراریان از قرعه و مساعدین با آنها

مادهٔ سی ویکم — کلیهٔ اشخاصیکه محض فرار از دخول در خدمت نظامی یکی از اعضاء خود را که مستلزم معافیت از خدمت نظامي است ناقص نمایند

در صورت ثبوت در محکمه نظامی بدون قرعه برای تمام مدت خدمت نظامی جلب میشوند

مادهٔ سی ودوم — اشخاصیکه بدون عذر موجه در مجلس سربازگیری حاضر نشوند و یا نماینده نفرستند برای استنکاف از حضور در مجلس قرعه و یا فرار پس از ثبوت تقصیر آنها در محکمهٔ نظامی با عضویت یکنفر نماینده از طرف حکومت محل جلب بخدمت سربازی شده و در عوض دوسال سه سال تحت السلاح خواهند ماند

ماده سی وسیم — هریك ازافراد ذخیره که در مواقع احضار برای مشق نظامی بدون عذر موجه حاضر نشود پس از ثبوت تقصیر آنها در محکمه نظامی از یك ماه تا سه ماه محکوم بحبس میشوند

ماده سي وچهارم — کسانیکه در عملیات اشخاص مذکوره در مواد ۳۱ـ ۳۲ـ ۳۳ـ شرکت یا امداد نمایند پس از ثبوت از یکماه تا سه ماه محکوم بحبس میشوند چنانچه امداد کنندگان در عملیات مزبوره از مامورین دولتی باشند علاوه بر مجازات مزبوره ازخدمت دولتی نیز از شش ماه تا دوسال منفصل میشوند

فصل پنجم

ماده سی وپنجم — در هر ناحیه سرباز گیري که قانون سجل احوال اجرا شود قانون خدمت نظام اجباری اجراء خواهد گردید و پس از اجرای این قانون اصول بنیچه نسبت بان قسمت ملغی خواهد بود

ماده سی و ششم — نظامنامه اجراء این قانون را وزارتین جنك و داخله باتوافق نظر تدوین کرده وپس از تصویب هیئت وزراء بوسیله وزارت جنك بموقع اجرا گذارده خواهد شد

قانون الغاي قانون مصوب ۳۰ جوزاي ۱۳۰۱

راجع بمنع صدور پوست بره

مصوبه چهاردهم تیر ماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده اول ـ مجلس شورای ملی قانون مورخ ۳۰ جوزای ۱۳۰۱ راجع بمنع صدور پوست بره را الغاء مینماید

ماده دوم ـ در موقع صدور پوست هاي بره از قرار صدي چهار از قیمت برای حق جواز باید دریافت شود

تبصره ـ وزارت مالیه مکلف است عواید حاصله از صدور پوست بره را بر بودجه معارف و صحیه مملکتی علاوه نماید که بمصارف معارف ابتدائی وصحیه ایالات و ولایات و بلوکات برسد

قانون انتخابات ☆

مجلس شورای ملی

فصل اول

در کلیات

ماده‌اول ـ عده نمایندکان ملت برای مجلس شورای ملی در مملکت ایران یکصد و سی وشش نفر است .

ماده‌دوم ـ تقسیم نمایندکان ملت نسبت بجمعیت تخمینی ولایات از قرار شرح جدولی است که بآخر این قانون منضم شده است .

ماده سوم ـ انتخاب نمایندکان مجلس شورای ملی در کلیهٔ مملکت ایران بطور یك درجه و مستقیم است .

ماده چهارم ـ انتخاب نمایندکان باکثریت نسبی است .

ماده پنجم ـ در صورت تساوی آراء بین دو یا چند نفر هر عدهٔ که محل حاجت باشد بحکم قرعه معین میشود .

ماده ششم ـ درمحلهائیکه موافق تقسیم انتخابات حق انتخاب یکنفر نماینده دارند انتخاب فردی عمل میشود ودرمحلهائیکه بیش ازیکنفر نماینده باید انتخاب نمایند انتخاب جمعي خواهد بود .

☆ قانون فوق بارعایت اصلاحات قانونی قسمتی ازمواد قانون انتخابات مصوبه ۱۲ شهریور ماه و اصلاحات مصوبه ۵ و۱۲ مهرماه ۱۳۰٤ و اختباري که در جلسه ۵ مهرماه بکمیسیون پارلمانی تجدید نظر در قانون انتخابات داده شده درکمیسیون مزبور تنظیم شده است

توضیح ـ مراد از انتخاب جمعی آنست که هریك از انتخاب کنندکان در ورقه رای بعده مجموع انتخاب شوندکان آن محل اسامی اشخاص مینویسند ومراد ازانتخاب فردی آنست که هریك ازانتخاب کنندکان درورقهٔ رای اسم یك شخص را مینویسند

ماده هفتم ـ هریك ازانتخاب کنندگان زیاده بریك مرتبه حق راي دادن ندارند مگر در صورتیکه تجدید انتخاب لازم شود .

ماده هشتم ـ انتخاب کنندکان مجبور نیستند نمایندهٔ خود را از ساکنین محل خود انتخاب کنند .

فصل دوم

شرایط انتخاب کنندکان

ماده نهم ـ انتخاب کنندکان باید دارای شرایط ذیل باشند :

۱ ـ تبعهٔ ایران باشند .

۲ ـ لا اقل بیست سال داشته باشند .

۳ ـ در حوزهٔ انتخابیه متوطن یا لا اقل از ششماه قبل از موقع انتخاب در آنجا ساکن باشند .

ماده دهم ـ کسانیکه از حق انتخاب کردن محرومند:

۱ ـ نسوان

۲ ـ کسانیکه خارج از رشد و آنهائی که در تحت قیمومیت شرعی هستند

۳ ـ تبعهٔ خارجه

٤ ـ اشخاصیکه خروجشان از دین حنیف اسلام در حضور یکی از حکام

شرع جامع الشرایط به ثبوت رسیده باشد

۵ ـ اشخاصی که کمتر از بیست سال دارند

٦ ـ ورشکستگان به تقصیر

۷ ـ متکدیان و اشخاصیکه بوسایل بیشرفانه تحصیل معاش مینمایند .

۸ ـ مرتکبین قتل و سرقت و سایر مقصرینی که مستوجب حدود قانونی اسلامی شده اند .

۹ ـ مقصرین سیاسی که بر ضد اساس حکومت ملی و استقلال مملکت قیام و اقدام کرده اند

ماده یازدهم ـ کسانیکه بواسطهٔ شغل و مقام خوداز انتخاب کردن محرومند

۱ ـ اهل نظام بری و بحری باستثنای صاحبمنصبان افتخاری .

۲ ـ صاحبمنصبان و اجزاء امنیه و نظمیه در محل خدمت .

فصل سوم

شرایط انتخاب شوندکان

مادهٔ دوازدهم ـ انتخاب شوندگان باید دارای صفات ذیل باشند

۱ ـ متدین بدین حضرت محمدبن عبدالله صلی الله علیه وآله باشند مگر اهل دیانت از نمایندکان ملل متنوعه (مسیحی و زرتشتی و کلیمی)

۲ ـ تبعهٔ ایران باشند

۳ ـ خط و سواد فارسی باندازهٔ کافی داشته باشند

٤ ـ در محل انتخاب معروف باشند

۵ ـ سن ایشان کمتر از سی و زیاده از هفتاد سال نباشد

۶ ـ معروف بامانت و درستکاری باشند

مادهٔ سیزدهم ـــ اشخاصیکه از انتخاب شدن محرومند

۱ ـ شاهزادگان بلافصل (ابناء و اخوان و اعمام پادشاه)

۲ ـ نسوان

۳ ـ تبعهٔ خارجه

۴ ـ مستخدمین امنیه و نظمیه و اهل نظام بری و بحری باستثناء صاحب منصبان افتخاری

۵ ـ حکام کل و جزء و معاونین ایشان در قلمرو مأموریت خود

۶ ـ مأمورین مالیه در قلمرو مأموریت خود

تبصره ـ سایر مستخدمین دولتی قابل انتخاب هستند بشرط آنکه پس از انتخاب برای مدت نمایندگی از شغل خود استعفا دهند

۷ ـ ورشکستگان به تقصیر

۸ ـ مرتکبین قتل و سرقت و سایر مقصرینی که مستوجب حدود قانون اسلامی شده اند

۹ ـ متجاهرین بفسق و اشخاصیکه فساد عقیده دینی و خروجشان ازدین حنیف اسلام درنزدیکی ازحکام شرع جامع الشرایط ثابت ویابشیاع رسیده باشد

۱۰ ـ مقصرین سیاسی که برضد اساس حکومت ملی و استقلال مملکت قیام و اقدام کرده اند

فصل چهارم

در تشکیل انجمن نظارت

ماده چهارم ـ در مرکز هر حوزهٔ انتخابیه مطابق جدولیکه منضم باین

قانون است حکومت محل بمحض وصول دستور وزارت داخله برای تعیین انجمن نظارت مرکزی بیست و چهار نفر از طبقات شش‌گانه (علماء اعیان ملاکین تجار اصناف و زارعین) و دوازده نفر ازمعتمدین اهل محل که معروف بامانت و باسواد ودارای شرایط انتخاب نمودن باشند دعوت میکنند مدعوین درهمان مجلس از میان خود یا خارج برأی مخفی وباکثریت نسبی نه نفررا برای عضویت انجمن تعیین نموده و نه نفر دیگر را نیز بعنوان عضو علی‌البدل از همان مدعوین انتخاب مینمایند ـ درانتخاب مزبور حضور دوثلث مدعوین کافی خواهد بود ـ در نقاطی که یك یا چند طبقه از طبقات شش‌گانه وجود نداشته باشند از طبقه دیگر عده منظوره تکمیل خواهد شد .

تبصره ۱ ـ حکومت محل باید بعد از وصول دستور وزارت داخله در ظرف پنج روز انجمن نظارت مرکزی را تشکیل داده اعضاء آنرا بوزارت داخله معرفی نماید .

تبصرهٔ ۲ ـ درمحلهائیکه انجمن ایالتی یا ولایتی قانوناً برقرار است چهار نفر از نه نفر اعضاء انجمن نظارت ازاعضاء انجمن ایالتی یا ولایتی خواهند بود که بانتخاب خود انجمن ایالتی یا ولایتی معین میشوند

ماده پانزدهم ـ اعضاء انجمن نظارت پس از انتخاب بلافاصله درمحل معینی جمع شده یك نفر رئیس ویکنفرنایب‌رئیس و لا اقل چهار منشی برأی مخفی از مابین خود انتخاب خواهند کرد

ماده شانزدهم ـ انجمن نظارت مرکزی پس از تعیین هیئت عاملهٔ خود بلا تاخیر مطابق جدول منضم بقانون اقدام به تشکیل انجمنهای فرعی که متصدی و مسؤل صحت انتخابات محل خود خواهند بود مینماید باین نحو که بوسیله حکومت

مرکزي بحکام جزء دستور میدهد که مطابق ماده (چهاردهم) این قانون انجمنهای فرعی را انتخاب نمایند ـ در نقاطی که حضور اهالی در انجمن های مرکزی یا فرعی برای شرکت درانتخابات متعسر است انجمنهای مرکزی یا فرعی با موافقت حکومت محل نه نفر از معتمدین اهل محل را برای تشکیل شعبهٔ انجمن مرکزی یافرعی معین میکنند

☆ تبصره ـ درنقاطی که تشکیل انجمنهای فرعی مطابق ماده ۱٤ مشکل باشد انجمنهای مرکزی باموافقت حکومت ۹ نفر از معتمدین اهل همان محل را برای تشکیل انجمن فرعی معین مینماید

مادهٔ هفدهم ـ انجمنهای نظارت هر حوزهٔ انتخابیه در تحت نظارت حاکم محل متصدی و مسؤل صحت جریان انتخابات آن حوزه خواهند بود و انجمنهای مزبور غیر قابل تغییر و انحلال میباشد مگر در موردیکه اسباب تعطیل یاتعویق جریان انتخابات واقع کردند در این صورت حاکم محل مراتب را بادلائل کافیه بوزارت داخله اطلاع داده پس از صدور امر وزارت داخله اقدام به تجدید انتخاب انجمن نظارت مینماید.

مادهٔ هیجدهم ـ هرگاه در حین جریان انتخابات یك یاچند نفر از اعضاء انجمن نظارت از حضور در انجمن تعلل یااستنکاف بنمایند مادامی که اکثریت باقی است جریان انتخابات تعقیب و بعضو مستنکف اخطار میشود چنانچه تا دو جلسه در استنکاف و تعلل خود باقی باشند حکومت بجاي عضو مستنکف از اعضاء علی البدل یك یاچند نفر را برای عضویت انجمن بحکم قرعه در حضور اکثریت انجمن نظارت دعوت مینماید

⊛ این تبصره در جلسه ۱۲ مهر ماه ۱۳۰٤ تصویب شد

مادهٔ نوزدهم — در صورتیکه اکثریت هیئت نظار از حضور در انجمن استنکاف نمایند یاپس از ختم انتخابات از دادن اعتبار نامه خود داري کنند حکومت علل و موجبات استنکاف آنانرا تحقیق نموده اگر محظور قابل رفعی دارند مرتفع میسازد ـ هرگاه بااین حال در استنکاف خود باقی باشد حکومت مراتب را فوراً بوزارت داخله اطلاع داده باحضور باقي اعضاء کسری عده را از اعضاء علی البدل دعوت مینماید که انجمن را تشکیل و انتخابات را ختم نمایند.

مادهٔ بیستم — انجمن نظارت دوهفته بعدازانجام انتخابات حوزهٔ انتخابیه متفرق میشوند

فصل پنجم

کیفیت دادن تعرفه و گرفتن رأی

مادهٔ بیست ویکم — همینکه انجمن نظارت مرکزی تشکیل گردید و انجمنهای فرعي را معین نمود اعلانی مرتب نموده و بمناسبت اهمیت محل از پنج روز الی پانزده روز قبل از شروع بانتخاب بتوسط مأمورین حکومت اعلان مزبور را در تمام حوزهٔ انتخابیه اشاعه میدهد اعلان مزبور مطالب ذیلرا حاوی خواهد بود

اول — محل انعقاد انجمن و اوقاتی که برای دادن تعرفه و اخذ رأی معین می شود

دوم ـ شرائط انتخاب کنندکان و انتخاب شوندکان

سوم ـ ترتیب گرفتن تعرفه و دادن رأی با توضیح این نکته که (گرفتن تعرفه و دادن رأی در یك مجلس بعمل مي آید و رأي دهندکان باید قبل از

ورود بانجمن رأی خود را روی کاغذ سفید بی‌نشان نوشته حاضر داشته باشند)

چهارم ـ عدهٔ نمایندگانی که باید انتخاب شوند

مادهٔ بیست ودوم — اشخاصیکه شرایط انتخاب کردن را دارا هستند اگر در ظرف مدتی که انجمن نظارت بجهة گرفتن تعرفه معین نموده است تعرفه نگیرند در آن انتخابات حق ایشان ساقط است

مادهٔ بیست و سوم — تعرفه که بانتخاب کنندکان داده میشود محتوی فقرات ذیل خواهد بود

اول ـ نمره و تاریخ

دوم ـ اسم دارندهٔ تعرفه و اسم پدر او و شغل و منزل او

سوم ـ مهر یا امضای اعضاء انجمن نظارت

مادهٔ بیست وچهارم — انجمن نظارت یا شعب آن تمام تعرفه هائی را که میدهد بترتیب نمره در کتابچهٔ مخصوصی ثبت میکند

مادهٔ بیست و پنجم — دادن رأی باید مخفی باشد و باین جهة رأی دهندکان قبل از ورود بمجلس انتخاب اسم یك یا چند نفر منتخبین خود را مطابق عدهٔ که اعلان شده است روي کاغذ سفید بی نشان باید نوشته و پیچیده با خود داشته باشند

مادهٔ بیست وششم — پس از حضور اعضاء انجمن نظارت و افتتاح مجلس انتخاب در ساعتی که اعلان شده قبل از شروع بگرفتن اوراق رأی رئیس انجمن نظارت جعبه را که برای ضبط اوراق رأی معین شده است در حضور اعضاء انجمن و حاضرین از انتخاب کنندکان باز نموده خالی بودن آن را می نمایاند

آنگاه در حضور جمع درب جعبه مختوم شده اوراق رأی ازشکافی که فوق جعبه است انداخته میشود

مادهٔ بیست و هفتم — انتخاب کنندکان پس از گرفتن تعرفه بلافاصله بدون اینکه از انجمن خارج شوند ورقهٔ رأی خود را در حضور نظار در جعبهٔ رأی انداخته تعرفهٔ خود را به منشی انجمن میدهند که باطل نموده بصاحب آن مسترد دارد

مادهٔ بیست و هشتم — در محلهائیکه انتخاب در یك روز تمام نمیشود در ختام مجلس آنروز تمام اعضاء با احتیاطات لازمه جعبه و دفاتر راجع بانتخاب را بسته محفوظ گذاشته مهر کرده روز بعد همان اعضاء آنرا باز میکنند

فصل ششم

کیفیت استخراج آراء و تشخیص انتخاب شدکان

ماده بیست ونهم ـ بعد از اعلان انجام انتخاب رئیس انجمن جعبهٔ انتخاب را در حضور اعضاء و حاضرین از انتخاب کنندکان خالي نموده امر باستخراج آراء مینماید.

ماده سی‌ام ـ یکی از اعضاء اوراق انتخاب را شمرده عدهٔ آنرا با عدهٔ رای دهندکان که نمره تعرفهٔ آنها در کتابچهٔ ثبت تعرفه نشان شده است تطبیق میکنند در صورت زیادتی اوراق رای بعدهٔ اوراق زایده از کلیه برداشته شده باطل میشود و نتیجه در صورت مجلس نوشته میشود

ماده سي‌ویکم ـ اوراق انتخاب را یکی از اعضاء بصوت بلند یك یك خوانده بیك نفر دیگر از اعضاء میدهد وسه نفر دیگر ازاعضاء اسامی را بترتیبی

که خوانده میشود مینویسند.

ماده سی‌ودوم ـ هر گاه در اوراق انتخاب زیاده یا کمتر از عدهٔ معینهٔ اسامی نوشته باشند نقصی در امر انتخاب حاصل نخواهد شد در صورت اول آن عده اسامی که زیاد نوشته شده از آخر ورقه خوانده نمیشود

ماده سی‌وسوم ـ از اوراق رأي آنچه سفید یا لایقرء باشد یا اینکه صحیحاً معرفی انتخاب شده را نکنند یا امضاء انتخاب کننده را داشته باشد یا بیش از یك ورق باشد محسوب نخواهد شد ولی عیناً ضمیمهٔ صورت مجلس میشود

ماده‌سي‌وچهارم ـ بلافاصله بعد از شماره و استخراج آراء رئیس نتیجه را بصوت بلند اعلام مینماید اوراق انتخاب را تا موقع انحلال انجمن نظارت محفوظ میدارند و در آن هنگام در محضر حکومت و حضور جمعی از وجوه محل اوراق مذکور را معدوم میکنند باستثنای آنها که درمواد قبل ذکر شده وباید ضمیمهٔ صورت مجلس بشود

ماده‌سي‌وپنجم ـ در هر حوزه انتخابیه انجمنهای نظارت نقاط جزوصورت مجلس انتخابات خودشانرا بامضای اعضاء انجمن رسانیده بانجمن نظارت مرکزی حوزه انتخابیه میفرستند تا در آنجا با ملاحظه صورت مجلسهای انتخابات کلیه نقاط مشترکه آنحوزه تشخیص نماینده منتخب حوزه را بنمایند

ماده سی‌وششم ـ هرگاه بعضی از انجمنهای نظارت نقاط جزو صورت مجلس انتخابات خود را در مدتیکه انجمن مرکزی برای آنها معین کرده بانجمن مزبور نفرستادند انجمن مرکزی انتخابات آن حوزه را خاتمه داده نتیجه را معین می کند ولی این امر مانع از حق شکایت رای دهندگان آن نقاط نخواهد بود

ماده‌سي‌وهفتم ـ در هر یك حوزه انتخابیه که چندین نقطه آن در انتخابات شرکت دارند هر گاه بعضی از آن نقاط در مدتیکه انجمن مرکزی در حدود همین قانون معین میکنند انتخابات خود را بعمل نیاورند حق انتخاب آنان ساقط میشود و انتخابات سایر نقاط آنحوزه معتبر است

ماده سی وهشتم ـ منشی انجمن نظارت مرکزی صورت مجلس انتخابات رادرسه نسخه حاضر کرده بمهر حکومت و بامضاي اعضای انجمن نظارت رسانیده یك نسخه بحکومت نسخه دیگر بتوسط حکومت و وزارت داخله بمجلس شورای ملی ونسخهٔ ثالث باکتابچهٔ ثبت اوراق تعرفه بانجمن ایالتی یاولایتی محل میفرستند

مادهٔ سی و نهم ـ اسامی انتخاب شدگان بعد ازاتمام انتخابات ازطرف حاکم محل اعلان میشود

فصل هفتم

درشکایات راجعه بانتخابات

مادهٔ چهلم ـ اگر از انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان کسی دربین انتخابات شکایت یاایرادی راجع بانتخابات داشته باشد مانع ازانجام انتخاب نخواهد شد ولي شرح آن شکایت باید درصورت مجلس درج شود،

مادهٔ چهل ویکم ـ انجمن نظارت بعداز ختم انتخابات تایکهفته شکایات راجع بانتخاباترا می پذیرد پس از آن پذیرفتن شکایات را ختم کرده در ظرف یکهفته دیگر بشکایات واصله رسیدگي مینماید.

ماده چهل و دوم ـ متشکیان از انتخابات یااز انجمن نظارت می توانند

پس از افتتاح مجلس شورای ملی شکایات خودرا درظرف ماه اول بمجلس شورای ملی اظهار نمایند و حکم مجلس شورای ملی قاطع خواهد بود شکایات راجعه به انتخاباتی که بعد از افتتاح مجلس شورای ملی بعمل میآید باید درظرف ماه اول بعد از انحلال انجمن نظارت بمجلس شورای ملی اظهار شود.

مادهٔ چهل و سوم — حق اعتراض بر انتخابات را اشخاصی دارند که حق انتخاب کردن را داشته باشند.

مادهٔ چهل وچهارم — انتخاباتیکه مبنی برتهدید یاتطمیع بوده باشد از درجهٔ اعتبار ساقط است و تهدید و یا تطمیع کننده از سه ماه الی یکسال محبوس میشود و برای یك الی دو دوره انتخابیه از حق انتخاب محروم خواهد بود.

فصل هشتم — مواد مختلفه

مادهٔ چهل و پنجم — ایلات عمده موافق حوزه بندي انتخابات هر کدام یك نماینده مستقیماً بعضویت مجلس شورای ملی میفرستند و سایر ایلات که اسم آنها برده نشده در جزء هر حوزه ئی که هستند رأی خواهند داد.

مادهٔ چهل و ششم — ورود درمحوطهٔانتخاب باداشتن اسلحه اکیداًممنوع است.

مادهٔ چهل و هفتم — مخارج مسافرت نمایندکان را از محل انتخاب الی طهران ذهاباً و ایاباً از قرار فرسخی یك تومان دولت ادا میکند مخارج لازمه متعلقه بانتخابات را برطبق حوالهٔ وزارت داخله فوراً دولت میپردازد.

مادهٔ چهل و هشتم — همینکه نصف بعلاوهٔ یك نفر از نمایندکان ملت در طهران حاضر شدند مجلس شورای ملی افتتاح می یابد ورأی ایشای باکثریت مناط اعتبار و مجری است.

مادهٔ چهل و نهم — نمایندگانیکه بعضویت مجلس شورای ملی انتخاب میشوند باید بمهر یا امضای اعضای انجمن نظارت وحکومت محل اعتبار نامه در دست داشته تسلیم دفتر مجلس شورای ملی نمایند.

مادهٔ پنجاهم — مدت دورهٔ تقنینیه دوسال شمسی است وابتدای آن ازروزی است که نمایندگی سه ربع از نمایندکان حاضر درطهران تصدیق شده باشد.

مادهٔ پنجاه و یکم — مادام که منتخبین اعتبار نامه نمایندگی نگرفته اند هرگاه یکی از ایشان فوت شود یاقبول نمایندگی نماید از بقیهٔ منتخبین کسیکه نسبة حائز اکثریت است بنمایندکی معین میشود ولي پس ازدریافت اعتبار نامه باید مطابق مادهٔ (۵۲) همین قانون عمل شود.

مادهٔ پنجاه و دوم — هرگاه یکی از اعضاء مجلس شورای ملی استعفا دهد یافوت شود اگر بیش از سه ماه بآخر دورهٔ تقنینیه باقی باشد اهل محل بجای او انتخاب خواهند کرد ولی اگراهل محل درظرف سه ماه اززمان اخطار نمایندهٔ خود راانتخاب نکردند مجلس شوراي ملی یکنفررا عوض نماینده مستعفی یامتوفی انتخاب میکند.

مادهٔ پنجاه وسوم — وزارت داخله مکلف است که پنج ماه بآخرهردوره تقنینیه مانده بتهیه مقدمات ووسایل انتخابات دورهٔ بعد (از قبیل طبع وارسال اوراق لازمه وانتخاب اعضاي انجمنهای نظارت مرکزی وفرعي و شعب وصدورحوالجات برای مخارج انتخابات و خرج سفر نمایندکان وغیرها) شروع نماید بنحویکه روز اول سه ماه بآخر آن دوره اعلان انتخابات ازطرف نظار درهرولایت وایالت منتشرشود.

قانون انتخابات پس از تغییر پارهٔ مواد بقسمی است که در پنجاه و سه ماده فوق مسطور است.

نایب رئیس مجلس شورای ملی
سید محمد تدین

اسامی ولایات وایالات	اسامی نقاط جزء هر حوزه	عدهٔ نمایندگان هر حوزه	مرکز انتخابیه
۱ نفر تبریز	تبریز - اوجان‌عباس - مهرانه‌رود - ده‌خوارقان - کوکان -		
	عجب شیر - ارونق وانزاب - آلان براغوش - هشترود	۹ نفر	تبریز
	اردبیل - مشکین‌وآستارا - نمین - ولکج - خلخال - اجارود	۲ »	اردبیل
	قراجه داغ وایلات - خانمرود - بدوستان	۱ »	اهر
	سراب - گرم رود	۱ »	سراب
۱ نفر ارومیه	مراغه - بناب - چهار اویماق وایلات - میاندواب - افشار	۲ »	مراغه
	چهار دولی صاین قلعه		
	ساوجبلاغ مکری - سلدوز	۱ »	ساوجبلاغ
	ارومی وتوابع	۱ »	ارومیه
	خوی - ماکو - سلماس - مرند - گرگریکانات	۲ »	خوی

اسامی ولایات وایالات	اسامی نقاط جزء هر حوزه	عدهٔ نمایندگان هر حوزه	مرکز انتخابیه
استرابادیکنفر	استراباد وتوابع وبندر جز	۱ نفر	استراباد
اصفهان ۵ نفر	اصفهان - برخوار - ماربین - بروحی رود - قهاب		
	کرارج - براآن - رودشتین - اردستان - مهاآباد - قهپایه	۳ نفر	اصفهان
	قشه - سمیرم - جرقویه ابرقوه - لنجان - دهاقان -		
	اسفرجان	۱ نفر	قشه
	فریدن - چهار محال - نجف آباد - کرون - دهق	۱ نفر	نجف آباد
بروجرد و لرستان ۴ نفر	بروجرد - سیلاخور - جاپلق - بختیاری - چهارلنك	۲ نفر	بروجرد
	خرم آباد - پیشکوه - پشتکوه	۲ نفر	خرم آباد

اسامی ولایات وایالات	اسامی نقاط جزء هر حوزه	عده نمایندگان هر حوزه	مرکز انتخابیه
سیستان و بلوچستان ۱۵ نفر	مشهد - چناران - رادکان - بیوه‌ران - کلمگان -		
	شان‌دیز - درزاب - ارامه - میان ولایت - سرجام -		
	تبادکان - چولالی خانه - اخلومه - جام - باخرز	٤ نفر	مشهد
	کلات - درجز - سرخس	۱ »	درجز
	ترشیز - کوه سرخ - بجستان	۱ »	سلطان آباد
	سبزوار - مزینان - جوین - بام - صفی‌آباد - سرولایت	۲ »	۱
	تربت حیدریه - و بلوکات و مهولات خوافین	۱ »	تربت
	نیشابور و توابع	۱ »	نیشابور
	قوچان و شیروان	۱ »	قوچان
	بجنورد - و اسفراین و جاجرم	۱ »	بجنورد
	طبس - تون - بشرویه - گناباد	۱ »	تون
	قاینات - خوسف - نهبندان - طبس مسینا	۱ »	بیرجند
	سیستان	۱ »	سیستان

اسامی ولایات وایالات	اسامی نقاط جزء هر حوزه	عده نمایندگان هر حوزه	مرکز انتخابیه
[illegible]	زنجان وتوابع - حومه سلطانیه - ابهررود - طارمات -	۳ نفر	زنجان
[illegible]	افشار - ارياد - انکوران - دویرن وسایر بلوکات		
سمنان ودامغان یکنفر	سمنان - دامغان جندق - بیابانك	۱ نفر	سمنان
ساوه وزرند یکنفر	ساوه - زرند - خلجستان - مزلقانچای وتوابع	۱ نفر	ساوه
شاهرود وبسطام یکنفر	شاهرود - بسطام - نردین وتوابع	۱ نفر	شاهرود
طهران پانزده نفر	طهران - کن - سولقان - لواسانات - شمیرانات		
	قصران - لورا شهرستانك وسایر توابع	۱۲ نفر	طهران
	غار - فشافویه	۱ نفر	حضرت عبدالعظیم
	خوار ورامین	۱ نفر	ایوانکی
	شهریار - ساوجبلاغ - اشتهارد - برقان - فشند	۱ نفر	کردان

اسامی ولایات وایالات	اسامی نقاط جزء هر حوزه	عده نمایندگان هر حوزه	مرکز انتخابیه
دماوند وفیروزکوه یکنفر	دماوند - فیروزکوه	۱ نفر	دماوند
عراق ۲ نفر	سلطان‌آباد - کزاز - فراهان - خلجستان - تفرش	۲ نفر	سلطان آباد
	آشتیان - کرکان - شراه - بزچلو - سربند - وفس		
عربستان ۲ نفر	دزفول وتوابع	۱ نفر	دزفول
	شوشتر وناصری وتوابع	۱ »	شوشتر
	محمره وفلاحیه وجراحی وسایر بنادر	۱ »	محمره
	بنی طرف وحویزه وبساطین	۱ »	بنی طرف
فارس ۱۳ نفر	شیراز - سروستان - کریم - زرقان - دشتک - ارسنجان		
	مرودشت - نیریز - اصطهبانات - کازرون - خشت		
	بیضا - اردکان	۵ نفر	شیراز
	فسا - داراب	۱ »	فسا

اسامی ولایات وایالات	اسامی نقاط جزء هر حوزه	عده نمایندگان هر حوزه	مرکز انتخابیه
بقیه فارس	آباده - اقلید - بوانات	۱ نفر	آباده
	بهبهان - کوه کلویه	۱ »	بهبهان
	بوشهر - برازجان - خورموج - شبانکاره - تنگستان	۲ »	بوشهر
	لار - لنگه - بستک	۱ »	لار
	عباسی - میناب - فورک - طارم	۱ »	عباسی
	جهرم - فیروز آباد - فراش بند	۱ »	جهرم
قزوین دونفر	قزوین - طالقان - خرقان - افشار بکشلو - الموت - رودبار - بلوک زهرا وایلات وغیره	۲ نفر	قزوین
قم یکنفر	قم و توابع	۱ نفر	قم
کاشان دونفر	کاشان ونطنز وجوشقان وتوابع	۲ نفر	کاشان
کردستان ۲ نفر	سنندج - ئیلاق - اسفند آباد - چهاردولی - حسین آباد - قراتوره - ساران - هوباتو - کلاترزان - کوماسی		

اسامی ولایات وایالات	اسامی نقاط جزء هر حوزه	عده نمایندگان هر حوزه	مرکز انتخابیه
بقیه کردستان	مریوان - اورامان - تخت زادم - کاورود - موزموز - بیلوار - امیرآباد - جوانرود - اورامان لهون - روانسر - شادی آباد	۳ نفر	سنندج
	سقز - بانه - خور خوره - تیلکوه	۱ نفر	سقز
کرمانشاهان چهار نفر	کرمانشاه و اطراف - ماهیدشت - در دفرامان - میان دربند - زیردربند - بلده - جلاوند - کلهر - ذهاب - کرند		
	قصر شیرین - سنجابی - کوران - سنقر - کلیائی چمچمال - دینور - هرسین - بی‌ستون - صحنه - کنکاور بی‌ستون وسایر توابع	٤ نفر	کرمانشاه
کروس یکنفر	بیجار وتوابع	۱ نفر	بیجار
کرمان و بلوچستان هفت نفر	کرمان - ماهان - قنانغستان - لنکر - سرآسیابین - هوتك - جترود - جوپار - باغین - کبوبرات -		

اسامی ولایات وایالات	اسامی نقاط جزو هر حوزه	عده نمایندگان هر حوزه	مرکز انتخابیه
بقیه کرمان	کوهپایه - خبیص - تکابات - کشیت - سیرچ - گوك - راور	۲ نفر	کرمان
	رفسنجان - انار - نوق - زرند - کوهبنان - خنامان	۱ »	رفسنجان
	سیرجان - وایلات سته - پاریز - بردسیر - اقطاع -		
	ایل‌افشار - ایل‌لك - بزنجان - ارزویه - رابر - قریة‌العرب	۱ »	سیرجان
	راین - تهرود - بم - نرماشیر - ریکان	۱ »	بم
	جیرفت - اسفندقه - جبال بارز - رودبار - ساردیه - مهنی	۱ »	جیرفت
	بلوچستان	۱ »	فهرج
کلپایکان وخوانسار کهره ومحلات دونفر	کلپایکان وخوانسار	۱ »	کلپایکان
	کهره - سایر البلوك - محلات	۱ »	محلات

اسامی ولایات وایالات	اسامي نقاط جزء هر حوزه	عده نمایندگان هرحوزه	مرکز انتخابیه
گیلان شش نفر	رشت وتوابع ورحمت آباد ورودبار	۲ نفر	رشت
	انزلی - غازیان وتوابع وتولم	۱ »	انزلی
	خسه طوالش - ماسوله	۱ »	کرکان‌رود
	فومن - شفت - کسکر	۱ »	فومن
	لاهیجان - لنکرود - رودسر - دیلمان - عمارلو	۱ »	لاهیجان
مازندران پنج نفر	ساری - اشرف - سوادکوه - بندپی - علی آباد -		
	دودانکه - چهاردانکه	۲ نفر	ساری
	بارفروش - آمل - مشهدسر - لاریجان - نورکجور -		
	کلاردشت - کلارستاق	۲ »	بارفروش
ملایر ونویسرکان دو نفر	ملایر - تویسرکان - نهاوند	۲ »	دولت آباد

اسامی ولایات وایالات	اسامي نقاط جزء هر حوزه	عده نمایندگان هرحوزه	مرکز انتخابیه
همدان ۲ نفر	همدان - دردب - بلوك مهربان - بلوك سردرود -		
	بلوك حاجی لو - بلوك عاشقلو - خدا بنده لو - محال		
	اسد آباد	۲ نفر	همدان
یزد ۴ نفر	یزد - حومه - اردکان - کزاب - رستاق - اشك زر		
	مي‌بد - ندوشن - مهریز - هرات - مردست - بافق		
	بهاباد - شهر بابك - تفت - پیشکوه - پشت‌کوه -		
	میان کوه	۳ نفر	یزد
	نائین - باقران - محمدیه - عقدا - انارك	۱ »	نائین
ایلات ۵ نفر	بختیاری	۱ نفر	به نمایندگی وزارت داخله
	شاهسون آذربایجان	۱ »	
	ترکمان یموت وکوکلان	۱ »	
	قشقائی	۱ »	
	ایلات خمسه فارس	۱ »	

اسامی ولایات وایالات	اسامی نقاط جزء هر حوزه	عده نمایندگان هر حوزه	مرکز انتخابیه
ملل متنوعه ٤ نفر	ارامنه آذربایجان وکلدانیان	۱ نفر	بتعیین وزارت داخله
	ارامنه نقاط جنوب	۱ »	
	زردشتی	۱ »	
	کلیمی	۱ »	

مادهٔ قانونی نسخ مواد ۲۵ و ۳۹ و اصلاح مواد ۲۳ و ۲٦ قانون انتخابات مورخ ۲۸ شوال ۱۳۲۹ قمري و اصلاح مادهٔ ۲۱ قانون انتخابات مورخ ۱۲ شهریورماه ۱۳۰٤ شمسی

مصوبهٔ پنجم مهر ماه یکهزارو سیصدو چهار شمسی

مادهٔ واحده - مادهٔ ۲۵ و ۳۹ قانون انتخابات مورخهٔ ۲۸ شوال ۱۳۲۹ و فقرهٔ سوم و چهارم از مادهٔ ۲۳ قانون مزبور و همچنین عبارت (در سه روز متوالی) مندرجه در مادهٔ ۲۱ قانون دوازدهم شهریور ۱۳۰٤ نسخ و عبارت (دارندهٔ تعرفه) مندرجه در مادهٔ ۲٦ قانون ۲۸ شوال ۱۳۲۹ به عبارت (رأي دهنده) تبدیل میشود

کمیسیون تجدید نظر در قانون انتخابات مکلف است مواد پنجاه و سه گانه قانون انتخابات را که قسمتی ازآن برطبق قانون دوازدهم شهریور ۱٤۳۰ تصویب شده و بقیه از مواد قانون انتخابات ۲۸ شوال ۱۳۲۹ میباشد تحت نمرهٔ ترتیبی درآورد

قانون معافیت اتومبیل باری کارخانه کبریت سازی تبریز از باج راه و مالیات نواقل

مصوبه جلسه نوزدهم شهریورماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده واحده ـ از تاریخ تصویب این قانون تا انقضاء مدت امتیاز کارخانه کبریت سازی تبریز یکدستگاه اتومبیل باری متعلق بکارخانه مزبور که مخصوص حمل ونقل مواد خام و کبریت کارخانه است ازباج راه و مالیات نواقل معاف خواهد بود

قانون اعلام انقراض سلطنت قاجاریه وتفویض حکومت موقتی بشخص آقای رضا خان پهلوی

مصوبه ۹ آبان ماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بنام سعادت ملت انقراض سلطنت قاجاریه را اعلام نموده و حکومت موقتی را در حدود قانون اساسی و قوانین موضوعه مملکتی بشخص آقای رضا خان پهلوی وا گذار میکند ـ تعیین تکلیف حکومت قطعی موکول بنظر مجلس مؤسسان است که برای تغییر مواد ۳۶ ـ ۳۷ ـ ۳۸ و ۴۰ متمم قانون اساسی تشکیل میشود.

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه نهم آبان ماه یکهزاروسیصدو چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

نایب رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

اصلاح فقره ۸ ماده ۱۲٤ قانون ثبت اسناد راجع به ثبت شرکت نامه ها و اوراق تجارتی

مورخه ۲۷ آبانماه ۱۳۰٤ شمسی

فقره ۸ ماده ۱۲٤ ـ برای ثبت شرکت نامه ها و بروات و سایر اوراق تجارتی ازهرصد تومان دهشاهی ـ کسورصد تومان بمنزله صد تومان محسوب میشود چون بموجب قانون مصوب دهم عقرب ۱۳۰۳ شمسی (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که در دوره پنجم تقنینیه بمجلس شورای ملی پیشنهاد نموده و یا مینماید پس از تصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارد پس از آزمایش آنها درعمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود تکمیل و ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علی هذا (قانون اصلاح فقره هشت ماده ۱۲٤ قانون ثبت اسناد) که بتصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراء است

بتاریخ ۲۷ آبانماه ۱۳۰٤ شمسی رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

مالیات املاک اربابی و دواب

مصوبهٔ بیستم دی ماه یکهزارو سیصدو چهار شمسی

مادهٔ اول — مالیات املاک اربابی (بغیر از خالصجات انتقالی که بموجب قانون علیحده مشخص میشود) بطریق ذیل اخذ خواهد شد :

ا ـ املاک : از کل محصول اعم از آبی و دیمی و باغات قبل از تقسیم ۳٪

ب ـ جنگل و مرتع : از عایدات مطلق مالکانه ۱۰٪

ج ـ طواحین و آبدنك از عایدات مطلق مالکانه ۵٪

د ـ از عایدات قنواتی که بمصرف شرب میرسد ۵٪

تبصره ۱ ـ مالیات جنگلها و مراتع بر عایداتی تعلق میگیرد که صاحبان جنگل و مراتع از راه اجاره یا فروش محصول آن بدست میآورند

تبصره ۲ ـ علاوه بر مالیات مأخوذه در فوق صدي نیم از عایدات کل براي معارف مأخوذ و عایدات هر دهی صرف معارف همان ده خواهدشد.

مادهٔ دوم — مؤدیان مالیاتی حق خواهند داشت که جنس بدهی خود را تا سه خروار در موقع برداشت محصول بنرخ متوسط همان محل مسعراً بپردازند در صورتیکه مؤدی مایل باشد اضافه بر سه خروار هم از جنس بدهی خود تسعیر نماید موقوف بتراضی مؤدي و ادارهٔ مالیه محل است

تبصره ـ مقصود از مالیات جنسی گندم و جو و شلتوك است

مادهٔ سوم — مؤدیان مالیاتی در موردی که مالیات خود را عین جنس باید بدهند مخیرند جنس مالیاتی را در محل تحویل مأمور مالیه نموده و برای تهیه

وسائل حمل آن در ازای هر خروار پنج قران بپردازند و یا اینکه جنس را بنقطه که دولت معین میکند و مسافت آن بیش از پنج فرسخ نخواهد بود حمل کرده تا دو فرسخ مجاناً و زیاده بر آن را کرایه عادلانه دریافت نمایند ـ ولی مقدار جنسی که به موجب ماده دویم تسعیر می شود از دادن خرواری پنج قران معاف خواهد بود ـ

مادهٔ چهارم — موقوفات مساجد و مشاهد متبرکه و مدارس و مریضخانها که برحسب فرمان دولت قبل از این تاریخ از تأدیه مالیات معاف و این معافیت مجری و معمول بوده من بعد هم از تادیه مالیات معاف خواهد بود

مادهٔ پنجم — زراعت کتان و کنف و نیل و روناس و نیشکر و چقندر قند و چای و زعفران و زیتون و توتستان جهت کرم ابریشم از روز اخداث تا مدت پنج سال از مالیات معاف خواهد بود و هر که بعد از تمیزی صاحبان املاکی که بموجب این قانون مالیاتشان تشخیص داده شده بوزارتمالیه اظهار کنند که مقداری از زراعت خود را تبدیل بزراعتهای مذکور در فوق نموده اند وزارت مالیه مکلف است در صورت صحت معادل مالیات زراعتی که تبدیل شده است از مالیات آنها تا زمان تمیزی جدید کسر نماید

مادهٔ ششم — اراضی و املاك و قنوات جدیدالاحداث و یا یکه مالکین آباد کرده و یا میکنند اعم از اینکه در سابق آباد و محل زراعت بوده یا جدیداً احداث و احیاء می شود از بر داشت اولین محصول تا پنج سال از مالیات مندرجه در مادهٔ اول معاف خواهندبود

مادهٔ هفتم — مالیات حیوانات بقرارذیل در یافت خواهد شد:

شتر علاوه بر سه سال	۱۰	قران
مادیان سه ساله	۸	»
اسب سه ساله	۶	»
قاطر سه ساله	۶	»
ماده گاو سه ساله	۵	»
ماده کاو میش سه ساله	۵	»
الاغ سه ساله	۱	»
میش دو ساله	۱	»
بز دو ساله	۰/۷۵	

تبصره ۱ ـ مالیات فوق بحیواناتی تعلق خواهد گرفت که‌نواقل ماهیانه نمیدهند

تبصره ۲ ـ عوامل زراعت از قبیل کاو و کاومیش کار واسب وقاطر و الاغ و غیره که احتیاجات زراعتی را مرتفع سازد از تادیه مالیات معاف است

تبصره ۳ ـ مالکین حیوانات از پرداخت مالیات عده حیوانات ذیل‌معافند:

هر خانوار شتریکنفر ـ بز ومیش: پنج راس ـ مادیان واسب وقاطر والاغ:

از هر یك یك راس ـ ماده کاو ویا ماده کاو میش یکراس:

تبصره ٤ ـ تمیزی حیواناتی نسبت بیك قریه یا طایفه و عشیره بطور جمعی است و همه ساله مالیات از دارندگان حیوانات بمیزان فوق ماخوذ میشود

تبصره ۵ ـ یك عشر از کل عایدات حاصله از ماده فوق برای احتیاجات صحیه ایالات و ولایات و برای دفع آفات و امراض حیوانی در ایالات وولایات اختصاص داده میشود

ماده هشتم ـ عموم مالکین یا متصرفین املاك مکلفند جواب سؤالات

مندرجه در اوراق و اظهـار نامه را که در کلیه بلوکات توزیع و بامضای مالك یا قائم مقام او رسید گرفته میشود از روز وصول در ظرف شصت روز در سه نسخه نوشته امضاء نموده تسلیم مأمورین مالیه نمایند

تبصره ۱ ـ اظهارنامه مربوط باملاکی که قبل از تصویب این قانون اجاره داده شده باید بتوسط مالك یا قائم مقام بمستأجر داده شود مستاجر مکلف است اظهار نامه را ترتیب داده و امضاء نماید برای تکمیل اظهار نامه امضای مالك نیز ضروری است

تبصره ۲ ـ مامورین مربوطه وزارت مالیه در موقع تحویل گرفتن اوراق اظهار نامه باید تاریخ وصول آنها را بر روی سه نسخه نوشته و بمهر اداری برسانند و یك نسخه را به تسلیم کننده اظهار نامه مسترد دارند

ماده نهم ـ اگر مالك یا متصرف ملك از اجرای مفاد ماده هشتم در مدت معینه استنکاف کرد اظهار نامه که کدخدایان و سربنه ها تصدیق کرده باشند قائم مقام اظهار نامه ماده هشتم شناخته خواهد شد ودر صورت استنکاف آنها از اجرای مندرجات بخرج مالك در حضور او یا قائم مقام او ملك ممیزی و مالیات آن مطابق مواد این قانون تشخیص داده خواهد شد ـ در صورت استنکاف مالك یا قائم مقام او از حضور درموقع ممیزی ـ ممیزی در حضور کدخدایان یا سربنه ها یا ریش سفیدان ملك اجرا خواهد شد

ماده دهم ـ در صورت بروز اختلاف راجع به مبلغ یا مقدار مالیات مؤدیان میتوانند به کمیسیون مخصوصی که رای اکثریت آن قاطع است و بطریق ذیل تشکیل میشود مراجعه نمایند ـ یکنفر نماینده از طرف مؤدي و یك نفر نماینده از طرف مالیه و یکنفر خبره محلی خارج از اعضاء مالیه که اداره مالیه

و مؤدی بتراضی تعیین مینمایند و اگر اتفاق حاصل نشود هر یکی دو نفر از معتمدین معین نموده یکی را بین چهار نفر بقرعه معین میکنند

ماده یازدهم ـ مالیاتی که مطابق مواد این قانون برای هر ملك تشخیص داده میشود ده سال مدرك قانونی مالیاتی خواهد بود

ماده دوازدهم ـ در موقع بروز آفت و خسارت بملك یا محصول یا حیوان که در نتیجهٔ آن میزان عایدی که مالیات بر آن تعلق میگیرد معادل نصف یابیش از نصف از میزان مشخصه در ملك و محصول و معادل ثلث یا بیش از ثلث ازمیزان مشخصه از حیوان دچار خسارت بشود وزارت مالیه باید به نسبت خسارت وارده از مالیات تخفیف بدهد

ماده سیزدهم ـ بدون اجازه صریح وزارتمالیه احدی نمیتواند بوصول‌مالیات اقدام نماید

ماده چهاردهم ـ پس‌ازممیزی در هرنقطه مطابق این قانون‌کلیه مالیاتهاي‌مستقیم ارضی و آبی و حیوانی و سرانه وخانواری و پادارانه نقدی وجنسی وغیره وحق‌المرتع از مراتع عمومی غیر از مراتع خالصه دولتی که عمال دولت از املاك واشخاص و حیوانات دریافت میکرده اند خواه بعنوان مالیات خواه بعنوان عوارض و خدمتانه وتحصیلداری وغیره بهر اسم ورسم منسوخ وبجای آنها مالیاتهای مصرحه در این قانون دریافت خواهد شد

ماده پانزدهم ـ وزارت مالیه مکلف است پس‌ازتصویب این‌قانون شروع به ممیزی نماید وپس از دو سال کلیه مالیاتهای املاك اربابی ودواب را درتمامی مملکت برطبق مقررات این قانون ماخوذ دارد

ماده شانزدهم ـ وزارتمالیه مامور اجراي این قانون است .

ماده هفدهم ـ مقصود از عایدات ماده اول ربع عایدات بدون آفت چهار سال اخیر ملك است

ماده هیجدهم ـ مالیات قنوات بدون اراضی که آبش بمصرف زراعت میرسد علاوه برصد نیم معارفی صدی سه خواهد بود واز اراضی که بوسیله آب خریداری یا استیجاری زراعت میشود مالیات صدی سه علاوه برصد نیم معارفی پس ازکسر قیمت یا اجاره آب ماخوذ خواهد شد.

این قانون که مشتمل برهیجده ماده است درجلسه بیستم دیماه یکهزارو سیصدو چهارشمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی سید محمد تدین

قانون مجازات عمومي

مورخ ۲۳ دیماه ۱۳۰۴ ـ ۷ بهمن ماه ۱۳۰۴

باب اول

کلیات

فصل اول

مواد عمومی

ماده۱ ـ مجازاتهای مصرحه دراین قانون ازنقطه نظر حفظ انتظامات مملکتی مقرر و در محاکم عدلیه مجری خواهد بود و جرمهائی که موافق موازین اسلامی تعقیب و کشف شود برطبق حدود و تعزیرات مقرره در شرع مجازات میشوند

ماده ۲ ـ هیچ عملی را نمیتوان جرم دانست مگر آنچه که بموجب قانون جرم شناخته شده .

ماده ۳ مجرم باید مالی را که بواسطهٔ جرم تحصیل کرده است (مثل اموال مسروقه و غیره) اگر موجود باشد عیناً و اگر موجود نباشد مثل یا قیمت آنرا بصاحبش بدهد و از عهدهٔ خساراتی که وارد آورده است برآید .

ماده ٤ ـ هرگاه بعهدهٔ مجرم از حیث حقوق عمومي وجهی تعلق بگیرد استرداد اموال و تادیهٔ خسارات وحقوق مدعیان خصوصی بر آن مقدم است .

ماده ٥ ـ در تمام امور جزائی محکمه باید در ضمن حکم راجع بجرم یا پس از آن نسبت باشیائیکه دلائل جرم بوده واشیائیکه از جرم تحصیل شده

یا در حین ارتکاب استعمال شده و یا برای استعمال معین شده بود حکم مخصوص صادر و معین نماید که اشیاء مزبور باید مسترد یا ضبط و یا معدوم شود.

ماده ٦ ـ مجازات باید بموجب قانونی باشد که قبل ازارتکاب آن عمل مقرر شده باشد وهیچ عملی را نمیتوان بعنوان جرم بموجب قانون متاخر مجازات نمود لیکن اگر بعد از ارتکاب جرم قانونی مقرر شود که مبنی برتخفیف یا عدم مجازات باشد نسبت بجرمهای سابق بر وضع آن قانون نیز مؤثر خواهد بود

فصل دوم

در انواع جرائم و مجازات

ماده ۷ ـ جرم از حیث شدت وضعف مجازاتها به چهار نوع تقسیم میشود:
۱ ـ جنایت ۲ ـ جنحهٔ مهم ۳ ـ جنحهٔ کوچك (تقصیر) ٤ ـ خلاف

ماده ۸ ـ مجازات جنایت از قرار ذیل است:
(۱) اعدام
(۲) حبس مؤبد با اعمال شاقه
(۳) حبس موقت با اعمال شاقه
(٤) حبس مجرد
(٥) تبعید
(٦) محرومیت از حقوق اجتماعی

ماده ۹ ـ مجازات جنحه مهم از قرار ذیل است:
(۱) حبس تأدیبی بیش از یکماه

(۲) اقامت اجباری در نقطه یانقاط معین یاممنوعیت از اقامت در نقطه یا نقاط معین.
(۳) محرومیت از بعض حقوق اجتماعی.
(٤) غرامت در صورتیکه مجازات اصلی باشد.

مادهٔ ۱۰ ـ مجازات جنحهٔ کوچك از قرار ذیل است:
(۱) حبس تأدیبی بیش از یکهفته تایکماه.
(۲) غرامت از پنج تومان و یکقران الی پنجاه تومان.

مادهٔ ۱۱ ـ مجازات خلاف ازقرار ذیل است:
(۱) حبس تکدیری از بیست و چهار ساعت تایکهفته.
(۲) غرامت تاپنج تومان.

مادهٔ ۱۲ — حبس موقت با اعمال شاقه از سه سال کمتر و از پانزده سال بیشتر نخواهد بود.
مدت حبس مجرد از دو تا ده سال است.
مدت تبعید از سه سال کمتر و از پانزده سال بیشتر نخواهد بود.
مدت حبس تأدیبی از هشت روز الی سه سال است.

مادهٔ ۱۳ — اعمال شاقه محکومین به حبس با مشقت باید راجع بامور عام المنفعه باشد.

ماده ۱٤ — محکومین به تبعید باید تحت‌الحفظ بجائی که محکمه معین میکند اعزام شده و در آنجا تحت نظر بمانند ـ در صورت تبعید بخارج ازمملکت محکوم علیه را باید تحت‌الحفظ تا سر حد برده و از مملکت اخراج شود

ماده ۱۵ — محرومیت ازحقوق اجتماعی مستلزم عواقب ذیل است :

اول ـ محرومیت از استخدام دولتی و استعمال نشانهای دولتی

دوم ـ محرومیت از حق انتخاب کردن و منتخب شدن خواه در مجالس مقننه و خواه در مؤسسه و انجمنهای اجتماعی از قبیل انجمنهاي ايالتي وولايتي وبلدي وغيره .

سوم ـ محرومیت ازعضویت هیئت منصفه وشغل مدیری ومعلمی در مدارس و روزنامه نویسی و مصدق وحکم یاشاهد تحقیق شدن .

مادهٔ ۱۶ — مدت اقامت اجباري و یا ممنوعیت از اقامت کمتر ازیکماه و بیشتر از سه سال نخواهد بود. محکومین باین دو مجازات بدون مستحفظ به نقطهٔ که ممنوع از اقامت در آنجا نیستند یامجبور باقامت در آنجا میباشند رفته و در آنجا تحت نظر نخواهند بود .

مادهٔ ۱۷ — مدت کلیهٔ حبس ها ازروزی شروع میشود که محکوم علیه برحسب حکم قطعی قابل اجرا محبوس شده است لیکن اگر قبل از صدور حکم موقتاً توقیف شده باشد مدت توقیف موقت از مدت حبس کسر خواهد شد .

مادهٔ ۱۸ — ترتیب اجرای احکام جزائی و کیفیت محبسهای جنائی و تأدیبی به نحوی است که در قانون اجرای احکام جزائی و نظامنامهٔ محبس ها مقرر است .

فصل سوم

در جزاهای تبعی

مادهٔ ۱۹ — جزاهای تبعی از قرار ذیل است :

(۱) محرومیت از حقوق مذکوره در مادهٔ ۱۵ محاکم جنحه میتوانند مجرم را بعلاوه مجازات اصلی که بموجب این قانون مقرر است بمحرومیت از بعضی از حقوق مذکوره نیز محکوم نمایند (۲) ممنوعیت از اقامت در محل مخصوص (۳) اقامت اجباری در محل مخصوص

محکومیت جنائی مستلزم محرومیت از تمام حقوق اجتماعی است

فصل چهارم

در شروع بجرم

مادهٔ ۲۰ — هرگاه کسی قصد جنایتی کرده و شروع باجرای آن بنماید ولی بواسطهٔ موانع خارجی که ارادهٔ فاعل در آنها مدخلیت نداشته قصدش معلق یا بی اثر بماند و جنایت منظوره واقع نشود مرتکب بحد اقل مجازاتیکه بنفس جنایت مقرر است محکوم خواهد شد و اگر مجازات جنایت اعدام باشد مرتکب بحبس غیر دائم یا مشقت محکوم میشود

مادهٔ ۲۱ — مجرد قصد ارتکاب جنایت یا تهیهٔ بعضی مقدمات جزئیه آن شروع محسوب نمیشود

مادهٔ ۲۲ — هرگاه کسی که شروع بجنایتی کرده و بمیل خود آن عمل را ترك کند از جهة جنایت منظوره مجازات نخواهد شد لیکن اگر همان مقدار عملی که بجا آورده است جرم باشد جزای مخصوص بآن جرم در حق او جاری می شود .

مادهٔ ۲۳ — شروع بارتکاب جنحه فقط در صورتی مستلزم مجازات است که در قانون تصریح بآن شده باشد

فصل پنجم

در تکرار جرم

مادهٔ ۲٤ — حکم تکرار جرم در مورد اشخاص ذیل جاری است :

اول ـ کسیکه بحکم قطعی قابل اجرا محکـوم بجزای جنائی شده و مجدداً مرتکب جنایتی گردد

دوم ـ کسی که بحکم قطعی محکوم بحبس تأدیبی بیش از یکماه بوده و در ظرف پنج سال از تاریخ اتمام مجازات مذکوره یا رفـع آن بواسطهٔ مرور زمان مرتکب جنحه مهم یا جنایت گردد

سوم ـ کسیکه بواسطهٔ جنحه یا جنایت محکوم بحبس در مدت کمتر از یکسال بوده و قبل از گذشتن پنج سال از تاریخ حکم مزبور مرتکب مثل همان جرم شود

سرقت و اختلاس و خیانت در امانت در خصوص تکرار جرم مثل هم محسوب میشود

مادهٔ ۲۵ — در موارد تکرار جرم مذکور در مادهٔ سابق محکمه می تواند به بیشتر از حد اکثر مجازات آن جرم حکم کندولی ازدو برابر حد اکثر نباید تجاوز کند .

مادهٔ ۲٦ — احـکام تکرار جرم دربارهٔ اشخاصی که بواسطهٔ ارتکاب بجرم سیاسی محکوم شده اند جاری نخواهد بود

فصل ششم

در شرکاء ومعاونین مجرم

مادهٔ ۲۷ — هرگاه چندنفر مرتکب یك جرم شوند بنحوی که هریك

فاعل آن جرم شناخته شود مجازات هریك از آنها مجازات فاعل است و اگر هرکدام یك جزء از جرم واحد را انجام دهند بطریقیکه مجموع آنها فاعل آن جرم شناخته شود شرکاء در جرم محسوب و مجازات هریك از آنها حد اقل مجازات فاعل مستقل است لیکن هرگاه نسبت بخصوص بعضی از شرکاء اوضاع و احوالی موجود باشد که در وصف جرم یا کیفیت مجازات تغییری دهد تاثیری در حق سایر شرکاء نخواهد داشت .

مادهٔ ۲۸ — اشخاص ذیل معاون مجرم محسوبند :

اول ـ کسانیکه باعث ومحرك ارتکاب فعلی شوند که منشأ جرم است وبواسطهٔ تحریك و ترغیب آنها آن فعل واقع شود.

دوم ـ کسانیکه تبانی بر ارتکاب جرم کرده و بواسطهٔ تبانی آنهـا آن جرم واقع میشود .

سوم ـ کسانیکه باعلم و اطلاع از حیث تهیه و تدارك آلات واسباب جرم یاتسهیل اجرای آن یابهرنحو بامباشر جرم کمك کرده اند .

مادهٔ ۲۹ — در مورد معاونین مجرم محکمه میتواند نظر باوضاع واحوال قضیه و بانظر به کیفیات معاونین مجرم را بهمان مجازاتیکه برای شریك مجرم مقرر است محکوم نماید ویا مجازات را از یك الی دو درجه تخفیف دهد .

مادهٔ ۳۰ — اوضاع واحوال مختصهٔ بمرتکب اصلی که موجب تغییر وصف یاموجب تخفیف و تشدید مجازات است نسبت بمعاون جرم مؤثر نخواهد بود و همچنین هرگاه فاعل جرم بجهتی از جهات قانونی معاف از مجازات باشد معافیت او تاثیری در حق معاون مجرم نخواهد داشت .

فصل هفتم

در تعدد جرم

ماده ۳۱ — هرگاه فعل واحد داراي عناوین متعددهٔ جرم باشد مجازات جرمی داده میشود که جزای آن اشدّ است .

ماده ۳۲ — اگر چند جرم برای یك مقصود واقع شده ومربوط بهم باشد یا اینکه بعضی از آنها مقدمه یاجزء دیگری بوده یاتفکیك از هم نشوند تمام آنها یك جرم محسوب و مجازات جرمی داده می شود که جزای آن اشدّ است .

ماده ۳۳ — هرگاه شخصی جرمی را مکرراً مرتکب شده بدون اینکه حکمی دربارهٔ او صادر شده باشد براي هرجرمی حکم مجازات علیحده صادر نمیگردد ولی محکمه مجرم را بحدّ اکثر مجازات محکوم خواهد نمود .

فصل هشتم

درشرائط و موانع مجازات

ماده ۳۴ — اطفال غیر ممیز را نمیتوان جزاءً محکوم نمود . درامور جزائی هر طفلي که دوازده سال تمام نداشته باشد حکم غیر ممیز را دارد .

در صورتیکه اطفال ممیز غیر بالغ مرتکب جرمی شوند باید باولیاء خود تسلیم گردند یا التزام بتأدیب و تربیت و مواظبت در حسن اخلاق آنها .

ماده ۳۵ — اگر اطفال ممیز غیر بالغ که بسن پانزده سال تمام نرسیده اند مرتکب جنحه یا جنایتی شوند فقط بده الی پنجاه ضربه شلاق محکوم میشوند

ولي در یك روز زیاده از ده و در دو روز متوالی زیاده از پانزده شلاق نباید زده شود .

مادهٔ ۳۶ — اشخاص بالغ که سن آنها بیش از پانزده سال تمام بوده ولی بهیجده سال تمام نرسیده اند هر گاه مرتکب جنایتی شوند مجازات آنها حبس در دارالتأدیب است در مدتیکه زاید بر پنجسال نخواهد بود و اگر مرتکب جنحه شوند مجازات ایشان کمتر از نصف حد اقل و زیادتر از نصف حد اعلای مجازات مرتکب همان جنحه نخواهد بود

مادهٔ ۳۷ — اشخاص مذکور در مادهٔ قبل هر گاه مرتکب جرمي شوند اگر چه جرم ایشان جنایت باشد در محکمهٔ جنحه محاکمه می شوند مگر آنکه شریك یا معاون آنها بر حسب اقتضای سن باید در محکمه جنائی محاکمه شود در این صورت هر دو در محکمهٔ جنائی محاکمه خواهند شد

مادهٔ ۳۸ — احکام کمتر از جرم که در فصل پنجم این باب مذکور است نسبت باطفال و اشخاص مذکور در مواد فوق جاری نمیشود

مادهٔ ۳۹ — در صورتیکه محکمه نتواند سن واقعی متهم را تشخیص دهد قدر متیقن سن مناط حکم خواهد بود

مادهٔ ۴۰ — کسیکه در حال ارتکاب جرم مجنون بوده یا اختلال دماغی داشته باشد مجرم محسوب نمیشود و مجازات نخواهد داشت ولي در صورت بقای جنون باید بدارالمجانین تسلیم شود

ماده ۴۱ — هر کسی که بر حسب ضرورت برای دفاع و حفظ نفس یا ناموس خود مرتکب جرمی شود مجازات نخواهد شد (رجوع بفصل اول از باب

سوم این قانون) و همچنین است کسیکه بواسطهٔ اجبار بر خلاف میل خود مجبور بارتکاب جرم گردیده و احتراز از آنهم ممکن نبوده است مگر در مورد قتل که مجازات مرتکب تا سه درجه تخفیف خواهد شد

مادهٔ ٤٢ — عملی که از مستخدمین و مأمورین دولتی واقع میشود در موارد ذیل جرم محسوب نمیگردد:

اول ـ در صورتیکه ارتکاب عمل بواسطهٔ امر آمر قانونی واقع شده و مرتکب بر حسب قانون ملزم باجرای آن بوده است

دوم ـ در صورتیکه ارتکاب آن عمل برای اجرای قانون لازم بوده

فصل نهم

در تخفیف و تعلیق و اسقاط و تبدیل مجازات

ماده ٤٣ — هیچ جنایت یا جنحه را نمیتوان عفو نمود و یا مجازات آن را تخفیف داد مگر در مواردیکه قانون آنرا قابل عفو دانسته یا در مجازات آن تخفیفی داده است

ماده ٤٤ — در موارد جنایات در صورتیکه مطابق این قانون اوضاع و احوال قضیه مقتضی تخفیف مجازات باشد هیئت حاکمه می تواند مجازات های جنائی را بطریق ذیل تخفیف دهد:

۱ ـ اعدام به حبس دائم یا موقت با اعمال شاقه

۲ ـ حبس دائم با اعمال شاقه بحبس موقت با اعمال شاقه یا بحبس مجرد

۳ ـ حبس موقت با اعمال شاقه به حبس مجرد یا حبس تادیبی که کمتر از دو سال نباشد

٤ ـ حبس مجرد بحبس تادیبی که کمتر از ششماه نباشد

٥ ـ تبعید باقامت اجباری یا ممنوعیت از اقامت در نقطه یا نقاط معین

٦ ـ محرومیت از تمام حقوق اجتماعی به بعض آن

مادهٔ ٤٥ ـ در موارد جنحه اگر اوضاع و احوال قضیه مقتضی تخفیف باشد محکمه میتواند مجازات حبس تادیبی را تا هشت روز تخفیف داده یا آنرا تبدیل بغرامت نماید.

ماده ٤٦ ـ در حق مردانی که عمر آنها متجاوز از شصت سال است و همچنین کلیه زنها حبس با اعمال شاقه و حکم اعدام جاری نمیشود ومجازات آنها به حبس مجرد تبدیل خواهد شد مگر اینکه حکم برای ارتکاب قتل عمدی صادر شود.

ماده ٤٧ ـ شخصی که بموجب اینقانون بواسطهٔ ارتکاب جنحه محکوم بحبس شده است در صورتیکه سابقا بواسطهٔ ارتکاب جنحه یا جنایتی محکوم نشده باشد محکمه میتواند نظر باخلاق و احوال مجرم و دلایل موجهه اجرای مجازات را نسبت باو معلق دارد.

ماده ٤٨ ـ هرگاه محکوم علیه که اجرای حکم او معلق شده است در مدت پنج سال از تاریخ قطعی شدن حکم محکوم بارتکاب جنایت یا جنحهٔ جدیدی که موجب حبس باشد نشود محکومیت اولیه او ملغی و کان لم یکن خواهد شد ولی اگر در مدت پنج سال مذکور مرتکب جنایت یا جنحه شده و باینواسطه بحکم قطعی محکوم گردد حکم اول نیز در باره او اجرا خواهد گردید

ماده ٤٩ ـ تعلیق مجازات موجب تعلیق تمام آثار مترتبه براو خواهد

بود ولی موجب تعلیق تادیه مخارج محاکمه و تادیه ضرر و خسارات وارده نخواهد شد .

ماده ۵۰ ـ در موقعیکه محکمه اجرای مجازات را تعلیق میکنند باید رئیس محکمه بمحکوم اطلاع دهد که اگر بواسطه جنایت یا جنحه جدیدی محکوم شود مورد مجازات اولیه هم واقع شده و مجازاتیکه برای تکرار جرم مطابق مواد این قانون مقرر است درحق او جاری خواهد شد

مادهٔ ۵۱ ـ هرگاه کسی مرتکب جرمی شده در مورد خلاف درظرف یکسال در مورد جنحه درظرف سه سال و در مورد جنایت در ظرف ده سال جرم او تعقیب نشده باشد دیگر تعقیب از مجرم نمیشود و اگر شروع به تعقیب شده و بجهتی موقوف مانده و مدت های مذکوره منقضی شود دیگر اعادهٔ تعقیب نخواهد شد .

مبدء مدتهای مذکوره در صورت اولی از تاریخ ارتکاب ودر صورت اخیراز تاریخ آخرین اقدام تعقیب محسوب است .

ماده ۵۲ ـ هرگاه تعقیب جرم بعمل آمده وحکم مجازات نیز صادرشده ولی غیر مجری مانده باشد حکم مجازات مزبور در مورد خلاف بعد از دوسال و در مورد جنحه بعداز پنج سال و درمدت جنایت بعد ازپانزده سال از روز صدور بلااثر خواهد بود و دیگر مجری نخواهد شد لیکن نتایج آن ازقبیل محرومیت از حقوق باقی خواهد بود

مادهٔ ۵۳ ـ محکومین بحبس تأدیبی و حبس مجرد و حبس با اعمال شاقه اعم از دائمی یا موقت باید درداخل یا خارج محبس بکار های عام‌المنفعه یاغیر

آن گمارده شوند .

قسمتی از حاصل دست رنج آنها یامزدی که بکار آنان تعلق میگیرد باید به اشخاصی که درتحت کفالت محبوسین بوده وبواسطه حبس آنها بی معاش میمانند تخصیص داده شود وهمچنین قسمتی از آن باید بنفع خودمحبوسین موضوع گشته و در موقع استخلاص باو داده شود

تعیین مقدار هریك از قسمت های مزبوره نسبت بانواع مختلفه محبوسین و همچنین تشخیص مشاغلی که باید بعهده هریك از اقسام محکومین بحبس تحمیل گردد بر طبق نظامنامه که باموافقت نظر وزارتین عدلیه و داخله تنظیم میشود بعمل خواهد آمد

اشتغال بکار محکومین بحبس تأدیبی ومحکومین بحبس مجرد درصورتیکه عائله آنها کفیل معاش داشته باشند باختیار خود محبوسین است .

مادام که نظامنامه مذکور در این ماده تدوین نشده است تعیین مقدار سهم و نوع کار بعهدهٔ محکمه حاکمه خواهد بود .

وسائل ملاقات محکومین بحبس باعائله خود برای یك دفعه در هرماه باید در ضمن نظامنامه مذکور در این ماده نیز پیش بینی شود

فصل دهم

در وسائل جلوگیری از محکومیت و رفع اثرات آن

مبحث اول

در عفو عمومی

ماده ۵۴ ـ جنحه و جنایات سیاسی مطلقا و همچنین جنحه و جنایات

عادیه که در اثناء انقلابات سیاسی واقع شود ممکن است مورد عفو عمومی گردد ولی درهرمورد قانون مخصوصی باید اجازهٔ آنرا بدهد.

مبحث دوم

در عفو و تخفیف مجازات

مادهٔ ۵۵ ـ در جرائم سیاسي پادشاه میتواند نظر به پیشنهاد وزیر عدلیه و تصویب رئیس‌الوزراء تمام یا قسمتی از مجازات اشخاصی را که بموجب حکم قطعی محکمه صالحه محکوم شده اند عفو نماید ونیز میتواند درجرائم غیر سیاسی مجازات اشخاصی را که محکوم باعدام شده اند تبدیل بحبس بااعمال شاقه نماید و مجازات سایر جرائم را یکدرجه تخفیف دهد و یا قسمتی از آن را تاریع عفو کند.

مبحث سوم

در اعاده حیثیت

ماده ۵۶ ـ کلیه احکام قطعی که بر محکومیت متهمین به جنحه و جنایات صادر میشود باید در سجل جزائي محکومین ضبط گردد

ماده ۵۷ ـ اگر کسی بمجازات تادیبی محکوم شده باشد و در مدت پنج سال از تاریخ اتمام مجازات محکومیت جزائی جدیدی نداشته باشد باعادهٔ حیثیت نائل شده و محکومیت سابق او از سجل جزائی او محو خواهد شد

ماده ۵۸ ـ همین طریق در بارهٔ اشخاصی هم که بمجازات جنائی محکوم شده اند مجری خواهد بود مشروط بر اینکه در ظرف ده سال از تاریخ اتمام

مجازات محکومیت جزائی جدیدی نداشته باشند

ماده ۵۹ ـ اگر اشخاصی که براي ارتکاب جرم سیاسي محکوم بحبس تادیبی میشوند در ظرف یکسال از تاریخ اتمام مجازات واشخاصی که برای ارتکاب همان جرم محکوم بمجازات جنائی میشوند در ظرف پنج سال از تاریخ اتمام مجازات مجددا محکومیت جزائی نداشته باشند باعادهٔ حیثیت نائل شده ومحکومیت آنها از سجل جزائی محو خواهد شد

باب دوم

در جنحه وجنایاتی که مضر بمصالح عمومي است

فصل اول

در جنحه و جنایت برضد امنیت مملکت

مبحث اول

در جنحه و جنایت برضد امنیت خارجی مملکت

ماده ۶۰ ـ هر کس خواه بامشارکت دشمنان خارجی ایران خواه مستقلاً بر ضد مملکت ایران مسلحاً قیام نماید محکوم باعدام خواهد شد

ماده ۶۱ ـ هر کس با دول خارجه یا مامورین آنها در اسباب چینی داخل شود که آنها را بخصومت یا جنگ با دولت ایران وادار کند یا اسباب عداوت و جنگ آنها را بهر نحو دسیسه و وسیله فراهم کند محکوم باعدام میشود در صورتیکه اقدامات مذکوره مؤثر واقع نشود مجازات مرتکب ازهفت

تا پانزده سال حبس با اعمال شاقه است

ماده ۶۲ ـ هرکس وسایل تسهیل ورود دشمنان مملکت را بداخل خاك ایران یا متصرفات آن فراهم کند و یا آنها مساعدت نماید یا آنکه شهر یا قلعه یا استحکامات یا سرباز خانه یا مواقع نظامی یا بندر یا مخزن یا قورخانه یا کشتی های متعلق بدولت را بتصرف دشمن بدهد یا در آورد یا اینکه برای دشمن مملکت قشون یا امداد نقدی یا جنسی یا مهمات یا اسلحه یا استعدادی فراهم نماید یا موجبات موفقیت دشمن را اعم از اسباب برّی یا بحری یا هوائی برای استعمال در داخله مملکت فراهم کند یا موجب نزازل صمیمیت صاحبمنصبان یا افراد قشونی و امثال آنها نسبت بمملکت گردد و یا هر نحو حیله و دسیسه برای همراهی با دشمن نماید محکوم باعدام می شود.

ماده ۶۳ — هرگاه کسی با تبعهٔ دولتی که طرف خصومت با دولت ایران است مکاتبه یا مخابره بنماید و آن مکاتبه یا مخابره متضمن هیچیك از جنایات مذکوره در مادهٔ قبل نبوده ولی برای دشمن متضمن تعلیمات و فوائدی باشد که برای امور نظامی یا پلتیکی دولت ایران مضر باشد جزای شخص متصدی از دو الی ده سال حبس مجرد است و در صورتیکه اطلاعات مزبوره مبنی بر مواضعه و جاسوسی بوده است مجازات آن اعدام است

ماده ۶۴ — هر یك از مستخدمین ادارات یا مأمورین دولتی یا سایر اشخاصی که بمناسبت مأموریت یا جهة رسمی دیگری از اسرار مذاکرات یا مراسلات سری دولت یا تصمیمات دولت راجع بحرکت قشون دولتی مطلع شده و اسرار مزبوره را بدون اجازه دولت بمأمورین دولت اجنبی ابراز نماید محکوم باعدام میشود

ماده ۶۵ — هر یك از مأمورین دولتی یا غیر آنها که بر حسب وظایف

رسمیه خود مأمور بحفظ نقشه جات از قبیل نقشهٔ تحصنات یا قور خانه یا بنادر یا اسکله های دولتی یا نقشه حرکات جنگی بوده و آنها را کلا یا بعضاً بدشمن یا بمامورین دشمن تسلیم نماید محکوم باعدام خواهد شد

در صورتیکه شخصی نقشجات مذکوره را بمامورین دولتی که بی طرف بوده و یا با دولت ایران اتحاد داشته است بدون اذن دولت ایران تسلیم نماید محکوم بحبس مجرد از دو الی ده سال خواهد گردید

ماده ۶۶ — هرکس جاسوسان یا سربازان دولت خصم را که مامور تفتیش بوده اند شناخته و مخفی نماید یا سبب اخفای آنان شود محکوم باعدام خواهد شد

مادهٔ ۶۷ — هر یك از مامورین یا مستخدمین دولتی یا اشخاص دیگرکه نقشه ها یا اسراری را که راجع به سیاست داخلی یا خارجی مملکت است بنحوی از انحاء بکسی که صلاحیت اطلاع بر آنرا ندارد بدهد یا آنها را بهر نحوی که باشد از نقشجات یا اسرار مزبوره مستحضر دارد یا بطور کلی مرتکب عملی شود که متضمن قسمی از اقسام جاسوسی است نظر به کیفیات جرم به حبس مجرد از دو تا ده سال یا به حبس با اعمال شاقه از سه الی پانزده سال محکوم خواهد شد

ماده ۶۸ — هر کسی که بقصد سرقت یا بر داشتن نقشه یا کسب اطلاع از اسرار سیاسی یا نظامی خواه علناً خواه متنکراً بمواقع مربوطه داخل شود و همچنین اشخاصیکه بدون اجازهٔ مامورین نظامی در حال نقشه برداری یا عکس اندازی از قلاع نظامی دستگیر شوند محکوم به دو الی پنج سال حبس مجرد و دویست الی یکهزار تومان غرامت خواهد شد

مبحث دوم

جنحه وجنایت برضد امنیت داخلی مملکت

مادهٔ ۶۹ — هر کس اهالی مملکت را صریحاً تحریص بمسلح شدن بر ضد حکومت ملی بنماید محکوم به حبس مجرد از سه تا پنج سال خواهد بود و اگر تحریص او مؤثر واقع نشده جزای او از شش ماه تا سه سال حبس تادیبی است .

ماده ۷۰ ـ هرکس اهالی را بجنك و قتال با یکدیگر اغوا و تحریك کند که موجب قتل در بعضی ازنواحی گردد محکوم باعدام است . و اگر تحریکات فقط باعث نهب وغارت گردد جزای او از سه تا پنج سال حبس با اعمال شاقه است و در صورتیکه تحریکات او مؤثر واقع نشده باشد محکوم به تبعید است .

جزای کسیکه مدیریت دسته یا جماعتی را که مرتکب جنایات مذکوره دراین ماده و ماده قبل شده اند دارا بوده جزای محرك است .

مادهٔ ۷۱ ـ هرگاه یکی از جنایات مذکورهٔ دردو مادهٔ قبل از طرف دسته یا جماعتی واقع یا شروع شده باشد اشخاصی که در آن دسته یا جماعت شرکت داشته ولیکن مدیر یا محرك نبوده اند هر کدام در محل اجتماع و فساد دستگیر شوند محکوم بحبس تادیبي از یك تا سه سال خواهند بود ودرصورتیکه درخارج از محل مزبور دستگیر شوند مجازات آنها حبس تادیبي از ششماه تا دو سال خواهد بود .

ماده ۷۲ ـ هرگاه جماعتي در خفا برای ارتکاب جنایات مذکوره در مادهٔ ۷۰ دسته بندی و تصمیم کنند جزای آنها حبس تادیبی از یك الي سه سال است

است و اگر هنوز شروع باجرای مقصود نکرده و عملی از آنها سر نزده باشد جزاي آنها حبس تادیبی از سه ماه تا یکسال است و اگر کسی دعوت باجتماع مذکوره کرده ولی دعوت او باجابت نرسیده است جزای او حبس تادیبي از یك الی شش ماه خواهد بود .

ماده ۷۳ ـ هرکس عمداً و بقصد سوء و خیانت مخزن اسلحه یا قورخانه یا کشتی یا ابنیه عمومی را که محتوی اسناد یا دفاتر دولتی است محترق یا خراب نماید اعدام میشود و اگر مالی از اموال دولتی را غیر از آنچه که فوقاً ذکر شده است محترق یا خراب نماید علاوه بر تادیهٔ خسارات محکوم بحبس با اعمال شاقه از سه تا ده سال خواهد بود . درمورد اخیر اگر عمل مرتکب باعث اتلاف نفس شود محکوم باعدام خواهد شد .

ماده ۷۴ ـ اگر اشخاص غیر نظامی که در خدمت نظام نیستند افراد قشون نظامی را تحریك بعصیان یا عدم اجرای وظایف نظامی کنند درصورتیکه مؤثر واقع شود بحبس تادیبی از یك تا سه سال وبتأدیه دویست الی یکهزار تومان غرامت محکوم خواهند شد و اگر مؤثر واقع نشود از ششماه تا دو سال حبس تادیبی یا از یکصد تومان تا پانصد تومان غرامت محکوم میشوند

ماده ۷۵ ـ هرکس سر دستهٔ جماعتی از اشرار مسلح واقع شود اعم از اینکه مقصود تصرف وغارت املاك واموال دولتي باشد یا املاك واموال جماعتي از اهالی مملکت و یا مقاومت با قوای دولتی که مأمور جلوگیری و قلع و قمع مرتکبین این نوع جنایاتند محکوم باعدام خواهد گردید .

اشخاص دیگری که داخل دستجات مزبوره بوده ولی سمت ریاست وآمریت نداشته باشند ودرمحل اجتماع فساد دستگیر شوند بحبس تادیبی ازیك سال الی سه

سال محکوم خواهند شد مگر اینکه مرتکب جرم دیگری شده باشند که مجازات شدید تری داشته باشد دراینصورت بحد اکثر مجازات همان جرم محکوم میشوند

مادهٔ ۷۶ — هرکس دستجات مذکوره درماده قبلرا اداره کرده یاتحریك نماید یاتشکیل کند یابرای آنها عالماً عامداً اسلحه یاآلات یا ادوات جنایت تدارك نماید یا مدد بفرستد یا با رؤسا و فرماندهان آنها مواضعه داشته یا برای آنها مسکن وپناهگاه یامحل اجتماع تهیه کند بحبس با اعمال شاقه ازسه تاهشت سال محکوم خواهد شد.

ماده ۷۷ — هرکس داخل دستجات مفسدین بوده بدون اینکه درآن دستجات ریاست یاشغلی داشته باشد و بمجرد اخطار قوای کشوری یانظامی از دستجات مزبوره خارج شود و یا اینکه بعد ازاخطار حکومت درخارج از محل اجتماع مفسدین بدون مقاومت تسلیم شود مجازات مفسدین را نخواهد داشت و فقط اگر شخصاً مرتکب جرم دیگری شده باشد مجازات آن جرم باو داده می شود.

ماده ۷۸ — هرکس داخل دستجات مفسدین واشخاصیکه برضد امنیت خارجی یاداخلی مملکت اقدام میکنند بوده و قبل از تعقیب ازطرف مأمورین دولتی بدولت و یا بمأمورین کشوری یانظامی یا ضابطین عدلیه از قصد جنایت و اسامی اشخاصیکه در فتنهٔ و فساد دخیل بوده اند اطلاع بدهد از مجازات معاف خواهد بود.

همچنین است در صورتیکه بعد از شروع به تعقیب مأمورین دولتی را برای گرفتاری آنها راهنمائی کنند.

مادهٔ ۷۹ — هرکس بواسطهٔ نطق یااوراق چاپی یاخطی مردم را صریحاً بارتکاب جنحه یاجنایتی برضد امنیت داخلی یاخارجی مملکت تحریص نماید در صورتیکه اثر برآن مترتب گردد بمجازات جنحه یا جنایتی که برآن مترتب شده است محکوم خواهد شد ودرصورتیکه اثر برآن مترتب نشود ازهشت روز تاسه ماه محکوم بحبس تأدیبی خواهد شد.

مبحث سوم

درسوء قصد نسبت برئیس مملکت

ماده ۸۰ — هرکس سوء قصد بحیوة رئیس مملکت نماید وپس ازشروع بعللی که خارج از ارادهٔ مرتکب است بلا اثر بماند جزای او حبس با اعمال شاقه از ده تاپانزده سال است

اگر بواسطهٔ سوء قصد جراحتی برئیس مملکت وارد آید که منجر بفوت نشود جزای مرتکب حد اکثر مجازات مذکور است

ماده ۸۱ — هرکس نسبت برئیس مملکت علناً استعمال الفاظ رکیکه نماید ازدوماه تاشش‌ماه محکوم بحبس تادیبی خواهد شد

فصل دوم

در مخالفت وضدیت بااساس حکومت ملی وآزادی

ماده ۸۲ — هریك از وزراء و اعضاء پارلمان و صاحبمنصبان ومامورین دولتی که برضد حکومت ملی قیام نماید یاحکم قیام را بدهد محکوم باعدام است

ماده ۸۳ — هریك از اشخاص مذکور در مادهٔ قبل که برخلاف قانون

آزادی شخصی افراد ملت را سلب کنند یا افراد ملت را از حقوقی که قانون اساسی بآنها داده محروم نماید از شغل خود منفصل واز پنج تاده سال از حقوق اجتماعی محروم خواهد شد.

ماده ۸٤ ـ هر گاه شخص مرتکب ثابت کند که ارتکاب او بامر یکی از رؤسا که صلاحیت تحکم باو را داشته و مجبور بامتثال امر او بوده است واقع شده از مجازات معاف خواهد شد و مجازات مزبوره در حق آمر مقرر خواهد گردید.

مادهٔ ۸۵ ـ در مورد ماده ۸۳ هر گاه مدعی خصوصی که بر خلاف قانون حبس شده است از راه دعوی جزائی یا حقوقی مطالبه ضرر و خسارت خود نماید خسارت حبس کمتر از روزی پنج تومان نخواهد بود و مقدار سایر خسارات بر حسب اشخاص و اوضاع و احوال تعیین خواهد شد.

ماده ۸٦ ـ هر گاه اقداماتیکه بر ضد قانون اساسی است بر حسب امضاء ساختگی وزیر یا مامورین دولتی بعمل آمده باشد مرتکب و کسانیکه عالماً آنرا استعمال کرده باشند بحبس با اعمال شاقه از پنج الی ده سال محکوم خواهند شد.

ماده ۸۷ ـ هر گاه شخصی بر خلاف قانون حبس شده باشد ودرخصوص حبس غیر قانونی خود شکایت به ضابطین عدلیه یا مامورین نظمیه نموده وآنها شکایت او را استماع نکرده و ثابت ننمایند که تظلم عارض را بمقامات عالیه اعلام و اقدامات لازمه را مرعی داشته اند بانفصال از شغل خود و بمحرومیت از حقوق اجتماعی و به پنجاه الی پانصد تومان غرامت محکوم خواهند گردید

و باید از عهدهٔ خسارات وارده به محبوس نیز بطوریکه در ماده ۸۵ مذکور است بر آیند.

مادهٔ ۸۸ ـ مستحفظین محبس و توقیف گاه هرگاه بدون ورقه امری از طرف مستنطق یا محکمه یا مقامات صلاحیت دار دیگری شخصی را باسم محبوس بپذیرند بحبس تادیبی از دو ماه الی دو سال محکوم خواهند شد

ماده ۸۹ ـ هر گاه مستحفظین محبسها و توقیف گاهها از ارائه دادن یا تسلیم کردن محبوس بمدعی العموم یا مستنطق یا از ارائه دادن دفاتر خود باشخاص مذکور امتناع کنند یا از رسانیدن تظلمات محبوسین بمقامات لازمه ممانعت یا خود داری نمایند مشمول ماده قبل خواهند بود مگر اینکه ثابت نمایند که بموجب امر کتبی رسمی از طرف رئیس مستقیم خود مأمور بان بوده اند ودر این صورت مجازات مزبور در بارهٔ آمر مقرر خواهد شد.

ماده ۹۰ ـ هر گاه مدعی عمومی استیناف یا بدایت یا معاونین آنها یا مستنطقین یا قضاة یا مامورین دولتی یکی از افراد مملکت را در مواردیکه قانون مقرر نکرده است امر به توقیف دهند یا درغیر موارد معینه قانونی جزاءً تعقیب و قرار اتهام او را بدهند به محرومیت ازحقوق اجتماعی محکوم خواهند شد.

ماده ۹۱ ـ اگر کسیکه برای دادن اوراق تعرفه یا گرفتن ورقهٔ رای در موقع انتخابات مأموریت دارد اعم از اینکه انتخابات راجع باعضاء مجالس مقننه یا اعضاء انجمنهای ایالتی و غیره باشد دراوراق تعرفه یا آراء تقلب نموده یا آنرا کم وزیاد کرده یا تغییر اسم در ورقهٔ رای بدهد بحبس تادیبی ازسه ماه تا یکسال و بمحرومیت از حق انتخاب شدن در مدت سه سال محکوم خواهدشد

و اشخاص دیگری که مرتکب جرائم مذکوره شوند به حبس تادیبی از یکماه تا ششماه محکوم خواهند گردید.

ماده ۹۲ - هر کس آراء انتخابیه را بخرد یا بفروشد در مدت شش سال از حقوق مذکوره در ماده ۱۵ و مشاغل دولتی و ملی محروم خواهد شد بعلاوه خریدار یصد الی هزار تومان و فروشنده بحبس تادیبی از هشت روز الی یکماه یا به پنج تا پنجاه تومان غرامت محکوم خواهدشد

مجازات اشخاصی که در موقع انتخابات تهدید یا تطمیع مینمایند همان است که در قانون انتخابات مقرر است

فصل سوم

در جنحه وجنایت برضد آسایش عمومی

مبحث اول

در سکهٔ قلب

مادهٔ ۹۳ - هر کس شبیه مسکوك طلا یا نقره رایج را بسازد یا عالماً در ترویج مسکوکات قلب شراکت کند یا آنرا داخل در مملکت نماید محکوم بحبس با اعمال شاقه از سه تا پنج سال خواهد بود

ماده ۹۴ - هر کس بقصد استفاده نامشروع بواسطهٔ عملیاتی از قبیل بریدن یا تراشیدن مقداری از قیمت طلا یا نقره مسکوك رایج را کم کند به حبس تادیبی از یك تا سه سال محکوم خواهد شد

همین مجازات در بارهٔ اشخاصی نیز مقرر است که بیکی از وجوه مذکوره فوق درایران مسکوکات رایج ممالك خارجه را بسازد یا شریك در ترویج مسکوکات

مزبوره شوند و یا آنکه آنرا داخل در مملکت ایران نمایند

مادهٔ ۹۵ - هر گاه یکی از جرائم مذکوره در دو مادهٔ قبل نسبت به مسکوکات رایجه غیر از طلا و نقره واقع شود مرتکب بحبس تادیبی از یکماه تا یکسال محکوم خواهد شد

مادهٔ ۹۶ - اشخاصیکه مرتکب جرائم مذکوره در مواد ۹۴ و ۹۵ شده اند هر گاه قبل از تعقیب مراتب را بدولت اطلاع داده یا بعد از شروع به تعقیب وسائل دستگیری مقصرین را فراهم کنند از مجازات معاف خواهند شد

مبحث دوم

در جعل و تزویر

مادهٔ ۹۷ - جعل و تزویر عبارت است از ساختن نوشته یا سند یا چیز دیگری بر خلاف حقیقت یا ساختن مهر یا امضای اشخاص رسمی یا غیر رسمی یا بقصد تقلب خراشیدن یا تراشیدن یا قلم بردن یا الحاق یا محو یا اثبات یا سیاه کردن یا تقدیم یا تاخیر تاریخ سند نسبت بتاریخ حقیقی یا الصاق متقلبانه نوشته بنوشتهٔ دیگری یا بکار بردن مهر دیگری بدون اجازهٔ صاحب آن و نظایر آن

مادهٔ ۹۸ - هر کس یکی از اشیاء ذیل را جعل کند اعم از اینکه بالمباشره باشد یا بواسطه یا با علم به جعل یا تزویر استعمال کند یا داخل مملکت نماید به حبس با اعمال شاقه از سه سال تا پانزده سال محکوم خواهد شد و اشیاء مزبوره از اینقرار است :

(۱) فرمان یا دستخط رئیس مملکت

(۲) احکام رئیس دولت یا وزراء

(۳) اوامر رئیس مجلس شورای ملی یا رئیس مجلس سنا
(٤) مهر دولت یا مهر رئیس مملکت یا مهر مجالس مقننه
(٥) مهر یا امضاء یا علامت یکی ازرؤساء یا مستخدمین دولتی یا نمایندگان مجالس مقننه از حیث مقام رسمی آنها
(٦) مهر یا تمبر یا علامت یکی از ادارات دولتی
(۷) اسناد یا حوالجات صادره از خزانهٔ دولتی
(۸) منگنه یا علامتی که برای تعیین عیار طلا یا نقره بکار میرود.
(۹) بلیط یا اسکناس بانك که مطابق قانون رایج است

مادهٔ ۹۹ ـ هرکس مهر یا منگنه یا علامت یکی ازادارات عمومی یا شرکتهائیکه مطابق قانون تشکیل شده است یا یکی از تجارتخانها را جعل کند یا با علم بجعل استعمال نماید به حبس تادیبی از شش ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

مادهٔ ۱۰۰ ـ هرکس مهر یا تمبر یا علامت ادارات یا شرکتها یا تجارتخانهای مذکورهٔ در مادهٔ قبل را بر خلاف ترتیب بدست آورده و بطریقیکه بحقوق و منافع آنها ضرر وارد آورد استعمال کرده یا سبب استعمال آن گردد جزای او از دوماه تا دوسال حبس تادیبی خواهد بود.

مادهٔ ۱۰۱ ـ اشخاصی که مرتکب جرائم مذکوره در مواد سابقه شده اند هرگاه قبل از تعقیب بدولت اطلاع دهند وسایر مرتکبین را در صورت بودن معرفی کنند یا بعد از تعقیب وسائل دستگیری آنها را فراهم نمایند از مجازات معاف خواهند گردید

مادهٔ ۱۰۲ ـ هر یك از اجزاء و صاحبمنصبان دولتی که در حین اجرای وظیفه خود در احکام و تقریرات و نوشتجات و اسناد و سجلات و

دفاتر و غیر آنها از نوشتجات و اوراق رسمی تزویر کند اعم از اینکه امضاء یا مهری را ساخته یا امضاء یا مهر یا خطوط را تحریف کردهٔ یا کلمهٔ الحاق کند یا اسامی اشخاص را تغییر دهد محکوم به حبس با اعمال شاقه از پنج الی ده سال خواهد بود.

مادهٔ ۱۰۳ ـ اشخاصی که اجزاء وصاحبمنصبان دولتی نیستند هرگاه مرتکب یکی ازجرائم مذکوره درمادهٔ قبل شوند مجازات آنها حبس مجرد است که حد اکثر آن ازپنجسال تجاوز نخواهد نمود.

مادهٔ ۱۰٤ ـ هریك از مستخدمین و اجزاء ادارات و محاکم عدلیه که در تحریر نوشتجات و قرار دادهای راجعه بوظایفشان مرتکب جعل و تزویر شوند اعم ازاینکه موضوع یا مضمون آرا تغییر دهند یا گفته ونوشته یکی ازمقامات رسمی یا تقریرات یکی ازطرفین را تحریف کنند یاامر باطلی را صحیح یاصحیحی را باطل یا چیزیرا که بدان اقرار نشده است اقرار جلوه دهند محکوم به‌حبس ازپنج الی ده سال با اعمال شاقه خواهند شد.

ماده ۱۰۵ ـ هرکس اوراق مجعولهٔ مزبوره در سه ماده قبل را با علم به تزویر مورد استفاده قرار دهد محکوم به حبس مجرد از دو الی ده سال خواهد شد.

مادهٔ ۱۰٦ ـ هرکس بیکی از طرق مذکوره در اسناد یا نوشتجات غیر رسمی جعل یا تزویر کند به‌حبس مجرد از دو تا ده‌سال محکوم خواهد شد ـ وهرکس خطوط یا اسناد مذکورهٔ در این ماده را با علم به تزویر مورد استفاده قرار دهد مجازات او حبس مجرد از دو تا پنج سال خواهد بود

ماده ۱۰۷ — هرکس تذکرهٔ عبور یا اقامت دولتی را جعل نموده یاتذکرهٔ را که اصلاً صحیح بوده در آن تزویر نماید یا تذکرهٔ مزور را عالماً استعمال کند یا باسم دیگری غیر از اسم حقیقی خود تذکره بگیرد یا برای گذرانیدن تذکره باسم مجعول شهادت کذب دهد بحبس تادیبی از سه ماه تایکسال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۰۸ — هر مستخدم و مامور دولتی که عالماً تذکرهٔ عبور یااقامت باسم جعلی بدهد علاوه برانفصال از خدمت بحبس تادیبی ازیك تاسه سال و بتأدیهٔ پنجاه تاپانصد تومان غرامت محکوم خواهد شد.

ماده ۱۰۹ — هرکس شخصاً یابتوسط دیگری برای معافیت خود یاشخص دیگر از خدمت دولت تصدیقنامه باسم طبیب یا جراح جعل کند به حبس تادیبی ازشش ماه تادوسال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۱۰ — طبیب یاجراح هرکدام تصدیقنامهٔ بر خلاف واقع در بارهٔ شخصی برای معافیت از خدمت در ادارات رسمی بدهد از شش ماه تا دو سال حبس تادیبی وازده الی صد تومان غرامت محکوم خواهد شد هرگاه تصدیقنامهٔ مزبور بواسطه وعده و تعارف داده شده باشد بعلاوه استرداد و ضبط تعارف بحبس تادیبی از یك تاسه سال و بتأدیهٔ پنجاه تا پانصد تومان غرامت محکوم خواهد شد.

ماده ۱۱۱ — مجازاتهای مذکوره در دومادهٔ فوق در صورتیکه تصدیقنامهٔ برای تقدیم بمحاکم باشد نیز مجری است.

ماده ۱۱۲ — برای سایر تصدیقنامهای خلاف واقع که مورث ضرر شخص

ثالثی بوده یا آنکه خسارت بر خزانهٔ دولت وارد آورد مجازات مقصر ازشش ماه الی دو سال حبس واز پنجاه الی پانصد تومان غرامت خواهد بود.

مبحث سوم

درمحو یاشکستن مهر وسرقت نوشتجات ازاماکن دولتی

ماده ۱۱۳ — هرگاه محلی یاچیزی برحسب امر مقامات صالحه رسمی مهر شده باشد وکسی عمداً مهر مزبور را بشکند یامحو نماید مرتکب بحبس تادیبی ازششماه تادوسال وبتادیهٔ پنجاه الی سیصد تومان غرامت محکوم خواهدشد درصورتیکه مستحفظ مرتکب شده باشد بحبس تادیبی از یك تاسه سال محکوم میشود واگر ارتکاب بواسطه اهمال مستحفظ واقع گرددمجازات مستحفظ حبس تادیبی ازیك تاششماه خواهد بود

ماده ۱۱۴ — هرگاه بعض یاکل نوشتجات یا اسناد یا اوراق یادفاتر یا مطالبی که در دفاتر ثبت و ضبط دولتی مندرج یا در اماکن دولتی محفوظ یانزد اشخاصی که رسماً مامور حفظ آنها هستند سپرده شده ربوده یامعدوم یاتخریب شود دفتردار و مباشر ثبت و ضبط اسناد و سایر اشیاء که بواسطهٔ غفلت آنها جرم مذکور وقوع یافته به حبس تادیبی از ششماه الی سه سال محکوم خواهند شد.

ماده ۱۱۵ — مرتکبین هریك از انواع و اقسام جرمهای مشروح در مادهٔ فوق هرگاه غیر از مستحفظین باشند محکوم بحبس مجرد ازسه الی شش سال خواهند گردید و اگر خود امانت دار مرتکب یکی از جنایات فوق‌الذکر شود محکوم بحبس یا اعمال شاقه از سه الی ده سال خواهد بود.

ماده ۱۱۶ - در صورتیکه مرتکب عنفاً مهر را محو نموده یا بشکنند یا نوشتجات و اسناد را برباید یا معدوم کند محکوم بحبس با اعمال شاقه ازشش تا دوازده سال خواهد گردید و این مجازات مانع از اجرای مجازات هر جنحه و جنایتی که از قهر و تشدد حاصل شده نخواهد بود

مبحث چهارم

در فرار محبوسین قانونی و اخفاء مقصرین

ماده ۱۱۷ - محبوسی که ازمحبس فرار نموده برای همین اقدام از یك الی شش ماه محکوم بحبس خواهد بود و اگر برای فرار درب محبس را شکسته یا محبس را خراب کرده یا اعمال قوه نموده ضعف مجازات مزبوره در بارهٔ او مجری خواهد شد

ماده ۱۱۸ - هرگاه کسی بواسطهٔ اتهام بجرم بموجب امر مقامی که قانونا صلاحیت دارد دستگیر و یا بحکم محکمه توقیف ویامحکوم بحبس یا جزائی شدیدتر شده باشد و بواسطهٔ اهمال و مسامحهٔ مأمورین که ماموریت حفظ یا ملازمت و مراقبت او را داشته فرار نماید مأمور مذکور به حبس تادیبی از سه ماه تا دو سال و بتادیه غرامت از پنجاه الی دویست تومان محکوم خواهد شد و این در صورتی است که شخص فراری محکوم یا متهم بجنایت بوده والا محکوم بدو الی شش ماه حبس تادیبی و بتأدیه ده الی صد تومان غرامت میشود

ماده ۱۱۹ - هرگاه محبوس یا توقیف شده فرار کرده و کسیکه مامور حفظ یا مراقبت و ملازمت او بوده با او مساعدت در فرار کرده یا برای او راه

فرار تحصیل نموده یا با او مواضعه داشته است مامور مزبور بترتیب ذیل مجازات خواهد شد.

هرگاه محبوس محکوم باعدام بوده مجازات مامور حبس با اعمال شاقه از سه الی ده سال است واگر محکوم بحبس دائم یا موقت با اعمال شاقه بوده یا متهم بجرمیکه مجازات آن اعدام است مجازات مامور حبس مجرد است از دو الی ده سال و در سایر احوال به شش ماه تا سه سال حبس تادیبی محکوم خواهد شد.

ماده ۱۲۰ هریك از مستخدمین و مامورین دولتی که در حدود قانون مامور دستگیری کسی بوده و برای همراهی با فرار آن کس در اجرای عملیاتی که برای دستگیری او لازم بوده مسامحه واهمال کرده باشد به حبس تادیبی از ششماه تا سه سال محکوم خواهد شد،

ماده ۱۲۱ - هرکس از افراد مردم عامداً موجبات فرار اشخاصی که قانوناً محبوس یا دستگیر شده اند فراهم آورد بطریق ذیل مجازات خواهد شد.

هرگاه محبوس محکوم باعدام یا به حبس دائم یا اعمال شاقه بوده مجازات او یك تا سه سال حبس تادیبی است و اگر محکوم بحبس غیر دائم یا اعمال شاقه یا حبس مجرد یا متهم بجرمی بوده که مجازات آن اعدام است مجازات او حبس تادیبی از ششماه تا دوسال خواهد بود و در سایر احوال از سه ماه الی یکسال.

ماده ۱۲۲ - هرکس بشخص محبوس یا توقیف شده برای مساعدت بفرار اسلحه بدهد مجازات او از دو الی سه سال حبس تادیبی است.

ماده ۱۲۳ - هرکس شخصی را که قانوناً دستگیر شده و فرار کرده

یا کسی را که متهم بجنحه یا جنایتی است وقانوناً امر بدستگیری او شده است مخفی کند یا وسایل فرار اورا فراهم کند بطریق ذیل مجازات خواهد شد.

هر گاه کسیکه فرار کرده محکوم باعدام بوده مجازات مخفی کننده یا کمك کنندهٔ او در فرار حبس از یك تا سه سال است.

و اگر محکوم به حبس دائم یا موقت با اعمال شاقه بوده یا متهم بجرمی بوده که مجازات آن اعدام است محکوم به ششماه الی دو سال حبس تادیبی خواهد شد در سایر احوال مجازات از یکماه الی یکسال حبس تادیبی است.

ماده ۱۲٤ ـ هر کس از وقوع جنایت یا جنحه مطلع شده و برای خلاصی مجرم از محاکمه و محکومیت مساعدت کند یااینکه برای او منزل تهیه کند یاادله جرم را مخفی نماید یا برای تبرئه مجرم ادلهٔ جعلی ابراز کند که عالم بعدم صحت آن باشد بترتیب ذیل مجازات خواهد شد:

هر گاه جرم مجرم مستلزم حبس با اعمال شاقه یا حبس مجرد باشد جزای مرتکب از یکماه الی یکسال حبس تادیبی خواهد بود.

در سایر احوال ازیکماه الی ششماه حبس تادیبی محکوم خواهد شد.

اشخاص ذیل از مجازاتهای مذکوره در این ماده ومادهٔ قبل معافند.

زوج و زوجه هر چند مطلقه باشند

پدر و مادر و اجداد ـ اولاد و احفاد ـ برادران و خواهران واشخاصی که با مجرمین قرابت نسبی یا سببی تا درجه سوم دارند.

مبحث پنجم

در غصب عناوین ومشاغل

ماده ۱۲۵ ـ هر کس بدون سمت رسمی یا اذن از طرف دولت در

مشاغل دولتی اعم از کشوری یا نظامی که قانوناً مربوط باو نبوده خودرا دخیل کند از یکسال الی سه سال حبس خواهد شد

و هرگاه برای دخالت در مشاغل مزبوره جعل سندی کرده باشد مجازات آنرا نیز خواهد دید.

ماده ۱۲٦ ـ هرکس علناً استعمال لباس رسمی یا نشان یاامتیاز دولتی بنماید که حق آنرا ندارد بتادیه غرامت ازسی الی پانصد تومان محکوم خواهد شد

مبحث ششم

در تخریب ابنیه و آثار

ماده ۱۲۷ ـ هرکس نسبت بابنیه و آثار مذهبی یا ملی یا تاریخی یا به‌اشیائی که برای نفع عموم یا تزیین اماکن مقدسه یا ملی نصب شده است خرابی وارد آورد به حبس مجرد از دو تا ده سال و بتادیه ضعف مخارجی که برای مرمت خرابی لازم است محکوم خواهد شد.

ماده ۱۲۸ ـ هرکس درختهائی را که در میدانگاهها و باغهای عمومی و شوارع ونحو اینها غرس شده من غیر حق قطع یاتلف کند به حبس از ده روز الی یکماه محکوم خواهد شد وباید خساراتی را که وارد آورده است جبران کند.

فصل چهارم

در تقصیرات مأمورین دولتی

مبحث اول

در تجاوز مامورین دولتی از حدود ماموریت خود و تقصیراتشان در اداء وظیفه

مادهٔ ۱۲۹ — هر یك از مستخدمین دولتی در هر رتبه و مقامی که باشد هر گاه برای جلو گیری از اجرای اوامر کتبی دولتی یا اجرای قوانین مملکتی یا اجرای احکام یا اوامر عدلیه یا هر گونه امری که از مقامات قانونی صادر شده باشد قدرت رسمی خود را اعمال کند از خدمت دولت منفصل خواهد شد

مادهٔ ۱۳۰ — هر گاه مستخدمین غیر قضائی دولت اعم از حکام و نواب حکام و مامورین نظمیه و امنیه و غیره در غیر موارد حکمیت در اموریکه داخل در صلاحیت محاکم عدلیه است دخالت نمایند و با وجود اعتراض متداعیین یا یکی از آنها یا اعتراض مقامات صلاحیت دار از قبیل مدعی العموم ها یا رؤسای محاکم رفع مداخله نمایند از خدمت دولتی منفصل و از دو ماده الی سه سال محکوم بحبس تادیبی خواهند شد

مبحث دوم

۱ ـ در تعدیات مأمورین دولتی نسبت بافراد

ماده ۱۳۱ — هر گاه یکی از مستخدمین قضائی یا غیر قضائی دولت برای اینکه متهمی را مجبور باقرار کند او را اذیت و آزار بدنی کرده یا در این باب امری دهد بحبس با اعمال شاقه از سه الی شش سال محکوم خواهد شد و اگر متهم بواسطهٔ اذیت و آزار فوت کند مرتکب مجازات قاتل و آمر مجازات آمر قتل را خواهد داشت

ماده ۱۳۲ — هر مستخدم دولت که محکوم را سخت تر از مجازاتیکه مورد حکم است مجازات کند یا امر بآن نماید و یا جزائی دهد که مورد حکم

نبوده است بحبس تادیبی از ششماه تا سه سال محکوم خواهد شد و اگر اقدام مستخدم مزبور متضمن جرم دیگری نیز باشد مجازات همان جرم نیز در بارهٔ او مجری خواهد شد

مادهٔ ۱۳۳ — هر یك از مستخدمین دولتی یاهر شخصی که خدمت دولتی باو رجوع شده باشد در غیر از مواقعی که قانون مقرر داشته یا بدون ترتیبات قانونی در منزل کسی بدون اجازه و رضای صاحب منزل داخل شود به حبس تادیبی از یکماه تا یکسال محکوم خواهد شد مگر اینکه ثابت نماید که بامر یکی از رؤسای خود که صلاحیت حکم را داشته و مجبور باطاعت امر او بوده است اقدام کرده است در این صورت مجازات مزبور در حق آمر مجری خواهد شد و اگر مستخدم مزبور مرتکب یا باعث وقوع جرم دیگری نیز باشد مجازات آنرا نیز خواهد دید

مادهٔ ۱۳۴ — هر یك از صاحبمنصبان و مستخدمین و مامورین دولتی که به مناسبت وظیفه و شغل خود به جبرو قهر مال منقول کسی را بخرد یا بدون حق بر آن مسلط شود یا مالك را اکراه بر فروش بکسی دیگر کند بدو ماه تا درسال حبس تادیبی و به پنجاه الی پانصد تومان غرامت محکوم خواهد شد ـ و باید آنچه را گرفته عیناً یا اگر عین آن نباشد قیمت آنرا بصاحبش ردکند

مادهٔ ۱۳۵ ـ هر یك از مستخدمین دولتی در غیر از مواقعیکه قانون اجازه داده یا مصلحت اهالی بر حسب ضرورت مقتضی باشد بدون امر دولت اشخاص را اسخره و بیکار بگیرد بدو ماه تا دو سال حبس تادیبی وپنجاه تاپانصد تومان غرامت محکوم خواهد شد و بعلاوه باید اجرت المثل عمل آن اشخاص را تادیه کند

ماده ۱۳۶ - هرگاه یکی از مستخدمین دولتی درضمن انجام وظائف خود یا بمناسبت آن بدون مجوز قانونی کسی را آزار کند یا امر به آزار کسی بنماید بحداکثر مجازات همان جرم محکوم خواهد شد.

ماده ۱۳۷ - هر یك از مستخدمین دولت که در حین انجام مأموریت خود بجبر از کسی ماکولات یا علوفه بگیرد بدون اینکه قیمت عادله بدهد به هشت روز تا یکماه حبس تادیبی محکوم خواهد شد بعلاوه باید از عهده خسارات وارده بر صاحب مال برآید.

ماده ۱۳۸ - هر یك از مستخدمین دولتی مراسلات یا مخابرات اشخاص را در غیر مواردیکه قانون اجازه داده مفتوح یا توقیف یا معدوم نماید یا اینکه بدون اجازهٔ صاحبان آنها مطالب آنها را افشا کند محکوم بحبس تادیبی از ششماه تا سه سال خواهد بود.

۲ - در رشوه

ماده ۱۲۹ - هر یك از مستخدمین قضائی یا غیر قضائی دولت که برای انجام امری که از وظایف آنان است وجه یا مالی را قبول کند اگرچه انجام آن امر بر طبق حقانیت بوده باشد مرتشی محسوب و مجازات آن انفصال دائمی از خدمت دولت و نادیهٔ غرامت است معادل دو برابر آنچه که گرفته است.

در صورتیکه میزان وجه یا قیمت مالی که اخذ کرده است بیش از یکصد تومان باشد مجازات مرتکب محرومیت از حقوق اجتماعی و نادیه غرامت است معادل سه برابر آنچه که گرفته است، و اگر میزان وجه یا قیمت مالی که اخذکرده است بیش از پانصد تومان باشد علاوه بر مجازات فوق مرتکب بدوماه الی یکسال

حبس تادیبی نیز محکوم خواهد شد.

و نیز هر یك از اشخاص مذکوره هرگاه در مقابل اخذ وجه یا مال ازانجام امریکه وظیفه ایشان است امتناع ورزند مرتشی محسوب و بمجازاتهای فوق محکوم خواهند شد.

ماده ۱۴۰ - هر یك از حکمها و ممیزین ومصدقین اعم از اینکه بتوسط محکمه معین شده باشند یا بتوسط طرفین هرگاه در مقابل اخذ وجه یا مال بمساعدت یکی از طرفین تصمیم رای کنند محکوم به حبس تادیبی از دو ماه تا یکسال خواهند بود.

ماده ۱۴۱ - هرگاه اخذ رشوه برای ارتکاب جنایتی باشد مجازات همان جنایت در بارهٔ مرتشی مقرر است.

ماده ۱۴۲ - هرکس برای اقدام بامری یا امتناع از انجام امریکه از وظایف اشخاص مذکوره در مادهٔ ۱۳۹-۱۴۰ میباشد وجه یا مالی بدهد راشی محسوب و درصورتیکه ازمستخدمین دولت باشد مجازات مرتشی راخواهد داشت و اگر ازمستخدمین دولت نباشد بدو ماه الی یکسال حبس تادیبی یابتأدیه غرامت از یکصد تومان الی یکهزار تومان محکوم خواهد شد.

ماده ۱۴۳ - هرگاه ثابت شود که راشی برای حفظ حقوق مشروعهٔ خود ناچار از دادن رشوه شده از مجازات معاف خواهد بود و همچنین است اگر راشی مقامات صلاحیت دار را از دادن رشوه مطلع سازد و ادعای خود را نیز ثابت کند و اگر چنانچه نتوانست ثابت نماید به حبس تادیبی از یك تا سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۴۴ — هرگاه حکام محاکم جنائی برای حکم دادن بر علیه یاله متهم بهر اسم و رسم که باشد وجه یامالی بگیرند محکوم بحبس مجرد از دو تا ده سال خواهند گردید .

ماده ۱۴۵ — در صورتیکه حکام محاکم بواسطهٔ ارتشاء حکم مجازاتی اشد از حبس مجرد داده باشند همان مجازات در بارهٔ خود قاضي نیز مقرر است .

ماده ۱۴۶ — در هیچ موقعی اشیاء یا وجوهی که راشی بعنوان رشوه داده است باو مسترد نخواهد شد وجوه واموال مزبوره به منفعت خزانهٔ دولت ضبط میشود .

ماده ۱۴۷ — اگر برای مقاصد مزبوره در مواد ۱۳۹ ـ ۱۴۰ ـ ۱۴۱ ـ ۱۴۴ مالی بلاعوض یافاحشاً ارزانتر از قیمت معمولی یاصورتاً بقیمت معمولی وحقیقتاً بقیمت کمتر فاحشي به مستخدمین دولتی اعم ازقضائی و اداری بطور مستقیم یاغیر مستقیم منتقل شود یابرای همان مقاصد مالي فاحشاً گرانتر از قیمت معمولی ویاصورتا بقیمت معمولی و حقیقتاً به قیمت گران فاحشی از مستخدمین مستقیماً یابطور غیر مستقیم خریداری گردد مستخدمین مزبور مرتشي و طرف معامله نیز راشی محسوب میشوند .

ماه ۱۴۸ — اگر مرتشی قبل از تعقیب وجه یا مالی را که اخذ کرده است مسترد دارد از مجازات معاف خواهد بود .

۳ ـ درامتناع از انجام وظایف قانونیه

ماده ۱۴۹ — هریك از فرماندهـان و صاحبمنصبان کل و جزء قوای مسلحهٔ مملکتی که پس از تقاضای کتبي قوای کشوری که در حدود قانون است

از اجرای ماموریت و وظیفه خود امتناع نماید از یکماه الی ششماه محکوم بحبس خواهد گردید و هرگاه از این امتنـاع خسارتی وارد شود بجبران خسارات وارده نیز محکوم خواهد شد .

ماده ۱۵۰ — هریك از قضـاة محاکم یامستنطقین یامدعی العموم ها که تظلمی مطـابق شرایط قانونی نزد او برده شده و رسیدگی بآن از وظایف او بوده و باوجود این بهر عذر و بهانهٔ اگرچه بعذر سکوت یا اجمال یاتناقض قانون امتناع از رسیدگی کند یارسیدگی یاصدور حکم را برخلاف قانون بتأخیر اندازد یابرخلاف صریح قانون رفتار کند ازشغل قضائی منفصـل بعلاوه بتأدیهٔ خسارات وارده نیز محکوم خواهد شد

ماده ۱۵۱ — هریك از شهود تحقیق و مطلعین قضیـه و اعضـاء هیئت منصفه و اعضاء انتخابی محاکم تجارت که برای حضور در محکمه احضار گردند وبا نداشتن عذر موجهی که محکمه تشخیص دهد حاضر نشوند در مدت دوسال از شاهد تحقیق و عضویت هیئت منصفه و حکم بودن و عضویت محکمه تجارت و عضویت انجمنهای بلدی محروم خواهد شد .

مبحث سوم

در تعدیات مأمورین دولتي نسبت بدولت

۱ ـ اختلاس اموال دولتي و خیانت مأمورین

مادهٔ ۱۵۲ — هریك از تحصیلداران و معاونین آنها و امانت داران و محاسبین و امناء صندوق دولتی که نقدینه متعلق بدولت یا اشخاص یا اسناد مطالبات که بمنزلهٔ نقدینه است یا اوراق یا حوالجات یا اسناد یا اشیاء منقوله

را که بر حسب وظیفه سپرده بآنها است اختلاس یا هر تصرف غیر قانونی نماید بعلاوهٔ رد مال و تادیه غرامتی معادل ضعف مال محکوم بانفصال از خدمت دولت از یك تا ده سال خواهند گردید

مادهٔ ۱۵۳ ـ هر یك از مستخدمین و مامورین دولتی و اشخاصی که عهده دار خرید یا فروش یا ساختن چیزی یا امر بساختن آن برای دولت بوده است بواسطهٔ تدلیس در خرید یا فروش یا در تعیین مقدار یا صفت آن چیز نفعی برای خود یا دیگری تحصیل کرده باشد که موجب ضرر دولت باشد علاوه بر استرداد آنچه تحصیل کرده بتادیهٔ غرامتی معادل ضعف آن محکوم خواهد شد و اگر مستخدم دولتی باشد بعلاوه مجازات فوق از یك تا هفت سال از خدمت دولت منفصل خواهد گشت

مادهٔ ۱۵۴ ـ هر یك از مستخدمین دولتی که مامور اخذ مالی بنفع دولت است بر خلاف قانون یا زیاده بر مقررات قانون وجه یا مالی اخذ کند یا امر به اخذ آن نماید باختلاف مراتب به حبس تادیبی از هشت روز الی سه سال و بتادیه غرامتی معادل ضعف آنچه که گرفته است محکوم خواهند شد و بعلاوه باید آنچه را که بدون حق گرفته است به صاحب آن رد نماید ـ مجازات مذکوره در این ماده در مورد اشخاصی نیز که مامور باخذ مال بنفع بلدیه میباشند مجری خواهد شد

مادهٔ ۱۵۵ ـ هر یك ازمستخدمین و مامورین دولتی که بر حسب ماموریت خود اشخاصی را اجیر یا استخدام کرده یا مباشرت حمل و نقل اشیائی را نموده و تمام یا قسمتی از اجرت اشخاص یا اجرت حمل و نقل را که بتوسط آنها بعمل

آمده بحساب دولت آورده ولی نپرداخته به حبس از یکماه تا سه سال محکوم میشود و همین مجازات مقرر است در بارهٔ مستخدمینی که اشخاص را بدون سخره و بیکار گرفته و اجرت آنها را خود بر داشته و یا دولت محسوب نماید و در هر صورت باید علاوه بر رد اجرت دو برابر آنچه که بر داشته است غرامت بدهد

ماده ۱۵۶ ـ هر یك از مستخدمین و مامورین دولتی که بر حسب ماموریت خود حق داشته است اشخاصی را استخدام واجیر کندوبیش ازعدهٔ که اجیر یا استخدام کرده است پای دولت محسوب نماید ویا نوکرهای شخصی خودرا جزوخدمهٔ دولت محسوب نموده وحقوق آنهارا بحساب دولت منظور بدارد محکوم به حبس تادیبی ازسه ماه تا سه سال و تادیهٔ ضعف مبلغی که بترتیب فوق پای دولت محسوب داشته است خواهد گردید

ماده ۱۵۷ ـ هر یك از مستخدمین و مامورین دولتی که بالمباشره یا بتوسط وسائط در معاملات و مزایده ها و مناقصه ها و تخصیصات و امتیازات دولتی که در تحت مدیری یا نظارت او بعمل آمده نفعی برای خود منظور دارد یا بدون مأموریت ازطرف دولت برعهدهٔ دولت چیزی بخرد یا بسازد یا درموقع پرداخت وجوهی که برحسب وظیفه بعهدهٔ اوبوده یا تفریغ حسابی که باید بعمل آورد برای خود نفعی منظور دارد علاوه برانفصال ازخدمت دولت محکوم بتأدیه ضعف انتفاعی که منظور داشته است خواهد شد

ماده ۱۵۸ ـ هریك ازمستخدمین دولت اعم از قضاة و غیره نوشتجات و اوراق و اسنادی را که برحسب وظیفه نزد آنها ودیعه گذاشته یا برای انجام وظایفشان بآنها داده شده معدوم یا مخفی نمایند یا بکسی بدهند که قانوناً ازدادن بآنکس ممنوع میباشند علاوه برانفصال ازخدمت دولت محکوم بحبس ازیك تا سه

سال خواهد بود .

ماده ۱۵۹ - هر یك ازمأمورین ادارات ومحاکم عدلیه که ازروی غرض و بخلاف حق دربارهٔ یکی از طرفین رایی داده یا اقدامی کرده باشد درحکم مامورینی خواهد بود که خیانت دروظائف خود نموده باشند ومحکوم بانفصال ازخدمت دولت ازیك الی سه سال خواهد بود ودرصورت تکرار محکوم بانفصال دائمی خواهد بود .

فصل پنجم

در جنحه و جنایت نسبت بمأمورین دولت

مبحث اول

در تمرد نسبت بمأمورین دولت

ماده ۱۶۰ - هرگونه حمله یا مقاومتی که با اقدام عملی بطور تجری نسبت بمامورین دولت در حین انجام وظیفهٔ آنها بعمل آید تمرد محسوب میشود و مجازات آن از قرار ذیل است :

(۱) هرگاه متمرد درحین اقدام دست باسلحه کند به حبس مجرد از دو الی شش سال

(۲) هرگاه متمرد مسلح بوده ولی دست باسلحه نکند به حبس تأدیبی از چهار ماه تا دو سال

(۳) هرگاه متمرد غیر مسلح باشد بحبس تأدیبی از سه ماه الی یکسال محکوم خواهد شد :

ماده ۱۶۱ - اگر متمرد در موقع تمرد مرتکب جنایت یا جنحهٔ دیگری هم گردد درصورتیکه مجازات آن جرم اشد ازمجازات تمرد باشد بمجازات جرم مزبور و الا بمجازات تمرد محکوم خواهد شد

مبحث دوم

در هتك حرمت نسبت به نمایندکان ملت و مأمورین دولتی

ماده ۱۶۲ - هرکسی نسبت بیکی از مستخدمین دولتی یا اعضاء دیوان محاسبات چه در حین اجرای ماموریت چه بسبب آن باشاره یا قول یا تهدید وغیره اهانت کند بحبس تادیبی از هشت روز تا یکسال محکوم خواهد شد : - و اگر توهین نسبت بوزیر یا معاون او شده باشد مرتکب بسه ماه الی سه سال حبس تادیبی محکوم خواهد شد. - واگر توهین مزبور را نسبت بیکی ازمحاکم عدلیه یا محاکم اداری یا یکی از اعضاء آنها در حال انعقاد جلسه محاکمه وارد آورد بحبس تأدیبی از یکماه تا دو سال محکوم میشود .

ماده ۱۶۳ - هرکسی بیکی ازطرق مذکوره در مادهٔ قبل نسبت بنمایندکان ملت توهین نماید به حبس تادیبی از سه ماه تا سه سال محکوم خواهد شد وهر گاه توهین نسبت به مستخدمین اداری مجلس وارد شده باشد مرتکب به حبس تادیبی ازهشت روز الی یکسال محکوم خواهد شد .

ماده ۱۶۴ - هرگاه کسی بیکی ازطرق مذکوره نسبت بروساء یااعضای انجمنهای بلدی یا ایالتی یا ولایتی یا نسبت بهیئت منصفه یا مصدقین محاکم تجارتی توهین نماید به حبس تادیبی از یکماه الی یکسال محکوم خواهد شد اگر توهین نسبت بیکی از مستخدمین انجمنهای مذکوره بعمل آمده باشد مجازات مرتکب حبس تادیبی از هشت روز الی شش ماه است .

ماده ۱۶۵ - هرگاه کسی بیکی از اشخاص مذکوره در سه ماده قبل درحین انجام وظیفه یا بسبب انجام آن با حربه یا بی حربه ضربه یا صدمه وارد

آورد در صورتیکه آن ضربه موجب جراحت نگردد بحد اکثر مجازاتي که برای توهین بهر یك از اشخاص مذکور مقرر است محکوم خواهد شد.

ماده ۱۶۶ ـ هرگاه نسبت باشخاص مذکوره در مادهٔ ۱۶۲ـ۱۶۳ و ۱۶۴ صدمات بدنی وارد آورد که موجب جرح یا مرض گردد مقصر بحبس مجرد از دو الي پنجسال محکوم خواهد شد.

همین مجازات در مواردی نیز مقرر است که فعل از روی تهیه وتصمیم قتل یا کمین کردن بوده است ولو آنکه منجر بجراحت یا مرض نشود.

ماده ۱۶۷ ـ در صورتیکه ضربه یا جراحات وارده بر اشخاص مذکوردر مواد ۱۶۲ـ۱۶۳و۱۶۴ بقصد قتل آنان بوده باشد مرتکب به حبس با اعمال شاقه از پنج الی ده سال محکوم خواهد شد.

فصل ششم

در اجتماع و مواضعه برای ارتکاب جرائم

مادهٔ ۱۶۸ ـ هرگاه دو نفر یا بیشتر اجتماع و مواضعه نمایند که جنحه یا جنایتي بر ضد امنیت خارجی یا داخلی مملکت یا بر ضد اساس حکومت ملي وآزادی یا بر ضد اعراض یا نفوس یا اموال مردم مرتکب شوند یا وسائل ارتکاب آنرا فراهم نمایند بقرار ذیل محکوم خواهند گردید:

(۱) ـ اگر اجتماع و مواضعه برای ارتکاب جنحه باشد مرتکب از هشت روز تا سه ماه بحبس تادیبي محکوم میشود.

(۲) ـ اگر اجتماع و مواضعه براي ارتکاب جنایت بر ضد ناموس یانفوس یا اموال باشد مرتکب بحبس تادیبي از سه ماه تا یکسال محکوم خواهد شد.

(۳) ـ اگر اجتماع و مواضعه برای ارتکاب جنایت بر ضد امنیت داخلی مملکت یا بر ضد اساس حکومت ملی وآزادی باشد مرتکب محکوم بحبس تادیبی از ششماه تا دو سال یا باقامت اجباری از یکسال تا سه سال خواهد بود.

(۴) ـ اگر اجتماع و مواضعه برای ارتکاب جنایت بر ضد امنیت خارجی مملکت باشد مرتکب بحبس مجرد از دو تا پنج سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۶۹ ـ هر کس با مرتکبین جرائم مزبوره در مادهٔ فوق از روي عمد و اختیار مساعدت نموده و از برای آنها آلات و ادوات یا اسباب ارسال و مرسول مکاتبات یا محل اجتماع فراهم کند محکوم بحبس تادیبی از هشت روز تا شش ماه خواهد گردید.

اشخاصیکه مرتکب یکی‌از جرائم مذکوره دراین ماده وماده قبل گردیده اند هرگاه قبل‌از هرگونه تعقیبي مقامات مقتضیه را ازمواضعه وتشکیل اجتماع مطلع سازند ازمجازات معاف میشوند

☆ باب سوم

در جنحه وجنایات نسبت بافراد

فصل اول

درقتل وجرح وضرب

ماده ۱۷۰ — مجازات مرتکب قتل عمدی اعدام است مگر در مواردی‌که قانوناً استثناء شده باشد.

☆ قسمت دوم قانون مجازات مورخه ۷ بهمن ماه ۱۳۰۴ از باب سوم شروع میشود

ماده ۱۷۱ — هرکس عمداً بدیگری جرح یاضربی وارد آورد که منتهی بموت مجنی علیه گردد بدون اینکه مرتکب قصد کشتن را داشته باشد بحبس با اعمال شاقه از سه تا ده سال محکوم خواهد شد مشروط بر اینکه آلتی که استعمال شده است آلت قتاله نباشد و اگر آلت قتاله باشد مرتکب درحکم قاتل عمدي است

ماده ۱۷۲ — هرکس عمداً بدیگری جرح یاضربی وارد آورد که موجب قطع یا نقصان یا شکستن یا ازکار افتادن عضوی از اعضاء و یا منتهي بمرض دائمي یافقدان یکی از حواس مجني علیه گردد ازدو تاده سال بحبس مجرد محکوم خواهد گردید و در صورتیکه منتهی بزوال عقل گردد بحد اکثر مجازات مزبور محکوم خواهد شد.

ماده ۱۷۳ — هرگاه صدمه وارده موجب مرض یاسلب قدرت کارکردن از کسیکه صدمه خورده درمدتی زاید بربیست روز گردد مرتکب به شش ماه تا یکسال حبس تادیبي محکوم خواهد شد اگر صدمه وارده موجب مرض یا سلب قدرت کارکردن از کسی که صدمه خورده است نباشد یافقط در مدتی که کمتر از بیست روز است باشد مرتکب به هشت روز الی پنجماه حبس تادیبی محکوم خواهد شد .

ماده ۱۷۴ — هرگاه کسی بغیر عمد جرح یاضربی وارد آورد یاسبب وقوع آن گردد بهشت روز الي یکماه حبس تادیبي وبه تادیهٔ شش الی سی تومان غرامت یافقط به یکی از ایندو مجازات محکوم خواهدشد مگر اینکه جرح یاضرب غیر عمدی ناشی ازبی احتیاطی یامخالفت بانظامات دولتی باشد در اینصورت مرتکب

بهر دو مجازات محکوم میشود .

ماده ۱۷۵ — هرگاه دراثناء منازعهٔ که چند نفر بخصوص درآن مشارکت داشته اند قتل یاجرح یاضرب واقع شود و مرتکب شخصاً معلوم نباشد هریك از آنها در صورت وقوع قتل به یك الی سه سال و در صورت وقوع جرح بسه ماه الی یکسال و درصورت وقوع ضرب بسه الی ششماه حبس تادیبي محکوم میشود

ماده ۱۷۶ — هرکس عمداً بدیگری ادویه یامشروبانی بدهد که موجب قتل یامرض یاعجز او ازکار گردد مثل آنست که بواسطه جرح یاضرب موجب آن شده باشد و همان مجازات را خواهد داشت .

ماده ۱۷۷ — در صورتی که قتل غیر عمدی بواسطهٔ بی مبالاتی یابی احتیاطی یا اقدام بامری که مرتکب درآن مهارت نداشته یاعدم رعایت نظامات دولتي واقع شود به حبس تادیبی از یك سال تا سه سال محکوم خواهد شد بعلاوه ممکن است محکمه مرتکب را از پنجاه الی پانصد تومان غرامت نیز محکوم کند .

ماده ۱۷۸ — هر کس جسد مقتولی را با علم بقتل مخفی کند یا قبل از اینکه باشخاصیکه قانونا مامور کشف و تعقیب جرائم هستند خبر دهد آن را دفن کند از دو ماه تا یکسال محکوم بحبس تادیبی خواهد شد

مادهٔ ۱۷۹ — هر گاه شوهری زن خود را با مرد اجنبي در یك فراش یا در حالی که بمنزلهٔ وجود در یك فراش است مشاهده کند و مرتکب قتل یا جرح یا ضرب یکی از آنها یا هر دو شود معاف از مجازات است هرگاه کسی بطریق مزبور دختر یا خواهر خود را با مرد اجنبی ببیند و در حقیقت

هم علاقهٔ زوجیت بین آنها نباشد و مرتکب قتل شود از یکماه تا شش ماه بحبس تادیبی محکوم خواهد شد و اگر در مورد قسمت اخیر ایماده مرتکب جرح یا ضرب شود بحبس تأدیبی از هشت روز تا دو ماه محکوم میشود

مادهٔ ۱۸۰ — هر کس بواسطهٔ ضرب یا هر نوع اذیتی عمداً موجب سقط حمل زنی گردد بحبس با اعمال شاقه از سه تا ده سال محکوم خواهد شد

مادهٔ ۱۸۱ — هر کس بواسطهٔ دادن ادویه یا وسائل دیگری موجب سقط حمل زنی گردد جزای او از یك تا سه سال حبس تادیبی است و اگر زن حامله را دلالت باستعمال وسائل مذکوره نماید جزای او از سه تا شش ماه حبس تادیبی خواهد بود .

مادهٔ ۱۸۲ — زنی که عالماً بدون اجازهٔ طبیب راضی بخوردن ادویه یا مأکولات یا مشروبات یا استعمال وسائل مذکوره شده یا تمکین از استعمال آن وسائل کرده و باینواسطه حمل خود را ساقط کرده باشد مجازات او از یك تا سه سال حبس تادیبی است و اگر این اقدام زن در نتیجهٔ امر شوهر خود باشد زن از مجازات معاف و شوهر بمجازات مذکور محکوم خواهد شد

مادهٔ ۱۸۳ — طبیب یا قابله یا جراح یا دوا فروش واشخاصیکه بعنوان طبابت یا قابلگی یا جراحی و یا دوا فروشی وسائل سقط حمل را فراهم آورند از سه تا ده سال حبس با اعمال شاقه محکوم خواهند شد مگر اینکه ثابت شود که این اقدام طبیب یا قابله یا جراح برای حفظ حیوة مادر مي باشد

مادهٔ ۱۸۴ — قتل و جرح و ضرب هر کاه در مقام دفاع از نفس یا عرض یا مال خود مرتکب یا شخص دیگری واقع شود با رعایت مواد ذیل

مرتکب مجازات نمیشود مشروط بر اینکه دفاع متناسب با خطری باشد که مرتکب را تهدید میکرده است

مادهٔ ۱۸۵ — در مورد هر فعلی که مطابق این قانون جرم بر نفس یا عرض محسوب میشود ولو اینکه از مامورین دولتی صادر گردد استعمال هرگونه مقاومت و قوه برای دفاع از نفس یا عرض جایز خواهد بود و برای دفاع از مال جایز است استعمال قوهٔ لازمه برای رد هر فعلیکه بموجب مواد ۲۲۲ و ۲۲۳ و ۲۲۴ جرم محسوب شده است

مادهٔ ۱۸۶ — در مواقعیکه توسل بقوای دولتی برای دفاع ممکن باشد بدون این که وقت فوت شود و ضرری وارد آید موقعی برای عنوان دفاع نخواهد بود

مادهٔ ۱۸۷ — مقاومت با قواي نظمیه و امنیه در موقعی که مشغول انجام وظیفهٔ خود باشند دفاع محسوب نمیشود ولی هر کاه قوای مزبوره از حدود وظیفهٔ خود خارج شوند و بر حسب ادله وقرائن موجوده خوف آن باشد که عملیات آنها موجب قتل یا جرح یا تعرض بعرض گردد در اینصورت دفاع در مقابل آنها نیز جایز است .

ماده ۱۸۸ — در مقام دفاع از نفس و عرض در موارد ذیل قاتل عمد از مجازات معاف خواهد بود :

اول — برای دفاع از قتل یاجرح شدید وضرب و آزار شدید درصورتیکه خوف از این امور مستند بقرائن معقوله باشد .

دوم — برای دفاع از کسیکه درصدد هتك عرض و ناموس دیگری باکراه

و عنف بر آید.

سوم ـ برای دفاع از کسیکه در صدد سرقت و ربودن انسانی بر آید

ماده ۱۸۹ ـ قتل عمد درمقام دفاع ازمال درموارد ذیل مجازات نخواهد داشت

اول ـ در موارد مواد ۲۲۲ـ۲۲۳و۲۲۴.

دوم ـ درمورد ورود درمنزل مسکون یا ملحقات محصوره آن درشب بوسیله بالا رفتن از دیوار یا شکستن در یا امثال آن

سوم ـ هر فعلیکه برحسب قرائن معقوله موجب خوف قتل یا جرح شدید یا ضرب و آزار شدید باشد

ماده ۱۹۰ ـ اگر دفاع برای جلو گیری از سرقتی باشد که در غیر مواد ۲۲۲ ـ۲۲۳و۲۲۴ مذکور است یا برای جلو گیری ازهرجرم دیگری نسبت باموال باشد مجازات مرتکب قابل تخفیف است

ماده ۱۹۱ ـ در مورد مادهٔ قبل هرگاه جنایت مرتکب مستوجب اعدام یا حبس دائم با اعمال شاقه باشد مجازات حبس تادیبي از یکسال تا سه سال برای اومقرر میشود واگر مستوجب حبس غیر دائم بوده حبس تادیبي ازششماه الي دو سال خواهد داشت واگر تقصیر او فقط جنحه باشد از یك الی ششماه حبس خواهد شد.

ماده ۱۹۲ ـ در مورد مادهٔ ۱۷۰ و ۱۷۱ و ۱۷۲ قسمت اول مادهٔ ۱۷۳ ـ ۱۷۵ و۱۷۶ اگر مدعی خصوصی موجود بوده ولی عرضحال خود را قبل از صدور حکم قطعی مسترد دارد مرتکب بحد اقل مجازاتی که مقرر است یا با یك درجه تخفیف محکوم میشود واگر مجازات مرتکب اعدام باشد دو درجه تخفیف داده خواهد شد.

فصل دوم

در توقیف وحبس غیر قانونی

ماده ۱۹۳ ـ هرکس اعم ازحکام ونواب‌حکام وسایر مامورین دولتي و غیر آنها بدون حکمی از مقامات صلاحیت دار درغیر مواردیکه قانون جلب و توقیف اشخاص را تجویز نموده شخصي را توقیف یا حبس کند یا عنفاً درمحلی مخفی نماید محکوم بسه سال حبس تادیبی و محرومیت از خدمات دولتي خواهد بود کسیکه با علم واطلاع برای ارتکاب جرم مزبور مکانی تهیه کرده وبدین طریق معاونت با مرتکب نموده باشد بحد اقل همان مجازات محکوم خواهد شد.

اگر مرتکب قبل از آنکه تعقیب شود شخص توقیف شده را رها کند در صورتیکه شخص مزبور را زیاده ازپنج روز توقیف نکرده باشد مجازات او حبس تادیبي ازدوماه الی شش ماه وتادیهٔ غرامت ازده الي پنجاه تومان خواهد بود

اولیای قانونی اطفال از قبیل پدر نسبت باولاد و ولی نسبت به مجنون و قیم نسبت بصغیر و معلم نسبت بشاگردان از مفاد این ماده مستثنی میباشند مشروط بر اینکه اقدام اولیاء از حد تادیب و اقدام معلمین ازحدود وظایف رسمیه مربوط بمدارس تجاوز ننماید.

ماده ۱۹۴ ـ هرگاه مرتکب جرم مذکور در مادهٔ قبل اسم و عنوان مجعول یا اسم و علامت مامورین دولت یا لباس منتسب بانها را به‌زوبراختیار کرده یا حکم جعلی بمقامات مقتضیه ابراز نموده باشد جزای او حبس مجرد از دو تا پنجسال است و اگر توقیف شده را تهدید بقتل نموده یا شکنجه و آزار بدنی وارد آورده باشد جزای او حبس با اعمال شاقه از سه تاده سال خواهدبود

فصل سوم

در جنحه و جنایت نسبت باطفال

ماده ۱۹۵ - هر کس طفلی را که تازه متولد شده است بدزدد یا مخفی کند یا او را بجای طفل دیگر یا متعلق بزن دیگر غیر از مادر طفل قلم دهد به ششماه الی سه سال حبس تادیبی محکوم خواهد شد.

ماده ۱۹۶ - هرگاه طفلی که موضوع تقلبات مذکوره واقع شده زنده بودنش مسلم نشده باشد مجازات مقصر از یکماه الی شش ماه حبس تادیبی‌است و اگر مسلم شود که طفل مزبور متوفی بوده مجازات مقصر ازهشت روز تا دو ماه حبس تادیبی خواهد بود.

ماده ۱۹۷ - اگر کسی غیر از مادر طفلی را که باو سپرده شده بود در موقع مطالبه اشخاصی که حق مطالبه دارند از دادن امتناع کند به یك الی ششماه حبس تادیبی محکوم خواهد شد.

ماده ۱۹۸ - هر کس شخصاً یا بتوسط دیگری طفلی را که بسن هفت سال نرسیده است یا شخصی را که عاجز بوده وبرای محافظت خود قادر نمیباشد در جائیکه خالی ازسکنه است رها کند بحبس تادیبی ازششماه تا دو سال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۹۹ - در مورد مادهٔ قبل هرگاه به طفل یا به شخص عاجز صدمه و آسیبی وارد آید یا فوت شود رها کننده در صورت عامد بودن دراقدام خود بجزای فاعل آن صدمه مجازات خواهد شد.

ماده ۲۰۰ - هر کس شخصاً یا بتوسط دیگری طفلی را که به سن هفت سال نرسیده است یا شخصی را که عاجز بوده و برای محافظت خود قادرنمیباشد در آبادی رها کند به حبس تادیبی از سه ماه تا یکسال محکوم خواهد شد مشروط بر اینکه طفل یا شخص عاجز در تکفل فاعل بوده باشد.

ماده ۲۰۱ - در مورد سه مادهٔ قبل اگر مرتکب پدر یا مادر یا کسان دیگری که سمت ولایت نسبت بطفل دارند بوده باشند بحد اکثر مجازات محکوم خواهند شد مگر اینکه ثابت شود که این اقدام در نتیجه استیصال واقع شده‌است

مادهٔ ۲۰۲ - هرکس شخصاً یا بتوسط دیگری طفلی را که بسن شانزده سال نرسیده است بدزدد یا بحیله یا باکراه برباید یا مخفی کند جزای او حبس تادیبی از یك تا سه سال خواهد بود و اگر آن طفل دختر باشد جزای مرتکب حبس مجرد از دو تا پنج سال خواهد بود و اگر ربودن طفل مذکور بدون حیله و اکراه بوده است مجازات مرتکب از ششماه تادوسال حبس تادیبی است

ماده ۲۰۳ — هرکس بحیله یا اکراه پسر یادختری را که سنش زیاده برپانزده سال و کمتر از بیست سال است برباید یامخفی کند اعم از اینکه شخصاً باشد یابواسطه غیر از ششماه تاسه سال بحبس تادیبی محکوم خواهد شد.

فصل چهارم

مخالفت بامراسم دفن اموات

ماده ۲۰۴ — هرکس بدون رعایت مراسم ونظامات راجعه بدفن اموات جنازهٔ را دفن کند یاسبب دفن آن شود ازیکماه الی سه ماه محبوس خواهد

شد و این غیر از مجازات مقرره برای جنایاتی است که ممکن است با این واقعه مقرون باشد .

ماده ۲۰۵ — هرکس جسد متوفائی را پنهان کند از یکماه الی شش ماه حبس خواهد شد و اگر جسد شخص مقتول را پنهان کند مجازات او ازششماه الی دوسال حبس خواهد بود وهرگاه شرکت درجنایت نیز نموده باشد بمجازات شرکت درجنایت نیز محکوم خواهد شد .

ماده ۲۰۶ — هرکس بدون مجوز مشروع نبش قبر نماید از سه ماه الی یکسال محکوم بحبس تادیبی میشود وهرگاه جنحه یاجنایتی نیز بانبش قبر مرتکب شده باشد بمجازات آن هم محکوم خواهد شد . مامورین کشف جرائم که بمناسبت انجام وظیفه نبش قبر میکنند مشمول این ماده نخواهند بود .

فصل پنجم

هتك ناموس و منافیات عصمت

مادهٔ ۲۰۷ — مرتکب لواط و زنای محصنه و زنای بامحارم نسبی و زنای بعنف در صورتیکه جنایت مطابق مقررات شرعیه ثابت شود اعدام میگردد والا در محاکم عمومی محاکمه و مطابق مواد ذیل مجازات خواهد شد .

مادهٔ ۲۰۸ — هرکس بعنف یاتهدید و اکراه هتك ناموس (مواقعه) دیگریرا اعم از ذکور و اناث بنماید جزای او حبس بااعمال شاقه است از چهار تادوازده سال واگر فاعل لله یانوکر یامستخدم یامعلم یامشاق یا کلیتاً ازاشخاصی باشد که سمت صاحب اختیاری نسبت بمجنی علیه دارند جزای او حبس بااعمال شاقه از پنج الی پانزده سال خواهد بود و اگر فاعل از اقربای تا درجه سوّم

مجنی علیه باشد مجازات او حبس دائم بااعمال شاقه است .

مادهٔ ۲۰۹ — هرکس بدون اکراه یاتهدید هتك ناموس (مواقعه) دختری را که بس پانزده سال نرسیده است نماید جزای او حبس مجرد است از دو تاهشت سال و اگر مجنی علیها به نه سالگی نرسیده باشد بفاعل جزای کسی که بعنف یاتهدید و اکراه مرتکب شده باشد داده میشود .

مادهٔ ۲۱۰ — کسیکه دیگری را اعم ازذکور واناث بمنافیات عفت وامیدارد یا وسایل ارتکاب را برای او فراهم مینماید به حبس تادیبی از یك الی سه سال محکوم میشود .

مادهٔ ۲۱۱ — هرکس علناً عملی که منافی عفت عمومی است بجا آورد از یکماه تا یکسال حبس تادیبی یا بتادیه از بیست و پنج الی پانصد تومان غرامت محکوم خواهد شد

مادهٔ ۲۱۲ — در مورد زنای بعنف یا تهدید و یا اکراه و همچنین در موارد مذکوره در مادهٔ ۲۰۹ محکمه میتواند مرتکب را محکوم نماید که از ۵۰ الی دو هزار تومان بمجنی علیه تادیه کند

ماده ۲۱۳ — هر کس بکارت دختری را عنفاً زائل نماید بحد اکثر مجازاتیکه در هر مورد برای هتك ناموس مقرر است محکوم خواهد شد . و اگر ازاله بکارت بعنف نبوده و مورد مشمول مادهٔ ۲۰۹ نباشد مرتکب بحبس تادیبی از ششماه الی یکسال محکوم خواهد شد و اگر ازاله بکارت بطریقی غیر از مواقعه بوده است مجازات مرتکب حبس تادیبی از یك الی سه سال خواهد بود و بعلاوه

درهرصورت مرتکب بتادیه پنجاه‌الی دوهزار تومان دروجه‌مجنی‌علیها محکوم میشود

مادهٔ ۲۱٤ ـ در مورد جنحـه و جنایات مذکـوره در ماده ۲۰۷ و ۲۰۸ و ۲۱۳ اگر طرفین اقرار بزوجیت نمودند وزوجیت بین آنها غیرممکن نباشد مرتکب از مجازات معاف میشود و محکمه باید مراتب را بدائرهٔ سجل احوال اطلاع دهد که ازدواج بین آنها را اگر قبلا ثبت نشده است ثبت نماید و اگر زن ادعای زوجیت نمود ومرد انکار کرد مرد بمجازاتیکه مطابق مواد فوق برای آن جنحه یا جنایت مقرر است محکوم میشود بدون اینکه محکمه او را بتادیه خساراتی در وجه زن محکوم کند .

فصل ششم

در شهادت کذب و قسم دروغ و افشاء سر

ماده ۲۱۵ ـ هر کس درامور جنائی شهادت دروغ بدهد که درحکم محکمه مؤثر واقع شود اعم ازاینکه کتبی باشد یا شفاهی محکوم بیك الی سه سال حبس تادیبی خواهد شد . اگر شهادت دروغ در حکم محکمه مؤثر واقع نشده باشد مجازات مرتکب حبس تادیبی از یکماه الی یکسال است .

هرگاه بواسطه شهادت دروغ شخص متهم بمجـازاتی زیادتر ازمجـازات مزبور محکوم گردد شاهد کاذب بحد اقل همان مجازات محکوم خواهد شد .

ماده ۲۱٦ ـ کسیکه درامور جنحه شهادت دروغ بدهد که در حکم محکمه مؤثر گردد اعم از اینکه کتبی باشد یا شفاهی از هشت روز تا یکسال به حبس تادیبی محکوم خواهد شد و اگر مؤثر واقع نشود به حبس تادیبی از هشت روز الی دو ماه محکوم میشود .

ماده ۲۱۷ ـ در مورد دومادهٔ قبل اگر شاهد درازای شهادت دروغ وجه یا مالی گرفته یا استفاده دیگری کرده باشد علاوه برمجازات مذکوره درماده ۲۱۵ در مورد جنایت ومجازات مادهٔ ۲۱٦ در مورد جنحه بتادیه دو مقابل آنچه که گرفته است محکوم خواهد شد .

ماده ۲۱۸ ـ کسیکه درامور خلافی شهادت دروغ بدهد به هشت روز الی یکماه حبس تادیبی محکوم میشود واگر درازاء شهادت مزبور وجه یامالی گرفته یا تعارفی قبول کرده باشدعلاوه براسترداد وضبط آنچه که گرفته است بحد اکثر مجازات مزبور محکوم میشود .

هرکس اعم از شهود ومطلعین و ممیزین واهل خبره درامور حقوقی شهادت دروغ بدهد یاعامداً وبرخلاف واقع اظهار عقیده کند که در حکم محکمه مؤثر گردد خواه کتبی باشد خواه شفاهی بحبس تادیبی از هشت روز الی یکسال محکوم میشود واگر درازاء شهادت دروغ یا اظهار عقیده برخلاف واقع وجه یا مالی گرفته باشد علاوه بر مجازات فوق به تأدیه دو برابر آنچه که گرفته است محکوم می شود.

ماده ۲۱۹ — هر کس درامور اداری شهادت دروغ بدهد و بشهادت مزبور اثری مترتب شود به هشت روز الی شش ماه حبس تأدیبی محکوم خواهد شد .

مادهٔ ۲۲۰ — اطباء و جراحان و قابله ها و دوا فروشان و کلیه کسانیکه بمناسبت شغل یا حرفهٔ خود محرم اسرار می شوند هرگاه در غیر از مواردی که برحسب قانون ملزم میباشند اسرار مردم را افشاء کنند از یکماه

تا یك سال به حبس تأدیبی و از بیست وپنج الي دویست تومان غرامت محکوم خواهند شد.

ماده ۲۲۱ — هر کس در مورد دعوای حقوقی قسم متوجه او شده باشد و سوگند دروغ یاد نماید محکوم به یك سال الي سه سال حبس تأدیبی خواهد شد.

فصل هفتم

در سرقت

ماده ۲۲۲ — هرگاه سرقت جامع تمام شرایط مقرره در شرع نبوده ولي مقرون به تمام پنج شرط ذیل باشد جزای مرتکب حبس دائم با اعمال شاقه است:

۱ ـ سرقت در شب واقع شده

۲ ـ سارقین دونفر یابیشتر باشند

۳ ـ یك یاچند نفر ازآنها حامل سلاح ظاهر یامخفی باشد

٤ ـ ازدیوار بالا رفته یاجرز را شکسته یاکلید ساختگی بکار برده یااینکه عنوان یالباس مستخدم دولت را اختیار کرده یابرخلاف حقیقت خودرا مأمور دولتی قلمداد کرده ویادرجائی که محل سکنی یامهیا برای سکنی یاتوابع آن است سرقت کرده باشد.

۵ ـ درضمن سرقت کسی را آزار یاتهدید کرده باشد.

ماده ۲۲۳ — هرگاه سرقت مقرون بآزاریاتهدید باشدمرتکب بحبس بااعمال شاقه ازسه الی پانزده سال محکوم خواهد شد واگر جرحی نیز واقع شده باشد

بحد اکثر مجازات مزبور محکوم میشود

ماده ۲۲٤ — هرگاه سرقت درطرق وشوارع عمومی واقع شده ومقرون بیکی از شرایط ذیل باشد جزای سارق حبس دائم با اعمال شاقه است:

۱ ـ سارقین دو یاچند نفر بوده و لا اقل یکی از آنها حامل سلاح ظاهر یامخفي باشد.

۲ ـ سارقین دو یاچند نفر بوده وسرقت مقرون بآزار یاتهدید باشد

۳ ـ هرچند سارق یکنفر بوده ولی‌حامل سلاح باشد وارتکاب درشب واقع شده یامقرون بآزار یاتهدید یا استعمال اسلحه باشد.

در مورد این ماده محکمه میتواند نظر باوضاع و احوال قضیه مرتکب را محکوم باعدام کند.

ماده ۲۲۵ — هرگاه سرقت در شب واقع شده وسارقین دونفر یا بیشتر بوده و لا اقل یکنفر از آنها حامل سلاح ظاهر یا مخفی باشد جزای مرتکب حبس با اعمال شاقه از سه تا پانزده سال است.

مادهٔ ۲۲۶ — در صورتیکه سرقت مقرون به یکی از شرایط ذیل باشد مرتکب بحبس تأدیبي از ششماه تا سه سال محکوم خواهد شد:

۱ ـ سرقت در جائیکه محل سکنی یا مهیا برای سکني است یا در توابع آن یا در محلهای عمومی از قبیل مسجد و حمام و غیره واقع شده باشد.

۲ ـ سرقت در جائی واقع شده باشد که بواسطه درخت یا بوته یا پرچین یا نرده محرز بوده و سارق حرز را شکسته باشد.

۳ ـ در صورتیکه سرقت در شب واقع شده باشد.

٤ ـ هرگاه سارقین دو نفر یا بیشتر باشند.

۵ - هرگاه سارق یکنفر بوده ولی حامل سلاح ظاهر یا مخفی باشد.

۶ - هرگاه سارق مستخدم بوده و مال مخدوم خود را دزدیده یا مال دیگری را در منزل مخدوم خود یا منزل دیگریکه باتفاق مخدوم خود بآنجا رفته یا شاگرد یا کارگر بوده و در خانه یا دکان استاد یا در محلی که عادتاً آنجا کار میکرده سرقت نموده.

۷ - هرگاه سارق کاروانسرا دار یا مهمانخانچی یا مکاری یا سورچی و کلیه هر کسیکه حرفه او حمل و نقل اشیاء است بهر وسیله که باشد یا اتباع او بوده و تمام یا قسمتی از اموالی را که بمناسبت شغل او سپردهٔ او بود سرقت نموده باشد

مادهٔ ۲۲۷ — در سایر موارد که سرقت مقرون بشرایط مذکور نباشد جزای مرتکب حبس تادیبی از دو ماه تا دو سال خواهد بود.

در مورد این ماده اگر مال یا اموال مسروقه از حیث قیمة کمتر از پانزده تومان باشند و سارق قبل از تعقیب یا در حین تعقیب و قبل از قطعیت حکم آنها را عیناً یا قیمتاً بصاحب یا صاحبانش مسترد نماید فقط به پنج الی پنجاه تومان غرامت محکوم خواهد شد و محکمه میتواند نظر باوضاع و احوال قضیه و همچنین به سن و سوابق مرتکب و قیمت مال مسروقه مشار الیه را از مجازات معاف دارد مشروط بر اینکه مدعی خصوصی هم این تقاضا را نموده باشد ومورد از موارد تکرار جرم نیز نباشد.

مادهٔ ۲۲۸ — در صورت تکرار جرم علاوه بر رعایت مقررات راجعه بتکرار ممکن است سارق را در مدت یك الی سه سال از اقامت درمکان مخصوصی منع نمود.

مادهٔ ۲۲۹ — مجازات شروع بسرقتهائیکه جنحه محسوب میشوند حبس تأدیبی از یکماه تا یکسال است

ماده ۲۳۰ — هر کس عالماً عامداً اشیاء مسروقه را مخفی کند جزای او حبس تأدیبی از سه ماه الی دوسال خواهد بود و اگر مرتکب میدانسته است که اشیاء مذکوره بواسطه سرقتی بدست آمده که جزای آن شدید تر است مجازات او از یکسال تا سه سال حبس تأدیبی است.

ماده ۲۳۱ — مجازات مداخله در اشیائیکه قانوناً توقیف شده است بدون اجازه از طرف مقام صلاحیت دار همانست که در مادهٔ ۲۲۷ مقرر است ولو مداخله کننده مالك آن اشیاء باشد.

ماده ۲۳۲ — هر کس عالماً عامداً برای ارتکاب جرمی کلیدی نظیر کلید دیگری را بسازد یا کلیدی را تغییر و تبدیل دهد که به قفل دیگری بخورد یا هر نوع آلتی برای ارتکاب جرم بسازد یا تهیه کند به حبس تأدیبی از دو ماه تادو سال محکوم خواهد شد.

فصل هشتم

در تهدید و اکراه

ماده ۲۳۳ — هر کس دیگری را بجبر و قهر یا باکراه و تهدید ملزم نماید باینکه نوشته یا سندی بدهد یا نوشته یا سندی را امضاء یا مهر کند یا سند یا نوشتهٔ را که مال خود اوست یا سپردهٔ باوست از او بگیرد به حبس تأدیبی از سه ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

ماده ۲۳۴ - هرکس بوسیلهٔ تهدید و اجبار وجه نقد یاچیز دیگری

تحصیل کند بحبس تادیبی از سه ماه تا دو سال محکوم خواهد شد و جزای شروع باین عمل حبس تادیبی از یکماه تا ششماه است .

ماده ۲۳۵ ـ هرگاه کسی کتباً با امضاء یا بدون امضاء شخصی را تهدید به قتل کند وباینواسطه تقاضای وجه یا مالی یا تقاضای انجام امری نماید بحبس تادیبي از یکسال الی سه سال محکوم خواهد شد و اگر تقاضای وجه یا مال یا انجام امری ننماید بحد اقل مجازات مزبور محکوم میشود ـ هرگاه کسی بوسائل مزبوره شخصی را تهدید کند بضرر های نفسی یا شرفی یا مالی یا بافشاء سري یا نسبت دادن اموری که موجب هتك شرف است و باینواسطه تقاضای وجه یا مالی یا تقاضاي انجام امری نماید بحبس تادیبي از یکماه الی شش ماه محکوم میشود و در صورت عدم تقاضا محکوم بحد اقل مجازات مزبور خواهد شد . و اگر تهدید شفاهی باشد جزای آن حبس تادیبی از هشت روز الی یکماه است اعم از آنکه تقاضای وجهی یا کاری همراه آن بوده باشد یا نباشد

فصل نهم

در ورشکستکي و کلاه برداری

ماده ۲۳۶ کسانیکه در موارد معینهٔ در قانون تجارت بعنوان ورشکستکی بتقلب محکوم میشوند و همچنین کسانی که همدست آنها محسوبند مجازات آنها حبس مجرد از سه سال تا پنجسال است

ماده ۲۳۷ ـ مجازات ورشکستهٔ به تقصیر از سه ماه تادوسال حبس تادیبی است

ماده ۲۳۸ ـ هر کس بوسائل تقلبی متوسل شود برای اینکه مقداری از مال دیگري را ببرد یا از راه حیله و تقلب مردم را بوجود شرکتها یا

تجارتها یا کارخانهای موهوم و امثال آن یا بداشتن ختیارات یا اعتبارات موهومه مغرور کند یا بامور غیر واقع امیدوار کند یا از حوادث و پیش آمدهاي غیر واقع بترساند و یا اسم و عنوان یا سمت مجعول اختیار نماید و بیکی از طرق مزبوره وجوه یا اسناد و بلیط ها و قبوض و مفاصا حساب و امثال آن بدست آورد و از این راه مقداری از اموال دیگری را بخورد به حبس تادیبي از ششماه تا دو سال و یا بتأدیه غرامت از پنجاه الی پانصد تومان و یا بهر دو مجازات محکوم خواهد شد واگر شروع باینکار کرده ولی تمام نکرده باشد به حبس تادیبی از دو ماه تا یکسال و یا بغرامت از بیست الی دویست تومان محکوم خواهد شد وممکن است درصورت تکرار مرتکب را در مدت یك تا پنج سال از اقامت در محل مخصوص منع نمود .

فصل دهم

خیانت در امانت

ماده ۲۳۹ ـ هر کس از ضعف نفس یا هوا و هوس یا حوائج شخص نابالغ یا شخص غیررشیدی استفاده کرده برضرر اونوشته یا سندی ازقبیل تمسك و قبض و حواله و براات و فته طلب و مفاصا حساب و نوشته امانت یا قبض اشیاء منقوله و اجناس تجارتی و غیره وهرچیز که موجب التزامی شود از او بگیرد بهر نحو و بهر طریق که اینکار کرده باشد بحبس تادیبی از ششماه تا دو سال محکوم خواهد شد و ممکن است بتادیه غرامت از پنجاه الی پانصد تومان نیز محکوم شود و اگر مرتکب ولایت یا وصایت برآن شخص داشته مجازات او از سه سال تا هفت سال حبس مجرد است .

ماده ۲۴۰ - هر کس از سفید مهری که باو سپرده شده سوء استفاده کرده از روی تقلب انتقال یا برائت ذمه یا چیز دیگری که موجب خسارت صاحب امضاء یا مهر شود روی آن بنویسد محکوم بحبس تادیبی از یك تا سه سال خواهد شد و ممکن است بتأدیه غرامت از پنجاه الی پانصد تومان نیز محکوم شود و اگر سفید مهر باو سپرده نشده و خود او بدست آورده باشد در حکم جاعل بوده و مجازات آنرا خواهد داشت.

در صورتیکه مدعی خصوصی از تعقیب صرف نظر نماید مجازات مرتکب از یکماه الی شش ماه حبس تادیبی خواهد بود

ماده ۲۴۱ - هرگاه اموال واسباب یا نقود یا اجناس وامتعه یا بلیط های بانك یا نوشتجاتی از قبیل تمسك و قبض وغیره بعنوان اجاره یا امانت یا رهن و یا آنکه برای وکالت یا هرکار با اجرت یا بی اجرت بکسی داده شده و بنا براین بوده که اشیاء مذکوره مسترد شود یا بمصرف معینی برسد وشخصی که آن اشیاء نزد او بوده آنها را بضرر مالکین یا متصرفین آنها تصاحب یا تلف یا مفقود یا استعمال نماید به حبس تادیبی از ششماه تا سه سال محکوم خواهد شد و ممکن است بتأدیه غرامت از پنجاه الی پانصد تومان نیز محکوم شود.

فصل یازدهم

دسیسه و تقلب در کسب و تجارت

ماده ۲۴۲ - کسیکه بواسطه اشاعه مجعولات و یا اعلانات بی اصل و مجعول یا کم و زن خریدن اجناس زیاده بر نرخ معین نزد فروشندگان یا بواسطه

مواضعه و اتفاق بین مالکین قیمت اجناس و امتعه یا بروات و سهام و امثال آنرا زیاده بر نرخ عادله ترقی یا تنزل دهد به حبس تادیبی از دو ماه تا یکسال و بتادیه غرامت از سی الی سیصد تومان و یا بیکی از این دو مجازات محکوم خواهد شد

اگر اقدامات مذکوره نسبت بغلات وارزاق واشیاء ضروریه عمومی باشد ضعف مجازات مزبور مجری خواهد شد

مادهٔ ۲۴۳ — هر کس قمار خانه دائر کرده مردم را برای قمار بآنجا دعوت کند یا راه دهد به حبس تأدیبی از شش ماه تادو سال و به تأدیه غرامت از یکصد الی یکهزار تومان و یا بیکی از این دو مجازات محکوم خواهد شد و تمام نقود و اسباب متعلقه بقمار که در آنجا باشد ضبط می شود - مجازات اشخاصیکه علناً مشغول بقمار میشوند از هشت روز تا شش ماه حبس تأدیبی است.

مادهٔ ۲۴۴ - هر کس مشتری را در خصوص عیار طلا یا نقره یا اصل بودن جواهر فریب دهد یا جنسی را بجای جنس دیگر قلم دهد بطوری که مقصود مشتری از ابتیاع آن حاصل نشود یا این که بواسطه اوزان ومقادیر غیر صحیح یا تقلبی مقدار جنس را کم کند و بطور کلی مشتری را از حیث کمیت یا کیفیت مبیع فریب دهد به حبس تأدیبی از پانزده روز الی یك ماه و به تأدیه غرامت از ده الی پنجاه تومان یا به یکی از این دو مجازات محکوم خواهد شد.

ماده ۲۴۵ - هر کس تصنیف یا تألیف دیگری را اعم از کتاب و

رساله و نقشه و تصویر و غیره بدون اجازهٔ مصنف یا مؤلف یا کسی که حق تألیف را از مصنف یا مؤلف تحصیل نموده است کلا یا بعضاً شخصاً یا بتوسط دیگری به طبع به رساند به تأدیه غرامت از پنجاه الی پانصد تومان محکوم خواهد شد.

مجازات فوق مقرراست ولواینکه مرتکب تصرفات جزئیه‌هم درتصنیف یاتالیف که بدون اجازه بطبع رسانیده است نموده باشد ومعلوم شودکه تصرفات مزبوره فقط برای حفظ ظاهر وفرار ازتعقیب است

ماده ۲۴۶ ـ کسیکه در تالیف یاتصنیف یاتحریرات مطبوعه خود در غیر موردیکه اقتباس محسوب میشود عین‌جمل تالیف یاتصنیف یاتحریر دیگریرا بدون ذکراسم مؤلف یامصنف یامحرر آن ذکر کند بحداقل مجازات مذکور درمادهٔ‌فوق محکوم خواهد شد

ماده ۲۴۷ ـ هرکس کتاب یاسایر اشیاء مذکوره درماده ۲۴۵ را باعلم واطلاع بفروشد یابمعرض فروش درآورد یابخاك ایران وارد کند بتأدیه غرامت از۲۵ الی دویست تومان محکوم خواهد شد

ماده ۲۴۸ ـ هرکس تصنیف یاتألیف دیگریرا اعم ازکتاب و رساله ونقشه وتصویر وغیره باسم خود یاشخص دیگری غیراز مؤلف طبع نماید بتأدیه غرامت ازیکصد الی یکهزار تومان محکوم خواهد شد

مادهٔ ۲۴۹ — هرکس علائم صنعتی یا تجارتی دیگری را که مطابق قانون علائم صنعتی ثبت ورسمیت یافته است متقلبانه استعمال نماید بتأدیه پنجاه الی یکهزار تومان غرامت محکوم خواهد شد مگر اینکه مورد از موارد جعل و تزویر باشد.

فصل دوازدهم

در حرق وتخریب و اتلاف اموال وحیوانات

مادهٔ ۲۵۰ — هرکس عمداً عمارت یاکشتی یاکار خانه یاانبار وبطورکلی هرمحل مسکون یا معدّ برای سکنی را آتش بزند جزای‌او حبس با اعمال شاقه ازسه سال الی هفت سال است

مادهٔ ۲۵۱ — هرکس عمارت یاکشتی یاکار خانه که مسکون نباشد یا انبار ویا جنگلی را در جاهائیکه برانداختن آنها قانوناً ممنوع است آتش بزند بحبس تادیبی از ششماه تاسه سال محکوم میشود ـ اگر اشیاء مذکور ملك او بوده یا بامر مالك این کار را کرده و باینواسطه عمداً بدیگری خسارت حرقی وارد آورده باشد محکوم بحبس تأدیبی از سه ماه الی یکسال خواهد بود

ماده ۲۵۲ — هرکس تیر یا چوبهائی را که برای بناء یا سوزانیدن مهیا شده است آتش بزند از یکماه تا ششماه بحبس تادیبی محکوم میشود

هرکس وسائل نقلیه چرخ دار خالی یا حامل اشیاء منقوله را آتش بزند از سه ماه الی یکسال بحبس تادیبی محکوم میشود

هرگاه کسی خرمن یا حاصل دیگریرا آتش بزند بحبس تادیبی از یك سال تا سه سال محکوم میشود اگر اشیاء مزبوره متعلق بخود مرتکب باشد یا بامر مالك آتش بزند و باینواسطه عمداً بدیگری خسارت حرقی وارد آورد به حبس تادیبی از سه ماه تایکسال محکوم میشود.

ماده ۲۵۳ ـ درتمام موارد مذکوره هرگاه حریق اسباب هلاك نفس شود مرتکب بحبس بااعمال شاقه از ۳ تاده سال محکوم خواهد شد و اگر درهلاك

نفس قاصد بوده باشد در حکم قاتل است.

ماده ۲۵٤ — هرکس اسباب وادوات زراعت یازاغه دواب یاکلبهٔ دهقانی را خراب وضایع کند یا بشکند بحبس تادیبی ازدوماه تایکسال وبتادیهٔ غرامت از پنجاه الی یکصد تومان محکوم خواهد شد.

ماده ۲۵۵ ـ هرکس عمداً و بدون ضرورت دواب و مواشی دیگریرا مسموم یاتلف کند یا ماهیهای موجوده در نهر یاغدیر یاحوض یاغیر آنهارا که مال دیگری است مسموم کند محکوم بحبس تادیبی از ده روز الی ششماه یابتادیهٔ غرامت از شش الی پنجاه تومان خواهد بود.

ماده ۲۵٦ ـ هرکس یکی از حیوانات اهلی حلال گوشت دیگری را غیر از آنچه که درماده ۲۵۵ مذکور است عمداً بکشد یاسم بدهد یاناقص کند بحبس تادیبی از هشت روز تایکماه یابتأدیه غرامت از شش الی پانزده تومان محکوم خواهد شد.

ماده ۲۵۷ ـ هرکس عمداً عمارت یا کشتی یا انبار یاکارخانه و کلیهٔ هر محل مسکون یا معدّ برای سکنی یا کالسکه و واگون و گاری و سایر آلات نقاله یا راهها و پلها و مجاری آبها وکلیةً هرنوع اشیاء منقوله یا غیر منقوله را خراب کند یا بهر نحو کلاً یا بعضاً تلف نماید در صورتیکه مال خود او نباشد بحبس تادیبی از شش ماه تادو سال و بتادیهٔ غرامت از ده الی دویست تومان محکوم خواهد شد.

ماده ۲۵۸ ـ هرگاه جرائم مذکوره در مادهٔ سابقه بوسیلهٔ بمب یامواد محترقه وارد شده باشد جزای آن حبس مجرد ازدو تا پنجسال است.

ماده ۲۵۹ — هرکس عالماً دفاتر و قبالجات و سایر اسناد دولتی را بسوزاند یابهرنحو دیگری تلف کند بحبس مجرد از دو تاده سال محکوم خواهد شد.

مادهٔ ۲٦۰ — هرکس عالماً اسناد یا اوراق تجارتی یا هرنوع اسنادی که اتلاف آنها موجب ضرر غیر است بسوزاند یا بهر نحو دیگری تلف کند بحبس تادیبی از یکماه تادوسال یا بتادیهٔ غرامت ازسی الی سیصد تومان و یا به مجموع مجازاتهای مزبور محکوم خواهد شد.

ماده ۲٦۱ — هرنوع نهب و غارت و اتلاف اجناس و امتعه یا محصولات که از طرف جماعتی بیش از سه نفر بنحو قهر و غلبه واقع شود جزای آن حبس مجرد از دو الی چهار سال است.

ماده ۲٦۲ ـ اشخاص ذیل بحبس تادیبی از هشت روز الی سه ماه یا بتادیه غرامت از ده الی دویست تومان محکوم خواهند شد.

اولا ـ هرکس حاصل دیگری را بچراند یا تاکستان یا باغ میوه یانخلستان کسی را خراب کند یا بواسطه سرقت یا قطع آبی که متعلق بآنست یا باقدامات و وسایل دیگر خشك کند یا باعث تضییع آن بشود.

ثانیاً ـ هرکس حاصل دیگریرا قطع و درو کند

ثالثاً ـ هرکس عامدا یخ موجود در یخچال دیگریرا آب کند

رابعاً ـ هرکس عامدا حمام یاآسیاب دیگری را از استفاده بیندازد

ماده ۲٦۳ ـ هرگاه جرائم مذکوره در فقره اول ماده قبل در شب واقع شده و مرتکبین سه نفر یا بیشتر بوده و یا اینکه کمتر بوده ولی لااقل یکی از آنها حامل سلاح بوده است جزای آن از یك الی سه سال حبس تادیبی خواهد بود.

فصل سیزدهم

در هتك حرمت منازل و املاك غیر

ماده ۲۶۴ ـ هر کس عالماً حد فاصل مابین املاك را تغییر دهد یامحو کند بحبس تادیبی از هشت روز تا دو ماه و یا به غرامت از شش الی‌سی تومان محکوم میشود.

و اگر عمل مذکور برای غصب زمین غیر واقع شده باشد اعم از اینکه بنفع خود مرتکب باشد یا بنفع دیگری مجازات آن حبس تادیبی از ششماه تادوسال و تادیهٔ غرامت از ده الی سی تومان است

ماده ۲۶۵ ـ هر کس بقهر و غلبه داخل ملکی شود که در تصرف دیگری است و محصور باشد بحبس تادیبی از بیست روز الی سه ماه ویا بتادیهٔ غرامت از بیست الی دویست تومان محکوم خواهد شد و اگر ملك محصور نباشد بحبس تادیبی از هشت روز الی یکماه محکوم خواهد شد و اگر در ابتدای ورود بقهر و غلبه نبوده ولی بعد از اخطار متصرف بقهر و غلبه مانده باشد اعم از اینکه ملك محصور باشد یا نباشد بحبس تادیبی از بیست روز الی ششماه و بتادیهٔ غرامت از ده الی یکصد تومان محکوم میشود.

هر گاه مرتکب دو نفر یا بیشتر بوده و یکی از آنها لا اقل حامل سلاح باشد و یا بیش از سه نفر بوده ولو هیچیك مسلح نباشند بحبس تادیبی از ششماه الی دو سال و بتادیهٔ غرامت از پنجاه الی پانصد تومان محکوم خواهند شد.

ماده ۲۶۶ ـ هر کس در منزل و مسکن دیگری بعنف یا تهدید واردشود بحبس تادیبی از دو ماه الی یکسال محکوم خواهد شد.

درصورتیکه مرتکبین دو نفر یا بیشتر بوده و یکی ازآنها حامل سلاح باشد ویا بیش از سه نفر بوده ولو هیچیك مسلح نباشندبحبس تادیبی از سه ماه الی دو سال محکوم میشوند.

ماده ۲۶۷ ـ هر گاه جرائم مذکوره در دو مادهٔ قبل شب واقع شده مرتکب بحد اکثر مجازات محکوم میشود.

ماده ۲۶۸ ـ هر گاه کسی ملك دیگری را بقهر وغلبه تصرف کند بحبس تادیبی از یکسال الی سه سال محکوم خواهد شد.

فصل چهاردهم

درافتراء و توهین و هتك حرمت

ماده ۲۶۹ ـ هر کس بوسیلهٔ اوراق چاپی یا خطی یا بوسیله انتشار اعلان یا اوراق مزبوره یا بوسیلهٔ نطق در مجامع بیك یا چند نفر امری را صریحاً نسبت دهد که مطابق قانون مجازات آن امر جنحه یا جنایت محسوب شود مفتری محسوب خواهد شد مشروط بر اینکه نتواند صحت آن اسناد را ثابت نماید

ماده ۲۷۰ ـ در صورتیکه اسناد دهنده صحت امور منتسبه را در محکمهٔ صالحه ثابت نماید از مجازات معاف خواهد بود و الا مفتری است

ماده ۲۷۱ ـ در صورتیکه اسناد دهنده نتواند اسنادات را ثابت نماید مفتری محسوب و مجازات او حبس تادیبی از یکماه الی یکسال و تادیه بیست الی پنجاه تومان غرامت و یا یکی از این دو مجازات است

مادهٔ ۲۷۲ ـ هر کس نظماً یا نثراً کسی را هجو کند و آنرا منتشر

نماید بحبس تادیبی از هشت روز الی یکماه یا بتأدیه غرامت از شش الی پنجاه تومان محکوم میشود .

فصل پانزدهم

در ولگردی و استعمال علنی الکل وسایر مواد مخدره

ماده ۲۷۳ - ولگرد کسی است که مسکن و ماوای مخصوص یا وسیله معاش معلوم و یا شغل یا حرفهٔ معینی ندارد مگر اینکه سن او از پانزده سال تجاوز نکرده باشد - ولگردی خلاف محسوب است و مجازات آن مطابق باب چهارم تعیین خواهد شد

ماده ۲۷۴ - اگر ولگرد تبعهٔ خارجه باشد بامر دولت از داخل مملکت اخراج میشود

مادهٔ ۲۷۵ — هر کس متجاهراً استعمال مسکرات یا افیون یا شیرهٔ تریاك یا مرفین یا بنك یا چرس نماید بحبس تادیبی از هشت روز تا سه ماه یا بتأدیهٔ غرامت از ده تومان الی پنجاه تومان محکوم خواهد شد

باب چهارم

در امور خلاف و مجازات آنها

مادهٔ ۲۷۶ — نسبت بکلیه امور خلافی از قبیل عدم رعایت نظامات راجعه به بلدیه و نظمیه وصحیه و همچنین عدم رعایت نظامات راجعه بدرشکه چیها و شوفر ها و حفظ حیوانات و همچنین راجع به ولگردی و گدائی و فحاشی و استعمال الفاظ رکیکه در معابر عمومی و امثال آنها وزارت داخله نظامنامهٔ

لازمه تهیه نموده و مقررات آن پس از تصویب وزارت عدلیه بموقع اجرا گذاشته خواهد شد ولی در هر حال مجازاتی که بموجب نظامنامهٔ مزبوره مقرر میشود نباید از یك روز حبس و سه قران غرامت کمتر و از یکهفته حبس و پنجتومان غرامت بیشتر باشد

باب پنجم

مقررات مختلفه

مادهٔ ۲۷۷ — نظر بمادهٔ ۶ اصول محاکمات جزائی که امکان تعقیب قسمی از جرمها را موکول بشکایت مدعی خصوصی نموده است در مورد جرمهای مذکور در مواردیکه ذیلاً معین است تعقیب جزائی شروع نمیشود مگر بتقاضای مدعی خصوصی و اگر مشار الیه شکایت خود را مسترد نمود تعقیب جزائی نیز موقوف خواهد شد مگر اینکه متهم سابقاً محکومیت جنحهٔ یاجنایتی داشته باشد .

در صورتیکه مدعی خصوصی شکایت خود را مسترد نماید دعوی خصوصی را فقط در محکمه حقوق میتواند اقامه بکند .

مواد مزبور فوق ازقرار ذیل است :-

قسمت اخیر مادهٔ ۱۷۳ - مادهٔ ۱۷۴ - قسمت دوم مادهٔ ۱۹۳ - مواد ۱۹۷-۲۰۷-۲۰۸-۲۰۹-۲۱۰-۲۱۳-۲۳۵-۲۴۴-۲۴۵-۲۴۶-۲۴۸ -۲۵۴-۲۵۵-۲۵۶-۲۶۰-۲۶۲ (باقید عدم شمول مادهٔ ۲۶۳)-۲۶۴ قسمت اول مادهٔ ۲۶۵ - مادهٔ ۲۶۸-۲۷۱ و ۲۷۲

ماده ۲۷۸ — هرکس که بموجب مادهٔ ۱۵۲ و ۲۱۲ و ۲۱۳ به نادیه

غرامت بخزانه دولت یاخسارت مدعی خصوصي محکوم گردد درصورت عدم تادیه وجه محکوم به در ازاء وجه مزبور وبه نسبت آن به حبس تادیبي از سه ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

مادهٔ ۲۷۹ — اگر کسی قبل از تصویب و انتشار این قانون مرتکب عملی شده باشد که موافق این قانون جنحـه یا جنایت تشخیص شده است در مورد تعقیب و برطبق این قانون مجازات میشود که اولا نسبت به آن عمل مرور زمان برطبق مقررات این قانون حاصل نشده باشد و ثانیاً برای عمل مزبور شرعاً هم حدی معین شده باشد.

مادهٔ الحاقیه

ماده ۲۸۰ — هرگاه یکی از وزراء یا مستخدمین دولتي در هر رتبه و مقامی که باشند بوسیلهٔ وضع نظامنامه یاتصویب نامه یاصدور متحدالمآل واوامر کتبی دیگر ویا اعمال آنها بدون امر کتبي مقامات مافوق قانون را تغییر دهند یا تفسیر نمایند و یا در اجرای آن تبعیض کنند از خدمت دولتي دائماً منفصل خواهند شد.

☆☆☆

چون بموجب قانون مصوب دهم عقرب ۱۳۰۳ شمسی: « وزیر عدلیـه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که در دوره پنجم تقنینیه به مجلس شورای ملی پیشنهاد نموده و یامینماید پس از تصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارده پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود تکمیل و ثانیـاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهـاد

نماید » علیهذا « قانون مجازات عمومی » مشتمل بر دویست و هشتاد ماده که در دو قسمت [قسمت اول از مادهٔ اول الي انتهای مادهٔ ۱٦۹ — قسمت دوم از مادهٔ ۱۷۰ الی آخر] در تاریخ ۲۳ دیماه و ۷ بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی بتصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست.

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

اجازه تخصیص عوائد اضافی ثمبر فردوسی برای ساختن مقبره فردوسی

مصوب اول بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده واحده — مجلس شورای ملی به وزارت مالیه اجازه می دهد از عوائد خالص فروش ثمبری که بنام فردوسی اشاعه خواهد شد آنچه زائد بر عوائد استعمال معمولی پست خانه است برای مخارج ساختن مقبرهٔ فردوسی تخصیص دهد.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسهٔ اول بهمن ماه یکهزار و سیصدو چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

دویست هزار تومان اعتبار واجازه اخذ صدی پنج اضافه برمالیات برای اجرای قانون مالیات املاك اربابی ودواب

مصوب ۱۱ بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده واحده — مجلس شورای ملی مبلغ دویست هزار تومان بوزارت مالیه برای اجرای قانون مالیات املاك اربابی و دواب مصوب بیستم دی ماه ۱۳۰٤ اعتبار میدهد — بعلاوه فقط برای یك مرتبه وزارت مالیه مجاز است بعنوان مخارج ممیزی درهر محلی که قانون مزبور مجری شده صدی پنج ازمیزان مالیاتهای مشخصه مزبوره علاوه بر مالیاتهای مقرره در قانون از مؤدیان مالیاتی مأخوذ دارد.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه یازدهم بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

تشکیل محاکم تجارت

مورخهٔ ۱۴ بهمن ماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده اول — محکمه تجارت مرکب است از یك نفر رئیس و دو عضو که یکی از اعضاء را وزارت عدلیه مطابق قانون استخدام قضاة معین مینماید عضو دیگر از میان تجاریکه برطبق قانون تجارت مصوبه ۲۴ شعبان ۱۳۳۳ انتخاب میشوند معین میگردد

مادهٔ دوم — درموقع غیبت عضو تاجر عدم محکمه مطابق قانون اصول تشکیلات عدلیه تکمیل خواهد شد

مادهٔ سوم — هریك از مقررات قانون ۲۴ شعبان ۱۳۳۳ که مخالف دو ماده فوق است نسخ میشود

☆☆☆

چون بموجب قانون مصوب دهم عقرب ۱۳۰۳ شمسی «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که در دوره پنجم تقنینیه بمجلس شورای ملی پیشنهاد نموده ویا مینماید پس‌از تصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارده پس‌از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود تکمیل وثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا «قانون تشکیل محاکم تجارت» مشتمل بر سه ماده که بتصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجراست بتاریخ ۱۴ بهمنماه ۱۳۰۴ شمسی

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

محاکمه انتظامی قضات

مورخه چهاردهم بهمن ماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده اول ـ شکایاتی که از قضات محاکم میرسد باید حتماً برای رسیدگی به اداره امور قضائی ارسال گردد در صورتیکه اداره مزبوره شکایت را وارد و قاضی را قابل تعقیب‌انتظامی تشخیص داد وزیرعدلیه مکلف است محکمه انتظامی را تشکیل نماید

مادهٔ دوم ـ محکمه انتظامی که برای رسیدگی به تقصیرات اداری (انتظامی) قضات محاکم اعم از امنای صلحیه و قضات ابتدائی واستیناف مستشاران دیوان تمیز تشکیل میشود مرکب خواهد بود ازسه نفر ازقضات مشروط براینکه رتبه آنها از رتبه قاضی مشتکی عنه کمتر نباشد قضاتی که محکمه مزبوره را تشکیل میدهند از میان کلیه قضاتی که رتبه آنها مساوی یا بالا تر از رتبه مشتکی عنه است و درنقطه اقامت دارند که محکمه در آنجا باید تشکیل شود بحکم قرعه معین میشوند قرعه به نسبت رتبه مشتکی عنه در جلسه علنی محکمه ابتدائی یا استیناف و یا دیوان تمیز ونظر بتقاضای وزیر عدلیه با رؤسای پارکه مربوط بعمل میآید.

موارد رد قضات در مورد اعضاء محکمه انتظامی نیز رعایت خواهد شد

ماده سوم ـ محاکمه رئیس و رئیس شعبه دیوان تمیز در شورای دولتی خواهد بود و مادام که شورای مزبور تشکیل نشده در محکمهٔ بعمل میآید که مرکب از پنج نفر خواهد بود. اعضاء این محکمه بحکم قرعه از میان ده نفر

از نمایندگان مجلس شورای ملی معین میکردند که رئیس مجلس شورای ملی نظر بتقاضای وزیر عدلیه و با رعایت اطلاعات وتخصّصات لازمه از میان اعضاء مجلس شورای ملی انتخاب و معرفی خواهد کرد .

ماده چهارم ـ درصورت تجدید نظر ازحکم محکمه انتظامی محکمه جدیدی مرکب از سه نفر که بحکم قرعه وبا رعایت مفاد ماده دوم معین میشوند تشکیل میگردد اسم قضاتی که حکم سابق را داده اند داخل در قرعه نخواهد بود

مادهٔ پنجم ـ انجام وظایف نمایندگی دولت برای تعقیب انتظامی بعهده یکی ازصاحبمنصبان پارکه خواهد بود مشروط براینکه رتبه او کمتر ازرتبه مشتکی‌عنه نباشد صاحبمنصب مزبور باید در موقع تنظیم ادعا نامه بدوسیه پرسنلی مشتکی‌عنه مراجعه نموده ومحکمه هم باید در حین صدور حکم دوسیه مزبوره را درنظر بگیرد

ماده ششم ـ محاکمه انتظامی صاحبمنصبان پارکه ومستنطقین برطبق مقررات قانون استخدام کشوری بعمل خواهد آمد

مادهٔ هفتم ـ مدت مرور زمان برای تعقیب انتظامی قضات و صاحبمنصبان پارکه ومستنطقین دو سال ازتاریخ وقوع تخلف یا از آخرین اقدام تعقیبی خواهدبود

ماده هشتم ـ عبارت (مجلس عالی قضائی) که دربعضی ازمواد قانون استخدام حکام محاکم ذکر شده است بعبارت (محکمهٔ تجدید نظر) تبدیل میشود .

ماده نهم ـ مواد ۲۳ ـ ۲۴ ـ ۲۵ و ۲۶ قانون استخدام حکام محاکم نسخ میشود

☆☆☆

چون بموجب قانون مصوب دهم عقرب ۱۳۰۳ شمسی (وزیر عدلیه مجاز است

کلیه لوایح قانونی را که در دوره پنجم تقنینیه بمجلس شورای ملی پیشنهاد نموده ویا مینمایدپس از تصویب کمیسیون عدلیه مجلس‌شورای ملی بموقع اجرا گذارده پس از آزمایش آنها درعمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود تکمیل و ثانیاً برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون محاکمهٔ انتظامی قضات) که بتصویب کمیسیون عدلیه مجلس‌شورای ملی رسیده قابل اجراست

بتاریخ چهاردهم بهمن ماه ۱۳۰۴ شمسی

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

مالیات روده

مصوب ۱۸ بهمن ماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده اول ـ تهیه و بعمل آوردن و فروش روده و کپون و زه متصل برود بطور مطلق در داخله مملکت آزاد و از هر گونه عوارض معاف است

ماده دوم ـ پس از وضع مخارج بعمل آوردن روده و اجرت حمل و نقل و سایر مخارج تجارتی و منظور نمودن صدی ده برای منافع متصدی قیمت مسعرهٔ روده در موقع خروج از ایران ماخوذ میشود

تبصره ـ هر یك از تجار که دارای روده هستند هر گاه از تاریخ تصویب این قانون تا چهل و پنجروز دیگر روده موجودی خود را بادارهٔ مالیه اطلاع دهند ادارهٔ مالیه مکلف است معاینه نموده و منگنه کند و این نوع روده از تادیهٔ حق فوق معاف میباشد.

ماده سوم ـ نظامنامه اجرای این قانونرا وزارت مالیه تنظیم خواهد نمود.

ماده چهارم ـ از اول فروردین مـه ۱۳۰۵ مواد این قانون بموقع اجرا گذاشته میشود و قانون روده مصوبه هفدهم ربیع الثانی ۱۳۲۸ قمری ملغی خواهد بود.

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسهٔ هیجدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون استخدام مستخدمین دربار وکابینه سلطنتی و ولایت عهد

مصوبه نوزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد وچهار شمسی

ماده اول ـ اشخاصیکه در دربار و کابینهٔ سلطنتی و ولایت عهد مستخدم میباشند مشمول قانون استخدام میباشند

تبصره ـ مقصود از دربار وکابینهٔ سلطنتی و ولایت عهد دربار و کابینه سلطنتی و ولایت عهد سابق میباشد

مادهٔ دوم ـ اشخاص مذکوره فوق درصورتی مشمول قانون استخدام خواهند بود که از تاریخ اجراء قانون استخدام کشوری باین طرف کسور تقاعد حقوقی را که دریافت داشته اند موافق ماده ۵۷ قانون استخدام بصندوق تقاعد بپردازند

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه نوزدهم بهمن ماه یکهزارو سیصد و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی سید محمد تدین

قانون

مالیات راه و الغای عوارض و مالیاتهای بلدی

مصوبهٔ ۱۹ بهمن ماه ۱۳۰۴

ماده اول — بموجب این قانون از وزن غیر خالص صادرات و واردات مملکتی مالیاتی در تحت عنوان مالیات راه مطابق تعرفهٔ ذیل اخذ خواهد شد

الکل و موادی که دارای الکل میباشد ـ اسباب توالت و ترکیبات آن ـ سیگار و سیگارت	یکمن	۵ قران
تریاك	«	۴ «
منسوجات ابریشمی	«	۲ «
منسوجات پنبه ـ منسوجات کتانی و پشمی باستثنای قالی	«	۱ «
بنزین ـ قند و شکر	«	۵ شاهی
مرکبات ـ خشکه بار ـ غلات ـ برنج و حبوبات ـ پشم و پنبهٔ خام ـ روناس ـ کتیرا ـ نمك ـ ماشین آلات و اجزاء یدکی آنها ـ (باستثنای معافی های قانون مصوب ۷ دلو ۱۳۰۳) ـ فلزات	«	۲ «
الوار ـ احجار فلزی و معدنیات که برای استعمال حاضر نشده	«	۱ «
کنف ـ پوست انار ـ هیزم ـ ذغال چوب	«	۱ «
شتر ـ اسب ـ استر ـ گاو نر ـ گاو ماده ـ گاو میش ـ گوساله ـ الاغ که در سرحد گرفته خواهد شد	رأسی	۳ قران
گوسفند ـ بز ـ بره نیز که در سرحد گرفته خواهد شد	«	۱ «
اتومبیل ـ گاری ـ درشکه و سایر وسایل نقلیه چرخ دار	معاف	
از اشیائی که فوقاً ذکر نشده است	یکمن	ده شاهی

تبصره ۱ ـ از صادراتی که از منی چهار قران کمتر ارزش دارد و در این ماده ذکر نشده و مشمول قسمت اخیر این ماده میشود بطور استثناء منی دو شاهی و از صادراتی که از منی سی شاهی کمتر ارزش دارد منی یك شاهی مأخوذ خواهد شد

تبصره ۲ ـ محصول و اشیائیکه از یك بندر خارج و از نقطهٔ دیگری وارد ایران میشود از ادای مالیاتهای فوق معاف است

تبصره ۳ ـ مالیاتهای مذکوره در فوق فقط یکدفعه در موقع ورود و خروج دریافت ودیگر بهیچ عنوانی در بین راهها وشهرها از بارها چیزی دریافت نمیشود

تبصره ٤ ـ چهارپایان و وسائط نقلیه که موقتاً بایران داخل و یا ازایران خارج می شوند از پرداخت مالیات مقرره در این قانون معاف خواهند بود و فقط در ازاء پلاك یا مهر مخصوص که برای تشخیص بآنها داده میشود یکقران از آنها دریافت خواهد شد ولی از بار و مال التجاره که بوسیلهٔ این قبیل دواب و وسایط نقلیه حمل میشود مطابق این قانون مالیات اخذ خواهد گشت

مادهٔ دوم — از وسائط نقلیه مبلغی به عنوان حق الثبت به میزان ذیل مأخوذ خواهد شد:

از اتوموبیل های بارکش و اتوموبیلهای کرایه و تجارتی و مسافری	سالیانه	دستگاهی ٦٦ تومان
از اتوموبیلهای شخصی	«	« ۳٦ «
از گاریها و دلیجانهای سه اسبه و چهار اسبه	«	« ۳۰ «
از کالسکه و درشکه های کرایه برای مسافر	«	« ۲۱ «
از عرابهای یك اسبه ودواسبه وکالسکه ودرشکهای شخصی	«	« ۱۸ «

از دوچرخهٔ آتشی (موتوسیکلت) سالیانه دستگاهی ۱۲ تومان
از دوچرخه بائی (ولسیپت) » » ۱ »
کلیه دواب و موانی معاف

تبصرهٔ ۱ ـ ازوسائط نقلیه خارجی که موقتاً داخل خاك ایران میشوند بابت هریکماه باهر قسمت ازماه که در داخله توقف نمایند خمس حق الثبت تمام سال که در فوق ذکر شده است دریافت خواهد شد .

تبصرهٔ ۲ ـ وسائط نقلیه مخصوص سلطنت و دولت و مامورین سیاسی دول خارجه ووسایط نقلیه عسکریه وخدمات صحیه و بلدیه ازمالیات مذکوره فوق معاف است .

مادهٔ سوم — عایدات حاصله از مالیاتهای مقرره فوق که از طرف وزارت مالیه وصول میشود بطریق ذیل تقسیم و بمصرف خواهد رسید .

الف ـ وزارت مالیه اجازه دارد برای وصول واداره کردن این مالیات صدی پنج از کل عایدات خرج نماید وهر مبلغ که در بودجهٔ سنهٔ ۱۳۰٤ وزارت مالیه بابت مخارج وصول مالیاتهای ملغی شده در این قانون منظور شده است از اول فروردین ۱۳۰۵ حذف خواهد شد .

ب ـ وزارت مالیه معادل مبلغ خالص عایدات سنهٔ ۱۳۰٤ بلدی ومعارفی و صحیه و خیریه را که بموجب این قانون ملغی می شود بمؤسسات بلدی و صحیه ومعارفی و خیریه خواهد پرداخت و نیز معادل صدی پنجاه مخارج کنونی وصول عایدات نواقل بمؤسسات بلدی نادیه خواهد شد و همچنین اضافه براین از سال ۱۳۰٦ مبلغ هفتاد و پنج هزار تومان برای ساختمان خیابانهای مهم شهر ها در تحت نظارت وزارت مالیه (تازمانی که بلدیهٔ قانونی

تاسیس نشده است) بمؤسسات بلدی داده و بقیهٔ عایدات عموماً اختصاص به تعمیر راههای فعلی وتاسیس راههای جدید خواهد داشت .

تبصرهٔ ۱ ـ در صورتیکه عایدات حاصله بعد از سنه ۱۳۰۵ بیشتر از میزان عایدات سنهٔ ۱۳۰۵ باشد اضافهٔ عایدات بتناسبی که بین مؤسسات بلدیه و صحیه ومعارفی وخیریه وراهها در سنهٔ ۱۳۰۵ تقسیم شده است بهمان تناسب عایدات اضافی نیز تقسیم خواهد شد .

تبصرهٔ ۲ ـ تازمانیکه ساختن راههای عمده هرناحیه از نواحی مملکت باتمام نرسیده لا اقل نصف عواید خالصی که از آن نقطه براههـا بموجب این قانون تعلق میگیرد وبمصرف ساختمان ونگاهداری طرق وشوارع همان ناحیه خواهد رسید .

مادهٔ چهارم — این قانون ده روز پس ازتصویب بموقع اجرا گذارده میشود ـ قانون مصوب پنجم ربیع الاول ۱۳۲۸ قمری وقانون ۱۳ میزان ۱۳۰۳ شمسی راجع به نواقل ملغی خواهد بود ـ مطالبه و وصول مالیاتها و عوارض ذیل بکلی منسوخ و موقوف خواهد شد .

باج راه ـ سوق الدواب ـ قپان ـ میزان داری ـ میدان ولرد ـ دلالی اعم از دلالی تریاك و حیوان ومال التجاره ـ مالیات مراتع دواب وسایط نقلیه راه گذر ـ مالیات هوائی کلیه عوارض تحمیلی بر ارزاق و اجناس و سوخت اعم از ذغال و هیزم و غیره ـ فوا که ـ کلیه عوارض و مالیاتهای بلدی ومعارفی و خیریه و صحیه که توسط مأمورین مالیه و سایر مامورین دولتی و توسط بلدیه ها و مؤسسات معارفی و خیریه وصحیه و غیره از اهالی شهر ها وقصبات یا از مال التجاره ویا وسایل نقلیه که بشهرهـا وارد شده یا از آنجا عبور می نمایند و همچنین کلیه مالیاتها و عوارضی که دولت و افراد یامؤسسات بهر اسم

و رسم از مال التجاره یادواب یا وسایط نقلیه که بشهر ها یاقصبات وارد یا از آنجا عبور مینمایند یاخارج میشوند یادر جاده های مملکت سیر مینمایند.

تبصره ـ هرگاه این قانون از طرف عمال مالیه یایکی از بلدیه ها یا مؤسسات دیگری نقض گردد عضو مسؤل بطور دائم از خدمت دولت منفصل خواهد شد.

مادهٔ پنجم — وزارت فواید عامه مجاز است برای ادارهٔ طرق وشوارع مملکتی یکنفر مهندس متخصص امریکائی باسالی ده هزار دولار حقوق از ۱۵ اسفند ماه ۱۳۰٤ برای مدت سه سال استخدام نماید سایرشرایط استخدام مامورمزبورمطابق قانون استخدام مأمورین مالی امریکائی مصوبهٔ ۲۹ اردیبهشت ۱۳۰٤ خواهد بود بااین فرق که مأمور مزبور مسؤل وزارت فواید عامه خواهد بود

ماده ٦ — وزارت مالیه مأمور اجرای این قانون وتهیه نظامنامه اجرای آن است (باستثنای ماده پنجم)

ماده ۷ — هرگاه وسایل نقلیه بواسطه شکسته شدن و یا جهات دیگر برای حمل و نقل استعمال نشود از تاریخ اعلام کتبی مالك وسیله نقلیه باداره مربوطه براي تمام مدت تعطیل از تأدیه مالیات های مقرره در ماده دویم این قانون معاف خواهد بود ـ و نیز از دارندگان وسائط نقلیه از قبیل دوچرخه و سه چرخه و چهار چرخه که مختص امور زراعتي است مالیات مصرحه درماده دوم دریافت نخواهد شد.

این قانون که مشتمل برهفت ماده است در جلسهٔ ۱۹ بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی سید محمد تدین

قانون

اجازه ساختن خطوط آهن اصلی ومهمه مملکت

مصوبه ۲۰ بهمن ماه ۱۳۰٤

ماده اول — مجلس شورای ملي ساختن خطوط آهن اصلی ومهمه مملکت را به دولت اجازه میدهد و دولت مکلف است پس از جلب متخصصین لازم ومطالعات کافی درفوائد اقتصادی وسیاسی ونظامی یك یاچند خط عمده که ساختن آنهارا مقدم برخطوط دیگر میداند نتیجه را بمجلس شورای ملی عرضه وتصویب مجلس را درانتخاب آن خطوط تحصیل نماید.

ماده دوم — دولت مکلف است پس ازتهیه نقشه مقدماتی برای ساختن راه آهن ترتیبی را که نافع وبصرفه نزدیکتر میداند پس از تصویب مجلس شورای ملی بموقع اجرا بگذارد ومواد اولیه اي که برای ساختن راه آهن لازم است وتهیه آن درمملکت امکان دارد باید درخود ایران تهیه شود وکارخانه آهن آب کنی برای اینکار درایران ازطرف دولت ایجاد شود

ماده سوم — برای تهیه نقشه مقدماتی راه ونقشه ترتیب استخراج آهن و تاسیس کارخانه آهن آب کنی درایران دولت مجازاست یکنفر متخصص امریکائی ویکنفر متخصص آلمانی بلافاصله پس از تصویب این قانون وعده کافی مهندسین ایرانی استخدام نماید

تبصره ـ حقوق دونفر مستخدمین مزبور درماده فوق درسال بیشتر ازبیست وپنجهزار تومان ومدت استخدام آنها بیشتراز دوسال نخواهد بود

ماده چهارم — برای حقوق ومخارج متخصصین و سایر مخارج نقشه برداري

مبلغ دویست و پنجاه هزار تومان از محل عواید قند و چای به دولت اعتبار داده میشود.

ماده پنجم — وزارتین فوائد عامه ومالیه هریك درحدود وظایف خود مامور اجرای این قانون هستند

اینقانون که مشتمل برپنج ماده است درجلسه بیستم بهمن ماه یکهزار وسیصد وچهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون استخدام اعضاء اداری مجلس شورای ملی

ماده اول ـ اعضاء و اجزاء اداری مجلس شورای ملی از مستخدمین رسمی مملکت محسوب وتا تصویب قانون مخصوص مشمول مواد ۱۶ ـ ۲۳ ـ ۲۵ قانون استخدام کشوری خواهند بود.

تبصره ـ آخرین ارتقاء رتبه اعضاء واجزای اداری مجلس مادامیکه درمجلس سمت استخدام دارند ازحدود رتبه (۷) مصرحه درمادهٔ (۱۵) قانون استخدام کشوری تجاوز نخواهند نمود.

ماده دوم ـ میزان حد اقل مقرری رتبهٔ اول خدمت بر طبق قانون بودجه مجلس در هرسال معین میشود

ماده سوم ـ سابقه خدمت مستخدمین مجلس در ادارات دولتی و بالعکس جزء سابقهٔ خدمت رسمی محسوب و ترتیب تقاعد و وظیفهٔ آنها برطبق قانون استخدام کشوری خواهد بود.

تبصره ـ ترتیب محاکمات اداری مستخدمین مجلس برطبق نظامنامهٔ صورت خواهد گرفت که بتصویب هیئت رئیسه رسیده باشد

ماده چهارم ـ ترتیب حد اقل و اکثر حقوق مستخدمین جزء مجلس و تقاعد و وظیفه و محاکمات اداری آنها بموجب نظامنامهٔ بعمل خواهد آمد که ادارهٔ مباشرت مجلس ترتیب داده بتصویب هیئت رئیسهٔ مجلس برسد و مادام که قانون مخصوصی برای آنها بتصویب مجلس شورای ملی نرسیده است مشمول مادهٔ پنج این قانون نیز خواهند بود

ماده پنجم ـ هیچیك ازادارات ودوائر مجلس منحل نمیشود مگر بتصویب

هیئت رئیسه مجلس

ماده ششم ـ مواد ۳۱ ـ ۲۷ ـ ۲۸ قانون استخدام کشوری شامل مستخدمین مجلس نیز خواهد بود

ماده هفتم ـ در قسمت تقنینیه رئیس و در قسمت مباشرت و مطبعه مباشرین مجلس مأمور اجراء این قانون میباشند

این قانون که مشتمل برهفت ماده است در جلسهٔ بیست و یکم بهمن ماه یکهزار و سیصد و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون اصلاح قانون ثبت اسناد

مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۴

ماده اول — نسبت بتقاضا هائی که ازتاریخ تصویب این قانون به بعد بعمل میآید شش ماه مدت اعتراضی که در مادهٔ ـ ٤٦ ـ ٤٨ و ٥١ قانون ثبت اسناد مقرر است بچهار ماه تبدیل میشود

ماده دوم — فقره ۱ ـ ۲ ـ ۳ ماده ۱۲٤ قانون ثبت اسناد و املاك بطریق ذیل تغییر داده میشود:

۱ ـ برای ثبت ملك در دفتر املاك بعلاوهٔ مخارج مقدماتی که در فصل اول باب دوم مذکور است تومانی یکشاهی ـ

۲ ـ برای ثبت اسناد راجعه باموال منقوله تومانی نیم شاهی ـ

۳ ـ » » » » غیر » » » » ـ

ماده سوم — مدیر دفاتر صلحیه ها ومحاکم ابتدائی مکلف هستند مطابقت سواد احکام و نوشتجات را که از ادارات دولتی صادر شده است با اصل آن درصورت تقاضای اشخاص ذی نفع تصدیق نمایند ونیز مأمورین مزبور میتوانند اظهارات کتبی اشخاص را به یکدیگر بوسیلهٔ مأمورین اجرا ابلاغ کنند ـ حق مطابقت سواد با اصل و همچنین اظهار نامها برای هرسطر بیست کلمه یکصد دینار خواهد بود.

چون بموجب قانون مصوب دهم عقرب ۱۳۰۳ شمسی «وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که در دورهٔ پنجم تقنینیه به مجلس شورای ملی پیشنهاد نموده و یا مینماید پس از تصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی

بموقع اجرا گذارده پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود تکمیل و ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید» علیهذا «قانون اصلاح قانون ثبت اسناد» مشتمل بر سه ماده که بتصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون رسیدگی بشکایات از احکام صادره از محاضر شرعیه

مورخهٔ ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی

فصل اول

در احکام قابل شکایت و طریقهٔ تقدیم عرضحال و مقدمات رسیدگی

مادهٔ اول — در موارد ارجاع بشرع محکمه فقط بمحضر مجتهدی میتواند ارجاع نماید که دارای دفتر منظمی باشد که خلاصهٔ اظهارات شفاهی طرفین و شهادت شهود و اسامی معرفین آنها در دفتر مزبور ثبت و بمهر یا امضای آنان برسد

مادهٔ ۲ — احکام صادره از محاضر مزبوره در مادهٔ فوق قابل اعتراض است مگر در موارد ذیل :

۱ ـ در صورتیکه طرفین دعوی بقاطعیت حکم محضر کتباً تراضی کرده باشند

۲ ـ در صورتی که حکم مستند باقرار کتبی یا شفاهی باشد و در مورد اقرارشفاهی اقرار باید دردفترمذکور درمادهٔ فوق ثبت و بمهر یاامضاء مقررسیده باشد

مادهٔ ۳ — عرضحال اعتراض بر احکام شرعیه محضر باید بمحکمه داده شود که دعوی را بمحضر شرع ارجاع کرده است

مادهٔ ٤ — مدت اعتراض بر حکم صادر از محضر شرع بیست روز پس از ابلاغ آن است و قبل از گذشتن اینمدت محکمه از صدور حکم بر طبق آن باید خودداری نماید و کلیه محاکم مکلفند پس از وصول حکم شرعی بدون تنویت وقت نهایت در ظرف سه روز آنرا برؤیت متداعیین برسانند مگر اینکه یکی از متداعیین در خارج باشد که باید بنحویکه برای ابلاغ کلیه احکام مقرر گردیده

باو ابلاغ شود

مادهٔ ۵ — عرضحال اعتراض باید حاوی تمام اعتراضاتی باشد که شاکی بر حکم شرعی وارد میداند و بعلاوه شاکی باید کلیه اسناد و مدارك خود را بعرض حال مزبور ضمیمه نماید و پس از تقدیم آن دیگر اعتراضی جدیداً پذیرفته نخواهد شد مگر اینکه در محکمه ثابت نماید که اسنادی دارد که بدست آوردن آن در حیطهٔ اقتدار او نبوده

مادهٔ ٦ — پس از وصول عرضحال محکمه مکلف است از اصدار حکم بر طبق حکم شرعی خودداری کند و شرحی بمأمور اجرا بنویسد که محکوم به غیر منقول را در تحت نظر گرفته از مداخلات متداعیین اصلا و منفعة جلوگیری کند و محکوم به منقول را از محکوم علیه دریافت و در توقیف نگاهدارد

مادهٔ ۷ — محکمه باید در ظرف دو روز سواد اعتراضات معترض را که حتما باید بعرضحال اعتراض ضمیمه شده باشد به محکوم له ابلاغ نماید و مشارالیه هم مکلف است که درظرف یکهفته مدافعات خود را بدفتر محکمه تسلیم و رسید دریافت دارد پس از مضی مدت مزبور دیگر مدافعاتی پذیرفته نخواهد شد

مادهٔ ۸ — پس از وصول عرضحال و اعتراضات محکمه باید در ظرف دو روز طرفین را برای تعیین محضری که باید در حکم نظر کند احضار مینماید و فاصله این احضار برای حضور زیادتر از یکهفته نخواهد بود بعلاوه برای هر چهار فرسخ یك روز بنحویکه در اصول محاکمات حقوقی مقرر است منظور میشود

مادهٔ ۹ — هر گاه شاکی و یا وکیل او در موعد مقرر در محکمه حاضر نشد محکمه شکایات او را لغو دانسته الغای آنرا اعلام خواهد کرد مگر اینکه مورد از موارد معینه در فقرهٔ ثانی مادهٔ ۵۹۱ اصول محاکمات حقوقی باشد

مادهٔ ۱۰ — اگر طرف شاکی و یا وکیل او در موعد مقرر حضور بهم نرساند محکمه در غیاب او مجتهدی را که باید درحکم نظر کند بطریق قرعه از میان اشخاصی که دارای شرایط مقرره باشند انتخاب مینماید

فصل دوم

در رسیدگی بشکایات از احکام محاضر شرعیه

مادهٔ ۱۱ — رسیدگی بشکایات و اعتراضات باحکامی که برطبق ارجاع محاکم صلحیه یاابتدائی یا استیناف از محاضر شرعیه صادر شده باشد بیك نفر از مجتهدین که شرایط مقرره در مادهٔ (٤) کتاب دوم اصول تشکیلات عدلیه را داشته باشد رجوع میشود

مادهٔ ۱۲ — در انتخاب مجتهد مزبور طرفین باید تراضی نمایند وهرگاه تراضی حاصل نشد محکمه باحضور طرفین یا وکلای آنان (در صورتیکه موکل حق حضور خود را بوکیل مفوض کرده باشد) یکنفر را از میان مجتهدین حوزهٔ خود که شرایط مقرره را حائز است بارعایت مفاد مادهٔ اول بقرعه انتخاب خواهد کرد و اگر درآن حوزه مجتهد دیگر منحصر بفرد باشد باید باو رجوع شود و در صورت نبودن مجتهد دیگری که حائز شرایط مقرره است از مجتهدین ساکن حوزه نزدیکتر معین میشود

مادهٔ ۱۳ — پس ازتعیین مجتهد محکمه بلافاصله سواد عرضحال واعتراضات را نزد او میفرستد ومعزی الیه باید رأی خود را کتباً بمحکمه بفرستد تادر دوسیه محاکمه وارد شود مفاد رأی مزبور باید صریح باشد

مادهٔ ۱۴ — رأی مجتهدیکه باعتراض رسیدگی مینماید قاطع است باین طریق که اگر اعتراض برحکم را وارد ندانست محکمه حکمی برطبق حکم شرعی صادر و حکم مزبور بموقع اجرا گذاشته خواهد شد وهرگاه اعتراض را وارد ومؤثر در حکم دانست محاکمهٔ مجدد در ماهیت قضیه مینماید وحکم جدید صادر مینماید و اگر مجتهد مزبور اعتراض را وارد دانست ولی قبول رسیدگی ننمود محکمه که مرجع امر است طرفین را برای ترافع به محضر شرع دیگر رجوع میدهد و در هر حال نسبت بحکم ثانوی که بموجب این ماده صادر میشود دیگر اعتراضی پذیرفته نخواهد شد

مادهٔ ۱۵ — مجتهدیکه بموجب ماده ۱۲ معین شده است باید درظرف پانزده روز عقیدهٔ خود را راجع بوارد بودن اعتراض یاعدم آن کتباً بمحکمه بفرستد یا استعفا دهد و هرگاه این مدت منقضی شد وعقیدهٔ مجتهد مزبور معین نگردید محکمه بنحو مقرر در ماده ۱۲ تجدید انتخاب خواهد نمود هرگاه مجتهد مذکور اعتراض را وارد دید و استعفا نداد حکم قضیه را درظرف یکماه دیگر باید کتباً بمحکمه بفرستد و الا محکمه بتقاضای یکی از طرفین بنحو مقرر در ماده ۱۲ تجدید انتخاب خواهد نمود

مادهٔ ۱۶ — مدلول این قانون شامل اعتراضات وشکایات ازاحکام شرعیه نیز خواهد بود که قبل از اعلان ونشر این مواد بعمل آمده و هنوز مجتهدین ثلاث بموجب قانون ۲۷ اسد ۱۳۰۱ معین نشده است و اگر مجتهدین ثلاث مطابق قانون مزبور معین شده ولی یك یاچند نفر از آنها استعفا داده باشند انتخاب جدید برطبق این قانون بعمل خواهد آمد

ماده ۱۷ ـ این قانون در هر یك از حوزه های قضائی تا موقعی لازم الاجرا است که محاضر شرعیه و مجلس فوق العاده مطابق کتاب دوم قانون اصول تشکیلات عدلیه در آن حوزه تشکیل نگشته است

ماده ۱۸ ـ قانون رسیدگی بشکایات از احکام صادره از محاضر شرعیه مصوبه ۲۷ اسد ۱۳۰۱ منسوخ واز درجه اعتبار ساقط است

ماده الحاقیه ـ در موقع ارجاع بدوی دعاوی راجعه باموال غیر منقول بمحضر شرع محکمه مکلف است بمحضری که در حوزه خود آن محکمه واقع است رجوع نماید و اگر ارجاع بمحضر از طرف محکمه بعمل آید که استیناناً رسیدگی مینماید باید بمحضری رجوع شود که در حوزهٔ محکمه که بدایتاً رسیدگی کرده است واقع باشد مگر وقتیکه در حوزه مزبوره مجتهدیکه حائز شرایط مقرره است نباشد

چون بموجب قانون مصوب دهم عقرب ۱۳۰۳ شمسی (وزیر عدلیه مجاز است کلیه لوایح قانونی را که در دوره پنجم تقنینیه بمجلس شورای ملی پیشنهاد نموده و یا مینماید پس از تصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارده پس از آزمایش آنها در عمل نواقصی را که در ضمن جریان ممکن است معلوم شود تکمیل و ثانیاً برای تصویب بمجلس شورای ملی پیشنهاد نماید) علیهذا (قانون رسیدگی بشکایات از احکام صادره ازمحاضر شرعیه) مشتمل برهیجده ماده و یك ماده الحاقیه که بتصویب کمیسیون عدلیه مجلس شورای ملی رسیده قابل اجرا است

بتاریخ ۲۱ بهمن ماه هزارو سیصد وچهار شمسی

رئیس مجلس شورای ملی : سید محمد تدین

قانون

شمول ماده ٤٢ قانون استخدام کشوری درباره

حکام محاکم وصاحب منصبان پارکه

مصوبه ٢١ بهمن ماه ١٣٠٤ شمسی

ماده واحده — مفاد ماده٤٢ قانون استخدام کشوری نسبت بقانون استخدام حکام محاکم وصاحبمنصبان پارکه نیز باید رعایت شود

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه بیست و یکم بهمن ماه یکهزارو سیصدو چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قسمت دوم

مقاوله‌نامه‌ها و امتیازات

قسمت دوم

مقاوله نامه ها - امتیازات

از صفحه ۲۹۷ تاصفحه ۳۲۸

فهرست مقاوله نامه ها امتیازات

نمره ترتیب	شرح	از صفحه	تا صفحه
	مقاوله نامها		
۱	مقاوله نامه تلگرافی منعقده بین دولت ایران و اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی	۲۹۷	۳۰۳
۲	مقاوله نامه پستی منعقده بین دولت ایران واتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی	۳۰۴	۳۱۰
	امتیازات		
۱	قانون اعطای امتیاز انحصاری ساختن ودایرداشتن چهار رشته راه شوسه اطراف بندر جز به‌آقای علیقلی خان هزارجریبی	۳۱۱	۳۱۸
۲	قانون اعطای امتیاز انحصاری کارخانه های عصاره‌گیری سوس به آقایان حسنعلی خان و عزت الله خان هدایت	۳۱۹	۳۲۳
۳	قانون تصویب حق تقدم نسبت بامتیاز کارخانه چراغ برق اصفهان برای میرزا افضل السلطان دهش	۳۲۴	—
٤	قانون واگذاری حق انحصاری هوا پیمائی به مؤسسه هواپیمائی یونکرس	۳۲۵	۳۲۸

قانون تصدیق مقاوله نامه تلگرافی منعقده بین دولت ایران واتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی

مصوبه ۷ دلو ۱۳۰۲

ماده واحده — مجلس شورای ملی مقاوله نامه تلگرافی را که در مسکو بین نمایندگان دولتین ایران و اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی منعقد و امضا شده است بجزو ذیل تصویب مینماید:

۱) مقاوله نامه تلگرافی مورخه ۲۷ آوریل ۱۹۲۳ مسیحی دارای دوازده ماده

۲) اظهار نامه راجع بمقاوله نامه تلگرافی مورخه ۲۷ آوریل ۱۹۲۳ مسیحی یك ورقه

۳) پروتوکل ضمیمه مورخه ۷ اکتبر ۱۹۲۴ که بین وزارت خارجه دولت ایران و سفارت دولت اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی در طهران امضا شده است

ترجمه قرار داد تلگرافي مابين ايران و روس

از يك طرف دولت ايران وازطرف ديگر جمهوری اشتراكي اتحادی ساوتی روسيه مايل ميباشند كه بر طبق ماده ۲۱ عهد نامه ۲۶ فوريه ۱۹۲۱ مسكو منعقده بين روس وايران روابط تلگرافی بين مملكتين را مرتب نموده و در انجام اين مقصود قرار داد مخصوصی منعقد و امضا نمايند نمايندگان خود را بشرح ذيل انتخاب نمودند :

از طرف دولت ايران : آقای سيد حسن تقی زاده رئيس هيئت اعزاميه تجارتی ايران بروسيه

از طرف جمهوری اشتراكی اتحادی ساوتی روسيه : آقای ل . م . كاراخان معاون كميسر ملی امور خارجه

نمايندگان مزبور پس از تبادل اختيار نامهائيكه از طرف دول متبوعه خود داشتند و ثبوت صحت و اعتبار اختيار نامه هاي مزبوره در مقررات ذيل موافقت نمودند :

ماده اول — مبادله مخابرات تلگرافی مرتباً مابين ايران و روسيه برقرار خواهد شد وبرای انجام اين منظور طرفين متعاهدين متقبل ميشوندكه سيمهاي تلگرافيرا درامتداد خطوط ذيل بيكديگر متصل نمايند

۱ ـ كراسنوادسك ـ چكشلر ـ استراباد

۱ ـ پولتراسك (عشق آباد سابق) ـ هودان ـ باجگيران ـ مشهد (دو سيم) .

۳ ـ آرتق ـ مشهد

٤ ـ سرخس روس ـ سرخس ايران ـ مشهد

۵ ـ جلفای روس ـ جلفاي ايران ـ تبريز

٦ ـ آستارای روس ـ آستاراي ايران ـ انزلی

ماده دوم — طرفين متعاهدين در اخفای مطالب تلگرافاتيكه بين مملكتين مبادله ميشود سعی كرده و باسرع اوقات بمقصد مخابره خواهند نمود

ماده سوم — ا — برای تلگرافاتيكه بين دوائر تلگرافی دولتين متعاهدين مبادله شده ومقصد يامبدء يكی از نقاط مملكتين باشد قيمتهای اوليه ذيل برای هركلمه معين ميشود

الف ـ برای تلگرافات متبادله بين روسيه و نقاط ايران كه بوسيله سيمهای دولت ايران مخابره ميشود ٦٥ سانتيم كه سی سانتيم آن متعلق بدولت ايران و ۳۵ سانتيم متعلق بدولت روسيه ميباشد

صورت نقاط مزبوره از اداره تلگراف خانه ايران باداره تلگرافخانه زوس داده ميشود

ب ـ برای ساير نقاط ايران كه مخابرات بتوسط سيمهای اداره هند واروپائی بعمل آيد ۸۵ سانتيم كه پنجاه سانتيم آن عايد دولت ايران و۳۵ سانتيم بدولت روسيه ميرسد

۲ ـ قيمتهای اوليه ترانزيت ازروی جدول (B) كه ضميمهٔ نظامنامه اداره تلگراف بين‌المللی است معين ميشود

۳ ـ قيمتهائيكه فوقاً در قسمتهای ۱و۲ مذكور گشته ممكن است باتفاق آراء در مواقعيكه تغييراتی درمقررات جاريه قرارداد بين‌المللی تلگرافی ونظامنامه ضميمهٔ آن داده ميشود اضافه يا كسر گردد مشروط براينكه دولتين متعاهدتين تغييرات مزبوره را امضا يابعدها قبول نمايند

٤ ـ قیمت هائیکه در این قرارداد معلوم شده نیز ممکن است باتفاق آراء درموقعی که طرفین متعاهدین تغییراتی را لازم دانند بتوسط ادارات تلگرافی مملکتین تغییر یابد معذالك تغییر مزبور درصورتی بعمل میآید که موافقت باقانون اساسی مملکتین داشته باشد.

٥ ـ قیمت های مذکوره فوق درمورد مخابرات جرائد صدی پنجاه در ارتباطات بین روس و ایران تخفیف و در موضوع ارتباطات دیگر لا اقل همان میزان تخفیف داده میشود .

ماده چهارم — تلگرافات اداری که مابین ادارات مرکزی پست وتلگراف دولتین متعاهدتین یا بین مامورین مجاز راجع بامور تلگرافی و پستی مبادله شود مجاناً مخابره خواهد شد و همچنین کلیه تلگرافات راجع بتغییرات جوی مجاناً مخابره میشود .

ماده پنجم — کلیهٔ تلگرافات خصوصی باید بحروف لاتین ویکی از زبان های فارسی و روسی و آلمانی و انگلیسی و فرانسه نوشته شود .

ماده ششم — تلگرافات و یادداشت های اداری که ضمیمه مخابرات تلگرافی میباشند وهمچنین کلیه مراسلات رسمی مابین ادارات تلگرافی مملکتین بزبان فرانسه تحریر میشود .

مادهٔ هفتم — ۱ ـ محاسبات طرفین راجع بمبادله تلگرافات ماه بماه نوشته شده وبفرانك طلا تقویم میشود .

۲ ـ مبلغ بدهی که از موازنه حساب حاصل میشود بفرانك طلا یا معادل آن بلیره انگلیسی سه ماه بسه ماه باداره که طلب کار است پرداخت می شود

و حساب هر سه ماه در ظرف یك ماه بعد از آن باید کارسازی شده و تجاوز از این مدت ننماید .

۳ ـ پس از رسیدگی بمحاسبات چنانچه سهو و خطائی شده باشد در جزو صورت حساب بعد منظور خواهد شد .

مادهٔ هشتم — ۱ ـ چنانچه در مبادلات تلگرافی بین ایران و روسیه بواسطهٔ قصور ادارهٔ تلگرافخانه تلگرافی دیرتر از مدتی که برای وصول مکتوب پستی لازم است بمقصد برسد یابس از پنج روز بعد از مخابره بمقصد برسد تمام قیمت مخابره تلگراف مزبور برحسب تقاضای فرستندهٔ آن مسترد میشود .

۲ ـ مهلتی که در فوق معین شده در مورد تلگرافات دولتی و تلگرافات فوری و اطلاعات اداری که وجهی در ازاء مخابره آن اخذ شده باشد نصف خواهد بود .

۳ ـ کلیهٔ در سایر موارد راجع بکسر یا عدم پرداخت قیمت تلگراف یا استرداد وجه مخابره مقررات نظامنامه اداری تلگراف بین المللی مجری خواهد بود

ماده نهم — ادارات تلگرافخانه ممالك متعاهده بمحض حصول امکان بـه موافقت یکدیگر ادارهٔ تلگراف بی سیم را برای روابط بین خود تأسیس و همچنین قیمت مخابرات تلگراف بی سیم را معین خواهند نمود ولیکن قیمت‌های مزبوره در هر حال از قیمت هائیکه در قرارداد جاریه بین المللی و در نظامات اجرائیه آن معین شده نباید تجاوز نماید

ماده دهم — کلیهٔ در مواردی که در این قرارداد پیش بینی نشده راجع بروابط تلگرافی مملکتین مقررات قرارداد جاری تلگرافی بین المللی و نظامنامهٔ

اداري ضميمهٔ آن مجري ميباشد

مادهٔ یازدهم — این قرار داد سه ماه بعد از تاریخ امضا مجری و مدت آن یك سال میباشد اگر هیچیك از طرفین متعاهدین سه ماه قبل از موقع انقضای این قرار داد قصد خود را مبنی بر نسخ اثرات این قرار داد بطرف دیگر اشعار ندارند باز هم یکسال دیگر مجری خواهد بود و همین طریق در سنوات بعد نیز معمول خواهد بود .

مادهٔ ۱۲ — این قرار داد بتصویب خواهد رسید و مبادله نسخ مصوبه باسرع اوقات ممکنه در مسکو صورت خواهد گرفت نظر بمراتب منظوره فوق نمایندکان دول متعاهده این قرار داد را امضاء و مهر نمودند

بدو نسخه در مسکو ۲۷ آوریل ۱۹۲۳ نوشته شد

اظهار نامه

در موقع امضاي قرار داد تلگرافی ما بین ایران و روس که بتاریخ ذیل بامضاء رسیده است طرفین متعاهدین اظهار میدارند : نظر باتحاد اداری که در امور تلگرافی ما بین جماهیر ماوراء قفقاز و روسیه وجود دارد قرار شد که مقررات این قرار داد شامل حال دول متحده مزبوره نیز بگردد لهذا دول متحده با روسیه از حیث امور تلگرافی یکی بوده و نمایندکی دول مزبوره را فقط یك اداره خواهد داشت

نظر بمراتب مذکوره فوق نمایندکان دول متعاهده این اظهار نامه را مهر و امضاء نمودند

در مسکو بدو نسخه در ۲۷ آوریل یکهزارو نهصدو بیست و سه نوشته شد

تقی زاده ـ کاراخان

پروتوکل

شهر طهران ۷ اکتوبر ۱۹۲٤ مطابق ۱۵ میزان ۱۳۰۳

جناب مستطاب اجل آقای مشار الملك وزیر امور خارجه دولت علیه ایران از یکطرف وسیتواین باریس شومیاتسکی نماینده مختار دولت اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی از طرف دیگر این پروتوکل را راجع بمطالب ذیل بدین ترتیب منعقد داشته امضا نمودند :

اول ـ زبان رسمی قرار داد های پستی و تلگرافی مورخ ۲۵ و ۲۷ آوریل ۱۹۲۳ منعقد فیمابین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی زبان فرانسه محسوب است

دوم ـ قرار داد های مزبوره پس از تصویب آنها در مجالس مقننه مملکتین قطعاً بموقع اجراء گذارده خواهد شد .

این پروتکل بزبان روسی و فارسی تحریر شده و در موقع تعبیر هردو متن معتبر میباشد .

قانون تصدیق مقاوله نامه پستي منعقده بین

دولت ایران و اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی

مصوبه ۱۴ دلو ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی مقاوله نامه پستی را که در مسکو بین نمایندکان دولتین ایران و اتحاد جماهیر سوسیالیستي شوروی منعقد و امضا شده است بجزو ذیل تصویب مینماید

۱ ـ مقاوله نامه پستی مورخه ۲۵ آوریل ۱۹۲۳ مسیحی دارای سیزده‌ماده

۲ ـ اظهار نامه راجع بمقاوله نامه پستي مورخه ۲۵ آوریل ۱۹۲۳ مسیحی یك ورقه

۳ ـ پروتوکل ضمیمه مورخه ۱۷ اکتبر ۱۹۲۴ که بین وزارت خارجه دولت ایران و سفارت دولت اتحاد جماهیر سوسیالیستي شوروی در طهران امضا شده است

ترجمهٔ قرارداد پستي منعقده فیمابین ایران وروسیه

دولت ایران و جمهوری اجتماعی متحده سویتی روسیه برای توسعه مناسبات ودادیه و بسط روابط اقتصادی مابین دو مملکت تصمیم گرفتند برطبق ماده ۲۱ معاهده منعقده مسکو در تاریخ ۲۶ فوریه ۱۹۲۱ شرایط مبادله پستي فیمابین دو مملکت را بوسیلهٔ قرارداد مخصوصی تعیین و برقرار نمایند جهة نیل بدین مقصود آقای آقا سید حسن تقی زاده رئیس هیئت اعزامیه تجارتی ایران در روسیه از طرف دولت ایران ـ و آقای ل. م. کاراخان معاون کمیسر ملی امور خارجه از طرف جمهوری اجتماعی متحده سویتی روسیه بعنوان نمایندگی مختار انتخاب گردیدند.

نمایندکان مختار فوق الذکر پس از اطلاع از اختیارات یکدیگر و صحت آن مواد ذیل را مقرر داشتند.

مادهٔ اول ـ اولا مابین ایران و روسیه مبادله منظم و متناوبی جهة مراسلات معمولی وسفارشی (پاکت ها ـ کارت های پستی ـ اوراق کار مطبوعات ـ و مستوره مال التجاره) ارسالي از یکی از مملکتین فوق الذکر و همچنین مراسلاتی که مبدء یامقصد آنها ممالك خارجه باشند که مملکتین متعاهدتین بتوانند بین آنها واسطه واقع شوند برقرار خواهد گردید.

ثانیاً ـ مبادله فوق الذکر مستقیماً ازطریق بری درسرحدات مشترك مابین دومملکت وازطریق بحری توسط کشتی هائیکه جهة این سرویس تعیین گردیده اند انجام خواهد گرفت.

مادهٔ دوم ـ اولا ادارهٔ پست هر مملکت پست هارا به مخارج و تحت مراقبت خود از طریق بری تا دفتر مبادله مملکت دیگر حمل مینماید در صورتیکه ادارات

پستي مملکتین متعاهدتین باموافقت یکدیگر صلاح بدانند که حمل ونقل پست ها را از دو طرف بیك نفر یایك مؤسسه یایك شرکتی واگذار نمایند مخارج حمل ونقل فوق الذکر بین آنها بدوسهم متساوی تقسیم خواهد گردید.

ثانیاً - راجع بمرابطه ازطریق بحری هریك از ادارات طرفین متعاهد می تواند پست ها را توسط کشتی های مملکت متبوعهٔ خود تا دفاتر مبادله مملکت دیگر حمل نماید و یا آنکه آنها را در بنادر بمأمورین کشتی های مملکت اخیر تحویل دهد در این صورت سهم ادارات پستی راجع به مخارج حمل ونقل از روي وزن حقیقی معینه جهة هر مسافت تعیین میشود و برای هرکیلوگرام ازیك فرانك طلا تجاوز نخواهد نمود بدیهی است که این طریق معامله راجع بمرسولاتی است که مابین دو مملکت مبادله میشود و بمرسولات سرویس ترانزیت تعلق نخواهد گرفت

ماده سوم — در صورت دایر شدن یك سرویس پستی هوا پیمائی باتوافق نظر بین دو مملکت جزئیات آن بوسیله مقررات مخصوصی که بعد منعقد خواهد شد تعیین میگردد

ماده چهارم — مرسولات عندالتأدیه ومرسولات مخصوصه فوری موقتاًقبول نمیشود شرایط مبادله این‌قبیل مرسولات وتاریخ اجرای آن باتوافق نظر ادارات پستی مملکتین متعاهدتین برقرار خواهد شد

ماده پنجم — اولا کلیه مراسلات اداری بین‌ادارات یادفاتر پستی دومملکت بزبان فرانسه نوشته خواهد شد

ثانیاً — مکاتبه راجع به تحقیقات محمولات پستی بین دفاتر مبادله ردوبدل خواهد گردید

ماده ششم — نرخهای متعلقه بمرسولات پستی معینه در ماده (۱) مطابق نرخهائی است که درمعاهده پستی عمومی تعیین گردیده است

ماده هفتم — معادله نرخهای متعلقه بمرسولات معینه درماده(۱)درسرویسهای هریك از مملکتین متعاهدتین ونقاط مبادله وترتیب وطریق ارسال مراسلات و همچنین کلیه جزئیات سرویس بموجب نظامنامه اجرائیکه باتوافق نظرمملکتین متعاهدتین تشکیل خواهد گردید تعیین میشود

ماده هشتم — اولا مراسلات اداری معمولی یاسفارشی راجع به سرویس پست وتلگراف وتلگراف بی‌سیم مبادله بین ادارات مرکزی پست وتلگراف دو مملکت وهمچنین مراسلات سرویس پستی متبادله بین دفاتر پست مجاناً قبول و حمل میشود

ثانیاً — سایر مراسلات عموماً از طرف هرکس برای هرکس که باشد باید مطابق مندرجات معاهدهٔ پستی عمومی که فعلا مجری است بمیزان مقرره تمبر زده شود.

ماده نهم — اولا هریك از ادارات پستی مراسلات معمولي و سفارشی که مبدء یا مقصد آنها ممالك یانقاطی باشند که یا آنها بطور مستقیم یاغیر مستقیم دارای مبادلات پستی‌است جهة مبادله ترانزیت‌را درخاك خود خواه بطورسرویس وخواه درکیسه های سر بمهر قبول خواهد نمود

ثانیاً — ادارات پستی که عهده دار حمل مرسولات فوق الذکر می باشند مخارج حق العبوری که در معاهده پستي عمومی معین شده است دریافت خواهند نمود.

ماده دهم — اولا درصورت فقدان یك مرسوله سفارشی فرستنده حق اخذ غرامتی که میزان آن پنجاه فرانك طلا میباشد خواهد داشت
معادل مبلغ فوق به پول مملکتی که در آنجا غرامت تأدیه میشود بصاحب آن داده خواهد شد

ثانیاً هرگاه غرامت از طرف اداره پست مملکتی به حساب اداره مملکت دیگر که مسؤل فقدان است تأدیه شود اداره پست مملکت اخیر باید معادل آنرا تا مدتی که منتهای آن از تاریخ اعلان تادیه غرامت دو ماه خواهد بود مسترد دارد.

ثالثاً _ تا دایر شدن سرویس مانداپست مبالغی که باید بموجب قسمت ۲ این ماده تادیه شود توسط نماینده سیاسی مملکت مسؤل فقدان که در پایتخت مملکت دیگر مقیم می باشد وبدون اینکه هیچ مخارجی بادارات پست داین یامدیون تعلق گیرد پرداخته خواهد شد

رابعاً _ ادارات پست مملکتین متعاهدتین مسؤلیت راجع به فقدان درموقع فورس ماژور را عهده دار نخواهند بود

ماده یازدهم _ در کلیه موارد پیش بینی نشده راجعه بمرسولات پستی که موضوع این قرارداد است مندرجات قرار داد پستی عمومی که فعلاً مجری است و اظهارنامه متمم و نظامنامه اجرای آن مجری خواهد بود

ماده دوازدهم _ این قرارداد بعد ازسه ماه ازتاریخ امضای آن بموقع اجرای گذارده خواهد شد و مدت اعتبار آن تا موقعی است که یکی ازطرفین متعاهد قصد ونیت خود را راجع بعدم اجرای آن یك سال قبل بطرف دیگر اطلاع دهد

ماده سیزدهم_ این قرارداد هرچه زودتر و در هرصورت تا مدت شش ماه ازتاریخ امضای آن بتصدیق خواهد رسید مبادله تصدیق نامه این قرارداد درشهر مسکو بعمل خواهد آمد بنا برمراتب فوق نمایندگان مختار دولتین متعاهدتین این قرارداد را که به نسختین نوشته شده درشهر مسکو در تاریخ ۲۵ آوریل ۱۹۲۳ مهر و امضا نمودند

محل امضاء سید حسن تقي زاده محل امضاء ل. م. کارا خان

اظهار نامه

درموقع امضاء قرارداد پستی بین ایران وروسیه در تاریخ امروز مطالب ذیل از طرف متعاهدین اظهار گردید

نظر بوحدت اداری موجوده درامور پستی ما بین جمهوریهای متحده ماوراء قفقاز و روسیه چنین مقرر شد که مندرجات این قرارداد شامل جمهوریهای متحده مذکوره خواهد بود وبنا براین کلیه جمهوریهای متحده مذکوره با دولت روسیه تشکیل یك منطقه پستی بنمایندگی یك اداره واحده میدهند بنا برمراتب فوق نمایندگان مختار مملکتین متعاهدتین این اظهار نامه را مهر و امضا نمودند

درشهر مسکو در تاریخ ۲۵ آوریل ۱۹۲۳ به نسختین نوشته شد

محل امضاء سید حسن تقی زاده محل امضاء ل. م. کارا خان

پروتوکل

شهر طهران ۷ اکتبر ۱۹۲٤ مطابق ۱۵ میزان ۱۳۰۳

جناب مستطاب اجل آقای مشار الملك وزیر امور خارجه دولت علیه ایران از یکطرف و سیتواین باریس شومیاتسکی نماینده مختار دولت اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی از طرف دیگر این پروتکل را راجع بمطالب ذیل بدین ترتیب

منعقد داشته امضاء نمودند :

اول ـ زبان رسمی قراردادهای پستی وتلگرافی مورخ ۲۵ و۲۷ آوریل ۱۹۲۳ منعقد فیما بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی زبان فرانسه محسوب است

دوم ـ قرار دادهای مزبوره پس ازتصویب آنها درمجالس مقننه مملکتین قطعاً بموقع اجرا گذارده خواهد شد

این پروتکل بزبان روسی و فارسی تحریر شده و در موقع تعبیر هردو متن معتبر میباشد

قانون اعطای امتیاز انحصاری ساختن و دایر داشتن چهار رشته راه شوسه اطراف بندر جز به آقای علیقلی خان هزار جریبی

مصوبه ۱۴ تیرماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده ۱ ـ مجلس شورای ملی اعطای امتیاز انحصاری ساختن ودایرداشتن چهار رشته راه شوسه اطراف بندر جزرا بشرح مذکور درماده دوم امتیازنامه برای مدت سی سال شمسی که ابتدای آن تاریخ مبادله این قرار داد است بآقای علیقلیخان (مسعود الملك) هزار جریبی تبعه مسلم ایران که دراین قرار داد بنام صاحب امتیاز مذکور میشود بشرایط ذیل تصویب مینماید

ماده ۲ ـ خط سیر این راه از بندر جز از راه ساور هزار جریب یا راه بهتری که در عمل پیدا شود و مهندس فواید عامه ترجیح آنرا تصدیق نماید بشهر دامغان و از بندر جز بشهر استراباد و از بندرجز به قره سو واز بندرجز بشهر اشرف است ـ و صاحب امتیاز مکلف است که قبل از شروع بعملیات نقشهٔ جامعی بمقیاس مناسب از کلیه مسیر قطعی راههای فوق الذکر بتوسط مهندس متخصص راه سازی بخرج خود ترسیم نموده بوزارت فواید عامه تقدیم داردکه بر طبق آن راه ساخته شود ـ چنانچه این نقشه در وزارت فواید عامه مورد ایرادات فنی گردد صاحب امتیاز مکلف است رفع معایب آنرا بنماید ـ

ماده ۳ ـ صاحب امتیاز متعهد میشود که از تاریخ مبادلهٔ این قرار داد در ظرف سال اول شروع بعملیات راه سازی نموده و منتهی تا مدت سه سال بعد از تاریخ مبادله قرار داد راه مزبور را باتمام برساند ولی اگر وزارت فواید عامه بیش از دو ماه تصویب نقشه مذکور در ماده دوم را بتاخیر بیندازد مدت

اضافی اضافه بر سه سال محسوب خواهد شد

مادهٔ ٤ ـ صاحب امتیاز در موقع مبادله این قرار داد مبلغ دو هزارتومان نقد یا سند معتبر ودیعه بوزارت فلاحت و تجارت و فواید عامه خواهد داد که پس از اتمام راه در مدت معینه در ماده سوم آن ودیعه بصاحب امتیاز مسترد گردد ـ در صورت عدم اجرای ماده سوم کلاً یا جزءً بهمان تناسب دولت از ودیعه مزبوره استفاده خواهد نمود.

ماده ٥ ـ هرگاه قبل از شروع بعمل یا در ضمن اشتغال بان صاحب امتیاز تصور نماید که بواسطه وجود فورس ماژور شروع بساختن راه مزبور یا ادامه آن ممکن نیست باید کتباً مراتب را بوزارت فواید عامه با ذکر دلائل کافی اطلاع دهد ـ وزارتخانهٔ مزبوره منتهی درظرف یك ماه بعد از وصول مراسله صاحب امتیاز وجود فورس ماژور را کتباً تصدیق یا تکذیب مینماید ـ درصورت اول به نسبت مدتی که فورس ماژور بر قرار است بر مهلت شروع بکار یا اختتام آن افزوده خواهد شد ـ چنانچه در مجموع مدت امتیاز قوه قهاره (فورس ماژور) بیش از یك سال مانع استفاده صاحب امتیاز شود و مورد تصدیق دولت نیز واقع گردد مدت اضافه بر یك سال بر مدت امتیاز افزوده خواهد شد

مادهٔ ٦ — هرگاه وزارت فواید عامه در ظرف یکماه در مورد فورس ماژور جوابی بصاحب امتیاز نداد این سکوت را صاحب امتیاز بمنزله قبول تلقی خواهد نمود ـ

ماده ۷ — در صورتیکه صاحب امتیاز بخواهد برای ساختن این راه

شرکتی مطابق قوانین مملکتی از اتباع داخله تشکیل نماید باید اسامی و نظامنامه شرکت را باطلاع وزارت فواید عامه برساند و در آنصورت شرکت مزبور در حدود مسؤلیت و اختیارات صاحب امتیاز قائم مقام مشارالیه بوده و تمام حقوق او را دارا خواهد شد و تعهداتی که بر طبق این امتیاز بر عهدهٔ صاحب این امتیاز وارد بیاید بر عهدهٔ شرکت مزبور خواهد بود ـ مرکز شرکت نیز باید در ایران بوده و از هر حیث تابع قوانین مملکتی باشد

ماده ۸ — این امتیاز بهیچ نحوی از انحاء قابل انتقال باتباع خارجه نیست و انتقال آن باتباع خارجه و معاملات رهنی و شرطی با آنها در حدود این امتیاز علاوه بر بطلان چنانچه خسارتی متوجه دولت شود بعهدهٔ صاحب امتیاز خواهد بود.

ماده ۹ — صاحب امتیاز مجاز است در طرفین راه و در نقاطی که مقتضی باشد ابنیهٔ لازمه را بنا نماید ـ و اراضی که برای ابنیه مزبوره یا برای خط راه لازم باشد هرگاه اراضی بایر خالصه باشد از طرف دولت مجانا و اراضی دایر خالصه هم در صورت ضرورت برای خط راه تا بقای امتیاز واگذار خواهد شد ولی اراضی دایر خالصه که برای ابنیه راه لازم باشد و همچنین اراضی بایر و دائر غیر خالصه را صاحب امتیاز بقیمت عادله خریداری خواهد کرد و هرگاه صاحبان اراضی مزبوره حاضر بفروش نشوند صاحب امتیاز بوزارت فواید عامه مراجعه خواهد کرد که برای حفظ منافع عمومی مداخله نموده قرار عادلانه بدهد

ماده ۱۰ — صاحب امتیاز در روی کلیهٔ رود خانها و مجاری میاه که راه را قطع مینماید پلهای محکم خواهد ساخت و مجرای نهرهائی را که عمق آنها پنج یك ذرع یا کمتر است سنك فرش خواهد کرد ـ اگر مالکین

اطراف جاده علاوه بر نهر های موجوده بخواهند در وسط جاده نهر جدیدی حفر و احداث نمایند بایستی در ظرف یکهفته این کار را انجام دهند درصورت تخلف صاحب امتیاز حق خواهد داشت نهر مزبور را ساخته و مخارج آنرا از مالکین اراضی دریافت دارد

ماده ۱۱ — صاحب امتیاز در آن قسمت از راه که از کوهسار عبور میکنند از طرف دره باید دیوار احتیاطی و پناهگاه محکمی از سنك و آهك بسازد و این دیوار باید لا اقل هشت گره اعشاری عرض و هشت گره اعشاری ارتفاع داشته باشد .

ماده ۱۲ — صاحب امتیاز مجاز است که پس از ساخته شدن نصف هریك از راهها بطوری که وزارت فوائد عامه تصدیق نماید حق العبوری متناسب با تمام تعمیرات راه و مخارج اداری آن مطابق تعرفهٔ که با موافقت وزارت فواید عامه تنظیم خواهد شد برای عبور از قسمت ساخته شده دریافت دارد ولی میزان حق العبور بهر جهت از حق العبور طرق شوسه دولتی تجاوز نخواهد کرد

تبصره ـ دواب و احشام ساکنین دهات اطراف راه برای سیر دو فرسخ در راه مزبور از تأدیه حق العبور معاف خواهند بود

ماده ۱۳ کلیه نظامیان و مأمورین امنیه که سر خدمت می باشند و مامورین وزارت فلاحت و تجارت و فواید عامه که برای تفتیش یا رسیدگی بحساب راه مسافرت میکنند و مامورینی که برای سیم کشی ویا تعمیر سیم تلگراف و تلفن دولتی اعزام می شوند و حکم رسمی در دست دارند از تادیهٔ حق العبور معاف خواهند بود و همچنین مامورین سیاسی دول خارجه

یا تشخیص وزارت فواید عامه ولی پست دولتی بهر وسیله که حمل شود نصف حق العبور را خواهد پرداخت

ماده ۱٤ — صاحب امتیاز متعهد است که دفاتر منظمی از قبیل دفتر روزانه و دفتر مخارج و عایدات و دفتر دارائی راه و صورت حساب سالیانه (بیلان) و غیره ترتیب داده و در موقع تفتیش به مامورین مخصوص دولت ارائه دهند ـ مامورین دولت در هر موقع حق دارند دفاتر و اسناد محاسبه راه را تفتیش نمایند

ماده ۱۵ — از تاریخ شروع بگرفتن حق العبور صاحب امتیاز صدی چهار از کلیه عایدات را قبل از وضع مخارج بصندوق دولت تادیه خواهد نمود و این سهم دولت برای هر سال شمسی تا آخر ماه فروردین سال بعد باید پرداخته شود ـ

ماده ۱٦ — پس از انقضای مدت امتیاز کلیهٔ راه و ابنیه آن و کلیه اشیاء منقول و غیر منقول متعلق براه (باستثنای کامیون و اتومبیل) از روی دفتر دارائی منقول وغیر منقول بدولت ایران انتقال خواهد یافت بدون اینکه صاحب امتیاز حق داشته باشد اموال مزبور را قبلاً درهن گذارده و یا نسبت بآنها باشخاص ثالثی تفویض حقی نماید و برای تامین اجرای این ماده در خاتمه مدت صاحب امتیاز باید راه و متعلقات منقول و غیر منقول آن را معموراً تحویل دولت بدهد و بعلاوه اموال منقولی که تحویل میدهد باید مطابق دفتر دارائی پنجسال اخیر مدت امتیاز باشد

ماده ۱۷ ـ عرض راه نباید کمتر از هشت گز باشد مگر در جا هائی

که موانع طبیعی غیر قابل رفع موجود باشد که آنرا متخصص فنی وزارت فوائد عامه تصدیق کند سایر ترتیبات فنی ساختن راه مطابق شرایطی خواهد بود که با موافقت نظر وزارت فوائد عامه و بر طبق دستور متخصصین تعیین خواهد شد

مادهٔ ۱۸ ـ دولت برای تسهیل اجرای مواد این امتیاز نامه با صاحب امتیاز مساعدت خواهد کرد

ماده ۱۹ ـ صاحب امتیاز مجاز است برای حسن جریان امور راه بندرجز بشهر دامغان و استراباد و قره‌سو و اشرف تلفنی دائر نماید مشروط بر اینکه این تلفن منحصر بمخابرات خصوصی اداره راه بوده و از قبول مخابرات عمومی اکیداً ممنوع باشد و مسلم است که در مواقع فوق العاده دولت حق خواهد داشت از این تلفن استفاده نماید

ماده ۲۰ ـ کلیه آلات و ادواتیکه برای تسطیح و تعمیر راه برای صاحب امتیاز لازم است و تهیه آن در داخله مملکت غیر میسر باشد پس از تشخیص و تصدیق وزارت فواید عامه از حقوق گمرکی ورودی معاف خواهد بود

مادهٔ ۲۱ — هر گاه دولت بخواهد امتیاز احداث راه آهن بدهد که خط عبور آن از بندر جز بشهر دامغان و از بندر جز بشهر استراباد و از بندرجز بقره‌سو و از بندرجز بشهر اشرف از روی خط شوسه باشد صاحب امتیاز با تساوی شرایط حق تقدم خواهد داشت و در صورتی که مشارالیه آن را بشرایط دیگران قبول ننماید و امتیاز بشرکت یا شخص دیگری داده شود و یا خود دولت باین کار اقدام کند بطوری که راه آهن در روی شوسه

مزبور قرار داده شود باید دولت یا صاحب امتیاز راه آهن عواید خالص متوسط صاحب امتیاز را تا آخر مدت امتیاز سالیانه تادیه نماید

ماده ۲۲ — هرگاه دولت بخواهد امتیاز اتوموبیل رانی وحمل ونقل پستی وسایر وسایط نقلیه وغیره‌را دراین راه شوسه بدیگری اعطا نماید صاحب امتیاز باتساوی شروط حق تقدم خواهد داشت

ماده ۲۳ — در صورت عدم اجرای هریك ازمواد ۳و٤و۷و۱۲و۱٤و۱۵ و۱۷ ازطرف صاحب امتیاز وزارت فلاحت وتجارت وفواید عامه بصاحب امتیاز اخطار مینماید وهرگاه مشار الیه درظرف یکماه باخطار مزبور ترتیب اثر ندهد وزارت معزي‌الیها میتواند امتیاز را لغو وخسارت وارده بدولت را ازصاحب امتیاز مطالبه نماید

ماده ۲٤ — هرگاه اختلافی راجع بمسائل مربوطه بمواد این امتیازنامه بین دولت وصاحب امتیاز تولید گردد موضوع اختلاف بدونفر حکم که یکی‌از طرف وزارت فواید عامه و دیگری از طرف صاحب امتیاز تعیین خواهد شد مراجعه میشود حکمین مزبور قبل از شروع برسیدگی حکم ثالثی را انتخاب خواهندنمود ـ اکثریت آراء رأی دهندگان قاطع خواهد بود ورأی مزبور بموجب حکم ریاست وزراء بموقع اجراء گذارده میشود

تبصره ـ هریك ازطرفین که تقاضای حکمیت کرد تقاضای کتبي خودرا برای طرف فرستاده واگر تاسی روز پس‌از تقاضا طرف حکم خودرا معین ننمود عدم تعیین حکم حاکي ازتصدیق حق تقاضا کننده خواهد بود

ماده ۲۵ — دولت حق دارد این امتیاز را در موقعی که مقتضی بداند از

صاحب امتیاز یاقائم مقام او خریداری نماید وهمچنین هرموقعی که دولت بخواهد باج راه را حذف نماید در صورتیکه نسبت براههای موضوع این امتیاز هم مانند سایر راهها رفتار شود میتواند این امتیاز را خریداری نماید قیمتی که برای خریداری این امتیاز بصاحب امتیاز تأدیه خواهد شد عبارت خواهد بود ازکلیه مخارج ساختن راه باضافه عشر آن پس ازوضع مبلغی که تا آن تاریخ مستهلك‌شده‌است ودولت تصمیم خریداری این امتیازرا لااقل سه‌ماه قبل باید بصاحب امتیاز اعلام نماید

تبصره ـ دولت در صورتی دارای حق خرید امتیاز خواهد بود که خودش قائم مقام صاحب امتیاز دراخذ حق العبور نشود

ماده ۲۶ — صاحب امتیاز مکلف است که سالیانه مبلغ دو هزار تومان برای تأمین حفظ الصحه عمله و سایر کار کنان و مستخدمین و مستحفظین راه موضوع این امتیاز مجاناً تخصیص دهد ـ عابرین بی بضاعت هم میتوانند ازآن مجانا استفاده نمایند این‌ـوجه توسط صاحب امتیاز مصرف خواهد شد ولی دولت‌حق تفتیش خواهد داشت

ماده ۲۷ — انتقال این امتیاز بیك دولت خارجی نیز درحکم انتقالات و سایر معاملات مذکوره درماده هشتم خواهد بود

ماده ۲۸ — صاحب امتیاز بدون تصویب مجلس شورای ملی حق شرکت‌با اتباع خارجه نخواهد داشت

ماده ۲۹ — تاریخ اجرای ماده بیست وشش ازابتدای شروع بساختن راه خواهد بود.

قانون امتیاز انحصاري تاسیس کارخانه‌های عصاره کیری سوس باقایان حسنعلی خان هدایت و عزت الله خان هدایت

مصوبه اول بهمن ماه ۱۳۰٤

ماده اول ـ دولت ایران امتیاز انحصاری تاسیس کارخانه های عصاره گیري از گیاه موسوم بسوس (Reglisse) را در ایالات شمالی و غربی و جنوبی ایران به آقای حسنعلی خان هدایت و عزت الله خان هدایت که هر دو تبعه مسلم ایران هستند و در این قرار داد بنام صاحبان امتیاز مذکور میشوند واگذار مینماید

ماده دوم ـ مدت این امتیاز ده سال و ابتداي آن بعد از تصویب مجلس شورای ملی از تاریخ مبادلهٔ امتیاز نامه خواهد بود

ماده سوم ـ صاحبان امتیاز مکلف هستند کارخانه‌های عصاره گیري رادر شمال در ظرف یك سال و نیم و در غرب در ظرف دو سال و نیم و در جنوب در ظرف سه سال ونیم از تاریخ امضاء و مبادلهٔ این امتیاز نامه تاسیس نمایند

ماده چهارم ـ برای تامین اجرای مقررات این امتیاز صاحبان امتیاز ملزمند که توام با امضا و مبادله این امتیاز نامه مبلغ سه هزار و نهصد تومان وجه نقد یا سند معتبر که مالیه قبول کند ودیعه بگذارند تا در صورت عدم اجرای مقررات ماده سوم بترتیب مذکور در ماده پنجم بدولت علیه تادیه نمایند

ماده پنجم ـ عدم تاسیس هر یك از کارخانه‌های مذکوره در ظرف مدتهای معینه در ماده سوم موجب الغاء امتیاز نسبت بقسمت مربوطه بآن مدت و ضبط یا دریافت بلا عوض ثلث وجه ودیعه خواهد بود. بنا بر این چنانچه پس از انقضای سه سال و نیم از تاریخ مبادله امتیاز نامه هیچیك از

کار خانه‌های مزبوره تشکیل نیافته باشد این امتیاز بکلی از درجهٔ اعتبار ساقط و کلیه وجه الضمانه مجاناً و بلا عوض بدولت تعلق خواهد گرفت و بالعکس هر موقعی که یکی از کارخانه‌های سه‌گانه در ظرف مهلت مربوطه به آن تاسیس شود ثلث وجه ودیعه مسترد و در صورت ضمانت نسبت به ثلث وجه بلا اثر خواهد بود.

تبصره ـ موارد (فرس ماژور) در اجرای شرط الغاء فوق الذکر مستثنی است.

ماده ششم ـ اتباع داخله میتوانند استفاده های معموله که تا کنون از سوس بعمل میآوردند ادامه دهند و این امتیاز بهیچوجه مانع عملیات آنها نخواهد بود ولی عصاره گیری از علف مزبور بوسیله کارخانجات تا انقضاء مدت مذکوره در ماده دوم منحصر بصاحبان امتیاز خواهد بود و دیگران ازاقدام بآن ممنوع میباشند

ماده هفتم ـ صاحبان امتیاز میتوانند مطابق قوانین ایران و با اطلاع وزارت فواید عامه برای موضوع این امتیاز به تشکیل شرکتی مبادرت نمایند مشروط بر اینکه مرکز شرکت مزبوره در ایران بوده و همواره مطیع مقررات قوانین ایران باشد. دراین صورت شرکت مزبوره از هر حیث قایم مقام صاحبان امتیاز خواهد بود.

ماده هشتم ـ ماشین آلات و ادوات مربوطه باین کار خانه برای مدت این امتیاز در موقع ورود بخاك ایران پس از اجرای تفتیشات لازمه از تادیه حقوق گمرکی معاف خواهند بود و برای استفاده از این معافیت صاحبان

امتیاز باید صورت آلات و ادواتی را که میخواهند وارد نمایند قبلاً بوزارت فوائد عامه تقدیم بدارند تا بر طبق آن احکام لازمه بعهدهٔ ادارهٔ گمرك صادر شود

ماده نهم ـ از روز بکار افتادن یکی از کارخانه‌های مذکور در ماده سوم تا مدت پنج سال مواد مربوطه به گیاه سوس که درکارخانه‌های مزبوره تهیه شده باشد در موقع خروج از ایران از تادیه حقوق گمرکی معاف خواهند بود

ماده دهم ـ صاحبان امتیاز یا شرکت قائم مقام آنها موظفند که حقوق دولت را یك سال بعد از تاسیس هر یك از کارخانه‌های خود همه ساله سه در صد عمل کرد کارخانه را قبل از آنکه هیچ گونه خرج از آن کسر شده باشد یا ده یك عایدات خالص سالیانه آن را بدولت کار سازی دارند ولی هرگاه در آتیه مالیاتهای قانونی وضع شود که باین کارخانه‌ها اطلاق شده و میزان آن ازسه در صد یا ده درصد مذکور درفوق تجاوز نماید صاحبان امتیاز فقط ملزم بتأدیه مالیات مزبور خواهند بود.

ماده یازدهم ـ عایدات خالص عبارت است از کلیه عمل کرد کارخانه پس از وضع مخارج لازمه اداری و قیمت مواد اولیه و وجوه لازمه برای تعمیر و مرمت کار خانه انتخاب سه درصد عایدات غیرخالص یا ده درصد عایدات خالص باختیار دولت است.

ماده دوازدهم ـ صاحبان امتیاز مکلفند که برای محاسبات کارخانه خود دفاتر منظمی ترتیب داده و همه ساله صورت حساب (بیلان) دخل و خرج خود را بدولت تقدیم دارند بعلاوه مفتشین دولت که دارای حکم کتبی باشند میتوانند درموقع لزوم قبل ازآنکه صورت حساب (بیلان) محاسبات کارخانه

تهیه شده باشد بدفاتر صاحبان امتیاز مراجعه نموده در صورتیکه در آن سال دولت اخذ ده در صد عایدات خالص را تصمیم نموده باشد مبالغیرا که خارج از میزان مذکور درماده (۱۱) بخرج منظور شده باشد حذف نمایند.

ماده سیزدهم ـ انتقال این امتیاز بهرنحوی ازانحاء باتباع خارجه یا شرکت های خارجی ممنوع و موجب الغای امتیاز خواهد بود ولی در صورتیکه موافق مادهٔ (۷) شرکتی تشکیل شود اتباع خارجه هم میتوانند ازسهام شرکت مزبوره خریداری نمایند مشروط براینکه هیچوقت مجموع سهامی که بخارجه منتقل میشود باندازه ای نرسد که اکثریت آراء مجمع عمومی شرکت را باتباع خارجه بدهد

تبصره ـ درهر حال شرکاء غیر ایرانی نباید بهیچوجه دارای اکثریت آراء مجمع عمومی باشند و الا این امتیاز ملغی خواهد بود

مادهچهاردهم ـ هرگاه اختلافاتی راجع بمواد این امتیازنامه بین دولت علیه و صاحبان امتیاز یاشرکت قائم مقام آنها تولید شود موضوع اختلاف بدو نفر حکم که یکی ازطرف وزارت فواید عامه ودیگری از طرف صاحبان امتیاز در ظرف یکماه تعیین خواهد شد مراجعه میگردد حکمین مزبور قبل ازشروع برسیدگی حکم ثالثی را انتخاب مینمایند رای حکمین و در صورت عدم توافق نظر آنها رای حکم ثالث قطعی خواهد بود و بموجب حکم هیئت وزراء عظام بموقع اجرا گذارده میشود

تبصره ـ هرگاه تا مدت یکماه و نیم یکی از طرفین حکم را معین و معرفی ننموده حق طرفی که حکم را تعیین نموده ثابت خواهد بود

ماده پانزدهم ـ برای بدست آوردن علف اصل السوس رضایت مالکین اراضی

شرط وبعهدهٔ صاحبان امتیاز یا شرکت قائم مقام آنها است که ترضیه مالکین اراضی را بعمل آورند.

این قانون که مشتمل برپانزده ماده است در جلسه اول بهمن ماه یکهزار و سیصد چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

تصویب حق تقدم نسبت بامتیاز انحصاري تأسیس چراغ برق اصفهان برای میرزا فضل الله خان دهش

مصوبه ۱۳ بهمن ماه ۱۳۰۴ شمسي

مادهٔ واحده ـ تاوقتي که آقای میرزا فضل الله خان دهش روشنائی شهر اصفهان و حومه را بوسیلهٔ چراغ برق باشرایطی که مشارالیه از حیث استعداد کار خانه و تاریخ تاسیس آن و مدت روشنائی و قیمت قوهٔ الکتریك و شرایط فنی تاسیس کارخانه و سیمکشی و نصب پایه ها وفراهم کردن لوازم چراغ وغیره تقبل نموده تصدی نماید در موقع اعلان برای اعطای امتیاز انحصاری تاسیس چراغ برق در شهر اصفهان و حومه در صورت تساوی شرایط حق تقدم بامیرزا فضل الله خان مزبور خواهد بود

تبصره ۱ ـ مدت حق تقدم آقای میرزا فضل الله خان دهش بیست سال خواهد بود

تبصره ۲ ـ حق تقدم قابل انتقال بخارجه نخواهد بود ـ درصورت انتقال این حق باطل است.

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسهٔ سیزدهم بهمن ماه یکهزارو سیصد و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی
سید محمد تدین

قانون

واگذاری حق انحصاری هوا پیمائی بمؤسسهٔ هواپیمائی یونکرس

مصوبه ۲۰ بهمن ماه ۱۳۰۴

مادهٔ اول — مجلس شورای ملی حق انحصاری هواپیمائی را در سه خط ذیل برای مدت پنج سال از تاریخ تصویب و امضاء و مبادله این قرارداد به مؤسسهٔ هوا پیمائی (یونکرس) واگذار میکند که بلا فاصله خطوط ذیل را برقرار نمایند.

تهران بندر پهلوی ـ تهران بندر بوشهر ـ تهران قره تو

تبصره ـ کمپانی یونکرس متعهد میشود که خطوط مذکوره را تایکماه بعد از امضای قرارداد دایر کند و اگر تاموعد مزبور دائر نماید سه هزار تومان بلا عوض بدولت ایران بپردازد و دولت ایران درآن صورت حق خواهد داشت این قرارداد را فسخ نماید.

مادهٔ دوم — مؤسسهٔ هوا پیمائي یونکرس متعهد میشود که خطوط پستی هوائی در مادهٔ اول را بخطوط پستی هوائی اروپا متصل نماید و مکلف است که لااقل در ظرف سه ماه اول یکی از خطوط فوق را بخط پستي هوائی اروپا مرتبط سازد.

مادهٔ سوم — دولت ایران از ماه بهمن ۱۳۰۵ تامدت ۱۸ ماه برای پرواز درسه خط فوق از قرار هرمیل (کیلومتر) سه قران بعنوان کمك خرج بموسسه یونکرس خواهد پرداخت و بعد از انقضای هیجده ماه دولت ایران کمك خرج مزبور را قطع مینماید.

مادهٔ چهارم — مؤسسهٔ یونکرس متعهد میشود : درهر هفته در هریك از خطوط معینه در مادهٔ اول پست دولتی را که کمتر از هفتاد و پنج سنك (۷۵ کیلوگرام) نخواهد بود ایاباً و ذهاباً حمل نماید.

مادهٔ پنجم — درتمام مدت کنترات کلیه اضافه نرخ پستی که ازمحمولات پستی هوائی اخذ خواهد شد پس ازوضع مخارج اداری آن بمؤسسهٔ یونکرس واگذار میشود ولی در صورتیکه عایدات مزبوره ازماهی دو هزار تومان تجاوز کند مازاد آن پرداخت نخواهد گردید و هرگاه از دوهزار تومان کمتر باشد مؤسسه یونکرس حق مطالبه زیادتر از آن نخواهد داشت

مادهٔ ششم — تعیین تعرفه کرایه و شرایط مسافرت و محمولات و همچنین تعیین نرخ اضافی پستی منوط بنظریات وزارت پست و تلگراف و تصویب دولت خواهد بود و طیارات پستی یونکرس در شهرهائی که سر راه است و وزارت پست و تلگراف معین مینماید فرود آمده و صعود خواهد نمود

مادهٔ هفتم — طیارات یونکرس و سایر لوازم آن که برای حمل پست ضرورت دارد باستثنای بنزین و مواد دهنی از پرداخت حقوق گمرکی معاف خواهد بود

مادهٔ هشتم — مؤسسه هوا پیمائی یونکرس علاوه بر تعهدات فوق مراتب ذیل را نیز متعهد میگردد

الف ـ واگذاری وسائل فنی و مستخدمین خود در عوض نقدی عادلانه بوزارت جنك در مواقع جنك یا انقلابات داخلی

ب ـ در هر ماه یك محل خالی در هر یك از خطوط مجانا باختیار وزارت پست و تلگراف خواهد گذاشت

ج ـ تاسیس یك باب مدرسه فنی هوا پیمائی و آوردن طیارات تعلیمی برای

تعلیم و تربیت طیاره چی و میکانیك چی ایرانی

د ـ پذیرفتن لااقل دو نفر شاگرد ایرانی بخرج مؤسسه یونکرس متناوبا از طرف دولت برای تحصیل اطلاعات و معلومات لازمه در کلیه شعب هوا نوردی خود

ه ـ تاسیس یك کارخانه هوا پیمائی بزرك برای تعمیرات لازمه طیارات در طهران وکارخانه‌های کوچکتری در سایر نقاط مهمهٔ هوا پیمائی ایران

و ـ تاسیس یك شرکت هوا پیمائی ایرانی مطابق قوانین ایران

ز ـ در صورتیکه دولت بخواهد مؤسسهٔ یونکرس متقبل میگردد که با شرایطی که از حدود شرایط این قرارداد تجاوز نکند موافق دستور دولت خطوط ذیل را دایر و برای اداره این امر طیاره چی و میکانیکچی ایرانی بقدر کفایت تعلیم و تربیت نماید

تهران ـ مازندران ـ تهران ـ تبریز ـ تهران ـ مشهد ـ بوشهر ـ محمره دزفول ـ اصفهان ـ یزد ـ کرمان ـ کرمان ـ دزداب ـ کرمانشاه ـ سلطان‌آباد اصفهان ـ بهلوی ـ بندر جز ـ کنبدقابوس ـ بجنورد ـ مشهد ـ دزداب ـ تهران ـ سلطان آباد ـ بروجرد ـ تبریز ـ جلفا ـ تبریز ـ بسرحد ترکیه

مشهد ـ بسرحد ترکستان مشهد ـ بسرحد افغانستان تهران ـ همدان ـ کردستان

ح ـ بکار انداختن چندین دستگاه از طیارات بزرك سه موتوره در تمام مدت امتیاز و لااقل در صورت لزوم یکی ازآنها را بلا فاصله پس از تصویب و مبادله این قرار داد

ط ـ در صورتیکه دولت ایران مایل باشد که نقشه برداری مملکت بوسیلهٔ طیارات صورت گیرد مؤسسه یونکرس متعهد است که بر طبق قرارداد

مخصوص وسائل فنی و متخصصین و طیارات مخصوص خود را که جهـة این کار خواهد خواست باختیار دولت واگذار نماید و فقط مخارج خالص آن را از روی صورت و قبوض در یافت دارد

ی — و نیز مؤسسه یونکرس متعهد است که خط پستی هوائی چین را که در نظر گرفته است از طریق ایران (یعنی از مشهد - طهران و تبریز) قرار دهد.

مادهٔ نهم — انتقال این امتیاز بهر نحوی از انحاء بدون تصویب مجلس شورای ملی بشخص یا بشرکت دیگری یا دولتی ممنوع و موجب الغای این امتیاز خواهد بود

مادهٔ دهم — وزارت خانه های جنك و مالیه و پست و تلگراف هر یك در حدو وظایف خود مأمور اجرای این قانون خواهند بود

مادهٔ یازدهم — دولت موظف است از قرار داد با کمپانی یونکرس تفتیش طیارات را در موقع ورود بایران و خروج از آن منظور دارد

مادهٔ دوازدهم — در موقع بروز اختلاف در مواد این قانون مسئله بحکمیت سه نفر که دو نفر آن یکی از طرف دولت و یکی از طرف کمپانی معین و حکم ثالث بتراضی طرفین یا بقرعه معین خواهد شد رجوع میشود

این قانون که مشتمل بر دوازده ماده است در جلسهٔ بیستم بهمن ماه یکهزارو سیصد و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی
سید محمد تدین

قانون

استخدام مسیو اتو موزر تبعه آلمانی جهت مدیریت داخلی مطبعه مجلس

مصوبه ۱۶ أسد ۱۳۰۳ شمسی

ماده اول — اداره مباشرت مجلس شورای ملي مجاز است مسیو اتوموزر تبعه آلمان را ازاول ماه آپریل ۱۹۲٤ مطابق ۱۲ حمل سیچقان ئیل ۱۳۰۳ لغایت سه سال شمسی برای مدیریت داخلی مطبعه مجلس استخدام نماید

ماده دوم — حقوق سالیانه مشار الیه یك هزار و چهار صد تومان خواهد بود.

ماده سوم — مبلغ دویست تومان مخارج ذهاب ومبلغ دویست تومان مخارج ایاب مشار الیه منظور خواهد شد

ماده چهارم — مسیو اتو موزر درهر سال محق بیك ماه مرخصی با اخذ حقوق خواهد بود

ماده پنجم — در صورتی که مسیو اتو موزر قبل از انقضاء مدت خدمت در مدت خدمت وفات یابد فقط مبلغ سیصد تومان بعیال اوپرداخته خواهد شد.

ماده ششم — محل سکونت مشارالیه درطهران که عبارت ازیك خانه کوچك داراي اقلا دو اطاق مسکونی باشد بالوازم آن درخور سکونت مشار الیه وروشنائی چراغ منزل مزبور ازطرف اداره مباشرت تهیه خواهد شد

ماده هفتم — اداره مباشرت مجلس مجاز است بر طبق ماده دوم قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوبه ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ سایر شرایط را تعیین وکنترات مسیو موزر را امضاء نماید

قانون

استخدام مسیو ویلهلم وبه تبعه آلماني جهة سوار کردن وبکار انداختن ماشینهای مطبعه مجلس

مصوبه ۲۶ اسد ۱۳۰۳ شمسی

ماده اول — اداره مباشرت مجلس شورای ملی مجاز است مسیو ویلهلم‌وبه تبعه آلمان را ازیازدهم فوریه ۱۹۲۴ مطابق ۲۲ دلو تنگوز ئیل۱۳۰۲ لغایت مدت سه سال شمسی برای سوار کردن وبکار انداختن ماشین های مطبعه مجلس استخدام نماید

ماده دوم — حقوق سالیانه مشار الیه نهصدو ده تومان خواهد بود

ماده سوم — مبلغ یکصد تومان مخارج ذهاب ومبلغ یکصد تومان مخارج ایاب مشار الیه منظور خواهد شد

ماده چهارم — مسیو ویلهلم‌وبه درهرسال محق بیکماه مرخصی بااخذ حقوق خواهد بود.

ماده پنجم — محل سکونت مشار الیه را درطهران که عبارت از یك اطاق ولوازم آن درخور سکونت مشارالیه باشد باروشنائي چراغ منزل مشارالیه اداره مباشرت مجلس تهیه خواهد نمود

ماده ششم — اداره مباشرت مجلس مجاز است بر طبق ماده دوم قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوبه ۲۲ عقرب ۱۳۰۱ سایر شرایط راتعیین و کنترات مسیو ویلهلم وبه را امضا نماید

قانون

استخدام دکتر هانری اشترنك تبعه آلمانی برای معلمی و مدیری مدرسه صنعتی

مصوبه هفتم جدی یکهزار و سیصدو سه‌شمسی

ماده اول ـ دولت مجاز است دکتر هانری اشترنك تبعهٔ آلمان را بمدت سه سال از تاریخ اول سرطان ۱۳۰۳ [۲۲ ژوئن ۱۹۲۴] برای معلمی و مدیری مدرسه صنعتی استخدام نماید.

ماده دوم ـ حقوق دکتر اشترنك سالیانه چهار هزار تومان خواهد بود و بطور قسط الشهور از تاریخ فوق دریافت میدارد.

ماده سوم ـ مبلغ چهار صد تومان خرج مسافرت بدکتر اشترنك داده میشود و پس از ختم قرار داد برای مراجعت مشار الیه نیز معادل همین مبلغ تادیه خواهد شد.

ماده چهارم ـ دولت مجاز است بر طبق ماده [۳] قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوبه ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ سایر شرایط را تعیین و کنترات دکتر اشترنك را امضاء نماید.

قانون

تجدید کنترات مسیو هونن بلژیکی جهة خدمت اداره گمرك

مصوبه هفتم جدی یکهزار وسیصد وسه شمسی

ماده اول ـ وزارت مالیه مجاز است مسیو هونن بلژیکی را از تاریخ تصویب تا سوم سنبله ۱۳۰۴ که موعد انقضای کنترات های دوازده نفر بلژیکی مصوب مجلس شورای ملی است بجهة خدمت اداره گمرك مجدداً استخدام نماید.

ماده دوم ـ حقوق مسیو هونن سالیانه ششهزار و دویست تومان خواهد بود و بعلاوه بطوریکه در باره سایر مامورین بلژیکی گمرك مقرر است اداره گمرك کما فی السابق منزل مناسبی باختیار مسیو هونن خواهد گذاشت.

ماده سوم ـ سایر شرایط کنترات بدستور قانون استخدام مستخدمین خارجی مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ مقرر خواهد شد.

قانون تکمیل قانون مصوب ۳۲ جوزای ۱۳۰۲ راجع بکنترات مسیو مولیتر رئیس کل گمرکات

مصوبه چهارم برج دلو یکهزار و سیصد وسه شمسی

مادهٔ اول — بپاس خدمات رضایت بخش ومفیدی که مسیو مولیتر رئیس کل گمرکات در دوره متمادی خدمت ابراز داشته در موقعی که دولت ابقای مشارالیه را صلاح و مقتضی نداند از طرف دولت مادام الحیواة یکصد و هفتاد و پنج تومان ماهیانه در حقش برقرار و همه ماهه پرداخته خواهد شد و پس از فوت مسیو مولیتر هرگاه زوجه مشار الیه حیواة داشته باشد معادل نصف مبلغ مذکور سالیانه و مادام الحیوة در حق مشار الیها برقرار و در صورتیکه شوهر ثانی اختیار کند حقوق مذکور قطع خواهد شد.

مادهٔ دوم — دولت کما فی السابق منزلی شایسته که اجارهٔ آن در ماه از هشتاد تومان تجاوز ننماید باختیار مسیو مولیتر مادامیکه مشغول خدمت دولت است خواهد گذاشت.

مادهٔ سوم — در ازاء جیرهٔ مشار الیه که حذف شده است ماهی هفتادو پنج تومان مدد معاش تا انقضاء کنترات بایشان داده میشود ـ

این قانون که برای تکمیل قانون مصوب ۳۲ جوزای ۱۳۰۲ است از ابتدای حمل ۱۳۰۳ قابل الاجرا خواهد بود.

قانون

اجازهٔ کنترات مادام آندره‌هس فرانسوي برای معلمی و مدیري مدرسه دارالمعلمات

مصوبه ۱۷ برج حوت ۱۳۰۳ شمسی

مادهٔ اول — دولت مجاز است مادام آندره هس تبعهٔ فرانسه را برای مدت سه سال از تاریخ اول حمل ۱۳۰۴ (۲۱ مارس ۱۹۲۵) برای معلمی و مدیری مدرسه دارالمعلمات کنترات نماید :

مادهٔ دوم — حقوق مادام اندره هس از قرار سالی هزار و پانصد تومان خواهد بود.

ماده سوم — دولت مجاز است برطبق مادهٔ (۲) قانون کنترات مستخدمین خارجه مصوبه ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ سایر شرایط را تعیین وکنترات مشار الیهارا امضا نماید.

قانون اجازهٔ پرداخت دو هزارو پانصد دلار اضافه حقوق دربارهٔ کلنل ماك کرماك

مصوبهٔ لیلهٔ ۳ اردیبهشت ۱۳۰۴ شمسی

مادهٔ واحده — وزارت مالیه مجاز است از تاریخ قوس ۱۳۰۲ که مشاغل دیگری بر شغل ثابت کلنل ماك کرماك علاوه شده تا زمانی که متصدی مشاغل مزبور است سالیانه مبلغ دوهزارو پانصد دلار اضافه برحقوق کنتراتی مشار الیه پرداخت نماید.

قانون اصلاح قانون تجدید کنترات دوازده نفر مستخدمین بلژیکی ادارهٔ گمرك

مصوبهٔ لیلهٔ سوم اردی بهشت ۱۳۰۴ شمسی

مادهٔ اول — وزارتمالیه مجاز است برای مأمورین بلژیکی گمرکات که در اماکن دولتی سکنی ندارند منزلی متناسب با اهمیت مشاغل آنها در حدود ماهی بیست و پنج الی پنجاه تومان اجاره وباختیار ایشان بگذارد.

مادهٔ دوم — وزارتمالیه مجاز است مبلغ بیست و هفتهزار و هشتصد و هفتادو دو تومان کمك خرج منظوره در بارهٔ دوازده نفر مستخدمین بلژیکی را الی ٤ سنبلهٔ ۱۳۰٤ بموجب پیشنهاد رئیس کل گمرکات از محل بودجه مصوب ادارهٔ گمرك پرداخت نماید.

قانون

اجازه استخدام یازده‌نفر مستخدمین امریکائی جهة خدمت در ادارات مالیه ویکنفر جهة ریاست امور فلاحتی

مصوبه ۲۹ اردیبهشت ۱۳۰٤ شمسی

ماده اول — مجلس شورای ملی به وزارت مالیه اجازه میدهد که بر طبق پیشنهاد رئیس کل مالیه ایران از اتباع ممالك متحده امریکا اشخاصی که دارای معلومات مقتضی وتخصص فنی باشند برای مدت هائی که از سه الی پنجسال امتداد داشته باشد بجهة خدمت درادارات مالیه بسمت معاونت رئیس کل مالیه بموجب کنترات بشرح ذیل استخدام نماید وابتدای آن سه هفته‌قبل ازورود بایران باشد

۱ — برای ریاست اداره کل محاسبات یك نفر با حقوق سالیانه ده هزار دولار .

۲ — برای معاونت مخصوص رئیس کل مالیه یك نفر باحقوق سالیانه هشت هزار دولار .

۳ — برای خدمات دیگر هشت نفر هریك باحقوق سالیانه هفت هزار وپانصد دولار .

٤ — برای خدمت تند نویسی یکنفر باحقوق سالیانه سه هزار دولار .

ماده دویم — به وزارت مالیه و به وزارت فواید عامه اجازه داده میشود که مشترکاً بموجب کنترات یکنفر برای ریاست امور فلاحتی استخدام نمایند مأمور مذکور بایستی باتخصص فنی مقتضی واز اتباع دولت ممالك متحدهٔ آمریك باشد

ووزارت فلاحت دولت متحده امریکا تحصص او را درامور فلاحتی تصدیق نماید مدت استخدام مشار الیه ازسه الی پنجسال وابتدای خدمتش سه هفته قبل‌از ورود بایران وحقوقش سالیانه ده هزار دولار خواهد بود

ماده سوم — دولت باید خانه واثاثیه متناسبی برای هریك ازمستخدمین در تمامی مدت کنترات تهیه نماید در صورتی که تهیه اثاثیه و خانه را بعهده مستخدم محول نماید معادل صد بیست علاوه بر حقوق سالیانهٔ مشار الیه باو خواهد پرداخت

ماده چهارم — تمام مستخدمین امریکائی مزبور مسؤل رئیس کل مالیه ایران ودرتحت تعلیمات مشار الیه خواهند بود باستثنای رئیس کل‌فلاحتی که‌در امورعمومی فلاحتی مسؤل وزارت فوایدعامه ودرامور مربوطه بحالصحجات‌دولتی مسؤل رئیس کل مالیه ایران خواهد بود.

ماده پنجم — رئیس کل مالیه مستخدمین امریکائی مزبور را (باستثنای رئیس امور فلاحتی) بمقاماتی منصوب خواهد نمود که وجود آنها در مشاغل مزبور بیشتر طرف احتیاج بوده وتخصص فنی درآن بیشتر دارند ومیتواند آنها را از یك مقام بمقام دیگر انتقال دهد واین انتقالات مستلزم هیچگونه اضافه حقوقی‌نخواهد بود.

ماده ششم — کلیه مخارج دوازده نفر مستخدمین فوق‌الذکر ازآمریك‌بایران نباید بیشتر ازبیست‌وپنج هزار دولار بشود.

ماده هفتم — بهریك از مأمورین امریکائی که بموجب این قانون استخدام میشوند برای انجام وظایف رسمی هنگام مسافرت در ایران مخارج لازمهٔ معمولی

پرداخته خواهد شد و در صورتیکه بنقاط بد آب و هوا مأمور شوند معادل آنچه در قانون استخدام برای مستخدمین کشوری اضافه حقوق منظور شده پرداخت خواهدشد.

ماده هشتم — هرگاه دولت ایران مایل نباشد کنترات هر یك از مستخدمین امریکائی را که در تحت مقررات این قانون استخدام میشود تجدید نماید از شش ماه الی سه‌ماه قبل از انقضای مدت کنترات مشار الیه به توسط رئیس کل مالیه این مقصود خود را به مستخدم مذکور کتباً ابلاغ خواهد نمود هرگاه چنین اطلاعی به ترتیب فوق داده نشود و اگر مستخدم مذکور هم شش الی سه ماه قبل از انقضای مدت کنترات خود کتباً بدولت ایران اطلاع نداده باشد که در انتهای مدت کنترات بخدمت خود خاتمه خواهد داد کنترات مستخدم مزبور بهمین واسطه یکسال دیگر امتداد خواهد یافت و در آخر یکسال کنترات آن مستخدم قطعاً منقضی خواهد شد.

ماده نهم - هر یك ازمستخدمین امریکائی که تحت مقررات این قانون استخدام میشود در هریك سال حق یکماه مرخصی با استفاده ازتمام حقوق خواهد داشت این حق مرخصی را اگر از آن استفاده نشده باشد میتوان مجموعاً بعده سالها که در کنترات مذکور است ذخیره نمود ولیکن جمع مدت مرخصی نباید از چهار ماه تجاوز نماید

ماده دهم - حقوق مستخدمین امریکائی که تحت مقررات این قانون استخدام مي شوند همه ماهه در پانزدهم همان ماه از قرار دو لاری یك تومان پرداخته خواهد شد

ماده یازدهم - الف - هریك از مستخدمین امریکائی که مطابق مقررات این قانون استخدام میشوند بایستی تصدیقنامهٔ طبی راجع بصحت احوال مزاجی خود ارائه بدهد.

ب - هریك ازمستخدمین امریکائی مزبور که بواسطهٔ علت مزاج مجبور بمعاودت وطن واستعفای ازخدمت دولت ایران گردد مخارج معاودت او بتناسب مخارجیکه در موقع آمدن پرداخته شده است تادیه خواهد شد

ج - هریك از مستخدمین امریکائی که بواسطهٔ علت مزاج از خدمت خود غیبت نماید و این غیبت از حد مرخصی که تا آن تاریخ برطبق مقررات کنتراتی حق آن مستخدم بوده سه ماه تجاوز کند دولت میتواند با موافقت رئیس کل مالیه کنترات مشار الیه را فسخ و در صورتیکه در آنموقع درایران باشد خرج معاودت او بتناسب مخارجیکه در موقع آمدن پرداخت شده است تادیه خواهد شد ولی درایام مرض زاید برایام مرخصی که قانوناً حق استفاده داشته است بیش از دو ماه حق اخذ حقوق نخواهد داشت

ماده دوازدهم - سایر مواد کنترات مستخدمین امریکائی که برطبق این قانون استخدام میشوند با مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع باستخدام اتباع خارجه موافقت خواهد داشت

ماده سیزدهم - هرگاه یکی از مستخدمین امریکائی بدون دلیل موجهی از خدمت خود استعفا بدهد یا در انجام وظایف خود کوتاهی یا مسامحه ورزد دولت برطبق پیشنهاد رئیس کل مالیه میتواند کنترات او را ملغی نموده و در اینصورت فقط حقوق ایامی که مشغول خدمت بوده و ایام مرخصی قانونی در بارهٔ او پرداخته میشود و خرج معاودت باو داده نخواهد شد.

ماده چهاردهم ـ بوزارت مالیه اجازه داده میشود ماده ای در هر یك از کنترانتهای مستخدمینی که بموجب این قانون استخدام میشوند درج و مفاد مادهٔ مزبوره این خواهد بود که دولت برحسب پیشنهاد رئیس کل مالیه ایران میتواند درهرموقع با پرداخت ششماه حقوق ومخارج معاودت هریك ازکنترانتهای مزبور را لغو نماید این ماده شامل اشخاصیکه مشمول مواد یازده و سیزده میشوند نخواهد بود.

ماده پانزدهم ـ هر اختلاف نظری که بین دولت ایران ویکی از مستخدمین امریکائی که بموجب این قانون استخدام شده است درضمن اجرای کنترات او غیر از مورد تشخیص اختیارات تولید گردد وبطور خصوصی رفع نشود بحکمیت حل خواهد شد بدین طریق که وزیر مالیه ومستخدم مزبور هرکدام یك یا دو نفر حکم معین خواهند کرد وسرحکم بتراضی حکمها معین خواهد شد وهرگاه تراضی در تعیین سرحکم بعمل نیامد سرحکمرا وزیر مالیه با موافقت رئیس کل مالیه معین خواهدنمود.

ماده شانزدهم ـ هر یك از مستخدمین امریکائی باید تعهد کند که از مداخلهٔ در امور مذهبی و سیاسی و تصدی کسب شخصی و مکاتبه با مامورین خارجه اجتناب نماید.

قانون

تجدید کنترات یازده نفر مستخدم بلژیکی واجازه استخدام یکنفر مامور بلژیکی دیکر برای اداره کمرکات

مصوب ۲۴ خرداد ماه یکهزار وسیصد وچهارشمسی

مادهٔ ۱ ـ وزارت مالیه مجاز است به پیشنهاد رئیس کل مالیه کنترات یازده نفر مستخدم بلژیکی گمرکات را که اسامی آنها ذیلاً شرح داده شده است به مدت سه سال از تاریخ ۴ شهریور ۱۳۰۴ با حقوقی که در مقابل اسامی هر یك ذکر شده است تجدید نماید:

مسیو کردونیه	۵۶۰۰	تومان
» دکر کر	۶۷۶۰	»
» دلکرد	۵۹۰۰	»
» دلکروا	۷۳۰۰	»
» کرو	۵۱۵۰	»
» کیوم	۵۱۵۰	»
» هونن	۶۷۶۰	»
» مرو	۵۶۵۰	»
» پاکه	۴۲۰۰	»
» استاس	۵۹۰۰	»
» واندانابل	۵۹۰۰	»

ماده ۲ ـ وزارت مالیه مجاز است به پیشنهاد رئیس کل مالیه یکنفر مأمور

بلژیکی دیگر علاوه بر عده فوق برای خدمت ادارهٔ گمرکات استخدام کند مأمور مشار الیه بتوسط وزارت مالیهٔ بلژیك با توافق نظر وزیرمختار ایران در بروکسل انتخاب خواهد شدحقوق مأمور جدید سالیانه بیشتر از (۴۸۰۰) تومان نخواهد بود و بقیهٔ مقررات کنترات او مطابق مندرجات کنترات سایر مأمورین بلژیکی گمرکات خواهدبود.

ماده ۳ — دولت مجاز است کافی السابق منزلی متناسب با اثاثیهٔ مختصر که اجارهٔ آن در ماه زاید بر پنجاه تومان نباشد باختیار مستخدمین بلژیکی گمرکات در محلهائیکه اماکن دولتی برای سکنای آنها موجود نیست بگذارد.

ماده ٤ — در صورتیکه مأموریت مستخدمین فوق‌الذکر آنها را مجبور کند بطور دایم در بنادر خلیج فارس و خوزستان اقامت کنند معادل $\frac{1}{3}$ حقوق سالیانه بطور فوق العاده به آنها داده میشود و برای اقامت دائمی در ناحیهٔ سیستان و دزداب میزان حقوق فوق العاده معادل $\frac{1}{4}$ حقوق خواهد بود

ماده ٥ — مأمورین سابق الذکر سالی یکماه مرخصی با حقوق کامل خواهند داشت با قید تصویب رئیس کل گمرکات میتوان مرخصی ها را جمع نمود ولی مدت آن از سه ماه تجاوز نخواهد کرد مگر اینکه مامور ذی نفع بموجب کنترات جدید بر سر خدمت نگاهداشته شود در این صورت وزارت مالیه میتواند جمع مرخصی هائی را که بموجب این قانون وکنترات جدید بآن مامور تعلق میگیرد اجازه دهد و معذلك جمع مرخصیها دفعةً واحده بیش از چهار ماه جایز نخواهد بود.

ماده ٦ — درانقضای کنترات بشرح ذیل مخارج سفر بجهت عودت از ایران

ببلژیك بهر یك از مامورین داده خواهد شد

ا — از یکی از بنادر خلیج فارس بضمیمهٔ محمره یا دزداب یا سرحد کرمانشاه معادل یکصدو بیست و پنج لیره انکلیسی.

ب — از یکی از بنادر بحر خزر یا سرحد شمال ایران مبلغ یکصد لیرهٔ انکلیسی مشروط بر اینکه مامورین اجازهٔ عبور آزادانه از خاك روسیه بدست آورند وجوه مقررهٔ فوق بغیر از مخارج مسافرت در خاك ایران است که آن جداگانه از طرف خزانه داری کل حواله خواهد شد مخارج مسافرت مأمور جدیدی که باید استخدام شود از بلژیك بایران بر طبق مأخذ فوق تأدیه میشود

ماده ۷ — ا — هر یك از مستخدمین بلژیکی مزبور که بواسطهٔ علت مزاج مجبور بمعاودت وطن و استعفای از خدمت دولت ایران گردد مخارج معاودت او به تناسب مخارجی که در موقع آمدن پرداخته شده است تأدیه خواهد شد.

ب — یك از مستخدمین بلژیکی که بواسطهٔ علت مزاج از خدمت خود غیبت نماید و این غیبت از حد مرخصی که تا آن تاریخ بر طبق مقررات کنترانی حق آن مستخدم بوده سه ماه تجاوز کند دولت میتواند با موافقت رئیس کل گمرکات کنترات مشارالیه را فسخ و در صورتیکه در آن موقع در ایران باشد خرج معاودت او به تناسب مخارجی که درموقع آمدن پرداخت شده است تأدیه خواهد شد ولی در ایام مرض زاید بر ایام مرخصی که قانوناً حق استفاده داشته است بیش از دو ماه حق اخذ حقوق نخواهد داشت.

ج — چنانچه یکی از مأمورین در طی انجام مأموریت در نتیجهٔ ناخوشی یا به نحو دیگر فوت نماید دولت بوارث مستقیم او معادل شش ماه حقوق مدد

معاش خواهد داد در صورتی که خانوادهٔ آنشخص در ایران باشد مخارج عودت آنها نیز پرداخته خواهد شد.

مادهٔ ۸ — دولت میتواند در هر موقع به طیب خاطر بعد از پرداخت شش ماه حقوق علاوه بر مخارج رجعت بکنترات مامورین مزبور خاتمه دهد ولی در صورتیکه ماموریت مستخدمین مذکور بر اثر مداخله آنها در مسائل سیاسی یا عدم رعایت قوانین مملکتی و نظامات اداری خاتمه یابد حقوق شش ماه فوق الذکر و خرج سفر پرداخته نخواهد شد.

مادهٔ ۹ — کنتراتهای مأمورین سابق الذکر بر طبق مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع به استخدام مامورین خارجه ازطرف وزارت مالیه برقرار خواهد شد.

مادهٔ ۱۰ — مستخدمین بلژیکی مذکوره تابع نظامات و مقررات اداري بوده و در صورت ثبوت تخلف مورد مسئولیت واقع و موافق مقررات اداري با آنها رفتار خواهد شد.

مادهٔ ۱۱ — وزارت مالیه مامور اجرای این قانون است

قانون

استخدام مسیو فریتس فن دم‌ها گن تبعهٔ آلماني بسمت مهندس و متخصص جنگلها

مصوب ۷ تیر ماه ۱۳۰٤ شمسی

مادهٔ ۱ — مجلس شورای ملی اجازه میدهد که دولت مسیو فریتس فن دم ها گن تبعهٔ آلمان را بسمت مهندس و متخصص جنگلها برای مدت سه سال که ابتدای آن از روز ورود مشارالیه بطهران محسوب خواهد شدبشرایط ذیل استخدام نماید:

مادهٔ ۲ — مسیو فن دم ها گن در تحت اوامر مستقیم وزیر فلاحت و تجارت و وایدعامه بوده و اگر از اجراء آنها استنکاف ورزد این کنتراتملغی خواهد بود.

مادهٔ ۳ — مسیو فن دم ها گن در تمام مدت خدمت خود در ایران متعهد است که از مداخله در امور سیاسی و مذهبی ایران خودداری کرده واز هیچ کسی غیر از دولت ایران حقوق نگرفته و بانمایندگان خارجی مقیم ایران مکاتبهٔ رسمی ننماید.

مادهٔ ٤ — مسیو فن دم ها گن متعهد است که دائماً درضمن اجراء وظائف خود قوانین مملکت ایران و اختیارات وزراء ایران را محترم و لازم الاجراء بشمارد.

مادهٔ ۵ — حقوق ماهیانهٔ مسیو فن دم ها گن پانصد تومان است که در

اول هر ماه بمشار الیه تأدیه خواهد شد ـ در صورتیکه مسیو فن دم هاگن با اجازه از طهران غیبت نماید حقوق مشار الیه در موعد مقرر بوکیل مشار الیه تأدیه خواهد شد.

مادهٔ ٦ — در موقع مسافرتهای شغلی مسیو فن دم هاگن در ایران علاوه برحقوقی که در مادهٔ پنجم معین شده است روزی مبلغ دوتومان مخارج مسافرت بمشار الیه داده خواهد شد بعلاوه کرایهٔ بنه و ادوات کار از طرف وزارت فواید عامه تأدیه خواهد شد و همچنین پس از ورود مسیو فن‌دم هاگن بطهران یك اسب سواری با علیق آن به خرج دولت بمشار الیه داده خواهد شد و اسب مزبور در مدت خدمت مسیو فن دم هاگن درایران دراختیار مشار الیه خواهد بود.

مادهٔ ۷ — دولت ایران مبلغ چهار صد تومان برای مخارج مسافرت مسیو فن‌دم‌هاگن ازآلمان بطهران خواهد داد و همین مبلغ در موقع معاودت مشار الیه بآلمان تادیه خواهد شد ـ مسیو فن دم هاگن مکلف است که دو ماه پس از تصویب این کنترات در طهران حاضر شود

مادهٔ ۸ ـ برای تهیهٔ اسباب و ادوات علمی و غیره که برای اجرای وظیفهٔ مسیو فن دم هاگن لازم است مبلغ پانصد تومان پس از تصویب این کنترات در آلمان بمشار الیه تأدیه خواهد شد.

مادهٔ ۹ ـ برای تهیه اثاث البیت پس از ورود بطهران مواجب سه ماه مسیو فن‌دم هاگن یکجا مساعدةً بمشار الیه تأدیه خواهد شد.

مادهٔ ۱۰ ـ در صورتیکه در مدت این کنترات مسیو فن‌دم هاگن مدتی

بیش از سه ماه متوالی قادر باجراء وظایف خود نباشد دولت ایران حق دارد این کنترات را ملغی نماید و در صورت الغای کنترات دولت مکلف است که معادل حقوق سه ماه مسیو فن دم هاگن را علاوه بر مخارج مراجعت مشارالیه که در مادهٔ ۷ ذکر شده است بپردازد.

مادهٔ ۱۱ ـ در صورتیکه مسیو فن دم هاگن قبل از انقضاء مدت سه سال مذکوره در مادهٔ ۱ این کنترات بدون دلیل کافی بخواهد خاتمه به‌کنترات خود بدهد فقط حقوق مدت واقعی خدمت بمشار الیه تأدیه خواهد شد واز خرج سفر مذکور در مادهٔ ۷ استفاده نخواهد نمود.

مادهٔ ۱۲ ـ مستخدم مزبور در هر سالی یکماه حق مرخصی با استفادهٔ از حقوق خواهد داشت.

مادهٔ ۱۳ ـ مستخدم مزبور تابع نظامات و مقررات اداری بوده و در صورت ثبوت تخلف مورد مسئولیت واقع و موافق مقررات اداري با او رفتار خواهد شد

قانون

استخدام مسیو پاپاریان تبعهٔ دولت ترکیه برای معلمی مدرسهٔ دوا سازی از فروردین ۱۳۰۴

مصوب بیست وچهارم دی ماه یکهزار و سیصد وچهار شمسی

مادهٔ اول ـ به وزارت معارف اجازه داده میشود مسیو پاپاریان تبعهٔ دولت ترکیه را از اول فروردین هذه السنه ۱۳۰۴ بسمت معلمی مدرسه دوا سازی برای مدت دو سال و سه ماه با حقوق ماهی هفتاد و پنج تومان استخدام نماید.

مادهٔ دوم ـ دولت مجاز است در حدود مادهٔ دوم قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع به کنترات مستخدمین خارجه سایر شرایط استخدام آقای پاپاریان تبعهٔ دولت ترکیه را معین و قرار دادآنرا امضاء نماید

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسهٔ بیست و چهارم دیماه یکهزارو سیصدو چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد ـ تدین

قانون

استخدام مسیو بارون فراشون برای معلمی حقوق بمدت سه سال و دوماه

مصوب بیست و چهارم دیماه یکهزار و سیصد و چهار شمسی

مادهٔ اول — دولت مجاز است که مسیو بارون فراشون تبعهٔ دولت فرانسه را بسمت معلمی حقوق از چهاردهم فروردین ۱۳۰۵ برای مدت سه سال و دوماه از قرار سالی چهار هزار تومان که باقساط ماهیانه پرداخته شود استخدام نماید.

مادهٔ دوم — مبلغ سیصد تومان در موقع خاتمه دادن باین قرارداد ببارون فراشون برای مراجعت بوطن خود خرج سفر نادیه خواهد گردید.

مادهٔ سوم — دولت مجاز است سایر شرایط و مقررات استخدام بارون فراشون را مطابق قانون مصوب ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین و کنترات مشارالیه را امضا نماید.

این قانون که مشتمل برسه ماده است در جلسهٔ بیست و چهارم دیماه یکهزار و سیصدوچهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون اجازهٔ استخدام مسیو ویلهلم مایر آلمانی

برای معلمی نجاری مدرسه صنعتی دولتی

مصوب اول بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی

مادهٔ اول — دولت مجاز است مسیو ویلهلم مایر تبعهٔ دولت آلمان را از ۱۵ شهریورماه ۱۳۰٤ الی انقضای سه سال برای معلمی نجاری مدرسهٔ صنعتی دولتی استخدام نماید.

مادهٔ دوم — حقوق مسیو ویلهلم مایر در سال مبلغ دو هزار ویکصد و شصت تومان است که از قرار ماهی یکصد و هشتاد تومان بمشار الیه پرداخته خواهد شد.

مادهٔ سوم — مبلغ دویست و پنجاه تومان بمسیو ویلهلم مایر خرج سفر برای آمدن بایران و درموقع خاتمه دادن باین قرارداد همین مبلغ برای مراجعت بمشار الیه نادیه میشود.

مادهٔ چهارم — دولت مجاز است سایر شرایط فرعیه استخدام مسیو ویلهلم مایر را در حدود قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ تعیین نموده و قرارداد او را امضا نماید.

این قانون که مشتمل برچهار ماده است در جلسهٔ اول بهمن ماه یکهزار و سیصدو چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی
سید محمد تدین

قانون

اجازهٔ استخدام هرهیس آلمانی بمدت سه سال

برای معلمی آهنگری

مصوب اول بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی

مادهٔ اول — دولت مجاز است هرهیس تبعهٔ دولت آلمان را از تاریخ ۲۰ اردیبهشت ۱۳۰٤ (۱۰ مه ۱۹۲۵) برای مدت سه سال استخدام نماید.

ماده دوم — حقوق هرهیس برای معلمی آهنگری درسال ۲۱۶۰ تومان خواهد بود بمشارالیه که ماهیانه نادیه خواهد شد.

ماده سوم — مبلغ ۲۵۰ تومان مخارج مسافرت به هرهیس داده میشود و در موقع ختم قرارداد معادل همین مبلغ برای معاودت او خرج سفر نادیه خواهد شد.

تبصره ـ درصورتیکه هرهیس قبل از انقضاء مدت کنترات مایل باشد به کنترات خودش خاتمه بدهد حق اخذ مخارج مراجعت را نخواهد داشت

ماده چهارم — دولت مجاز است درحدود مادهٔ دوم قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع به کنترات مستخدمین خارجه سایر شرایط استخدام هرهیس تبعه دولت آلمان را معین و قرارداد اورا امضا نماید.

این قانون که مشتمل برچهار ماده است در جلسهٔ اول بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی
سید محمد تدین

قانون

اجازه تمدید کنترات مسیو لامبر مولیتر رئیس کل گمرکات برای مدت یکسال از فروردین ۱۳۰۵

مصوب ۱۱ بهمن ماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده اول — مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد از اول فروردین ۱۳۰۵ دورهٔ خدمات مسیولامبر مولیتر رئیس کل گمرکات را بموجب کنترات برای مدت یکسال تمدید کند که شرایط آن مطابق مواد قوانین ۳۲ جوزا ۱۳۰۲ وقانون تکمیلی آن که درچهارم دلو ۱۳۰۳ تصویب شده ومواد الحاقیه ۲و۳ و۴ مشروحه ذیل باشد

ماده دوم — آنچه ازشرایط کنترات مسیو لامبر مولیتر صریحاً درقوانین ۳۲ جوزا ۱۳۰۲ وقانون تکمیلی چهارم دلو۱۳۰۳ وقانون حاضر قید نشده است برطبق اصول مقرره در قانون ۲۴ خرداد ۱۳۰۴ راجع باستخدام سایر مأمورین بلژیکی معین خواهد شد

ماده سوم — درصورتیکه دولت نخواسته باشد کنترات مسیو لامبرمولیتر رانجدید کند باید شش الی سه ماه قبل‌از انقضای کنترات اونیت خودرا بتوسط رئیس کل مالیه کتباً بمشار الیه اطلاع دهد چنانچه این اطلاع بشخص مزبور داده نشود وخود اونیز شش الی سه ماه قبل‌از انقضای کنترات نیت خودرادر موضوع خاتمه دادن به دورهٔ مأموریت درآخر کنترات کتباً بدولت اطلاع‌ندهد کنترات اوبهمین نهج مدت یك‌سال دیگر تمدید ودرآخر آن سال بالقطع منقضی خواهد شد.

ماده چهارم — اختلافات حاصله درتعبیر مواد کنترات مسیو لامبرمولیتر بحکمیت دونفر حکم که یکی ازآنها ازطرف دولت ودیگری ازطرف مسیو لامبر مولیتر انتخاب میشود مراجعه خواهد شد چنانچه حکمین توافق نظر حاصل نکنند مسائل مختلف فیها بتوسط یکنفر حکم ثالث که باتوافق نظر طرفین انتخاب میشود ختم وقطعی خواهد بود

اینقانون که مشتمل برچهار ماده‌است درجلسه یازدهم بهمناه یکهزار وسیصد وچهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

تصویبات مالی

بودجه ها - اعتبارات - شهریه ومستمریات

قسمت چهارم

تصویبات مالی

بودجه ها ـ اعتبارات ـ شهریه ومستمریات

قسمت چهارم

تصویبات مالی

بودجه ها	از صفحه	۳۵۶	تا صفحه	۴۰۶
اعتبارات	«	۴۰۸	«	۴۲۹
شهریه ومستمری	«	۴۳۰	«	۴۸۸

نمره ترتیب	شرح	ازصفحه	تاصفحه
	بودجه ها		
۱	قانون اجازه پرداخت $\frac{1}{12}$ اعتبارات سنه ۱۳۰۲ در حمل ۱۳۰۳	۳۵۶	
۲	قانون بودجه ۱۳۰۳ مجلس شورای ملی	۳۵۷	۳۵۸
۳	قانون بودجه ۱۳۰۳ مطبعه مجلس شورای ملی	۳۵۹	۳۶۰
٤	قانون اجازه پرداخت $\frac{2}{12}$ از اعتبارات سنه ۱۳۰۲ بابت ثور و جوزا ۱۳۰۳	۳۶۱	
۵	قانون اجازه پرداخت $\frac{1}{12}$ » » » » بابت سرطان ۱۳۰۳	۳۶۲	
٦	قانون بودجه سنه ۱۳۰۳ دربار وولایت عهد و کابینه سلطنتی	۳۶۳	
۷	قانون اجازه پرداخت $\frac{1}{12}$ از اعتبارات مصوبه ۱۳۰۲ بابت اسد ۱۳۰۳	۳٦٤	
۸	» » » » » » » » » بابت سنبله ۱۳۰۳	۳٦۵	
۹	» » » » » » » » » بابت میزان ۱۳۰۳	۳٦٦	
۱۰	» » » بودجه سنه ۱۳۰۳ وزارت جنك باقساط متساویه دوازده کانه	۳٦۷	
۱۱	قانون اجازه پرداخت بودجه سنه ۱۳۰۳ وزارت پست وتلگراف	۳٦۸	
۱۲	قانون بودجه مملکتی سنه ۱۳۰۳ شمسی	۳٦۹	۳۷۲مکرر
۱۳	» اجازه پرداخت کسر بودجه سنه ۱۳۰۲ وزارت عدلیه	۳۷۲مکرر	

توضیح آنکه ازصفحه ۳٦٦ الی صفحه ۳۷۲ نمرات مکرر کلیه(مکرر) شده و به نمرات مکرر صفحه مکرر برای تشخیص اضافه شده

نمره ترتیب	شرح	ازصفحه	تاصفحه
۱٤	قانون اجازه پرداخت $\frac{1}{12}$ بودجه مصوب ۱۳۰۳ بابت فروردین ماه ۱۳۰٤	۳۷٤	
۱۵	» » » » » » » » اردی بهشت ماه ۱۳۰٤	۳۷۵	
۱٦	» بودجه ۱۳۰٤ مجلس شورای ملی	۳۷٦	۳۷۷
۱۷	» اجازه پرداخت $\frac{2}{12}$ بودجه مصوب سنه ۱۳۰۳ بابت خرداد ماه و تیر ماه ۱۳۰٤	۳۷۸	
۱۸	» » » » » » » » مرداد و شهریور ماه ۱۳۰٤	۳۷۹	
۱۹	» » » » » » » » مهر و ابان ماه ۱۳۰٤	۳۸۰	
۲۰	» تفریغ بودجه ۱۳۰۲ مجلس شورای ملی	۳۸۱	۳۸۲
۲۱	قانون اجازه پرداخت $\frac{2}{12}$ بودجه مصوب ۱۳۰۳ بابت آذر ودیماه ۱۳۰٤	۳۸۳	
۲۲	» بودجه سنه ۱۳۰۵ مجلس شورای ملی	۳۸٤	۳۸۵
۲۳	» تفریغ بودجه سنه ۱۳۰۳ مجلس شورای ملی	۳۸٦	۳۸۷
۲٤	» بودجه سنه ۱۳۰٤ مملکتی	۳۸۸	٤۰٤
۲۵	» اجازه پرداخت $\frac{4}{12}$ بودجه مصوب سنه ۱۳۰٤ بابت مخارج مملکتی در چهار ماهه اول سنه ۱۳۰۵	٤۰۵	٤۰٦

نمره ترتیب	شرح	ازصفحه	تاصفحه
	اعتبارات		
۱	قانون اجازه پرداخت حقوق چهارماهه آخر سنه تنکوزئیل منتظربن خدمت وزارت خارجه	۴۰۸	
۲	قانون اجازه خریداری مایملك بوداغیانس واستونس دردریاچه ارومیه	۴۰۹	
۳	قانون اجازه پرداخت حق التدریس سنه ۱۳۰۲ مدیران و ناظمین مدارس دولتی	۴۱۰	۴۱۱
٤	قانون اجازه رفع توقیف حقوق مأمورین سیاسی	۴۱۲	
۵	» اعتبارموقت بوزارت فوائدعامه جهت مخارج تعمیر ونگاهداری طرق و شوارع	۴۱۳	
٦	قانون اجازه تخصیص محل مستمری آقایان پیرنیا بمدارس ملی یزد و نائین	٤١٤	
۷	قانون اعتبار ۲۰٤۳٤۵/٦ تومان برای مخارج فوریه ۱۳۰٤ وزارت پست وتلگراف	٤١۵	
۸	قانون اجازه انتقال عمارت وباغات و قنوات سلطنت آباد بملکیت محمد حسن میرزا (ولیعهد سابق)	٤١٦	
۹	قانون یکصدو پنجاه هزار تومان اعتبار جهة انتخابات دوره ششم	٤١٧	
۱۰	قانون اجازه مصرف ۳۵۱ هزار تومان علاوه براعتبار هذه السنه وزارت فواید عامه برای تعمیر وساختن طرق	٤١٨	
۱۱	قانون اجازه پرداخت پنجاه هزار تومان برای مخارج انتخابات اعضای مجلس مؤسسان	٤١٩	

نمره ترتیب	شرح	ازصفحه	تاصفحه
۱۲	قانون تکمیل واصلاح قانون اعتبار پنجاه هزار تومان برای مخارج انتخابات اعضاء مجلس مؤسسان	٤٢٠	
۱۳	قانون بیست هزار تومان اعتبار برای توسعه شعب دفع آفات حیوانی	٤٢١	
۱٤	» نود هزار تومان اعتبار مخارج مجلس مؤسسان و الغای پنجاه هزار تومان سابق	٤٢٢	
۱۵	قانون سی‌ویك هزارتومان اعتباربراي تاسیس مدارس‌جدیده آذربایجان	٤٢٣	
۱٦	» پنج ملیون قران اعتبار برای تهیه راه و وسایل نقلیه جهت ایالات شمالی وشرق	٤٢٤	
۱۷	قانون اجازه پرداخت حقوق منتظرین خدمت وزارت خارجه علاوه برمیزان صدی پنج	٤٢۵	
۱۸	قانون اجازه‌پرداخت‌چهار ملیون ودویست هزار تومان اعتبار برای‌تقسیم بین‌طلبکاران داخلی	٤٢٦	
۱۹	قانون اختصاص شصت ذرع مربع اراضی جنبین مسجد چهار بازار حسنعلی میرزائی برای‌وسعت‌مسجدمزبور	٤٢۷	
۲۰	قانون واگذاری چهار صد گز مربع اراضی جنب خندق کرمان بحاجی علی اکبر مروج الصنایع	٤٢٨	
۲۱	قانون‌یکصدهزارتومان اعتبار برای مخارج جشن‌جلوس و تاجگذاری	٤٢۹	

فهرست تصویبات مالی

نمره ترتیب	شرح	از صفحه	تا صفحه
	شهریه ها و مستمریات		
۱	قانون اجزه پرداخت حقوقات تقاعدی اعضاء قدیمی وزارت جنك	۴۳۰	۴۳۲
۲	« « « شهریه آقا شیخ صادق مفیدی	۴۳۳	
۳	« « « مستمریات شخصی و مستمریات وراث صاحبمنصبان قدیمی وزارت جنك	۴۳۴	۴۳۸
٤	« « « شهریه ۱٤ نفر اعضاء قدیمی وزارت خارجه	۴۳۹	
۵	« « « هیجده تومان شهریه در پاره ورثه مرحوم حسین آقا نایب اول	۴۴۰	
٦	« برقراری ماهی ده تومان شهریه درباره وراث محمدعلی سوار کمرك اواچیق	۴۴۱	
۷	« « نود تومان شهریه درباره میرزا عباسعلی خان مهندس (مجدالسلطان)	۴۴۲	
۸	« اجازه پرداخت حقوق ورثه حاج علی بابا تبریزی	۴۴۳	
۹	قانون برقراری ده تومان شهریه درباره وراث ضیاءالدین خان	۴۴۴	
۱۰	« اجازه پرداخت مستمری وتخفیفات سادات زنوز و احتساب آن درمقابل مالیات معوقه	۴۴۵	۴۴٦
۱۱	« « « سیصد تومان ماهیانه بابت مخارج محمد تقی بیك قوش بیکی بخارائی	۴۴۷	
۱۲	« « « مستمریات بازماندگان سه نفر صاحبمنصب سوئدی	۴۴۸	

فهرست تصویبات مالی

نمره ترتیب	شرح	از صفحه	تا صفحه
۱۳	قانون برقراری وظیفه در باره ورثه مجدالاشراف	۴۴۹	
۱٤	« « هیجده تومان شهریه درباره ورثه مستشار دفتر	۴۵۰	
۱۵	« « شصت تومان شهریه درباره میرزا حسینخان اقبال الملك	۴۵۱	
۱٦	« « شهریه در باره ورثه حاج علی مصری	۴۵۲	
۱۷	« قطع مستمری کفیل الدوله و برقراری خرج تحصیل درباره ایرج میرزا	۴۵۳	
۱۸	قانون برقراری شهریه درباره ورثهٔ میرزا محمد علی خان سهراب زاده	۴۵۴	
۱۹	« « « « « میرزا اسحق خان رهبر	۴۵۵	۴۵٦
۲۰	« اجازه پرداخت مستمریات سنه ۱۳۰۳ وزارت پست و تلگراف	۴۵۷	۴٦٦
۲۱	« برقراری شهریه درباره ورثه میرزا محمودخان (مشاورالملك)	۴٦۷	
۲۲	« « « « « مساوات	۴٦۸	
۲۳	« « « « زهرا خانم فروغ الملوك صبیه مرحوم صفا	۴٦۹	
۲٤	« اجازه پرداخت شصت تومان بقیه شهریه جمشید خان افشار	۴۷۰	
۲۵	« « « مستمریات سنه ۱۳۰٤ اعضاء قدیمی و وراث متوفی وزارت پست و تلگراف	۴۷۱	۴۸۲
۲٦	قانون برقراری شهریه درباره میرزا صادقخان طباطبائی وکیلی	۴۸۳	
۲۷	قانون هیجده فقره شهریه و مستمریات	۴۸۴	۴۸۸

قانون

اجازه تأدیه یك‌دوازدهم ازبودجه منظوره سنه ۱۳۰۲ دربرج حمل ۱۳۰۳

مصوب ۲۴ حمل ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است ازبابت بودجه ومخارج وزارتخانها و ادارت دولتي در برج حمل ۱۳۰۳ یك دوازدهم از کلیه بودجه منظوره در سنه ۱۳۰۲ در وجه وزارتخانها یاادارات دولتی تادیه نماید درهرحال یکدوازدهم مزبور از مبلغ یك ملیون و هشتصد و هشتاد و دو هزار تومان تجاوز نخواهد کرد بدیهی است وجوه مشاغل محذوفه پرداخته نخواهد شد .

قانون

بودجه یکساله سیچقان ئیل ۱۳۰۳ مجلس شورای ملی

مصوب ۲۴ ثور ۱۳۰۳ شمسي

ماده ۱ ـ برای مخارج دوازده ماهه سنه سیچقان ئیل ۱۳۰۳ مجلس شورای ملی مبلغ سیصد ونود هزار و هشتصد و هشت تومان موافق فقرات (۱) الی (٤) ضمیمه (۱) اعتبار بمباشرین مجلس شورای ملی داده میشود.

ماده ۲ ـ برای مصارف فوق العاده مجلس شورای ملی مبلغ چهل هزار و یکصد تومان موافق ماده (۲) ضمیمه (۱) تشخیص و اعتبار بمباشرین مجلس داده میشود.

ماده ۳ ـ مجلس شورای ملی اجازه میدهد که عواید باغ بهارستان درجزو جمع محاسبات مجلس محسوب شود.

ضمیمه (۱) قانون بودجهٔ یکسالهٔ سیچقان ئیل ۱۳۰۳ مجلس شورای ملی

مواد	فقرات	شرح	مبلغ جزء قران	مبلغ کل قران
۱	۱	مقرری نمایندگان محترم مجلس شورای ملی دوازده ماهه یکصدو بیست وپنجنفر	۳۰۲٤۰۰۰	
	۲	حقوق سی‌و نه نفر اعضاء واجزاء ادارهٔ تقنینیه واعتبار سالیانه	۲۷٦٤۲۰	
	۳	حقوق نودو یکنفر اعضاء واجزاء ادارهٔ مباشرت	۳٥۸۲۰۰	
	٤	مصارف ماهانه وسالانه دوازده فقره	۲٤۹٤٦۰	۳۹۰۸۰۸۰
۲		مصارف فوق العادهٔ اعتباری پنج فقره		٤۰۱۰۰۰
		جمع		٤۳۰۹۰۸۰

قانون

بودجهٔ یکسالهٔ سیچقان ئیل ۱۳۰۳ مطبعه مجلس شورای ملی

مصوب ۲۴ ثور ۱۳۰۳ شمسی

ماده اول – برای حقوق و مخارج دوازده ماهه سنه سیچقان ئیل یك هزار و سیصد و سه مطبعه مجلس شورای ملی و تهیه نواقص اثاثیه و کرایه و مخارج آن مبلغ چهل و نه هزارو دویست و بیست و شش تومان موافق فقرات ۱ و ۲ ضمیمه (۱) اعتبار بمباشرین مجلس داده میشود.

ماده دوم – مجلس شورای ملی اجازه میدهد که عواید مطبعه مجلس در جزو جمع محاسبات مجلس شورای ملی محسوب شود.

ضمیمه (۱) قانون بودجه یکساله سیچقان ئیل ۱۳۰۳

مطبعه مجلس شورای ملی

مواد	فقرات	شرح	مبلغ جزء قران	مبلغ کل قران
۱	۱	حقوق کارکنان مطبعه مجلس شورای ملی ۹۰ نفر	۲۲۳۲۶۰	
	۲	مصارف و اثاثیه و اعتبار سالانه مطبعه مجلس	۲۶۹۰۰۰	
		جمع		۴۹۲۲۶۰

قانون

اجازهٔ پرداخت دو دوازدهم از اعتبارات سنهٔ تنکوزئیل بابت ثور و جوزای سیچقان ئیل ۱۳۰۳

مصوب لیلهٔ سیزدهم برج جوزا ۱۳۰۳ شمسی

مادهٔ اول — مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که در حدود اعتبارات سنه ماضیه تنکوزئیل یك دوازدهم بابت ثور و یك دوازدهم بابت جوزای هذه السنه سیچقان ئیل علی الحساب بابت بودجه های مملکتی پرداخت نماید

تبصره — هر قدر از بودجه های مصوبه هذه السنه نسبت بسنه ماضیه کسر شود در بروج بعد باید محسوب شود

ماده دوم — هر یك از وزارتخانه‌ها که بودجه تفصیلی سیچقان ئیل خود را تا آخر جوزای هذه السنه تقدیم مجلس نکردند نسبت بـه بودجه برج جوزا مشمول این قانون نمیشود

قانون

اجازهٔ پرداخت یك دوازدهم از اعتبارات بودجه سنهٔ ماضیه ۱۳۰۲ بابت سرطان ۱۳۰۳

مصوب ۱۲ اسد ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده — مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که از بابت برج سرطان ۱۳۰۳ کلیهٔ بودجه‌های مملکتی را معادل یك دوازدهم در حدود بودجهٔ سنهٔ ماضیه ۱۳۰۲ بطور علی الحساب بپردازد

تبصره — حقوق مامورین خارجه که مشمول قانون مصوب ۱۶ حمل ۱۳۰۱ هستند و هنوز در مقام خود باقی میباشند از بابت یك دوازدهم فوق الذکر باید توقیف شود

قانون

بودجه سنه سیچقان ئیل ۱۳۰۳ دربار و ولایت عهد و کابینه سلطنتی

مصوب دهم سنبله یکهزار و سیصد و سه شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد مبلغ چهار صد وبیست ودوهزار وهفتصد تومان بشرح ذیل بودجه هذه السنهٔ سیچقان ئیل ۱۳۰۳ دربار و ولایت عهد و کابینه سلطنتی را پرداخت نماید

ا ـ بودجه دربار سلطنتی	۲۸۸۰۰۰	تومان
ب ـ بودجه ولایت عهد	۱۲۰۰۰۰	»
ج ـ بودجه کابینه سلطنتی مطابق صورت مصوب ایت ئیل	۱۴۷۰۰	»

قانون

اجازه پرداخت یك دوازدهم از اعتبارات مصوبه سنه ماضیه تنکوزئیل بابت برج اسد سیچقان ئیل

مصوب ۱۵ سنبله ۱۳۰۳ شمسی

ماده اول ـ وزارتمالیه مجاز است حقوق و مخارج و مستمریات و شهریه های برج اسد ۱۳۰۳ را از قرار یك دوازدهم اعتبارات مصوبه سنه ماضیه ۱۳۰۲ تادیه نماید.

تبصره ـ حقوق مامورین خارجه که مشمول قانون مصوب ۱۶ حمل ۱۳۰۱ هستند و هنوز در مقام خود باقی میباشند از بابت یك دوازدهم فوق‌الذکر باید توقیف شود.

ماده‌دوم ـ ازبابت مخارج انتفاعی وزارتمالیه مجاز خواهد بود تا حدود مبلغ سیصد هزار تومان پرداخت نماید.

ماده سوم ـ تأدیه کلیه وجوهاتیکه پرداخت آنها برطبق این قانون اجازه داده میشود باید علی الحساب بوده و پس از تصویب بودجه های تفصیلی سنه حاضره اصلاحات لازمه در مقادیر آنها بعمل آید تا تادیه وجوهات مزبوره کاملاً مطابق بودجه های ۱۳۰۳ بوده باشد

ماده‌چهارم بابت مخارجی که در بودجه های تفصیلی هذه السنه ۱۳۰۳ ارسالی بمجلس شورای ملی منظور نگردیده هیچ مبلغ وجهی نباید پرداخته گردد.

قانون

اجازه پرداخت یك دوازدهم از اعتبارات مصوبه
سنه تنکوزئیل بابت برج سنبله سیچقان ئیل ۱۳۰۳

مصوب دوازدهم میزان ۱۳۰۳ شمسی

ماده اول — وزارت مالیه مجاز است حقوق و مخارج ومستمریات وشهریه های برج سنبله (۱۳۰۳) را ازقرار یك دوازدهم اعتبارات مصوبه سنه ماضیه ۱۳۰۲ تادیه نماید

تبصره — حقوق مامورین خارجه که مشمول قانون مصوب ۱۶ حمل ۱۳۰۱ هستند و هنوز درمقام خود باقی میباشند از بابت یك دوازدهم فوق‌الذکر باید توقیف شود .

ماده دوم — تادیهٔ کلیه وجوهی که پرداخت آنها برطبق این قانون اجازه داده می شود باید علی الحساب بوده وپس از تصویب بودجه های سنه حاضره اصلاحات لازمه در مقادیر آنها بعمل آید تا تادیه وجوه مزبوره کاملاً مطابق بودجه های ۱۳۰۳ بوده باشد

ماده سوم — بابت مخارجی که در بودجه های تفصیلی هذه السنه (۱۳۰۳) ارسالی بمجلس شورای ملی منظور نگردیده هیچ مبلغ وجهی نباید پرداخته گردد .

قانون

اجازه پرداخت یك دوازدهم ازاعتبارات مصوبه سنهٔ تنکوزئیل ۱۳۰۲
از بابت مخارج برج میزان سیچقان ئیل ۱۳۰۳

مصوب سی ویکم میزان ۱۳۰۲ شمسی

ماده اول — وزارت مالیه مجاز است حقوق و مخارج ومستمریات وشهریه های برج میزان ۱۳۰۳ را از قرار $\frac{1}{12}$ اعتبارات مصوبه سنه ۱۳۰۲ تادیه نماید

تبصره — حقوق مامورین خارجه که مشمول قانون مصوب ۱۶ حمل ۱۳۰۱ هستند و هنوز در مقام خود باقی میباشند از بابت $\frac{1}{12}$ فوق الذکر باید توقیف شود

مادهٔ دوم — تادیهٔ کلیهٔ وجوهی که پرداخت آنها برطبق این قانون اجازه داده میشود باید علی‌الحساب بوده و پس از تصویب بودجه های سنه حاضره اصلاحات لازمه در مقادیر آنها بعمل آید تا تادیه وجوه مزبوره کاملاً مطابق بودجه های ۱۳۰۳ بوده باشد

مادهٔ سوم — بابت مخارجی که در بودجه های تفصیلی هذه السنه ۱۳۰۳ ارسالی بمجلس شورای ملی منظور نگردیده هیچ مبلغ وجهی نباید پرداخته گردد .

قانون اجازه پرداخت بودجه هذه السنه سیچقان ئیل
وزارت جنك باقساط متساویه دوازده کانه

مصوبه دهم قوس ۱۳۰۲ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است بودجه هذه السنه سیچقان ئیل ۱۳۰۳ وزارت جنك را درحدود نه ملیون و دویست هزار تومان باقساط متساوی دوازده کانه تا آخر سال بپردازد

قانون اجازه پرداخت بودجه هذه السنه ۱۳۰۳
وزارت پست و تلگراف

مصوبه بیست و چهارم قوس ۱۳۰۲ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است بودجه هذه السنه ۱۳۰۳ وزارت پست و تلگراف را در حدود مبلغ یك ملیون و ششصد و بیست هزار تومان بپردازد

قانون بودجهٔ مملکتی سنهٔ ۱۳۰۳ شمسی

مصوبهٔ ۱۱ جدي یکهزارو سیصد و سه شمسی

مجلس شورای ملی بودجهٔ سنهٔ ۱۳۰۳ را بشرح ذیل تصویب مینماید :

مادهٔ اول — عایدات پیش بیني شده

شرح	مبلغ (تومان)	ملاحظات
وزارت مالیه نقد :		
مالیات مستقیم	۳۷۲۵۰۰۰	
خالصجات	۵۵۶۹۶۰	
مالیات غیر مستقیم	۳۳۳۴۸۹۵	
گمرکات	۷۰۸۲۴۴۰	
ضرابخانه	۳۰۰۰۰	
عایدات متفرقه	۴۰۰۰۰	
وزارتمالیه (جنسی)	۲۵۹۵۹۸۵	
وزارت امورخارجه		
عواید تذکره و شانسلری	۲۴۱۱۵۰	
وزارت داخله		
عواید ادارات نظمیه	۱۴۰۰۰	
وزارت عدلیه		
عواید محاکمانی	۱۲۰۰۰۰	

شرح	مبلغ (تومان)	ملاحظات
وزارت پست وتلگراف		
عواید پست	۸۲۵۰۰۰	
عواید تلگراف	۹۹۴۸۹۹	
عواید سرویس حمل ونقل	۲۸۲۰۰۰	
وزارت معارف و اوقاف		
عواید مدارس	۴۰۰۰۰	
تومانی دویست دینار وخرواری یکقران	۸۷۰۰۰	
صد یك حقوق بابت ششماههٔ اول سال	۳۰۰۰۰	
عایدات تمبر	۱۵۰۰	
عواید عتیقه جات	۱۴۰۰	
وزارت فواید عامه		
عواید اکسید دوفر	۵۰۰۰۰	
» مؤسسات رهنی	۲۵۰۰	
» راه شوسه	۶۵۰۵۰۰	
» راه آهن	۲۴۸۰۰۰	
» معادن	۷۶۸۹۶	
» سیاه جنگلها	۷۵۰۰۰	

شرح	(مبلغ تومان)	ملاحظات
عواید کارخانهای چراغ برق	۸۴۰۰	
عواید کشتیهای بخاری دریاچه ارومیه	۶۰۰۰۰	
عواید تلفن	۹۸۲۶	
عواید متفرقه	۳۶۳۲۴	
مجلس شوراي ملی		
عواید مطبعه و باغ	۴۶۷۵۰	
متفرقه		
عایدات شرکت نفط ایران و انگلیس		
در جنوب	۲۴۰۰۰۰۰	
عایدات بانك شاهنشاهی ایران	۲۰۰۰۰	
جمع کل عایدات	۲۳۶۸۶۴۲۵	

ماده دوم ـ مخارج مصوبه :

نمره ترتیب	شرح	مخارج سالیانه (تومان)	ملاحظات
۱	دربار و کابینه سلطنتی و والاحضرت اقدس ولیعهد	۴۲۲۷۰۰	
۲	اعلیحضرت محمد علی میرزا	۵۴۰۰۰	
۳	مجلس شوراي ملی	۴۴۰۱۳۴	
۴	مقرری ریاست وزراء و کابینه هیئت وزراء	۴۵۱۷۲	نظر باینکه آقای سردار سپه
۵	وزارت جنك	۹۲۰۰۰۰۰	رئیس الوزراء از حمل الی
۶	وزارت مالیه	۳۰۷۰۰۰۰	میزان حقوق ریاست وزراء
۷	مخارج انتفاعی وزارت مالیه	۸۷۵۰۰۰	نگرفته و صرف نظر فرموده
۸	وزارت داخله (باانضمام امنیه و نظمیه)	۲۱۰۰۰۰۰	اند مبلغ نه هزار تومان حقوق
۹	وزارت پست و تلگراف	۱۶۲۰۰۰۰	ششماهه موضوع و بقیه منظور
۱۰	وزارت عدلیه	۶۲۰۰۰۰	شده
۱۱	وزارت فواید عامه	۸۱۰۰۰۰	
۱۲	وزارت امور خارجه باانضمام (دوازده هزار تومان) مخارج عودت دادن مأمورین سیاسی ایران در ممالك خارجه و (۸۴۶۶٫۲۸) تومان حقوق وراث مستخدمین اعضاء وزارت خارجه مطابق صورت ضمیمه	۷۵۲۰۰۰	
۱۳	وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه	۶۶۳۶۳۰	
	صحیه کل مملکتي	۱۳۶۳۷۰	
۱۴	اعتبار جهة حقوق منتظرین خدمت مرکز و ولایات	۱۹۰۰۰۰	
۱۵	اعتبار جهة دفع مرض گاو میري	۳۰۰۰۰	

نمرهٔ ترتیب	شرح	مخارج سالیانه (تومان)	ملاحظات
۱۶	استهلاك ديون دولتی	۶۳۳۲۸۱	
۱۷	اعتبار ماهیانه دولت جهة مخارج غیر مترقبه	۲۵۲۰۰۰	
۱۸	وظایف وشهریه ها ومصارف ومخارج تحصیل	۸۰۰۰۰۰	
۱۹	اعتبار جهة هیئت اعزامیه امریکائی درحدود کنتراتی آنها	۱۰۰۰۰۰	
	جمع کل مخارج	۲۲۸۱۴۲۸۷	

ماده سوم ـ مبلغ ماهیانه حقوق مستخدمین هیچیك از وزارتخانها نباید از $\frac{۱}{۱۲}$ کلیه مبلغ اعتباری که برای حقوق سالیانه تخصیص داده شده تجاوز نماید ،

ماده چهارم ـ هر زمان که بودجه تفصیلی هر یك از وزارتخانها در حدود اعتبار مصوب توسط وزارت مالیه به مجلس شورای ملی تسلیم شود وزارتمالیه مجاز بپرداخت بودجه آنوزارتخانه خواهد بود لیکن بانتظار وصول بودجه تفصیلی وزارتمالیه به پرداخت مخارج فوری هر وزارتخانه مجاز است

ماده پنجم ـ هر گونه پرداختی از اعتبار مخارج غیر مترقبه دولت منوط باجازه کتبی هیئت وزراء خواهد بود وزارتمالیه مکلف است صورت ریز مخارج غیر مترقبه هر برج را تا قبل از روز آخر برج تهیه نموده وتقدیم مجلس شورای ملی نماید ، از این اعتبار بهیچ وجه من الوجوه حقوق و مستمریات و اضافات حقوق نادیه نخواهد شد

ماده ششم ـ خارج از حدود اعتبارات مصوبه در ماده دوم که شامل کلیه مخارج نقدی و جنسی مملکتی میباشد هیچگونه پرداخت وجهی بعمل نخواهد آمد جز برای مخارجی که بر طبق ماده هفتم جهت تولید عایدات جدید لازم شود ،

ماده هفتم ـ هیچ یك از ادارات دولتی مجاز نخواهند بود که برای خود مستقیماً از وجوه دولتی برداشت و بمصرف برسانند هر گاه وزارتمالیه معلوم نماید که بوسیله خرج اضافی ممکن است یکی از منابع موجوده عایدات را توسعه دهد مجاز خواهد بود در حدود یك عشر اضافه عایدات که حاصل میشود

بمصرف جمع آوری عواید جدید یا اضافی مذکوره فوق برساند

ماده هشتم ـ اعتباراتی که اختصاصاً جهت پرداخت حقوق تصویب گردیده بمصرف سایر مخارج نخواهد رسید و بالعکس از اعتبارات مخصوصه برای سایر انواع مخارج بهیچ وجه حقوق پرداخته نخواهد شد

ماده نهم ـ وزارتمالیه میتواند از محل صرفه جوئی های اعتبارات مصوبه هذه السنه ۱۳۰۳ حقوق و مخارج مربوطه ببودجه های مصوبه سنه ۱۳۰۱ را که پرداخت نشموده است تادیه نماید

ماده دهم ـ از بودجه پیشنهادی هر وزارتخانه دو در صد کلیه اعتبارات مصوبه برای پرداخت مخارج غیر مترقبه وزارتخانه مربوطه تخصیص خواهد یافت

ماده یازدهم ـ وزارتمالیه میتواند بمؤسسه ارزاق اجازه بدهد که عایدات خود را از بابت فروش جنس براي خرید و حمل غله که محل لزوم مقاصد ارزاق است بمصرف برساند

ماده دوازدهم ـ وزارتمالیه مکلف است مستمریات و شهریه ها و مستمریات اتباع خارجه و شهریه های گمرکی و مخارج تحصیل محصلین و مصارف و عوض بهره و مال الاجاره را بموجب صورتهائی که در هذه السنه ۱۳۰۳ به مجلس شوراي ملي ارسال داشته اند به نرخهای مشخصه در صورتهای مرسله و بر طبق قوانین مصوبه مجلس چهارم و پرداختی سنه ماضیه ۱۳۰۲ از بابت اعتبار هشتصد هزار تومان که در ماده دوم منظور شده پرداخت نماید

تبصره ـ مستمری اشخاص مفصله مطابق صورت ضمیمه در هذه السنه ۱۳۰۳ باید از قرار تومانی پنجشاهی پرداخته شود

آقای عمیدالسلطنه ـ آقای قوام السلطنه ـ آقای سردار کبیر ـ آقای وثوق الدوله ـ آقای امیر نظام ـ شاهزاده فرمانفرما ـ شاهزاده نصرت الدوله آقای ناصر الملك ـ آقای ارفع الدوله ـ آقای خان بابا خان ولد سردار اسعد آقای سردار اسعد ـ محمد خان سالار اعظم ولد مرحوم سردار اسعد ـ امیر جنك سردار بهادر ولد سردار اسعد ـ منوچهر خان ولد سردار اسعد ـ آقای حاج خسرو خان سردار ظفر

ماده سیزدهم ـ از تاریخ اول میزان سنه ۱۳۰۳ کسر صد یك حقوق موقوف و ملغی خواهد بود بغیر از کسوری که بموجب قانون استخدام کشوری بعمل خواهد آمد بهیچ اسم و رسم نباید چیز دیگری کسر شود

ماده چهاردهم ـ کلیه وزارتخانها مکلف خواهند بود که بودجه تفصیلي خود را با در نظر گرفتن ترتیب ذیل از اول هذه السنه ۱۳۰۳ تهیه نمایند

۱) مقرری رتبه اول مستخدمین کشوری سی ودو تومان و مقرري رتبه اول قضات چهل و پنجتومان

ماده پانزدهم ـ وزارتمالیه مکلف است که درظرف یکماه از تاریخ تصویب این ماده صورت انواع واقسام مالیاتها و عوارض مملکتی که تا کنون معمول شده بهر اسم و رسم اعم از اینکه عمومی باشد یا محلی تقدیم مجلس شورای ملی نماید

ماده شانزدهم ـ حقوق وزراء در هذه السنه ۱۳۰۳ از قرار ماهی هفتصدو پنجاه تومان و حقوق معاونین وزراء ماهیانه سیصدو پنجاه تومان .باستثنای معاون وزارت خارجه که ماهیانه چهار صد تومان است باید منظور و پرداخته گردد

مذاکره ورای درنیم عشر اوقاف موکول گردید به پیشنهاد لایحه قانونی از طرف دولت

صورت ضمیمهٔ فقرهٔ ۱۲ مادهٔ دوم بودجهٔ هذه السنه ۱۳۰۳ مملکتی

صورت وراث مستخدمین وزارتخارجه درولایات وخارجه که درسنه گذشته حقوق میگرفته‌اند

ورثه	ماهیانه		سالیانه		مقیم	ملاحظات
	دینار	قران	دینار	قران		
ورثهٔ میرزا محمدخان کارگذار سابق نیشابور	—	۲۵۰	—	۳۰۰۰	نیشابور	
ورثهٔ میرزا شفیع خان	—	۱۰۰	—	۱۲۰۰	مازندران	
رفعت الوزاره	—	۲۰۰	—	۲۴۰۰_۸۰۰	تبریز	۸۰۰ قران از بابت سهم رضاقلیخان کسر شده است
ورثهٔ مجدالوزاره	—	۱۵۰	—	۱۸۰۰	»	
وراث مستخدمین سفارت کبرای اسلامبول	—	۴۰۰	—	۴۸۰۰	اسلامبول	
ورثهٔ حسنخان	—	۲۵۰	—	۳۰۰۰	قفقاز	
	جمع	—		۱۵۴۰۰		

صورت وراث مستخدمینی که امسال بایستی حقوق برایشان برقرار شود

ورثه	ماهیانه		سالیانه		مقیم	ملاحظات
	دینار	قران	دینار	قران		
ورثهٔ عبدالله خان بروفق مشروحه کارگذار رشت	—	۶۰	—	۷۲۰	رشت	
ورثهٔ مرحوم بقاء الملك	—	۶۰۰	—	۷۲۰۰	طهران	
ورثهٔ مرحوم احمد خان منشی کارگذار خراسان	—	۱۵۰	—	۱۸۰۰	خراسان	
ورثهٔ محمد حسین فراش مدرسه سیاسی	—	۴۰	—	۴۸۰	طهران	
» اسدالله خان مستخدم مدرسه سیاسی	—	۱۴۰	—	۱۶۸۰	»	
» حسینخان پیشخدمت	—	۱۲۰	—	۱۴۴۰	»	
عیال محمد حسن بیك باشماقچی	—	۴۰	—	۴۸۰	»	
ورثه عباسقلي خان پیشخدمت	—	۸۰	—	۹۶۰	»	
ورثهٔ میرزا جعفر خان	—	۱۰۰	—	۱۲۰۰	آذربایجان	
	جمع	—		۱۵۹۶۰		

صورت وراث مستخدمین مرکزی وزارت خارجه که درسنهٔ گذشته حقوق میگرفته اند

ورثه	ماهیانه دینار	ماهیانه قران	سالیانه دینار	سالیانه قران	مقیم	ملاحظات
ورثه مرحوم ممتحن الدوله	—	۴۰۰	—	۴۸۰۰	طهران	
» » ممتحن الممالك	۳۰۰	۳۱۱	۶۰۰	۳۷۳۵	»	
» » مهین السلطنه	—	۴۵۰	—	۵۴۰۰	»	
» » سعد السلطان	—	۴۰۰	—	۴۸۰۰	»	
» » اکرام الملك	—	۳۰۰	—	۳۶۰۰	»	
صباپای میرزا علی اکبرخان	—	۲۵۰	—	۳۰۰۰	»	
ورثه فخیم الملك	۲۵۰	۱۴۷	—	۱۷۶۷	»	
عیال عمید نظام .	—	۸۰	—	۹۶۰	»	
» حاجی میرزا علیخان	—	۱۲۰	—	۱۴۴۰	»	
ورثهٔ سید محمد خان	—	۱۰۰	—	۱۲۰۰	»	
» میرزا محمد تلفونچی	—	۹۰	—	۱۰۸۰	»	
پسر محمد باقر خان	—	۴۰	—	۴۸۰	»	
ورثهٔ مجدالوزاره	—	۴۰۰	—	۴۸۰۰	»	

صورت وراث مستخدمین مرکزی وزارت خارجه که درسنهٔ گذشته حقوق میگرفته اند

ورثه	ماهیانه دینار	ماهیانه قران	سالیانه دینار	سالیانه قران	مقیم	ملاحظات
عیال میرزا سید علیمحمد خان	—	۱۲۰	—	۱۴۴۰	طهران	
عیال میرزا تقی خان پیشخدمت	—	۸۰	—	۹۶۰	»	
» مشهدي حسین سرایدار	—	۶۰	—	۷۲۰	»	
ورثه ناظم دفتر	—	۱۳۵	—	۱۶۲۰	»	
رحیم خان	—	۲۰۰	—	۲۴۰۰	»	
ورثهٔ مرحوم مشاورالدوله	۳۵۰	۵۵۸	۲۰۰	۶۷۰۰	»	
عیال میرزا حسینخان پیشخدمت	—	۸۰	—	۹۶۰	»	
» میرزا علی خان پیشخدمت	—	۱۲۰	—	۱۴۴۰	»	
جمع حقوق وراث مستخدمین مرکز	۸۰۰			۵۳۳۰۲		
» » وراث مستخدمین ایالات وخارجه که در سنهٔ گذشته حقوق میگرفته اند			—	۱۵۴۰۰		
جمع حقوق ورائی که امسال بایستی حقوق دریافت کنند			—	۱۵۹۶۰		
جمع کل	۸۰۰			۸۴۶۶۲		

قانون اجازه پرداخت کسر بودجه سنه ۱۳۰۳ وزارت عدلیه

مصوب ۵ دلو ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ چهار صد و بیست و یکهزار و نهصد و پنجاه قران کسر بودجه ۱۳۰۳ وزارت عدلیه را بقرار ذیل جبران نماید.

از صرفه جوئی یکساله ۱۳۰۳ بودجه وزارت عدلیه‌را ۲۱۰۵۰۰ قران

از صرفه جوئی بودجه سالیانه ۱۳۰۳ سایر وزارتخانها ۲۱۱۴۵۰ »

۴۲۱۹۵۰ قران

تبصره ـ ماده (۹) قانون بودجه ۱۳۰۳ مصوب ۱۱ جدی سیچقان ئیل بعد از وضع مبلغ فوق الذکر بقوت خود باقی خواهد بود.

قانون اجازه پرداخت یك دوازدهم بودجه مصوب ۱۳۰۳ بابت ماه فروردین ۱۳۰۴

مصوب ۱۰ اردی بهشت ۱۳۰۴ شمسی

مادهٔ واحده ـ مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که از بابت ماه فروردین (۱۳۰۴) در حدود یك دوازدهم بودجه مصوب ۱۳۰۳ برای مخارج مملکتی علی الحساب بر طبق بودجه تفصیلی ۱۳۰۳ بمصرف برساند مخارج انتفاعی وزارت مالیه ممکن است تا حدود مبلغ سیصد هزار تومان تادیه گردد ـ یك دوازدهم فوق شامل مستمریات و شهریه ها و حقوق‌منتظرین خدمت نیز خواهد بود.

قانون اجازهٔ پرداخت یکدوازدهم بودجه مصوب ۱۳۰۳ بابت اردی بهشت ماه ۱۳۰۴

مصوب ۹ خرداد ماه ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بوزارتمالیه اجازه میدهد که علی‌الحساب از بابت اریبهشت ماه ۱۳۰۴ در حدود یك دوازدهم بودجه مصوب ۱۳۰۳ برای مخارج مملکتی بر طبق بودجهٔ تفصیلی ۱۳۰۳ بمصرف برساند ـ یك دوازدهم فوق شامل مستمریات و شهریه ها و حقوق منتظرین خدمت نیز خواهد بود.

قانون

بودجه یکساله یکهزار وسیصد و چهار مجلس شورای ملی

مصوب ۱۲ خرداد ماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده اول ـ برای مخارج دوازده ماهه سال ۱۳۰۴ مجلس شورای ملی (باستثنای مقرری نمایندگان محترم که یازده ماهه است) مبلغ سیصدو شصت هزارو ششصد و شصت و چهار تومان موافق فقرات (۱) الی (٤) ضمیمه (۱) اعتبار باداره مباشرت مجلس شورای ملی داده میشود

ماده دوم ـ برای مصارف فوق العاده مجلس شورای ملی مبلغ بیست و هفت هزار و هشتصد تومان موافق ماده (۲) ضمیمه (۱) تشخیص و اعتبار باداره مباشرت مجلس داده میشود

ماده سوم ـ برای حقوق و مخارج دوازده ماهه و اثاثیه مطبعه مجلس مبلغ چهل هزار و هشتصد و دو تومان موافق فقرات (۱) و (۲) ضمیمه (۱) اعتبار باداره مباشرت مجلس داده میشود

ماده چهارم ـ مجلس شورای ملی باداره مباشرت مجلس اجازه میدهدکه عوائد مطبعه مجلس و باغ بهارستان را جزو جمع محاسبات مجلس محسوب دارد

ضمیمهٔ (۱) قانون بودجهٔ یکساله ۱۳۰۴ مجلس شورای ملی

مواد	فقرات	شرح	مبلغ جزء قران	مبلغ کل قران
۱	۱	مقرری نمایندگان محترم مجلس شورای ملی یازده ماهه بانضمام تفاوت مقرری ریاست محترم مجلس (یکماه برای مدت تصویب اعتبار نامهای دورهٔ ششم خواهد بود ومقرری تعلق نمیگیرد)	۲۶۶۲۰۰۰	
	۲	حقوق ۴۱ نفر اعضاء واجزاء اداره تقنینیه واعتبار سالیانه	۳۰۰۷۲۰	
	۳	حقوق ۱۰۳ نفر اعضاء واجزاء اداره مباشرت مجلس	۴۰۹۶۲۰	
	۴	مصارف ماهانه وسالیانه ۱۰ فقره	۲۳۴۳۰۰	۳۶۰۶۶۴۰
۲	—	مصارف فوق العاده اعتباری ۴ فقره (تهیه نواقص اثاثیه وتعمیرات بنائی و اعتبار کتابخانه وغیره)		۲۷۸۰۰۰
۳	۱	حقوق کارکنان مطبعهٔ مجلس ۱۰۳ نفر	۲۶۸۰۲۰	
	۲	مصارف واثاثیه واعتبار سالیانهٔ مطبعهٔ مجلس	۱۴۰۰۰۰	۴۰۸۰۲۰
				۴۲۹۲۶۶۰

قانون اجازهٔ پرداخت $\frac{۲}{۱۲}$ بودجه مصوب ۱۳۰۳ برای مخارج مملکتی خرداد ماه و تیرماه ۱۳۰۴

مصوب ۱۴ تیرماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است که علی الحساب برای خرداد ماه و تیرماه ۱۳۰۴ درحدود دو دوازدهم بودجه مصوب ۱۳۰۳ برای مخارج مملکتی برطبق بودجه تفصیلی ۱۳۰۳ بمصرف برساند ـ دودوازدهم فوق شامل مستمریات و شهریه ها و مصارف و حقوق منتظرین خدمت نیز خواهد بود.

قانون اجازه مصرف $\frac{2}{12}$ بودجه مصوب ۱۳۰۳ بابت مخارج مملکتی برای امرداد ماه و شهریور ماه ۱۳۰۴

مصوب ۱۲ شهریورماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که علی الحساب برای امرداد ماه و شهریور ماه ۱۳۰۴ در حدود دو دوازدهم بودجه مصوب ۱۳۰۳ برای مخارج مملکتی بر طبق بودجه تفصیلی ۱۳۰۳ بمصرف برساند

دو دوازدهم - فوق شامل مستمریات و شهریه ها و مصارف و حقوق منتظرین خدمت نیز خواهد بود.

قانون اجازه پرداخت دو دوازدهم بودجه سنه ماضیه ۱۳۰۳ بابت مخارج مملکتی در مهر ماه و آبان ماه ۱۳۰۴

مصوب ۵ آبان ماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است کلیه مخارج مملکتی را بانضمام شهریه و مستمریات ومصارف وحقوق منتظرین خدمت بابت مهر ماه و آبانماه ۱۳۰۴ در حدود دو دوازدهم بودجه سنه ماضیه ۱۳۰۳ بعنوان علی الحساب بپردازد

قانون

تفریغ بودجه یکساله ۱۳۰۲ مجلس شورای ملی

مصوب ۱۰ آبانماه ۱۳۰۴

مادهٔ اول — مخارج مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماهه سال ۱۳۰۲ موافق قسمت (۱) الی (۳) ضمیمه برطبق بودجه مصوبه مبلغ دویست و بیست و دوهزار و نهصد و هفتاد و هفت تومان و یکهزار و هشتصد و بیست و پنج دینار تصویب میشود

مادهٔ دوم — عایدات باغ بهارستان و مطبعه مجلس شورای ملی از بابت سال ۱۳۰۲ موافق قسمت (٤) ضمیمه بمبلغ بیست و پنج هزارو چهل تومان وهشتهزار و سیزده شاهی تصویب میشود

این قانون که مشتمل بردوماده است درجلسه دهم آبان ماه یکهزارو سیصدو چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

نایب رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

ضمیمهٔ قانون تفریغ بودجه یکساله ۱۳۰۲ مجلس شورای ملی

فقرات	شرح	مبلغ جزء		مبلغ کل		ملاحظات
		دینار	قران	دینار	قران	
	مادهٔ اول					
	قسمت اول					
فقره ۱	مقرری آقایان نمایندگان محترم	۷۰	۵۷۸۰۹٤			
» ۲	حقوق اعضاء واجزاء ادارهٔ تقنینیه با اعتبار فوق العاده	۳۵	۲٦۷۸٦٤			
» ۳	حقوق اعضاء واجزاء ادارهٔ مباشرت	۰۵	۳۰۰۸۲۷			
» ٤	مصارف ماهانه وسالانه	۵۵	۱۱۷٤۲۹	٦۵	۱۲٦٤۲۱۵	
	قسمت دوم					
	مصارف فوق العاده (بنائی ـ اثاثیه ـ مخارج جشن و غیره)			۳۵	٤۲٤٤۲۰	
	قسمت سوم					
» ۱	حقوق کارکنان مطبعه	۹۵	۸۹۹۱۵			
» ۲	مصارف متفرقه واثاثیه مطبعه	۸۷۵	٤۵۱۲۱۹	۸۲۵	۵٤۱۱۳۵	
	جمع کل مصارف یکساله			۸۲۵	۲۲۲۹۷۷۱	
	مادهٔ دوم					
	قسمت چهارم					
	عایدات باغ بهارستان	٦۰	۹۸۲۵			
	عایدات مطبعهٔ مجلس	۰۵	۲٤۰۵۸۳	٦۵	۲۵۰٤۰۸	

جدول فوق ضمیمه قانون تفریغ بودجه یکساله (۱۳۰۲) مجلس‌شورای ملی بوده وصحیح است

نایب رئیس مجلس شورای ملی ـ سید محمد تدین

قانون

اجازه پرداخت دو دوازدهم بودجه سنه ماضیه ۱۳۰۳ براي مخارج مملکتي بابت دوماهه آذر و دیماه ۱۳۰٤

مصوب اول دیماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است کلیه مخارج مملکتي را بانضمام شهریه ومستمریات ومصارف وحقوق منتظرین خدمت بابت دوماهه آذر ودیماه ۱۳۰٤ در حدود دو دوازدهم بودجه سنه ماضیه ۱۳۰۳ بعنوان علي الحساب بپردازد

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه اول دیماه ۱۳۰٤ شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

بودجه یکساله ۱۳۰۵ مجلس شورای ملی

مصوب بیست و نهم دیماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده اول ـ برای مخارج دوازده ماههٔ سال ۱۳۰۵ مجلس شورای ملی مبلغ سیصد و هشتاد و شش هزار و هفتصد و چهل و هشت تومان موافق فقرات (۱) الی (٤) ضمیمه اعتبار بادارهٔ مباشرت مجلس شورای ملی داده می‌شود

ماده دویم ـ برای مصارف فوق العادهٔ مجلس شورای ملی مبلغ بیست وپنج هزار و نهصد تومان موافق مادهٔ (۲) ضمیمه تشخیص واعتبار باداره مباشرت مجلس داده میشود

ماده سوم ـ برای حقوق و مخارج دوازده ماهه و اثاثیه مطبعهٔ مجلس شورای ملی مبلغ چهل و یکهزار و هفتصد و هشتاد و شش تومان موافق فقرات ۱ ـ ۲ ضمیمه اعتبار بادارهٔ مباشرت مجلس داده میشود.

ماده چهارم ـ مجلس شورای ملی بادارهٔ مباشرت مجلس اجازه میدهد که عواید مطبعه مجلس وباغ بهارستان را تماماً در بانك معتبری گذاشته و براي وارد کردن ماشین کاغذ سازی اختصاص دهد که هرچه زود تر از طرف ادارهٔ مباشرت بوارد کردن ماشین مزبور اقدام بعمل آید.

این قانون که مشتمل برچهار ماده است درجلسهٔ بیست ونهم دیماه یکهزار و سیصد و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

ضمیمهٔ قانون بودجهٔ یك سالهٔ ۱۳۰۵ مجلس شورای ملی

مواد	فقرات	شرح	مبلغ جزء قران	مبلغ کل قران
۱	۱	مقرری نمایندگان محترم مجلس شورای ملی ۱۲ ماهه بانضمام تفاوت مقرری ریاست محترم مجلس	۲۹۰۴۰۰۰	
	۲	حقوق ٤۱ نفر اعضاء واجزاء اداره تقنینیه واعتبار حقوقی	۳۱۲۱۲۰	
	۳	حقوق ۱۰٤ نفر اعضاء واجزاء ادارهٔ مباشرت مجلس	٤۱۷۰٦۰	
	٤	مصارف ماهیانه وسالیانه ۱۰ فقره	۲۳٤۳۰۰	۳۸٦۷٤۸۰
۲		مصارف فوق العاده اعتباري ٦ فقره (تهیه نواقص اثاثیه و تعمیرات بنائی واعتبار کتابخانه وغیره)		۲٥۹۰۰۰
۳	۱	حقوق کار کنان مطبعه مجلس ۱۰۳ نفر	۲٦٥۸٦۰	
	۲	مصارف واثاثیه واعتبارات سالیانه مطبعه مجلس	۱٥۲۰۰۰	٤۱۷۸٦۰
				٤٥٤٤۲٤۰

توضیح ـ نسبت بفقرهٔ اول ازماده سوم دربودجهٔ ریز مطبعه اصلاح ذیل تصویب شده است:

درعوض (مفتش ومترجم ۱ نفر ٥۲۰ قران نوشته شود
مفتش ومترجم ۲ نفر بتفاوت ۸٤۰ قران
و در قسمت حروف چیني بجای (حروفچین ۱٥ نفر به تفاوت ۲٤٥۰ قران) نوشته شود
حروفچین ۱٤ نفر بتفاوت ۲۱۳۰ قران

جدول فوق ضمیمهٔ قانون بودجه سنه ۱۳۰٥ مجلس شورای ملی وصحیح است
رئیس مجلس شورای ملی ـ سید محمد تدین

قانون

تفریغ بودجهٔ یکسالهٔ ۱۳۰۳ مجلس شورای ملی

مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰٤

مادهٔ اول — مخارج مجلس شورای ملی از بابت دوازده ماههٔ سال ۱۳۰۳ موافق قسمت (۱) الی (۳) ضمیمه برطبق بودجهٔ مصوبه مبلغ چهارصدو نوزده هزارو هشتصدو چهل و پنجتومان و پنجقران و پنجشاهی تصویب می شود

مادهٔ دوم — عایدات باغ بهارستان ومطبعهٔ مجلس شورای ملی از بابت سال ۱۳۰۳ موافق قسمت (٤) ضمیمه مبلغ چهل وسه هزارو هتفصدو هفت تومان و سه قران و هفده شاهی تصویب می شود

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسهٔ بیست و یکم بهمن ماه یکهزارو سیصدو چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی
سید محمد تدین

ضمیمهٔ قانون تفریغ بودجهٔ یکسالهٔ ۱۳۰۳ مجلس شورای ملی

فقرات	شرح	مبلغ جزء دینار	مبلغ جزء قران	مبلغ کل دینار	مبلغ کل قران
	مادهٔ اول				
	قسمت اول				
۱	مقرری آقایان نمایندگان محترم	۸۰	۲۵۸۰۶۶۵		
۲	حقوق اعضا واجزاء ادارهٔ تقنینیه با اعتبار فوق العاده	۳۵	۲۵۶۱۸۵		
۳	حقوق اعضا و اجزاء ادارهٔ مباشرت	۶۵	۳۲۹۲۰۷		
٤	مصارف ماهانه و سالانه	۵۵	۱٤۸۵٤۶	۳۵	۳۳۱٤۶۰۵
	قسمت دوم				
	مصارف فوق العاده			۱۰	٤۶٤۱۳۱
	جمع کل مصارف یکسالهٔ مجلس			٤۵	۳۷۷۸۷۳۶
	قسمت سوم				
۱	حقوق کارکنان مطبعهٔ مجلس شورای ملی	۸۵	۱۷۲۸۲۹		
۲	مصارف و اثاثیه » » »	۹۵	۲٤۶۸۸۸	۸۰	٤۱۹۷۱۸
	جمع کل مصارف مجلس و مطبعه			۲۵	٤۱۹۸٤۵۵
	مادهٔ دوم				
	قسمت چهارم				
	عایدات باغ بهارستان	۷۵	۷۶۲۲		
	عایدات مطبعهٔ مجلس	۱۰	٤۳۰۰۵۱	۸۵	٤۳۷۶۷۳

جدول فوق ضمیمهٔ قانون تفریغ بودجهٔ یکسالهٔ ۱۳۰۳ مجلس شورای ملی صحیح است

رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد تدین

قانون بودجه سنه ۱۳۰٤ مملکتی

مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده اول - عایدات پیش بینی شده

فقرات	شرح	مبلغ تومان	جمع تومان
۱	وزارت مالیه		
	مالیات مستقیم نقدی	۳٤۹۷۰۰۰	
	نقدي خالصجات	٤۸۰۲۰۷	
	قیمت جنس مالیات مستقیم وخالصه	۱۷۲۰۹۰۰	
	مالیاتهای غیر مستقیم	۳۸۹۰٤۲۲	
	گمرکات	۹۱۳۵۰۰۰	
	ضرابخانه	۱۵۰۰۰۰	
	پوست بره	۱۶۰۶۵	
	متفرقه	۱۰۰۰۰	۱۸۸۹۹۵۹٤
۲	وزارت امور خارجه		
	عوائد تذکره وشانسلری	۱۵۰۰۰۰	۱۵۰۰۰۰
۳	وزارت داخله		
	عوائد ادارات نظمیه	۱۵۰۰۰	۱۵۰۰۰
٤	وزارت عدلیه		
	عوائد محاکمانی وثبت اسناد	۱۰۰۰۰۰	۱۰۰۰۰۰
۵	وزارت پست وتلگراف		
	عوائد پست	۸۰۰۰۰۰	
	عوائد حمل ونقل دولتي	۱۰۰۰۰۰	
	عوائد تلگراف	۷۷۵۰۰۰	۱۶۷۵۰۰۰

فقرات	شرح	مبلغ تومان	جمع تومان
٦	وزارت معارف واوقاف		
	عواید مدارس	٤٠٠٠٠	
	عوائد تومانی دویست دینار وخرواری یکقران	٩٠٠٠٠	
	عوائد تمبر وعتیقه جات	٥٠٠٠	١٣٥٠٠٠
٧	وزارت فواید عامه		
	عوائد مؤسسات رهنی	٢٥٠٠	
	» خاك سرخ	٢٠٠٠٠	
	» راههای شوسه	٧٥٠٠٠٠	
	» راه آهن وکشتی رانی	٣٥٠٠٠٠	
	» معادن	٥٥٠٠٠	
	» جنگلها ومیاه	٢٠٠٠٠	
	» کارخانهای چراغ برق	٢٠٠٠	
	» تلفن	٢٠٠٠	
	» متفرقه	٤٠٠٠	
	» شیلات	٢٥٠٠٠	
	» مدرسه رنگرزی	٥٠٠	١٢٣١٠٠٠
٨	مجلس شورای ملی		
	عوائد مطبعه وباغ ومتفرقه	٤٦٠٠٠	٤٦٠٠٠
٩	عواید متفرقه		
	عایدات نفط ایران وانگلیس درجنوب	٢٥٠٠٠٠٠	
	سهم دولت ازبانك شاهنشاهی	١٦٠٠٠	٢٥١٦٠٠٠
	جمع کل عایدات		٢٤٧٦٧٥٩٤ تومان

مادهٔ دوم - وزارتمالیه مجاز است حقوق و مصارف هذه السنه وزارتخانهـا و ادارات دولتی و مستمریات و شهریه ها و مصارف و حقوق منتظرین خدمت را بر طبق بودجه های تفصیلی پیشنهادی دولت که درحدود اعتبارات مصرحه ذیل در کمیسیون بودجه جرح و تعدیل و تصویب شده است با تطبیق قانون محاسبات عمومی و قانون استخدام کشوری و قانون استخدام قضاة و سایر قوانین مربوطه کارسازی دارد :

فقرات	شرح	مبلغ تومان	ملاحظات
١	دربار وکابینهٔ سلطنتی ووالا حضرت اقدس ولیعهد	٤٤٠٧٠٠	در نه ماهه اول سال از قرار ماهی ٣٥٢٢٥ و در سه‌ماهه آخرسال‌ازقرارماهی ٤١٢٢٥ تومان‌است وهیجده هزارتومان تفاوت‌اضافی سه ماهه‌آخر سال از بابت‌صرفه جوئی نه‌ماهه اول سال محسوب میشود
٢	مجلس شورایملی	٤٢٩٢٦٦	
٣	کابینهٔ ریاست وزراء	٥٩٤٧٥	
٤	وزارت جنك	٩٤٠٠٠٠٠	
٥	مخارج توقف محصلین وزارتجنك درخارجه وخرج معاودت محصلین سابق و اعزام محصلین جدید	٦٧٣٠٠	
٦	امنیـه	٥٥٨٠٠٠	
٧	وزارتمالیه و بودجهٔ اداری‌طرق وشوارع	٣٢١٢٠٩٤	
٨	مخارج انتفاعی وزارتمالیه	٩٧٥٠٠٠	
٩	وزارتداخله	١٥٨٢٠٠٠	
١٠	وزارت پست و تلگراف	١٦٧٨٠٠٠	مبلغ‌پنجاه‌وهشتهزار تومان‌اعتبار اضافی‌قیمت‌علیق‌جزو اینمبلغ‌است
١١	وزارت عدلیه	٦٢٠٠٠٠	مبلغ‌بیست‌هزار تومان‌اضافه‌اعتبار
١٢	وزارت فوائد عامه و اعتبار رفع امراض حیوانی	٧٥١٨٢٧	رفع‌آفات‌حیوانی‌جزو اینمبلغ‌است

فقرات	شرح	مبلغ تومان	ملاحظات
۱۳	وزارت امور خارجه	۷۵۱۵۴۸۲۸	
۱۴	» معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه	۷۷۳۱۴۸	برای خریداری وساختن محلی برای ورزش ده هزار تومان
۱۵	صحیه کل مملکتی	۱۳۶۲۷۰	و حق الزحمه معلم فوتبال دویست
۱۶	اعتبار جهة حقوق منتظرین خدمت کشوری	۱۹۵۰۰۰	تومان واعتبار کلاس ژیمناستیك
۱۷	استهلاك دیون عمومی	۱۸۷۶۱۸۹	و خرید اثاثیه هزار تومان از
۱۸	اعتبار ماهیانه دولت جهة مخارج غیر مترقبه	۱۶۵۰۰۰	محل صرفه جوئی بودجه ۱۳۰۴
۱۹	وظایف و شهریه ومصارف	۸۰۰۰۰۰	وزارت معارف اعتبار داده میشود
۲۰	اعتبار جهة هیئت اعزامیه امریکائی	۱۵۵۰۰۰	
۲۱	مخارج مجلس مؤسسان	۹۰۰۰۰	

جمع کل مخارج ۲۴۷۱۵۹۰۷_۲۸ تومان

تبصره ـ اضافه حقوق مستخدمین منظوره در بودجه‌های تفصیلی علاوه بر بودجه های ۱۳۰۳ از تاریخ تصویب این قانون نادیه خواهد شد

مادهٔ سوم — هر گونه پرداختی از اعتبار مخارج غیر مترقبه دولت منوط باجازهٔ کتبی هیئت وزراء خواهد بود وزارت مالیه مکلف است صورت ریز مخارج غیر مترقبه هر ماه را تا قبل از روز پانزدهم آخر ماه بعد تهیه نموده و تقدیم مجلس شورای ملی نماید از این اعتبار بهیچوجه حقوق ـ مستمری ـ اضافات حقوق نادیه نخواهد شد و فقط هر ماه تا میزان یکهزارو پانصدتومان ممکن است بمصرف انعام و هدایائی که مورد تصویب هیئت دولت واقع شود برسد

مادهٔ چهارم — خارج از حدود اعتباراتی مصوبه در مادهٔ دوم که شامل

کلیهٔ مخارج نقدی و جنسی مملکتی می باشد هیچگونه پرداخت وجهی بعمل نمیآید مگر برای مخارجیکه مطابق مادهٔ ۷ جهة تولید عایدات جدید لازم شود

مادهٔ پنجم — پرداخت وجوه فقط درازاء خدمت انجام شده یا اشیاء وملزومات که خریداری میشود باید بعمل آید و بعنوان انعام یاهدیه جز آنچه درمادهٔ ٤ ازاعتبار دولت مجوز است پرداخت نخواهد شد

ماده ششم ـ هیچیك از ادارات دولتی مجاز نخواهند بودکه برای مخارج خود مستقیماً از وجوه دولتی برداشت و مصرف نمایند و هر یك از ادارات مکلف هستند که بر طبق قانون حوت ۱۳۰۱ کلیه وجوه و اموال ذیقیمت که دریافت مینمایند بخزانه داری کل تسلیم نمایند

ماده هفتم ـ هرگاه وزارت مالیه معلوم نماید که بوسیله خرج اضافی ممکن است یکی از منابع موجوده عایدات را توسعه دهد مجاز خواهد بود در حدود یکعشر اضافه عایداتی که حاصل میشود بمصرف جمع آوری عوائد جدید یا اضافی مذکوره فوق برساند ولیکن وزارت مالیه باید تا شش ماه بعد ازانقضای سنه مالیه صورت اضافه مخارج و اضافه عایداتی که بموجب این ماده حاصل شده بمجلس شورای ملی تقدیم نماید.

ماده هشتم ـ نظر باینکه اعتبارات بودجه مطابق ماده ۲ وتفصیل جزئی که ضمیمه میباشد از یکدیگر تفکیك شده کلیه وزارتخانها وادارات دولتی مکلف خواهند بود اولا مالیاتها و عوارض مربوطه بخود را مطابق معمول پرداخت نمایند ثانیاً چنانچه یك وزارتخانه ازحیث تهیه اشیاء و ملزومات یا انجام خدمات مختصه بوزارتخانه دیگر مبلغی طلبکار شد وزارتخانه مدیون مکلف است دین خود

را پذیرفته و از اعتبارات بودجه خود بپردازد

ماده نهم ـ اعتباراتیکه اختصاصاً جهت پرداخت حقوق تصویب گردیده بمصرف سایر مخارج نخواهد رسید و بالعکس از اعتبارات مخصوصه برای سایر انواع مخارج بهیچوجه حقوق پرداخت نخواهد شد

ماده دهم ـ وزارت مالیه مجاز است برای تهیه و خرید ملزومات ادارات دولتی تا میزان یکصد هزار تومان اعتبار موقتی در دست داشته و بجریان بیندازد و بعد از تهیه و تسلیم بهر وزارتخانه بابت اعتبارات ملزوماتی همان وزارتخانه احتساب نماید

ماده یازدهم ـ مبالغی که در بودجه تفصیلی هر یك از وزارتخانها برای حقوق تصویب میشود جدا گانه است که ممکن است پرداخت شود و تصویب مبالغ مزبور مستلزم آن نخواهد بود که همان مبالغ بمقصدیان آن مشاغل تادیه گردد

ماده دوازدهم ـ برای تادیه قیمت جنس ابتیاعی و حمل و نقل و انبار کردن و تقسیم و فروش آن که بتوسط اداره ارزاق بعمل خواهد آمد وزارتمالیه تحصیل مساعده قلیل المدت را خواهد نمود که مبلغ آن از یك میلیون و پانصد هزار تومان تجاوز نکرده و مدت پرداخت آنهم بیش از یك سال نباشد اصل و منافع متعلقه بمساعده مذکور ازحاصل فروش غله ابتیاعی پرداخته خواهد گردید

ماده سیزدهم ـ وزارت مالیه مکلف است مستمریات و شهریه ها ومخارج تحصیل و مستمریات اتباع خارجه و شهریه های گمرکی و مصارف و عوض بهره و مال الاجاره را بموجب صورتهائی که در هذه السنه ۱۳۰۴ بمجلس شورای ملی ارسال داشته اند (باستثنای ۱۰۴ قلم مقطوعات هذه السنه مطابق صورت

ضمیمه) بنرخهای مشخصه در صورتهای مرسله و بر طبق قوانین مصوبه مجلس چهارم و پرداختی سنه ماضیه ۱۳۰۳ از بابت اعتبار هشتصد هزار تومان که در ماده دوم منظور شده پرداخت نماید

تبصره ۱ ـ وزارت مالیه مجاز است که مستخدمین دولتی که بموجب مواد ۶۶ و ۷۱ قانون استخدام کشوری مستخدم رسمی محسوب و حقوق اداری یا تقاعد و یا انتظار خدمت دریافت میدارند اگر مستمری یا شهریه در دفاترشهریه و مستمری داشته باشند از آن دفتر حذف نماید

تبصره ۲ ـ وزارتمالیه مکلف است شهریه و مستمری اشخاصی را که از اول فروردین ۱۳۰۰ شمسي ورقه درخواست مستمریات وشهریه خود را صادر نکرده اند مقطوع بداند

تبصره ۳ ـ وزارت مالیه مجاز است مصارف روشنائی و تعزیه داری مفصله ذیل را که متولیان آن مقیم طهران هستند بر طبق قانون مصوب ۲ حوت ۱۳۰۱ و پرداختی ۱۳۰۲ و ۱۳۰۳ بمتولیان مصارف مذکور در مراکز پرداخت نماید

صرف روشنائی کاظمین بتولیت حاج سید عبد الحسین کاظمینی ۱۵۰ تومان

صرف روشنائی صحن مطهر حضرت سید الشهداء (ع) و طفلان مسلم و تعزیه داري در ایوان ناصری بتولیت حاجی میرزا محمد نوری زاده

۴۸۲٫۵ تومان

مصارف روشنائی اماکن متبرکه بتولیت آقا شیخ جعفر ولد مرحوم آقا شیخ محمد تقی شماع ۹۱۰ تومان

صرف روشنائي یکدستگاه چهل چراغ ۲۴ لاله دولتی تقدیمی بآستان مقدس حضرت سیدالشهداء (ع) بتولیت آقا سید حسین عرب ۳۳۶ تومان

ماده چهاردهم - حد اقل مقرری رتبه اول مستخدمین کشوری ۳۲ تومان حد اقل مقرری رتبهٔ اول قضات ٤٥ تومان میباشد

ماده پانزدهم - وزارت مالیه مجاز خواهد بود اضافهٔ عایدات راه آهن جلفا به تبریز و کشتی رانی دریاچه ارومیه را نسبت بمبلغ پیش بینی شده در ماده اول و علاوه برمخارج پیش بینی شده در بودجه وزارت فوائد عامه بمصرف خود راه آهن و کشتی رانی برساند

ماده شانزدهم - وزارت مالیه مجاز است که در مواقع لازمه عمل مساعده دادن نقدی و جنسی را بمستأجرین و زارعین خالصجات ادامه دهد این قبیل مساعده ها که در ظرف یکسال باید مسترد و مستهلك شوند برای بذر وخرید دواب و آلات زراعتی و اصلاح وتوسعه امور آبیاری وفلاحت پرداخته خواهد شد محاسبه اینگونه مساعده ها با نهایت دقت نگاهداری شده و دراسترداد آن مراقبت کامل بعمل خواهد آمد

ماده هفدهم - وزارت مالیه مجاز است صرفه جوئی های بودجه ۱۳۰٤ صحیهٔ کل مملکتی را برای مخارج غیر ثابتهٔ آن مؤسسه از قبیل تعمیر ابنیهٔ مریضخانه تدارك ادوات و آلات جراحی و طبی و غیره برساند

ماده هیجدهم - مأمورین و مستخدمین دولت که از صندوقهای خارج از خزانه دولت حقوق دریافت میکنند از قبیل مفتش بانك شاهنشاهی و کمیسر نفط جنوب و مستخدمین بانك ایران وغیره مکلف بتأدیه کسور تقاعد میباشند و خدمت آنها برطبق قانون استخدام کشوری جزو مدت خدمت رسمی محسوب خواهد شد.

ماده نوزدهم - وزارتمالیه مکلف است کلیه سوخته تریاك و شیره سوخته موجوده خود را معدوم نموده و از این تاریخ به بعد دولت تهیه شیره سوخته وفروش سوخته و شیره سوخته را بکلی در تمام مملکت ممنوع دارد

ماده بیستم - مبلغ شهریه و مستمریات مقطوعه را وزارت معارف بمدارس ابتدائی ایالات و ولایات با ملاحظه الاهم فی‌الاهم تخصیص میدهد

ماده بیست ویکم - بوزارتمالیه اجازه داده میشود که نسبت به بدهی و بقایای سنواتی قبل از سنه ۱۳۰۳ زارعین خالصجات از نقدی و جنسی که دارائی آنها بیش از دویست تومان نخواهد بود خرده مالکینی که بدهی مالیاتی سالیانه آنها بیش از بیست تومان نخواهد شد موقوف و از دفاتر دولت حذف نماید

اینقانون که مشتمل بر بیست و یك ماده است در جلسه بیست و یکم بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

صورت ضمیمه مادهٔ سیزدهم قانون بودجهٔ سنه ۱۳۰٤ مملکتی

صورت دوازده قلم شهریه که از اول بهمن ماه هذه‌السنه ۱۳۰٤ مقطوع خواهد بود

نمره	شرح	مبلغ شهریه دینار	مبلغ شهریه قران	مبلغ ابقاء شده دینار	مبلغ ابقاء شده قران	مبلغ مقطوعی دینار	مبلغ مقطوعی قران	ملاحظات
۱	عضد السلطان		۱۰۰۰۰		۲۵۰۰		۷۵۰۰	
۲	ورثهٔ شعاع السلطنه		۲۰۰۰		—		۲۰۰۰	
۳	اعتضاد السلطنه		۵۰۰۰		۳۵۰۰		۱۵۰۰	
٤	انوشیروان میرزا ولد عضد السلطان		۸۰۰		۵۰۰		۳۰۰	
۵	عباس میرزا ولد عضد السلطان		۸۰۰		—		۸۰۰	
٦	خانم عزت الدوله	۹۰	۷۹۹	۹۰	—		۷۹۹	
۷	نصرت السلطنه		۱۰۰۰۰		۵۰۰۰		۵۰۰۰	
۸	سالار الدوله		۵۰۰۰		۲۰۰۰		۳۰۰۰	دربارهٔ اولاد
۹	حاج یمین الملك		۸۰۰		—		۸۰۰	سالارالدوله
۱۰	حسینخان پسر آقای مشارالملك		۳۵۰		—		۳۵۰	دویست تومان
۱۱	عظمة الدوله		۱۷۰۰		۱۰۰۰		۷۰۰	برقرار شد
۱۲	شجیع السلطان		۱۰۰۰		—		۱۰۰۰	
	جمع ماهیانه					۹۰	۲۳۷٤۹	
	جمع سالیانه					۸۰	۲۸٤۹۹۸	
	مبلغ دوماهه آخرسال					۸۰	٤۷٤۹۹	

صورت پانزده قلم مستمریات تومانی یك تومان که از اول بهمن ماه هذه السنه ۱۳۰٤ مقطوع خواهد بود

نمره	شرح	مبلغ مستمری دینار	مبلغ مستمری قران	مبلغ ابقاءشده دینار	مبلغ ابقاءشده قران	مبلغ مقطوعی دینار	مبلغ مقطوعی قران
۱۳	عضد السلطنه		٦۰۰۰		٤۸۰۰۰		۱۲۰۰۰
۱٤	یمین الدوله		٦۰۰۰		٤۸۰۰۰		۱۲۰۰۰
۱۵	معدل الدوله		۱۰۰٦۰		۵۰۰۰		۵۰٦۰
۱٦	شاهزاده عبدالصمد میرزا عزالدوله		۵۷٤۸۲		۱۰۰۰۰		٤۷٤۸۲
۱۷	میرزا رضاخان مؤید السلطنه		۲٦۵۱۵		—		۲٦۵۱۵
۱۸	مکرم السلطنه		۵۰٦٤		—		۵۰٦٤
۱۹	محمدخان بندر ریگی		۵۱٦۱		—		۵۱٦۱
۲۰	حیدر خان بندر ریگی		۵۱٦۱		—		۵۱٦۱
۲۱	مصطفی منشور السلطنه		۸۰۰۰		—		۸۰۰۰
۲۲	ناصرالدین میرزا		٦٤٤۹۹		—		٦٤٤۹۹
۲۳	صارم الدوله		۱۱۲۰۰		—		۱۱۲۰۰
۲٤	عزیزالله میرزا ظفرالسلطنه		۱۸٦۳۳		—		۱۸٦۳۳
۲۵	حسنخان اجلال السلطنه		۱٤۳۸۸		—		۱٤۳۸۸
۲٦	حاج مهدیقلیخان مجدالدوله		۱۷۰۰۰		—		۱۷۰۰۰
۲۷	نجفقلیخان صمصام السلطنه		٤۰۰۰		—		٤۰۰۰
	جمع مقطوعی سالیانه						۲۵٦۱٦۳
	مبلغ دوماهه آخرسال					۸۰	٤۲٦۹۳

صورت دوازده قلم مستمریات تومانی پنجهزار که از اول بهمن ماه
هذه السنه ۱۳۰۴ مقطوع خواهد بود

نمره	شرح	مبلغ پرداخت مستمری		مبلغ ابقاء شده		مبلغ مقطوعی	
		دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران
۲۸	اردشیر میرزا ولد ظل السلطان		۳۴۳۰				۳۴۳۰
۲۹	اسمعیل میرزا »		۳۴۳۰				۳۴۳۰
۳۰	تیمور میرزا »		۳۴۳۰				۳۴۳۰
۳۱	سلطان محمود میرزا »		۳۴۳۰				۳۴۳۰
۳۲	فیروز میرزا ولد »		۳۴۳۰				۳۴۳۰
۳۳	همیون میرزا ولد »		۳۴۳۰				۳۴۳۰
۳۴	سردار معتضد		۶۸۱۱				۶۸۱۱
۳۵	سیف‌الله خان پسر سردار معتضد		۹۳۹				۹۳۹
۳۶	امین الدوله		۱۴۷۰۰				۱۴۷۰۰
۳۷	حاجی میرزا مهدی خزانه		۱۵۶۳				۱۵۶۳
۳۸	هاشمخان سالار ناصر پسر حاج محمود خان قاجار		۳۳۸۱				۳۳۸۱
۳۹	مرتضی قلیخان سردار اقتدار پسر سپهسالار		۳۹۲۰				۳۹۲۰
	جمع پرداختی مستمریات مقطوعی سالیانه						۵۱۸۹۴
	مبلغ دوماهه آخر سال						۸۶۴۹

صورت شصت ویك قلم مستمریات تومانی دو ریال که از اول
بهمن ماه هذه السنه ۱۳۰۴ مقطوع خواهد بود

نمره ترتیب	شرح	محل	اصل مبلغ مستمری خرج آمده		مبلغ مقطوعی		ملاحظات
			دینار	قران	دینار	قران	
۴۰	میرزا ابراهیم‌خان ولد حاجی‌میرزا مهدی کلانتر	آذربایجان		۹۲۲۷		۹۲۲۷	
۴۱	قوام العداله معین الملك حالیه	عراق		۷۰۲۵		۷۰۲۵	
۴۲	میرزا احمد خان مجیر السلطنه	قزوین		۷۶۸۰		۷۶۸۰	
۴۳	ابو الحسن خان پسر محمد خان بهاء السلطنه	خراسان		۷۸۳۴		۷۸۳۴	
۴۴	نصر الدوله پسر فرمانفرمای مرحوم	عراق		۷۸۵۰		۷۸۵۰	
۴۵	میرزا اسدالله شوکت الدوله	خراسان		۷۹۷۰		۷۹۷۰	
۴۶	ایلخانی بختیاری	چهارمحال		۸۰۰۰		۸۰۰۰	
۴۷	علیقلیخان پسر اعظام السلطنه	خمسه		۸۰۰۰		۸۰۰۰	
۴۸	طایفه ملك شاهی لرستان	لرستان		۸۱۰۰		۸۱۰۰	
۴۹	حاج جواد خان سالار معزز	آذربایجان		۸۲۰۷		۸۲۰۷	
۵۰	محمد حسینخان سرتیپ	»		۴۶۶۴		۴۶۶۴	
۵۱	ورثه محمد رضا خان	خراسان		۴۲۶۶		۴۲۶۶	
۵۲	محمد خان سرتیپ اطریشی	»		۴۳۸۸		۴۳۸۸	
۵۳	ورثهٔ کریم داود خان قوائی	»		۴۴۵۴		۴۴۵۴	

بقیه مستمریات تومانی دوریال

نمره ترتیب	شرح	محل	اصل مبلغ مستمری خرج آمده		مبلغ مقطوعی		ملاحظات
			دینار	قران	دینار	قران	
۵۴	حاج سید حسین نایب التولیه	—		۴۴۸۰		۴۴۸۰	
۵۵	ملا رجبعلی فخرالاسلام	—		۴۵۰۰		۴۵۰۰	
۵۶	فرج الله خان	گیلان		۴۵۱۲		۴۵۱۲	
۵۷	نصرالله خان اقبال السلطان	آذربایجان		۴۵۷۴		۴۵۷۴	
۵۸	حاج میرزا جعفر مجتهد پسر مرحوم میرزا هاشم	خراسان		۴۶۲۷		۴۶۲۷	
۵۹	میرزا اسحق خان معززالدوله	آذربایجان		۴۶۳۱		۴۶۳۱	
۶۰	حسنخان پسر سردار مفخم	اصفهان		۴۶۶۱		۴۶۶۱	
۶۱	علیقلیخان آصف دیوان	کردستان		۵۰۰۰		۵۰۰۰	
۶۲	حیدر خان حاکم تنگستان	فارس		۵۰۰۰		۵۰۰۰	
۶۳	خسرو خان ولد جمال خان	رکاب		۵۰۰۰		۵۰۰۰	
۶۴	سهراب خان میربنجه	عراق		۵۰۰۰		۵۰۰۰	
۶۵	غلامحسین خان ولد محمدعلیخان سرتیپ	خراسان		۵۰۰۰		۵۰۰۰	
۶۶	فاضل خان ولد جمال خان	رکاب		۵۰۰۰		۵۰۰۰	
۶۷	محمدجواد خان سردار اقبال بختیاری	عربستان		۵۰۰۰		۵۰۰۰	
۶۸	حضرت علیه علیا ازمحل آذربایجان تبدیل باربابی			۱۰۰۰۰		۱۰۰۰۰	
۶۹	عباس میرزا سالار لشکر			۱۰۰۰۰		۱۰۰۰۰	

بقیه مستمریات تومانی دوریال

نمره ترتیب	شرح	محل	اصل مبلغ خرج آمده		مبلغ مقطوعی		ملاحظات
			دینار	قران	دینار	قران	
۷۰	محمد ولی میرزا پسر فرمانفرما	کرمان		۱۰۰۰۰		۱۰۰۰۰	
۷۱	مسعود خان مسعود الدوله	آذربایجان		۴۰۷۳		۴۰۷۳	
۷۲	میرزا عبدالله خان مستشار السلطنه	خراسان		۴۱۰۱		۴۱۰۱	
۷۳	سلطان عبدالحمید میرزا مظفر السلطنه	آذربایجان		۶۰۰۰		۶۰۰۰	
۷۴	محسن خان جلیل الممالك خلج	عراق		۶۰۰۰		۶۰۰۰	
۷۵	ابوالقاسمخان عمادالممالك	خراسان		۶۸۸۰		۶۸۸۰	
۷۶	شاهزاده ابراهیم میرزا اعتضاد السلطان	کمره		۵۷۶۰		۵۷۶۰	
۷۷	صدق السلطنه لیقوانی	آذربایجان		۵۸۱۹		۵۸۱۹	
۷۸	سهام السلطنه عرب	اصفهان		۶۰۰۰		۶۰۰۰	
۷۹	شوکت الملك	خراسان		۱۷۱۸۴		۱۷۱۸۴	
۸۰	نصیر الملك شیرازی	فارس		۱۵۰۰۰		۱۵۰۰۰	
۸۱	سهام الدوله	فارس و ملایر		۲۰۹۰۲		۲۰۹۰۲	
۸۲	جمال خان حاکم سابق دشتی	فارس		۲۰۰۰۰		۲۰۰۰۰	
۸۳	امیر افخم همدان	همدان		۱۳۹۸۱		۱۳۹۸۱	
۸۴	علی اصغر خان مجد السلطان پسر امیر افشار	خمسه		۱۲۰۰۰		۱۲۰۰۰	
۸۵	مشیر الممالك یزدی	یزد		۱۱۲۴۹		۱۱۲۴۹	
۸۶	حاجی محمد علی رئیس التجار محمره	عربستان		۱۵۰۰۰		۱۵۰۰۰	
۸۷	سپهسالار اعظم	قزوین		۱۷۲۱۵		۱۷۲۱۵	

بقیه مستمریات تومانی دوریال

نمره ردیف	شرح	محل	اصل مبلغ خرج آمده		مبلغ مقطوعی		ملاحظات
			دینار	قران	دینار	قران	
۸۸	ورثهٔ حسینقلیخان صارم السلطنه	خوانین لرستان		۲۸۴۵۰		۲۸۴۵۰	
۸۹	میرزا احمد خان میرپنجه	عراق		۵۱۷۶		۵۱۷۶	
۹۰	شیخ خزعل	خوزستان		۱۳۰۰۰۰		۱۳۰۰۰۰	
۹۱	ایل بیکی بختیاری	چهارمحال		۴۰۰۰		۴۰۰۰	
۹۲	خسرو خان سردار ظفر			۲۱۷۵		۲۱۷۵	
۹۳	غلامحسینخان سردار محتشم			۲۱۷۵		۲۱۷۵	
۹۴	نصیر خان سردار جنك			۲۱۷۵		۲۱۷۵	
۹۵	محمد تقیخان امیر جنك	چهارمحال		۱۰۰۰		۱۰۰۰	
۹۶	سردار اقبال که سابقاً ملقب به منظم الملك بوده	»		۲۱۷۵		۲۱۷۵	
۹۷	مهدیقلیخان بختیاری سالار مسعود	»		۱۰۰۰		۱۰۰۰	
۹۸	مرتضی قلیخان ولد صمصام السلطنه	عربستان		۳۰۰۰		۳۰۰۰	
۹۹	ناصر قلیخان ولد اسفندیار خان سردار اسعد	»		۳۲۵۵		۳۲۵۵	
۱۰۰	تقدیمی میرزا عبدالحسینخان مدیر دواخانه نظامی			۹۲۰		۹۲۰	
	جمع مستمریات مقطوعی خرج آمده سالیانه					۵۶۷۳۱۵	
	جمع مبلغ پرداختی سالیانه					۱۴۱۸۲۷	
	مبلغ پرداختی مقطوعی دوماهه آخر سال					۲۳۶۳۸	

صورت چهار قلم مستمریات تومانی پنجشاهی که از اول بهمن ماه هذه السنه ۱۳۰۴ مقطوع خواهد بود

نمره	شرح		اصل مبلغ مستمری		مبلغ تومانی پنجشاهی مقطوعی	
			قران	دینار	قران	دینار
۱۰۱	شاهزاده نصرة الدوله	محل کرمان	۱۲۰۰۰		۳۰۰	—
۱۰۲	ناصر الملك	» همدان	۴۹۸۱۰		۱۲۴۵	۲۵
۱۰۳	وثوق الدوله	» گیلان	۳۱۷۲۰		۷۹۳	—
۱۰۴	عبدالحسین میرزای فرمانفرما	» آذربایجان	۴۵۱۸۲		۱۱۲۹	۵۰
	جمع مقطوعی تومانی پنجشاهی سالیانه				۳۴۶۷	۷۵
	مبلغ دوماهه آخر سال				۵۷۷	۹۰

خلاصه مبلغ مقطوعات ازبابت یکساله

نمره	شرح	دینار	مبلغ قران
۱	شهریه ۱۲ قلم	۸۰	۲۸۴۹۹۸
۲	مستمریات تومانی یکتومان ۱۵ قلم		۲۵۶۱۶۳
۳	» » پنجقران ۱۲ قلم		۵۱۸۹۴
۴	» » دوریال ۶۱ قلم		۱۴۱۸۲۷
۵	» » پنجشاهی ۴ قلم	۷۵	۳۴۶۷
	جمع	۵۵	۷۳۸۳۵۰
	مبلغ مقطوعه ازبابت دوماهه آخر سال هذه السنه ۱۳۰۴	۵۰	۱۲۳۰۵۸

قانون اجازه پرداخت $\frac{4}{12}$ بودجه مصوب ۱۳۰٤

بابت مخارج چهار ماهه سنه ۱۳۰۵ مملکتی

مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده اول ـ وزارت مالیه مجاز است که کلیه مخارج مملکتی بانضمام شهریه و مستمریات ومصارف وحقوق منتظرین خدمت بابت چهار ماه اول سنه ۱۳۰۵ را بر طبق بودجه های تفصیلی و مواد مقرره قانون بودجه مصوب سنه ۱۳۰٤ در حدود پرداخت اسفند ماه بعنوان علی الحساب بپردازد

تبصره ـ مخارج وزارت عدلیه بابت چهار ماه مزبور برای هرماه معادل یك دوازدهم ششصد و بیست هزار تومان که در بودجه ۱۳۰٤ منظور شده به تشخیص وزارت عدلیه پرداخته خواهد شد

ماده دویم ـ براي مخارج فوتی وفوری و تعهدات اضافی که بموجب قوانین موجوده ایجاد شده و نیز سایر مخارجی که تعویق آنها غیر ممکن است ماهیانه شصت هزار تومان اعتبار اضافی بدولت اعطا میشود دولت ازاین محل جز مخارجي را که بتصویب مجلس رسیده یاخرجهائیکه تعویق آنها ممکن نخواهد بود مطلقا هیچ گونه خرج دیگري را نباید پرداخت نماید وتمام خرجهائیکه ازمحل این اعتبار بخصوص میشود باشرط تکافوء عایدات ۱۳۰۵ دربودجه همان سال باید منظور گردد

ماده سوم ـ در سنهٔ ۱۳۰۵ اعتبار موقتی خرید ملزومات و مصالح بجای صد هزار تومان دویست هزار تومان و مساعده های ارزاق بعوض یك ملیون و پانصد هزار تومان سه ملیون تومان خواهد بود

ماده چهارم ـ وزارت مالیه میتواند درحدود میزان سالیانه (۹۷۵۰۰۰)

تومان اعتبار انتفاعی هر مبلغی را که مقتضی بداند صرف کند مشروط براینکه در نتیجه این اقدام علاوه بر میزان سالیانه مزبور مطلقا ایجاد تعهدی نشود

این قانون که مشتمل بر چهار ماده است در جلسه بیست و یکم بهمن ماه یکهزار و سیصد و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

سید محمد تدین رئیس مجلس شورای ملی

بقیه قسمت چهارم

اعتبارات

قانون

اجازهٔ پرداخت بقیهٔ حقوق چهار ماهه آخر سنهٔ تنکوز ئیل

منتظرین خدمت وزارت خارجه

مصوب ۵ سرطان ۱۳۰۳ شمسی

مادهٔ واحده — مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ بیست و یکهزارو هفتصدو نه تومان و یك قران وسه عباسی بقیه حقوق منتظرین خدمت وزارت امور خارجه را از بابت چهار ماهه آخر سنهٔ تنکوزئیل از محل صرفه جوئی های سنه مزبوره آنوزارتخانه بپردازد

قانون

اجازهٔ خریداری مایملك بوداغیانس و استونس در دریاچهٔ ارومیه

مصوب ۱۳ میزان ۱۳۰۳ شمسی

مادهٔ واحده — مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد کشتی ها و کاروانسرا و مایملك دیگر بوداغیانس و استونس را در دریاچهٔ ارومیه بمبلغ سیصدو بیست هزار تومان خریداری نماید

تبصره — دعاوی موجوده بین ورثهٔ امامقلی میرزا و بوداغیانس را دولت در ضمن این معامله خاتمه میدهد

قانون

اجازهٔ پرداخت حق التدریس سنهٔ ماضیه ۱۳۰۲ مدیران و ناظمین مدارس دولتی

مصوب ۷ جدی ۱۳۰۳ شمسی

مادهٔ واحده — مجلس شورای ملی تصویب مینماید مبلغ سه هزارو پانصد و نود و نه تومان و نه قران حق‌التدریس سنهٔ ماضیه ۱۳۰۲ مدیران و ناظمین مدارس دولتی را بشرح ورقه منضمه از محل منظور در بودجهٔ تنگوزئیل بصیغهٔ انعام پرداخته نماید.

قانون

اجازهٔ پرداخت حق‌التدریس سنهٔ ماضیه ۱۳۰۲ مدیران و ناظمین مدارس دولتی

مصوب ۷ جدی ۱۳۰۳ شمسی

مادهٔ واحده — مجلس شورای ملی تصویب مینماید مبلغ سه هزار و پانصد و نود و نه تومان و نه قران حق‌التدریس سنهٔ ماضیه ۱۳۰۲ مدیران و ناظمین مدارس دولتی را بشرح ورقه منضمه از محل منظور در بودجهٔ تنکوزئیل بصیغهٔ انعام پرداخته نماید.

صورت ضمیمه قانون اجازه پرداخت حق‌التدریس مدیران و ناظمین مدارس دولتی

صفحهٔ ۱

اسم	شغل	حمل		ثور		جوزا		سرطان		اسد		سنبله		میزان		عقرب		قوس		جدی		دلو		حوت		جمع کل		دو برج سرطان و اسد و قیمهٔ سنبله		باقی		ملاحظات
		دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران	دینار	قران	
آقای دکتر ممتاز الاطباء	مدیر مدرسه علمیه		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۴۹۶		۵۲۰		۱۹۷۶	
شاهزاده علیخان	ناظم مدرسه علمیه		۴۸		۴۸		۴۸		۴۸		۴۸		۴۸		۴۸		۴۸		۴۸		۴۸		۴۸		۴۸		۵۷۶		۱۲۰		۴۵۶	
میرزا ابراهیم‌خان شمس	مدیر مدرسه ثروت		۲۵۶		۲۵۶		۲۵۶		۲۵۶		۲۵۶		۲۵۶		۲۵۶		۲۵۶		۲۵۶		۲۵۶		۲۵۶		۳۰۷۲		۶۴۰		۲۴۳۲	
میرزا محمدخان شمس	ناظم مدرسه ثروت		۲۲۴		۲۲۴		۲۲۴		۲۲۴		۲۲۴		۲۲۴		۲۲۴		۲۲۴		۲۲۴		۲۲۴		۲۲۴		۲۶۸۸		۵۶۰		۲۱۲۸	
دکتر مسیح الدوله	مدیر مدرسه شرف مظفری		۱۹۴		۱۹۴		۱۹۴		۱۹۴		۲۹۴		۱۹۴		۲۱۰		۲۱۰		۲۱۰		۲۱۰		۲۱۰		۲۴۲۴		۴۸۵		۱۹۳۹	
میرزا حسن خان	ناظم مدرسه		۳۰۶		۳۰۶		۳۰۶		۳۰۶		۳۰۶		۳۰۶		۳۰۶		۳۰۶		۳۰۶		۳۰۶		۳۰۶		۳۶۷۲		۷۶۵		۲۹۰۷	
منبع الملک	مدیر مدرسه ادب		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		۱۷۰۱		ندارد		۱۷۰۱	
امیر منتخب	ناظم مدرسه ادب		»		»		»		»		»		»		»		»		»		»	۶	۱۶۲	۶	۵۴۶		»	۶	۵۴۶	
مرتضی قلیخان	مدیر مدرسه کمالیه		۸۰		۸۰		۶۴		۶۴		۶۴		۶۴		۶۴		۶۴		۶۴		۶۴		۶۴		۸۰۰		۱۶۰		۶۴۰	
عبد الحسین خان	ناظم مدرسه سلطانی		۱۲۸		۱۲۸		۱۲۸		۱۲۸		۱۲۸		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		۶۴۰		۲۵۶		۳۸۴	
انتصار العلماء	مدیر مدرسه سلطانی		۴۲		۴۲		۴۲		۴۲		۴۲		»		»		»		»		»		»		»		۲۱۰		۸۴		۱۲۶	
میرزا حبیب الله خان	ناظم مدرسه کمالیه		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۲۳۰۴		۴۸۰		۱۸۲۴	
میرزا احمد خان	ناظم مدرسه قاجاریه		۱۰۴		۱۰۴		۱۰۴		۱۰۴		۱۰۴		۱۰۴		۱۰۴		۱۰۴		۱۰۴		۱۰۴		۱۰۴		۱۲۴۸		۲۶۰		۹۸۸	
سعید العلماء	مدیر مدرسه سیروس		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		۳۵		۸۲		۸۲		۸۲		۸۲		۸۲		۴۴۵		ندارد		۴۴۵	
حاجی اسمعیل خان	ناظم « «		۲۰۸		۲۰۸		۲۵۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۰۸		۲۵۴۶		۵۲۰		۲۰۲۶	
آقاسید محمد حجة	مدیر مدرسه دار المعلمات		۱۲۸		۱۲۸		۱۲۸		۱۲۸		۱۲۸	۴	۱۰۲		۱۲۵		۱۲۵		۱۲۵		۳۲۵		۳۲۵	۴	۲۰۹۵		۳۲۰	۴	۱۷۷۵	
میرزا حسن‌خان فرزان	ناظم مدرسه دار المعلمین		۳۰۰		۳۰۰		۳۰۰		۳۰۰		۳۰۰		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد		۱۸۰۰		۹۰۰		۹۰۰	
میرزا علی اکبرخان رضی	مدیر مدرسه امیر آباد		۹۶		۹۶		۹۶		۹۶		۹۶		۹۶		۹۶		۹۶		۹۶		۹۶		۹۶		۱۱۵۲		۲۴۰		۹۱۲	
میرزا احمدخان بازرگان	مدیر مدرسه فاریابی		۷۲		۷۲		۷۲		۷۲		۷۲		۷۲		۷۲		۷۲		۷۲		۷۲		۷۲		۸۶۴		۱۸۰		۶۸۴	
ادیب السادات	مدیر مدرسه بصیرت	۵	۱۲۴	۵	۱۲۴	۵	۱۲۴	۵	۱۱۹	۵	۱۱۸	۵	۱۱۸	۵	۱۱۸	۵	۱۱۸	۵	۱۱۸	۵	۱۱۸	۵	۱۱۸	۵	۱۴۴۲	۳۵	۲۹۸	۷۵	۱۱۴۳	
سید محمد نوربخش	مدیر مدرسه نمره ۱۲	۴۵	۱۸۶	۴۵	۱۸۶	۴۵	۱۸۶	۴۵	۱۸۶	۴۵	۱۸۶	۴۵	۱۸۶	۴۵	۱۸۶	۴۵	۱۸۶	۴۵	۱۸۶	۴۵	۱۸۶	۴۵	۱۸۶	۴۵	۲۲۳۷	۱۵	۴۶۶	۲۵	۱۷۷۱	
میرزا اسمعیل خان	« « نمره ۱۸	۴	۱۰۲	۴	۱۰۲	۴	۱۰۲	۴	۱۰۲	۴	۱۰۲	۴	۱۰۲	۴	۱۰۲	۴	۱۰۲	۴	۱۰۲	۴	۱۰۲	۴	۱۰۲	۸	۱۲۲۸		۲۵۶	۸	۹۷۲	
آقاشیخ احمد اشتهاردی	« « نمره ۲۲	۱	۱۱۶	۱	۱۱۶	۹۵	۱۱۶	۹۵	۱۰۴	۹۵	۱۰۴	۹۵	۱۰۴	۹۵	۱۰۴	۹۵	۱۰۴	۹۵	۱۰۴	۹۵	۱۰۴	۹۵	۱۰۴	۸۵	۱۲۹۲	۴	۲۶۲	۴۵	۱۰۳۰	
آقا شیخ محمد رضا	« « نمره ۲۴		۳۶		۳۶		۳۶		۳۶		۳۶		۳۶		۳۶		۳۶		۳۶		۳۶		۳۶		۴۳۲		۹۰		۳۴۲	
آقای صدیق اعلم	معلم مدرسه دار المعلمین		۶۶۶		۶۶۶		۶۶۶		۶۶۶		۶۶۶		۷۶۶	۲	۱۶۸		ندارد		ندارد		ندارد		ندارد	۲	۴۲۶۴		۱۷۱۵	۲	۲۵۴۹	سه ماهه سرطان و اسد و سنبله موضو
میرزا اسمعیل خان مرآت	ریاست تعلیمات مرکزی		۴۰۰		۴۰۰		۴۰۰		۴۰۰		۴۰۰		۴۰۰		۱۵۰		»		»		»		»		۲۵۵۰		۱۲۰۰		۱۳۵۰	» » » »
آموزگار	رئیس معارف فارس		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۹۲		»		»		»		»		۱۲۴۴		۴۸۰		۷۶۴	
میرزا حسین خان امید	رئیس معارف اصفهان		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲		۱۹۲	۴	۲۹		»	۴	۱۷۵۷		۴۸۰		۱۲۷۷	
		۶۵		۸		۸۵																									
			۴۷۷۳۷		۱۱۷۳۷		۳۵۹۹۹																									

قانون

اجازهٔ رفع توقیف و پرداخت حقوق معوقه مأمورین سیاسی تا تاریخ عزیمت آنها بطرف ایران

مصوب ۱۲ اردیبهشت ۱۳۰٤ شمسی

مادهٔ واحده — مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد حقوق معوقه اشخاص مفصلهٔ ذیل را تا تاریخ عزیمت آنها از محل مأموریتشان بطرف ایران از توقیف خارج و مطابق درخواستهای صادره از وزارتخارجه وجه آنها را پرداخت نماید:

آقای مفتاح السلطنه وزیر مختار لندن
» ذکاء الدوله وزیرمختار برن
» منظم السلطنه نایب اول سفارت لندن
» اعتصامی نایب دوم سفارت واشنگتن
» فضل الله خان نایب سوم سفارت مسکو
فریدون خان نایب اول جنرال قونسولگری تفلیس
آقای شرف الملك نایب دوم جنرال قونسولگری تفلیس
آقای صفاء الممالك وزیر مختار رم
» مفاخر الملك نایب اول سفارت مسکو
» مصطفی خان نایب دوم سفارت بروکسل
» مهام السلطنه نایب دوم سفارت برن
» میرزا باقر خان نایب سوم سفارت مسکو
مؤیدالوزاره نایب اول جنرال قونسولگری بادکوبه

کلیهٔ مأمورین فوق الذکر بایدحتما درظرف چهل روز از تاریخ تصویب این قانون از محل مأموریت خود بطرف ایران حرکت نمایند

قانون اعتبار موقت بوزارت فوائد عامه جهت مخارج تعمیر و نگاهداری طرق و شوارع وغیره درسنهٔ ۱۳۰۴

مصوب ۲۴ اردیبهشت ماه ۱۳۰۴ شمسی

مادهٔ واحده — وزارت مالیه مجاز است مبلغ پانصد و شصت و ششهزار تومان بشرح ذیل که مطابق با مخارجی است که باعتبار بودجه سنهٔ ماضیه ۱۳۰۳ بعمل آمده است در سنهٔ ۱۳۰۴ تا موقع تصویب بودجهٔ مملکتی اعتبار موقت بوزارت فواید عامه بدهد

راه آهن جلفا به تبریز و کشتی رانی دریاچه ارومیه	۱۷۰۰۰۰	تومان
تعمیر و نگاهداری طرق وشوارع	۳۶۶۰۰۰	»
برای جلوگیری از آفات حیوانی درتمام مملکت	۳۰۰۰۰	»

قانون اجازه تخصیص محل مستمری آقایان پیرنیا و مصرف روشنائی مدرسه اسلامی یزد بمصارف مدارس ملی یزد ونائین

مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده اول ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ چهار هزار ودویست وبیست و شش تومان مستمری آقایان آقا میرزا حسنخان پیرنیا و آقا میرزا حسینخان پیرنیا و آقا میرزا ابو الحسن خان پیرنیا را بضمیمه مبلغ ششصد تومان مصرف روشنائی مدرسه اسلامی یزد از اول فروردین ۱۳۰۴ ضبط نماید

ماده دوم ـ وزارت مالیه مکلف است مبلغ یکهزار و نهصد و شصت و هشت تومان و نیم از محل اعتبار شهریه و مستمریات و روشنائی مدرسه اسلامیه یزد را علاوه بر بودجه کل وزارت معارف از اول فروردین ۱۳۰۴ برای مصارف مدارس ملی یزد و نائین در هر سال بشرح ذیل حسب الحواله وزارت معارف پرداخت نماید:

کمک خرج مدرسه تدین یزد	۳۶۰	تومان
» » » علمیه ده شیری	۳۶۰	»
» » » سعادت رضوی	۱۷۲_۵	»
» » » اسلام یزد	۱۲۰	»
» » » اردکان	۳۰۰	»
» » » ذکور نائین	۲۴۰	»
بناء و تاسیس و مخارج سالیانه مدرسه اناث نائین	۴۱۶	»
جمع	۱۹۶۸_۵	تومان

قانون

اعتبار دویست وچهار هزارو سیصدو چهل و پنجتومان و شش قران برای مخارج فوریّه ١٣٠٤ وزارت پست و تلگراف

مصوب ١٦ تیرماه ١٣٠٤ شمسی

مادهٔ واحده — مجلس شورای ملی تصویب مینماید که برای مخارج فوریّه ١٣٠٤ وزارت پست وتلگراف مبلغ دویست وچهار هزارو سیصد و چهل و پنج تومان و شش قران بآن وزارتخانه اعتبار داده شود که در حدود بودجه ١٣٠٣ خرج کنند پس از تصویب شدن بودجه کل مملکتی ١٣٠٤ مبلغ مزبوره بابت اعتبارات مصوبه مخارج وزارت پست و تلگراف احتساب خواهد گردید

قانون

اجازه انتقال عمارت وباغات و قنوات سلطنت آباد و اقدسیه ومنضمات آن بملکیت والا حضرت ولیعهد و پرداخت بیست هزار تومان بابت مطالبات معوقه ایشان

مصوب ٢٢ شهریور ماه ١٣٠٤ شمسی

ماده اول — مجلس شورای ملی بدولت اجازه میدهد که عمارت و باغات و قنواة سلطنت آباد واقدسیه ومنضمات آنرا بملکیت شخصی والاحضرت محمّدحسن میرزا ولیعهد واگذار وانتقال دهد.

ماده دوم — چنانچه حقابه عمارات سلطنتی معمولا از قنواة سلطنت آباد داشته است کما في السابق در ملکیت دولت باقی و باید موافق معمول آب آن نقاط داده شود.

ماده سوم — وزارت مالیه مکلف است از مطالبات معوقه والا حضرت ولیعهد که جمعاً بالغ به هشتاد و هشتهزار و نهصد و نود و شش تومان است مبلغ بیست هزار تومان آنرا نقداً پرداخت و بقیه را که معادل شصت و هشت هزار و نهصد و نود و شش تومان است ضبط و از دفتر دیون دولت حذف نماید.

قانون

اعتبار یکصدو پنجاه هزار تومان برای مصارف انتخابات دوره ششم تقنینیه

مصوب جلسه ۳۱ شهریور ۱۳۰٤ شمسی

ماده اول — مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ یکصدو پنجاه هزار تومان برای مخارج انتخابات دورهٔ ششم تقنینیه به وزارت داخله بپردازد

ماده دوم — مبلغ مزبور ازصرفه جوئی اعتبارات بودجه سنه ۱۳۰٤ کل مملکتی پرداخته خواهد شد

ماده سوم — چنانچه قبل ازتعیین میزان قطعی صرفه‌جوئی بودجه پرداخت وجوهی ازاعتبار مذکور درمادهٔ اول ضرورت پیدا کند وزارتمالیه مجاز است که ازبودجه کل‌سنه ۱۳۰٤ مملکتی مبلغ مزبوررا پرداخته وپس ازتعیین صرفه‌جوئی ازآن بابت محسوب دارد

قانون اجازه مصرف سیصد و پنجاه و یکهزار تومان علاوه بر اعتبار منظوره در بودجه هذه‌السنه وزارت فوائد عامه برای ساختن و تعمیر طرق لازمه

مصوب ۳ آبان ماه ۱۳۰٤ شمسی

مادهٔ اول — وزارت فوائد عامه مجاز است که درهذه‌السنه ۱۳۰٤ مبلغ سیصدو پنجاه و یکهزار تومان بجهة ساختن و تعمیر طرق لازمه که ضمناً تأثیر در تأمین حوائج ارزاقی دارند باقید مراعات الاهم فالاهم علاوه بر اعتبار منظوره در بودجه امسال خود مصرف نماید.

ماده دوم — وزارت مالیه مجاز است مبلغ سیصدو پنجاه و یکهزار تومان مذکور درماده قبل را بطور مساعده از بانك یامحل دیگر گرفته وبوزارت فوائد عامه بپردازد و از عایداتی که اضافه بر میزان عایدات پیش بینی شده امسال ممکن است حاصل شود تادیه نماید — در صورتیکه اضافه عایداتی در هذه السنه نباشد مبلغ مزبور را در بودجه مخارج سال ۱۳۰۵ منظور نماید.

تبصره — راههائی که ازمحل اعتبار سیصدو پنجاه‌و یکهزار تومان ساخته و تعمیر میشود و تاکنون باج گرفته نمی‌شده قبل از اینکه میزان باج برای آن بتصویب مجلس شورای ملی برسد نباید گرفته شود.

قانون

اجازهٔ پرداخت پنجاه هزار تومان براي مخارج انتخاب اعضای مجلس مؤسسان

مصوب ۱۷ آبانماه ۱۳۰٤ شمسی

مادهٔ واحده ـ بوزات مالیه اجازه داده میشود که از محل صرفه جوئی بودجهٔ دربار بابت چهار ماه آخر سال ۱۳۰٤ مبلغ پنجاه هزار تومان برای مخارج انتخاب اعضاي مجلس مؤسسان بپردازد.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه ۱۷ آبان ماه ۱۳۰٤ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

سید محمد تدین ـ رئیس مجلس شورای ملي

قانون

تکمیل و اصلاح قانون اعتبار پنجاه هزار تومان برای مخارج تشکیل مجلس مؤسسان

مصوب ۲٤ آبانماه ۱۳۰٤ شمسی

مادهٔ واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مخارج تشکیل وسایر مخارج مربوطه به مجلس مؤسسان را از محل اعتبار پنجاه هزار تومان که برای مخارج انتخابات مجلس مؤسسان در هفدهم آبانماه ۱۳۰٤ تصویب شده است بپردازد

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه ۲٤ ابان ماه ۱۳۰٤ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

سید محمد تدین ـ رئیس مجلس شورای ملی

قانون

بیست هزار تومان اعتبار برای توسعه شعب دفع آفات حیوانی بوزارت فوائد عامه

مصوب ۳ دی ماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده اول — بوزارت مالیه اجازه داده میشود که در ظرف سه ماه آخر سنه ۱۳۰۴ مبلغ بیست هزار تومان بوزارت فوائد عامه برای توسعه شعب دفع آفات حیوانی تادیه نماید.

ماده دوم — وجوه مذکوره در ماده اول این قانون باید در بودجه مملکتی ۱۳۰۴ منظور گردد

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه سوم دی ماه ۱۳۰۴ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

سید محمد تدین ـ رئیس مجلس شورای ملی

قانون

اجازه پرداخت نود هزار تومان اعتبار مخارج مجلس مؤسسان و الغای پنجاه هزار تومان اعتبار سابق

مصوب ۶ بهمن ماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده اول ـ مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ نود هزار تومان اعتبار مخارج مجلس مؤسسان را که در بودجه کل مملکتی منظور شده است پرداخت نماید

ماده دوم ـ قانون مورخ ۱۷ آبانماه ۱۳۰۴ دائر باجازهٔ پرداخت پنجاه هزار تومان مخارج انتخابات مجلس مؤسسان ملغی میشود

اینقانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه ششم بهمن ماه یکهزار و سیصد و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

سی ویکهزار تومان اعتبار برای تاسیس مدارس جدیده در آذربایجان و رفع نواقص اداری معارف آن ایالت

مصوب ۱۱ بهمن ماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی تصویب مینماید که برای تاسیس مدارس جدیده در آذربایجان ورفع نواقص اداری معارف آن ایالت مبلغ شش هزارتومان در هذه السنه برای مدت دوماه آخر سال و مبلغ بیست و پنج هزار تومان برای تمام سال ۱۳۰۵ از عواید مملکتی همان سنه پرداخت شود مجموع این مبلغ علاوه بر بودجه هذه السنه وزارت معارف و اعتباری است که تا بحال بمصرف معارف آذربایجان میرسیده است ترتیب تقسیم این اعتبار با وزارت معارف خواهد بود

تبصره - مخارج اداری از این مبلغ بیشتر از یك عشر مبلغ کل که بموجب این ماده تصویب میشود نخواهد بود

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه یازدهم بهمن ماه ۱۳۰۴ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی سید محمد تدین

قانون

پنج ملیون قران اعتبار برای تهیه راه و وسایل نقلیه جهت ایالات شمالی و شرق

مصوب جلسهٔ ۲۰ بهمن ماه ۱۳۰۴

مادهٔ اول — وزارت مالیه مجاز است با موافقت نظر وزارت فواید عامه برای تهیه راه و وسایل نقلیه و فراهم نمودن تسهیلات فروش مال التجاره جهت ایالات شمالی و شرق مملکت مبلغ پنج ملیون قران بمصرف خرج برساند

مادهٔ دوم — اعتبار مقرره در مادهٔ اول بابت اضافه عایدات گمرك در ۱۳۰۵ تادیه خواهد شد

اینقانون که مشتمل بر دوماده است در جلسهٔ ۲۰ بهمن‌ماه یکهزاروسیصدو چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون اجازهٔ پرداخت حقوق منتظرین خدمت
علاوه بر میزان صدی پنج وزارت امور خارجه

مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی

مادهٔ واحده — بوزارت مالیه اجازه داده میشود از صرفه جوئیهای ۱۳۰٤ حاصله از اعتبار حقوق انتظار خدمت منتظرین خدمت وزارت امور خارجه که از میزان صدی پنج علاوه باشند تمام یا مقداری از حقوق انتظار خدمت آنها را موقتاً بابت ۱۳۰٤ بپردازد مشروط بر اینکه منتظرین خدمت مزبوره از حیث قدمت خدمت و از لحاظ استطاعت مالی استحقاق اخذ حقوق مزبور را داشته باشند.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسهٔ بیست و یکم بهمن‌ماه یکهزارو سیصدو چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون
اعتبار چهار ملیون و دویست هزار تومان برای تقسیم بین طلبکاران داخلی

مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی

مادهٔ واحده — برای اینکه دولت دیون ثابته داخلی را باتباع داخله در تحت ترتیب منظمی تادیه نماید مجلس شورای ملی بوزارت مالیه برای پرداخت قروض فوق الذکر و برای دادن جایزه های مربوطه بآن قروض چهار ملیون و دویست هزار تومان اعتبار میدهد بترتیبی که مقتضی است بین طلبکاران داخلی (که طلب آنها از طرف وزارت مالیه تصدیق و برای پرداخت آن از طرف مجلس شورای ملی اعتبار تصویب شده یا بشود) تقسیم کرده و تا بیست سال از ابتدای سنه ۱۳۰۵ سالیانه دویست و ده هزار تومان در جزو بودجه مملکتی منظور و مطابق نظامنامه مخصوصی که وزارت مالیه تهیه خواهد کرد قروض دولت را تادیه نماید

این قانون که مشتمل بریك ماده است در جلسه ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰٤ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

اجازه اختصاص شصت ذرع مربع اراضي جنبين مسجد چهار بازار حسنعلی میرزائی برای وسعت واحتیاجات مسجد مزبور

مصوب ۱۶ جدی ۱۳۰۲ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است شصت ذرع مربع اراضی بابر دولتي جنبين مسجديكه آقای حاج میرزا احمد تاجر ازچهار بازار جسنعلی میرزائی بنا کرده است برای وسعت و احتیاجات مسجد مزبور تخصیص دهد .

قانون اجازه واگذاری چهار صد گز مربع اراضی جنب خندق شهر کرمان بحاجی علی اکبر (مروج الصنایع)

مصوب پنجم آبان ماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است چهار صد گز مربع اراضی جنب خندق شهر کرمان را که حاجی علي اکبر (مروج الصنایع) درروي آن دکاکین ساخته است برای تشویق بانیان واگذار نماید

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه پنجم آبان ماه یکهزار و سیصد و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

نایب رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

یکصد هزار تومان اعتبار برای مخارج جشن جلوس و تاجگذاری

مصوب ۲۱ بهمن ۱۳۰٤ شمسی

ماده اول ـ مجلس شوراي ملی یکصد هزار تومان اعتبار براي مخارج جشن جلوس و تاجگذاری اعلیحضرت همیون شاهنشاه پهلوی تصویب مینماید

ماده دوم ـ اعتبار مزبور از صرفه جوئیهاي بودجه هذه السنه مملکتی محسوب خواهد شد

ماده سوم ـ وزارت مالیه مجاز است یکصد هزار تومان اعتبار مذکور در ماده اول را عجالتاً تا تشخیص قطعی صرفه جوئی در حدود بودجه کل مملکتي هذه السنه ۱۳۰٤ محسوب و تادیه نماید

این قانون که مشتمل برسه ماده است درجلسه بیست و یکم بهمن ماه یکهزار وسیصد و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملي رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

بقیه قسمت چهارم

شهریه و مستمریات

قانون

اجازه پرداخت حقوقات تقاعدی صاحبمنصبان واعضاء قدیمی وزارت جنك از حمل سیچقان ئیل ۱۳۰۳ مادام الحیوة

مصوب ۱۷ سرطان ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شوراي ملی تصویب مینماید که وزارت مالیه از ابتدای حمل هذه السنه سیچقان ئیل ۱۳۰۳ همه ساله مادام الحیوة حقوقات تقاعدی صاحبمنصبان و اعضاء قدیمی وزارت جنك سابق را که سالیانه معادل یازده هزار و چهار صد و شصت و هشت تومان وهشت هزارو دویست دینار است موافق ریز ذیل بطور ماهیانه پرداخت نماید ـ وزارت مالیه مکلف خواهد بود هر یك از اشخاص مفصله هر قدر حقوق بصیغه مستمری داشته باشند از هذه السنه مقطوع و ضبط نماید

۱ ـ علی اکبر خان سردار اعتضاد	ماهیانه	٦۰۰	قران
۲ ـ باصر الممالك امیر تومان	»	٦۰۰	»
۳ ـ یدالله میرزا	»	٦۰۰	»
٤ ـ زمان خان	»	٥٥۰	»
٥ ـ سلیمان خان رئیس موزیك	»	٤٥۰	»
٦ ـ محمدصادقخان پسرمرحوم حاج عظیم خان سرتیپ	»	۳۰۰	»
۷ ـ وقار الملك	» »	۳۰۰	»
۸ ـ مسعود لشکر	» »	۳۰۰	»
۹ ـ رضاخان پسر آقاخان	» »	۳۰۰	»

۱۰ ـ میرزا فتح‌الله پیرزاده سرتیپ	ماهیانه	۳۰۰	قران
۱۱ ـ مجلل نظام سرهنك توپخانه	»	۳۰۰	»
۱۲ ـ مجلل نظام سلطان پیاده	»	۳۰۰	»
۱۳ ـ علی نقی خان مدیر اسلحه	»	۳۰۰	»
۱٤ ـ مدیرلشکر پسرمرحوم میرزاسیداحمدخان منشی‌باشی	»	۳۰۰	»
۱٥ ـ میرزاحسنخان نخعی غیرنظامی محاسب توپخانه	»	۳۰۰	»
۱٦ ـ میرزا نبی خان غیر نظامی	»	۲٥۰	»
۱۷ ـ میرزا حسنخان عضو محاکمات عسکریه	»	۲٥۰	»
۱۸ ـ میرزا علیخان مستنطق محاکمات عسکریه	»	۲۰۰	»
۱۹ ـ میرزا تقی خان سلطان کارد همایونی	»	۲۰۰	»
۲۰ ـ عبدالله میرزا رئیس موزیك خراسان	»	۲۰۰	»
۲۱ ـ محسن خان	»	۱٥۰	»
۲۲ ـ یوسف خان بهارلو صاحبمنصب کاردهمایونی	»	۱۰۰	»
۲۳ ـ سید مصطفی خان صاحبمنصب ذخیره	»	۱۰۰	»
۲٤ ـ عبدالحسینخان	»	۱۰۰	»
۲٥ ـ علی	»	٦۰	»
۲٦ ـ وهاب	»	٦۰	»
۲۷ ـ رضا خان نابین	»	٤٥	»
۲۸ ـ جبار	»	٤٥	»
۲۹ ـ شعبانعلی	»	٤٥	»
۳۰ ـ سیف‌الله خان سلطان	»	٤٥	»
۳۱ ـ سید مهدیخان نابین	»	٤٥	»

۳۲ ـ حسین خان تابین	ماهیانه	۴۵	قران
۳۳ ـ سید حسینخان	»	۴۵	»
۳۴ ـ جعفر خان ولد مدیر نظام	»	۴۵	»
۳۵ ـ دکتر حسینخان نراقی طبیب سابق قشون خراسان	»	۱۶۶٫۶۵	»
۳۶ ـ حیدر خان سلطان	»	۲۰۸	»
۳۷ ـ مهدیخان ماور	»	۱۲۰	»
۳۸ ـ میرزا محمود خان غیر نظامی	»	۹۵٫۸	»
۳۹ ـ میرزا محمود خان مؤتمن حضرت	»	۲۴۳٫۹	»
۴۰ ـ مهدیخان منتظم لشکر	»	۲۲۰	»
۴۱ ـ عبد الله میرزا سلطان	»	۱۵۳	»
۴۲ ـ نور محمد خان	»	۱۵۳	»
۴۳ ـ علی اکبر خان	»	۱۵۳	»
۴۴ ـ حاجی عباسقلی خان نایب دوم	»	۷۵	»
۴۵ ـ محمد خان جبه دار باشی غیر نظامی	»	۴۶٫۶	»
۴۶ ـ قاسم خان وکیل باشی	»	۳۰	»
۴۷ ـ عزیز خان	»	۳۰	»
۴۸ ـ رفیع خان شیخ علی تابین	»	۱۱٫۶	»
۴۹ ـ کربلائی حسین سرجوقه	»	۲۱٫۶	»
جمع کل ماهیانه		۹۵۵۷٫۳۵	قران
سالیانه		۱۱۴۶۸۸٫۲۰	قران است

قانون

اجازهٔ پرداخت برجی پنجاه تومان شهریه دربارهٔ آقاشیخ صادق مفیدی ازحمل ۱۳۰۳ مادام الحیوة

مصوب ۷ اسد ۱۳۰۳

مادهٔ واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از اول حمل هذه السنه سیچقان ئیل ۱۳۰۳ مادام الحیوة برجی پنجاه تومان بعنوان شهریه در جزو صورت کل شهریه بگیر ها باسم آقای آقا شیخ صادق مفیدی منظور داشته وپرداخت نماید.

قانون اجازهٔ پرداخت مستمریات شخصی و مستمری وراث صاحبمنصبان واعضاء قدیمی وزارت جنك مادام الحیوة ازحمل ۱۳۰۳

مصوب ۱۵ اسد ۱۳۰۲ شمسی

مادهٔ اول ـ مجلس شورای ملی تصویب مینماید که وزارت مالیه از ابتدای حمل هذه السنه سیچقان ئیل ۱۳۰۳ همه ساله مادام الحیوة مستمریات شخصی صاحبمنصبان واعضاء قدیمی وزارت جنك را بشرح ریز ذیل بطور ماهانه بدون کسر و نقصان بپردازد.

نمرهٔ ترتیبی	اسم ولقب	درجه	مبلغ ماهیانه قران
۱	سید موسی الرضا خان لواء الدوله	سردار	۷۵۰ ر —
۲	حسینخان امنع الدوله	میرپنجه	۷۵۰ ر —
۳	صفاء الدوله		۵۸۳ ر ۳۵
٤	عبدالمحمد خان	سرتیپ	٤۵۰ ر —
۵	ظفرالسلطان	میرپنجه	۳۳٦ ر ٦۵
٦	محمد حسینخان آشتیانی		۳۳۳ ر ۳۵
۷	محمد خان اطریش		۲٦۱ ر ۱۵

نمرهٔ ترتیبی	اسم ولقب	درجه	مبلغ ماهیانه قران
۸	امجد الممالك		۲۲۷ ر ۲۵
۹	محمد حسینخان لاری		۱۸۷ ر ۵۰
۱۰	شفیع خان فراهانی	سرهنك	۱۷۷ ر ۵۰
۱۰	اسد آقا خان	سرتیپ	۸۹ ر ۵ —
۱۲	مسرور نظام		۵٤ ر ۱۵ —
۱۳	محمد حسنخان جلال نظام		۱۰۰ ر —
۱٤	علی اکبر خان	سرتیپ اطریشی	٤۹۳ ر ٤۰
۱۵	غلامرضا خان	میرپنجه	۳۳۳ ر ۳
	جمع		۵۱۲۷ ر ۱ —

ماده دوم — مجلس شورای ملی تصویب مینماید که وزارت مالیه ازابتدای حمل سیچقان ئیل ۱۳۰۳ همه ساله مادام الحیوة مستمری وراث صاحبمنصبان متوفی وزارت جنك سابق را مطابق ریز ذیل بطور ماهانه بدون کسر و نقصان کار سازی نماید.

نمرهٔ ترتیبی	اسم ودرجه متوفي	وراث	مبلغ ماهیانه قران
۱	میرزا حسینخان نایب سرهنك موزیك	اختر خانم عیال	— ر ۳۱۵
۲	ساعد لشکر منشی محاکمات	احمد خان پسر سی تومان مستمری دارد پانزده تومان درمقابل خدمت کسر میشود	— ر ۱۵۰
۳	» » »	فاطمه خانم عیال	— ر ۱۱۵
٤	» » »	محترمه خانم عیال	— ر ۱۱۵
٥	آصف نظام سلطان توپخانه	احمد خان پسر	— ر ۱۱٦
٦	» » »	نصرت الله خان پسر	— ر ۱۱٦
۷	» » »	خورشید خانم عیال	— ر ۵۸
۸	» » »	فرخ تاج خانم دختر	— ر ۵۸
۹	» » »	گوهر تاج خانم دختر	— ر ۵۸
۱۰	» » »	ملك تاج خانم »	— ر ۵۸
۱۱	» » »	قمر تاج خانم دختر	— ر ۵۸
۱۲	» » »	بدر الزمان خانم دختر	— ر ۵۸

نمرهٔ ترتیبی	اسم و درجهٔ متوفی	وراث	مبلغ ماهیانه قران
۱۳	آقا بابا بیك معین نایب	جعفر پسر	۱۹٫۳۵
۱٤	» » »	گوهر دختر	۱۹٫۳۵
۱٥	» » »	حاجیه دختر	۱۹٫۳۵
۱٦	عبدالله بیك توپچی	مرضیه خواهر	—ر ۱٥
۱۷	» » »	عبد الرحیم برادر زاده	—ر ۱٥
۱۸	» » »	عبدالحسین برادر زاده	—ر ۱٥
۱۹	میرزا علی اصغرخان سرهنك	بالا خانم عیال	—ر ٥۰
۲۰	» » »	ملوك خانم صبیه	—ر ٥۰
۲۱	» » »	حاجیه خانم »	—ر ٥۰
۲۲	حاجی خازن لشکر	بیوك خان ۱۹ ساله	۲۹٫۳
۲۳	» » »	عبدالله خان ۱۷ ساله	۲۹٫۳
۲٤	» » »	اسدالله خان ۱۲ ساله	۲۹٫۳
۲٥	» » »	محمد خان ۹ ساله	۲۹٫۳
۲٦	» » »	علی خان ۷ ساله	۲۹٫۳
۲۷	» » »	عباسخان ٤ ساله	۲۹٫۳

نمره ردیف	اسم و درجهٔ متوفی	وراث	مبلغ ماهیانه قران
۲۸	حاجي خازن لشكر	حبیب‌الله ۲ ساله	۲۹٫۳
۲۹	» » »	امیرزاده خانم عیال ۳۰ ساله	۱۴٫۹
۳۰	ژنرال حمزه خان (۱۱۲۷٫۴ تومان مستمري)	مهدي قلیخان پسر	۱۰۴٫۳۵
۳۱	» »	معصومه خانم صبیه	۱۰۴٫۳۵
۳۲	» »	فاطمه خانم »	۱۰۴٫۳۵
۳۳	» »	عیسی خان	۱۰۴٫۳۵
۳۴	» »	حسینعلیخان	۱۰۴٫۳۵
۳۵	» »	اسدالله خان	۱۰۴٫۳۵
۳۶	» »	نجفقلی خان	۱۰۴٫۳۵
۳۷	» »	شهربانو خانم صبیه	۱۰۴٫۳۵
۳۸	» »	بتول خانم عیال	۱۰۴٫۳۵
	جمع		۲۶۷٫۵۲

قانون اجازه پرداخت مبلغ هفتهزار و ششصدو نود و دوتومان شهریه چهارده نفر اعضای قدیمي وزارت امور خاوجه

مصوب ۱۶ اسد ۱۳۰۳ شمسی

مادهٔ اول ـ مجلس شورای ملی تصویب مینماید که وزارت مالیه مبلغ هفتهزارو ششصدونود ودو تومان شهریهٔ چهارده نفراعضاي قدیمی وزارت خارجه‌رامطابق صورت ضمیمه ازهذه السنه سیچقان ئیل ۱۳۰۳ جزو بودجه شهریه هامنظور وبپردازند.

درهذه السنه محل آن از اعتبار بودجهٔ وزارت خارجه است

نمره	اسم	مبلغ تومان	نمره	اسم	مبلغ تومان
۱	آقای میرزا اسحق خان	۱۵۰	۹	علی اکبر	۱۲
۲	» وثیق السلطنه	۱۰۰	۱۰	حاجی هاشم بیك	۱۵
۳	» ناصر الوزاره	۸۵	۱۱	علیخان برلن	۱۰
۴	» اعتصام الممالك	۷۵	۱۲	نایب مختار	۴
۵	» معتصم الملك	۵۰	۱۳	آقاجان بیك	۱۵
۶	» منیع السلطنه	۵۰	۱۴	حاجی احمد علی بیك	۲۰
۷	» صفوة الملك	۴۰		ماهیانه	۶۴۱ تومان
۸	» آقاجان خان	۱۵		سالیانه	۷۶۹۲ تومان

مادهٔ دوم ـ هریك ازآقایان مزبور که دارای مستمری باشند مستمریات ایشان ضبط دولت خواهد شد.

قانون

اجازه پرداخت ماهی هیجده تومان در باره ورثه مرحوم حسین آقا نایب اول تا مدت دوازده سال

مصوب بیستم میزان ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است ازابتدای هذه السنه سیچقان ئیل ۱۳۰۳ ماهی هیجده تومان تا مدت دوازده سال بدو پسر و یك عیال مرحوم حسین آقای نایب اول مستخدم نظمیه از محل شهریه و مستمریات بپردازد

قانون

برقراری ماهی ده تومان شهریه در باره وراث محمد علی سوار کمرك آواچیق

مصوب بیستم میزان ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است که ماهی ده تومان شهریه درحق وراث محمد علی سوار کمرك آواچیق منظور واز روز قتل محمد علي به‌شرح ذیل به ورثه قانونی آنمرحوم از محل مستمریات تادیه نماید ـ

پسر	دختر	عیال
۵۰ قران	۲۵ قران	۲۵ قران

شهریه پسر پس از بلوغ بسن بیست سالگی وشهریه دختر و عیال پس از تزویج باید ضبط شود

قانون

اجازه پرداخت ماهي نود تومان شهریه در باره میرزا عباسعلی خان مجد السلطان مهندس از حمل ۱۳۰۳ مادام العمر

مصوب ۲۲ میزان ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از حمل هذه السنه سیچقان ئیل ۱۳۰۳ مادام العمر ماهی نود تومان شهریه در حق آقای میرزا عباسعلی خان مجدالسلطان مهندس بر قرار و از محل اعتبار مستمری و شهریه ها بدون کسر پرداخت نماید

قانون

اجازه پرداخت حقوق ورثه حاجی علی بابای تاجر تبریزی همه ساله از قرار تومانی یکتومان

مصوب ۲۲ میزان ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ هزار وپانصد وبیست وچهار تومان ونه قران حقوق ورثه حاجی علی بابای تاجر تبریزی را که در مقابل طلب حاجی علی بابا ازدولت برقرار وهمه ساله تومانی یکتومان پرداخت میشده بهمین عنوان جزو قروض دولتی در دفتر دیون عمومی منظور و ازاین به بعد همه ساله بوسیله یك نفر سر پرست و نماینده باحیاء ورثه تومانی یکتومان پرداخت نماید

قانون اجازه پرداخت ماهی ده تومان شهریه در باره وراث مرحوم ضیاء الدین خان

مصوب سیم برج عقرب ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده وزارت مالیه مجاز است که ماهی ده تومان شهریه در باره وراث قانونی مرحوم ضیاء الدین خان (زین العابدین خان پدر وجمیله مادر) از تاریخ اول حمل ۱۳۰۲ برقرار و از محل مستمری و شهریه ها پرداخت نماید

قانون

اجازه پرداخت یکهزار و دویست و هشتاد و نه قران مستمری وتخفیفات سادات زنوز و احتساب آن در مقابل مالیات معوقه ایشان

مصوب ۲ برج عقرب ۱۳۰۳ شمسی

مادهٔ واحده — وزارت مالیه مجاز است معادل یکصدو بیست‌و هشت‌تومان ونه قران مستمری وتخفیفات شخصی سادات زنوز را مطابق صورت ضمیمه ازهر سالی که حساب مالیاتی خودرا تصفیه نکرده اند ازقرار تومانی یك‌تومان درمقابل مالیات معوقه ایشان احتساب نموده و از هذه السنه ببعد هم تومانی یك تومان پرداخت نماید.

ضمیمه قانون مستمری وتخفیفات سادات زنوز

اسامی	مبلغ	
	قران	تومان
حاج میرزا عبدالغني شیخ الاسلام	—	٥٠
میر محمد علي زنوزی	—	٥
میر سید احمد ولد سید موسی	— ٨	٣
میرزا سید سلیمان	— ٩	٢
میرزا سید رضا	— ٤	٩
سید حسن	— ٣	٣
سید سلیمان	— ٥	٣
سید علینقی	— ١	٣
سید عبد الصمد	— ٥	٣
میرزا سید کاظم	— ٦	٣
میرزا سید محمد حسین	— ٦	٧
میرزا سید تقی	—	٧
میرزا سید ابوالحسن	— ٣	٤
میرزا سید غفار	— ٩	٣
میرزا سید آقا	— ٥	٣
میرزا مسعود	— ٤	٢
میرزا سید فضل الله	— ١	٦
میرزا سید رحیم	—	٦
جمع	— ٩	١٢٨

قانون

اجازه پرداخت سیصد تومان ماهیانه بابت مخارج آقاي محمد تقی بیك قوش بیکی از حمل ١٣٠٣

مصوب ٦ جدی ١٣٠٣ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که ماهیانه مبلغ سیصد تومان بدون کسر برای مخارج آقای محمد تقی بیك قوش بیکي بخارائي از محل اعتبار شهریه ها از اول حمل هذه السنه سیچقان ئیل ١٣٠٣ مادام که در ایران متوقف باشند تادیه نماید

قانون اجازه پرداخت مستمریات بازماندکان سه نفر صاحبمنصب سوئدی

مصوب ٥ دلو ١٣٠٢ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ هفت هزار و سیصد و سی و سه فرانك بر طبق کنترانهای منعقده مستمریات اشخاص مفصله را پرداخت نماید

ا ـ عیال لون هبت سالیانه دو هزار فرانك وبعد از فوت او در حق اولادش تا سن بیست و یکسالگی

ب ـ عیال اولسن سالیانه دو هزار فرانك و بعد از فوت او در حق اولادش تا سن بیست و یکسالگی

ج ـ عیال رن سالیانه سه هزارو سیصد وسی وسه فرانك و بعد از فوت او در حق اولادش تا سن بیست و یکسالگی

قانون

اجازه پرداخت ده تومان وششقران وظیفه ورثه مرحوم مجد الاشراف

مصوب ١٠ برج حوت ١٣٠٣ شمسی

ماده واحده وزارت مالیه مجاز است ماهی مبلغ ده تومان و شش قران بالسویه ازمحل اعتبار شهریه ومستمریات باشخاص ذیل که عیال وصغار مرحوم مجدالاشراف هستند از اول حمل ١٣٠٢ پرداخت نماید ـ وظیفه ورثه ذکور تا سن بیست سالگی و ورثه اناث تا وقتی که شوهر اختیار نکرده اند پرداخته خواهد شد .

مریم خانم عزت الدوله عیال ـ علی اکبرخان وحبیب الله خان اولاد ذکور آمنه خانم ملقبه به توران دخت دختر .

پرداخت این شهریه برشهریه ها ومستمریات عمومی اولویت خواهد داشت

قانون

اجازه پرداخت ماهی هیجده تومان درباره ورثه مرحوم مستشار دفتر

مصوب ۱۰ برج حوت ۱۳۰۳ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است که ماهی هیجده تومان مطابق تفصیل ذیل از محل اعتبار شهریه و مستمریات در حق ورثه مرحوم مستشار دفتر منظور و پرداخت نماید.

طوبی خانم عیال مرحوم مستشار دفتر عضو دایره وظایف مادام که شوهر اختیار نکرده	۲۰ قران
عباس خان پسر تا سن بیست سالگی	۳۰ «
هوشنك خان « « «	۳۰ «
اصغر خان « « «	۳۰ «
ابرج خان « « «	۳۰ «
سکینه خانم صبیه مادام که شوهر اختیار نکرده	۲۰ «
اکرم خانم « « «	۲۰ «
جمع	۱۸۰ قران

قانون

اجازه ضبط مستمري ديواني ميرزا حسينخان اقبال الملك و پرداخت شصت تومان شهريه در باره مشار اليه

مصوب ۲۰ اردی بهشت ماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است مبلغ یکهزار و چهارصد و پنجاه تومان مستمری دیوانی آقای میرزا حسینخان اقبال الملك را از ابتدای ۱۳۰۳ ضبط واز اول فروردین ۱۳۰۳ ماهی شصت تومان بطور شهریه مادام الحیوة در حق مشار الیه منظور و از محل اعتبار مستمریات و شهریه ها پرداخت نماید

قانون

اجازهٔ پرداخت چهل و دو قران شهریه در بارهٔ دونفر ورثهٔ حاج علی مصري

مصوب ۲۰ اردی بهشت ماه ۱۳۰٤ شمسی

مادهٔ واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از تاریخ فوت مرحوم حاجی علی معروف بمصري فراشباشی سابق ادارهٔ گمرك گیلان ماهی چهل و دو قران بدو نفر ورثهٔ او بشرح ذیل از اعتبار مستمریات و شهریه ها تأدیه نماید :

محمد خان پسر ناسن بیست و یك سالگی	۲۸ قران
مریم خانم عیال نازمانی که شوهر اختیار نکرده	۱٤ »
	٤۲ قران

قانون

اجازه قطع مستمری شاهزاده کفیل الدوله و شهریه ایرج میرزا و بر قراري پنجاه وچهار تومان خرج تحصیل در باره ایرج میرزا

مصوب ۲۷ اردیبهشت ۱۳۰٤ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملي بدولت اجازه میدهد مبلغ پانصد تومان مستمری شاهزاده محسن میرزا کفیل الدوله و مبلغ دوازده تومان شهریه ایرج میرزا را که در سال جمعاً ششصد و چهل وچهار تومان میشود قطع و درعوض مبلغ پنجاه و چهار تومان شهریه بعنوان خرج تحصیل از اول سنه ۱۳۰٤ الي مدت پنجسال در باره ایرج میرزا بر قرار نماید.

قانون

بر قراری سیصد قران شهریه در باره ورثه مرحوم میرزا محمد علیخان سهراب زاده از حمل ۱۳۰۳

مصوب ۲۷ اردیبهشت ماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده واحده ـ وزارت مالیه مجاز است از اول حمل سنه ۱۳۰۳ ماهی سیصد قران شهریه بورثه مرحوم میرزا محمد علیخان سهراب زاده سر مباشر سابق خالصجات غار و فشافویه بشرح ذیل از اعتبار شهریه و مستمریات بپردازد

منیر آغا عیال تا زمانی که شوهر اختیار نکرده	٦٠	قران
محمد ولي خان پسر تا سن ۲۰ سالگی	۱۲۰	«
محمّد نبی خان « «	۱۲۰	«
	۳۰۰	قران

قانون

اجازه پرداخت یکصد وسی تومان شهریه در باره ورثه مرحوم میرزا اسحق خان رهبر از تاریخ فوت آن مرحوم

مصوب ۲۹ اردی بهشت ماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی بپاس خدمات مرحوم میرزا اسحق خان رهبر در وزارت امور خارجه تصویب مینماید از تاریخ فوت آن مرحوم ماهی یکصد و سی تومان شهریه که سالیانه بمبلغ یکهزار و پانصد و شصت تومان بالغ است بشرح ذیل بورثه آنمرحوم از اعتبار بودجه وزارت امور خارجه پرداخته گردد .

امیر خان پسر تا سن بیست سالگی	۱۵	تومان
منوچهر خان « « «	۱۵	«
حسینخان « « «	۱۵	«
حسنخان « « «	۱۵	«
عباسخان « « «	۱۵	«
اختر خانم دختر تا زماني که شوهر اختیار نکرده	۱۵	«
مهین خانم « «	۱۵	«
ربابه خانم عیال « «	۲۵	«
	۱۳۰	تومان

قانون

اجازه پرداخت مستمریات سنه ۱۳۰۳ وزارت پست و تلگراف بطور موقت ازقرار تومانی یك تومان

مصوب ۱۲ خرداد ۱۳۰٤ شمسی

ماده واحده ـ مجلس شورای ملی تصویب می نماید مبلغ هفده هزارو هفتصدو یکتومان و دو قران و ششصد دینار مستمریات سنهٔ ۱۳۰۳ وزارت پست و تلگراف را مطابق صورت های ضمیمه بطور موقت و برای سنه مزبوره ازقرار تومانی یکتومان از محل اعتبار شهریه ومستمریات ۱۳۰۳ مملکتی و در صورت کافی نبودن آن از محل صرفه جوئی های ۱۳۰۳ مملکتی پرداخت نماید.

صورت متوفیات اعضاء اداره تلگراف که بواسطه عدم تطبیق سن و مدت خدمت وراثشان از دریافت مستمری محرومند

نمره ترتیب	اسم و لقب	محل اقامت	سن	مدت خدمت	عده وراث	مبلغ مستمری ماهیانه دینار	مبلغ مستمری ماهیانه قران	تاریخ فوت	ملاحظات
۱	حاجی رحمة‌الله خان ناظم دیوان	آذربایجان	۳۸	۲۲	٤		۱۵۰	۱۲۹۸ شمسی	
۲	فرخ خان	گیلان	٤۹	۳۳	۳		۹۰	۱۲۹۷ «	
۳	سید محمد خان دبیرالسلطان	فارس	٤۸	۱۰	۱		۹۰	۱۲۹۹ «	
٤	میرزا محمد خان	شیراز	۲۵	۱٤	۱		۸۰	۱۲۹۹ «	در عتبات مرحوم شده است
۵	حاجی علیخان مبصرالممالك	کرمانشاه	۵۰	۳٤	۱	۷۵	٤۳	۱۲۹۶ «	
٦	میرزا عبدالله خان	مشهد	٤۱	۲٤	۳	۷۰	۵۱	۱۲۹۷ «	
۷	میرزا اسمعیل خان	عراق	٤۳	۳٤	٤		۱۵۰	۱۲۹۶ «	
۸	غلامرضا خان ساعد همایون	تبریز	۳۷	۱٦	۳	۸۰	۱۲۰	۱۲۹۸ «	در خراسان است
۹	عبدالله خان خبیر الملك		۳۵	۱۸	۱		۸۳	۱۲۹۷ «	درزنجان مرحوم شده پسرش
۱۰	میرزا تقیخان بشارت همایون	« «	۳۸	۲۳	۵	۵۰	۱۳۷	۱۲۹۷ «	کویا در طهران است
۱۱	میرزا مهدیخان	اصفهان	٤۵	۲۰	۱	۵۰	٤۵	۱۲۹۷ «	
۱۲	میرزا کریمخان غفران السلطنه	همدان	٤۰	۱۹	۲	٤۰	۵۸	۱۲۹٤ «	
۱۳	میرزا داود خان	کرمانشاه	۳۰	۱٤	۱	٤۰	۷۳	۱۲۹٤ «	
۱٤	میرزا حسینخان کسمائی	سبزوار	٦۲	۱٦	۳		۱۳۳	۱۳۰۱ «	
۱۵	میرزا آقا خان میر پنج	شیراز	۵۳	٤۰	۳	٦۰	۱۵۳	۱۲۹٦ «	رئیس عربستان بوده و در همانجا مرحوم شده
۱٦	میرزا حسینخان تنکابنی	طهران		۱۲	۳		۱۱۵	۱۲۹۷ «	
۱۷	رضا قلیخان بشیر همایون	کرمانشاه	۳٦	۲۰	٤	۸۰	۱٤۵	۱۲۹۸ «	
۱۸	میرزا حسنخان قابل	طهران	۳۲	۲۲	۱		٦۰	۱۲۹۷ «	همدان مرحوم شده
۱۹	میرزا محسنخان پروز	«	۵۷	۱٤	٤	۷۵	۷٦	۱۲۹۹ «	
۲۰	محمد تقی میرزا	«	٤۰	۲۱	۳	۷۵	۹٤	۱۲۹۷ «	
۲۱	محمد رضا میرزا	«	۲٤	۹	۳		۱۰۵	۱۲۹۷ «	همدان مرحوم شده
۲۲	حسینعلیخان بشیر زاده	«	۳۳	۱۲	۲	۵۰	۱٤۷	۱۲۹۷ «	
۲۳	میرزا مهدیخان نویدالممالك	استراباد	۳۹	۲۳	۱		۹۰	۱۲۹۷ «	
۲٤	میرزا نبی خان مفتش	مشهد	٤۹	۲۷	۳		۹۰	۱۲۹٤ «	
۲۵	قدرت الله خان	طهران	۳٦	۱۷	۳		۱۲۰	۱۲۹۷ «	
۲٦	غلامحسین خان	آسیا بك	۳۵	۱۷	۳		۱۱۸	۱۲۹۲ «	

نمرهٔ ترتیب	اسم و لقب	محل اقامت	سن	مدت خدمت	عدهٔ وراث	مبلغ مستمری ماهیانه دینار	مبلغ مستمری ماهیانه قران	تاریخ فوت	ملاحظات
۲۷	میرزا عبدالرحیم خان منشی	طهران	۵۶	۱۰	۶		۱۲۵	۱۲۹۷ شمسی	
۲۸	میرزا حسینخان ضرابی	«	۲۹	۱۴	۴	۲۰	۸۲	۱۲۹۸ «	در نوبران مرحوم شده
۲۹	میرزا علینقی خان منشی	رشت	۴۹	۲۳	۳		۹۰	۱۲۹۶ «	
۳۰	میرزا علینقی خان منشی	قم	۴۹	۲۲	۱		۷۵	۱۲۹۴ «	
۳۱	میرزا سید مهدیخان منشی	طهران	۶۴	۲۱	۳		۱۹۵	۱۲۹۸ «	
۳۲	حاجی قاسمخان مخابرالملك	«	۵۳	۳۶	۱		۱۷۰	۱۲۹۸ «	ورثه کویاکرمانشاه رفته اند
۳۳	میرزا باقر خان فراش	«		۱۶	۴		۳۰	۱۲۹۷ «	
۳۴	عبدالمحمد خان خبیرالسلطان	کاشان	۴۳	۲۰	۱	۶۵	۶۶		انار مرحوم شده
۳۵	میرزا محمد خان مشیرالکتاب	طهران		۱۶	۲		۶۰	۱۲۹۳ «	
۳۶	میرزا آقا خان سرتیب	همدان		۱۶	۴		۶۰	۱۲۹۳ «	
۳۷	میرزا سید جعفرخان حمزوی	شیراز	۴۸	۳۲	۴	۸۰	۱۱۶	۱۲۹۸ «	
۳۸	غلامرضا خان ندیم باشی	طهران	۴۹	۳۸	۳	۹۰	۱۴۲	۱۲۹۷ «	
۳۹	میرزا حسینخان پاك چشم	«	۴۸	۲۷	۲		۳۶	۱۲۹۳ «	
۴۰	میرزا محمدخان لسان الممالك	«	۴۸	۳۴	۳		۴۰۰	۱۲۹۸ «	
۴۱	میرزا نصرالله خان اختبار همایون	«	۴۳	۲۵	۲		۱۰۰	۱۲۹۵ «	
۴۲	میرزا مهدیخان مدیر ارسال	«		۲۵	۵	۵۰	۱۳۷	۱۲۹۷ «	
۴۳	محسنخان مدیر دیوان	تبریز		۸	۳		۹۰	قبل از مستر نیو	
۴۴	فتح‌الله غلام	ایوان کیف	۴۷	۲۴	۳		۶۰	۱۲۹۴ «	
۴۵	حسین غلام	میامی	۳۰	۴	۳	۳۰	۴۶	۱۲۹۸ «	زیر سیم مقتول شده
۴۶	حسن خان غلام	مزینان	۳۱	۴	۲	۸۰	۱۶	۱۲۹۸ «	«
۴۷	فرج‌الله غلام	ایوان کیف	۶۲	۴۲	۳		۴۵	۱۲۹۶ «	اسمش در افراد قدیمه نوشته شده
۴۸	اسمعیل غلام	شاهرود	۶۶	۴۹	۵		۵۰	۱۲۹۶ «	«
۴۹	حسین بیك غلام	میانج	۷۰	۳۵	۳		۲۵	۱۲۹۴ «	«
۵۰	میرزا خسرو خان	طهران	۷۰	۳۳	۴	۸۰	۶۲	۱۲۸۵ «	بعد از ۱۳۲۴ پنجسال متوالی خدمت ننموده

نمرهٔ ترتیب	اسم و لقب	محل اقامت	سن	مدت خدمت	عدهٔ وراث	مبلغ مستمری ماهیانه دینار	مبلغ مستمری ماهیانه قران	تاریخ فوت	ملاحظات
۵۱	دهباشی باقر فراش	قزوین	۷۰	۱۴۰	۱		۵		اسمش در افراد قدیمه موجود نیست بعداز ۱۳۲۴ پنجسال متوالی خدمت ننموده
۵۲	میرزا هاشمخان	طهران	۷۰	۴۳	۲		۵۰	۱۲۸۳ شمسی	
۵۳	عباسقلی خان شیرازی	«	۷۰	۴۰	۱		۳۰		« « «
۵۴	نصرالله خان امیر تومان	«		۴۵	۱		۱۲۰		
۵۵	غلامرضا بیك فراش باشی	شیراز	۵۰	۲۱	۳		۲۴	۱۲۹۶ «	
۵۶	میرزا حسنخان بشیر حضرت	طهران	۵۶		۳	۳۰	۸۳	۱۲۹۶ «	در زنجان مرحوم شده و سوابق ایشان معلوم نیست
۵۷	مادام اردشیر						۶۰		سوابق خدمتشان معلوم نیست
۵۸	میرزا حسنخان	همدان			۲		۱۵		« « «
۵۹	والده سید محمد خان	طهران					۳۰		
۶۰	میرزا نصرالله خان	کاشان	۶۹	۲۰			۱۵۰		متقاعد است
۶۱	مسیو قرابط آقانور	اصفهان	۶۲	۲۰			۳۰۰		متقاعد است
۶۲	صادق غلام	«					۲۰		متقاعداست سوابق در دست نیست
۶۳	حاجی میرزا اسمعیل خان اعتبار السلطنه	طهران	۷۰				۵۰۰		
۶۴	میرزا محمد خان دبیر خاقان	»			۱		۱۵۰		
	جمع کل					۷۰	۶۴۴۳		

صورت موظفین غیر قانونی طهران راجع بادارهٔ کل بست در سنهٔ ۱۳۰۲

نمره ترتیب	اسامی	شغل	مدت خدمت	میزان مستمری ماهیانه دینار	ماهیانه قران	سالیانه دینار	سالیانه قران	ملاحظات
۱	آقای ذوالفقار خان مبشر الممالک	موظف	۵۰ سال		۱۰۰۰		۱۲۰۰۰	دوسیه مشارالیه در جریان
۲	ورثه مرحوم اعتمادالوزاره	اجزاء	۲٤ »	٦۰	۲٦٦	۲٦	۳۱۹۹	است هنوز تکمیل نشده که
۳	» » مرتضی قلی بیك	غلام	۱٤ »		۳۰		۳٦۰	مستمری قانونی پیشنهاد شود
٤	» » رضا قلی بیك	«	۱۰ »		٤۵		۵٤۰	
۵	میرزا محمد	فراش	۲۳ »		۵۰		٦۰۰	
٦	ورثهٔ مرحوم ضیاء الدین میرزا	اجزاء	۲۱ »	٤۰	۱۳۳	۸۰	۱٦۰۰	
۷	» » میرزا حسنخان	اجزاء	۱۹ »		۱۰۰		۱۲۰۰	
۸	» » میرزا علی اکبر	فراش	۱٦ »		۳۰		۳٦۰	
۹	» » میرزا آقا مسکین	فراش	۱۵ »		۳۰		۳٦۰	
۱۰	نایب ابراهیم	نایب	۲٤ »		۱۰۰		٦۰۰	اوایل برج میزان ۱۳۰۲
۱۱	ورثهٔ مرحوم داود خان	رئیس آشتیان	۲۰ »		۵۰		٦۰۰	فوت کرده
۱۲	» » میرزا ابراهیم خان	اجزاء پست	۱۹ »	٤۰	۷٦	۸۰	۹۱٦	
۱۳	مسیو برناردی	موظف	۲۲ »		۵۰۰		٤۵۰۰	نه ماه محسوب شده ازاول
۱٤	ورثهٔ مرحوم میرزا علی آقا	فراش	۱۵ »		٦۰		۷۲۰	جدی ۱۳۰۲ مجددا مشغول
۱۵	» » محمد علی بیك	غلام	۸ »		۳۰		۳٦۰	خدمت شده
۱٦	» » میرزا حسینخان	رئیس خرم آباد	۲۳ »		۱۱٦		۱۳۹۲	
۱۷	» » محمودخان	اجزاء کلی پست	۱۹ »		۹۰		۱۰۸۰	
۱۸	» » محمد علی بیك	فراش	۱۵ »		۳۰		۳٦۰	
۱۹	» » میرزا یوسفخان	اجزاء	۲۱ »		۸۰		۹٦۰	
۲۰	» » حسین آقا	فراش	۲۰ »		۲٤		۲۸۸	
۲۱	» » محمد خان	رئیس لاهیجان	۱۸ »		۳۰		۳٦۰	
۲۲	» » میرزا محمد	فراش پست	۲۰ »		۲۵		۳۰۰	
۲۳	شوکت الوزاره	رئیس پست کرمان	۲۲ »		۵۰۰		٦۰۰۰	
۲٤	ورثه مرحوم عبدالوهاب خان	اجزاء	۲۰ »		۱۵۰		۱۸۰۰	
۲۵	» » مشهدی تقی	موزع	۱۳ »		٦۰		۷۲۰	
۲٦	» » محمد حسین بیك	غلام	۲۰ »		۳۰		۳٦۰	

نمره ترتیب	اسامی	شغل	مدت خدمت	میزان مستمری ماهیانه دینار	ماهیانه قران	سالیانه دینار	سالیانه قران	ملاحظات
۲۷	ورثه مرحوم پهلوان محمد	غلام	۲۱ سال		۲۵		۳۰۰	
۲۸	» » علی بیك	»	۲۲ »		٦۰		۷۲۰	
۲۹	» » نایب محمد	»	۱۵ »		٦۰		۷۲۰	
۳۰	» » عزیزالله بیك	»	۱۵ »	۵۰	۲۲		۲۷۰	
۳۱	» » رضا خان	اجزاء درجز	۵ »		۳۰		۳٦۰	
۳۲	» عبدالله بیك	غلام	۲۲ »		۳۰		۳٦۰	
۳۳	» » میرزا عباس	اجزاء	۳۱ »		۱۵		۱۸۰	
۳٤	» » عبدالله خان	»	۲۱ »		۲۵		۳۰۰	
۳۵	» » جعفر قلی بیك	غلام	۱۵ »		۲۰		۲٤۰	
۳٦	» » میرزا عباسخان	اجزاء	٤ »		۲۰		۲٤۰	
۳۷	» » میرزا ولی خان	»	۱۰ »		۳۰		۳٦۰	
۳۸	» » اسدالله خان	»	۲۰ »		۲۵		۳۰۰	
۳۹	» » عبدالله خان	فراش	۹ »		۱۵		۱۸۰	
٤۰	» » علی اکبر بیك	غلام	نا معلوم		۱۰		۱۲۰	
٤۱	» آقا جان بیك	فراش	۱۷ »		۱۰		۱۲۰	
٤۲	باقر خان	غلام	۱۳ »		۸۰		۲۰۰	دو ماه و ۱۵ روز از ۱۵ بر
٤۳	نایب رضا قلی بیك	نایب	۳۰ »		۱۵۰		۱۰۵۰	جوزای ۱۳۰۲ مشغول خدمت شده
								هفت ماه ازاول برج عقرب
								۱۳۰۳ مجددا استخدام شده

نمره ترتیب	اسامی	شغل	مدت خدمت	میزان مستمری ماهیانه قران	میزان مستمری ماهیانه دینار	میزان مستمری سالیانه قران	میزان مستمری سالیانه دینار	ملاحظات
۴۴	ورثهٔ مرحوم سید مهدیخان	عضو	۲۷ سال	۱۰۰		۱۲۰۰		
۴۵	» » محمد رضا بیك	غلام	۳۰ »	۲۰		۲۴۰		
۴۶	» » آوانس خان	عضو	۳۰ »	۵۰		۶۰۰		
۴۷	مشهدی احمد آقا بیك	غلام	۲۲ »	۹۰		۹۰		
۴۸	ورثهٔ مرحوم سید بهمن	«	۳۰ »	۳۰		۳۶۰		یکماهه ازاول نور ۱۳۰۳ مجددا مشغول خدمت شده
۴۹	فرج الله بیك	«	۲۴ »	۷۰		۷۰		
۵۰	ورثه مرحوم کیومرث بیك	«	۴۰ »	۴۵		۵۴۰		یکماهه از اول ثور ۱۳۰۳ مجددا مشغول خدمت شده
۵۱	» » میرزا حسنخان	عضو	۳۰ »	۲۷	۵۰	۳۳۰		
۵۲	ورثه مرحوم معین الوزاره	رئیس دفتر	۳۸ »	۱۱۵		۱۳۸۰		
۵۳	ورثه مرحوم سید علی اکبر	اجزاء	۸ »	۱۰۰		۱۲۰۰		
۵۴	مشهدی محمد علی اعمی	فراش	۲۲ »	۸۰		۹۶۰		
۵۵	ورثه مرحوم مشهدی علی اکبر	«	۳۰ »	۱۰		۱۲۰		
۵۶	ورثه مرحوم ابوالفتح خان	اجزاء	۲۷ »	۱۵۰		۱۸۰۰		
۵۷	ورثه مرحوم آزاد خان	عضو	۷۰ »	۲۰		۲۴۰		ده قران مستمری یکی از ورثه مقطوع شده و اینك بر مستمری ۲ تومان بالغ گردیده
	جمع کل			۵۱۷۱	۴۰	۵۶۶۸۶	۸۰	

صورت موظفین غیر قانونی ولایات ادارهٔ کل پست در سنهٔ ۱۳۰۳

نمره ترتیب	اسامی	شغل	مدت خدمت	میزان مستمری ماهیانه قران	میزان مستمری ماهیانه دینار	میزان مستمری سالیانه قران	میزان مستمری سالیانه دینار	ملاحظات
	عربستان							
۱	میرزا حاجی	عضو محمره	۲۵ سال	۱۴۰		۱۶۸۰		
۲	ورثه مرحوم اسدالله بیك	فراش شوشتر	۲۰ »	۳۰		۳۶۰		
	عراق							
۳	ورثه مرحوم سید هاشمخان	رئیس پست خمین	۲۱ »	۱۰		۱۲۰		
۴	« « خانلرخان	» « ساروق	۲۰ »	۵		۶۰		
۵	« « مشهدی عبدالله	فراش خمین	۲۳ »	۳۰		۳۶۰		
۶	« « میرزا عبدالعظیم	« عراق	۲۸ »	۲۰		۲۴۰		
	آذربایجان							
۷	ورثهٔ مرحوم اسمعیل بیك	فراش تبریز	۱۳ »	۱۶۶۵		۱۹۹۸۰		
۸	« « حیدر بیك	غلام تبریز	۱۵ »	۲۵		۳۰۰		
۹	« « مصطفی خان	رئیس پست سلماس	۱۱ »	۷۵		۹۰۰		
۱۰	« « بنان الدوله	اجزاء پست تبریز	۱۶	۶۰		۷۲۰		
۱۱	« « علی آقا	غلام »	۱۷ »	۳۰		۳۶۰		
۱۲	« « سیف الله	سرایدار	۱۷ »	۴۰		۴۸۰		
۱۳	« « علی اصغر	فراش اردبیل	۱۷ »	۱۲		۱۴۴		
۱۴	« « اسدالله بیك	« تبریز	۲۳ »	۳۰		۳۶۰		
۱۵	« « میرزا حسینخان	اجزاء «	۲۲ »	۶۰		۷۲۰		
۱۶	« « یوسف	فراش مراغه	۱۶ »	۳۰		۳۶۰		
۱۷	« « میرزا صادقخان	رئیس پست بناب	۳۲ »	۵۰		۶۰۰		
۱۸	« « علی آقا بیك	غلام تبریز	۲۶ »	۸۰		۹۶۰		
۱۹	« « ابراهیم بیك	غلام باشی	۳۲ »	۱۵		۱۸۰		
۲۰	« « ممی بیك	غلام تبریز	۳۰ »	۳۰		۳۶۰		
۲۱	« « میرزا حسنخان	نظامت سابق تبریز	۲۵ »	۵۲	۵۰	۶۳۰		
	خراسان							
۲۲	ورثه مرحوم میرزا محمد صادق	ناظم مشهد	۱۹ »	۶۶۶۵		۷۹۹۸۰		

نمرهٔ ترتیب	اسامی	شغل	مدت خدمت	میزان مستمری ماهیانه دینار	ماهیانه قران	سالیانه دینار	سالیانه قران	ملاحظات
۳۳	ورثه مرحوم محمد ابراهیم بیك	غلام مشهد	۱٦ سال	۳۰	٥۳	٦۰	٦۳۹	
۳٤	« « میرزا اسدالله	فراش مشهد	۱۷ «		۳۰		۳٦۰	
۳٥	« « سید عبدالحسین	مباشر قائن	۱۸ «		۲٥		۳۰۰	
۳٦	« « میرزا علی اکبر	غلام مشهد	۱۷ «	٥۰	۳۷		٤٥۰	
۳۷	« « میرزا محمد علی	فراش قوچان	۲۰ «		٦۰		۷۲۰	
۳۸	« « مشهدی حسن	غلام مشهد	۲۲ «		۲۰		۲٤۰	
۳۹	« « میرزا ابراهیمخان	مباشر سابق سبزوار	۲۷ «		۱۲٥		۱٥۰۰	
۳۰	« « میرزا مهدیخان	عضو سابق مشهد	۳٤ «		۸۰		۹٦۰	
	زنجان							
۳۱	ورثه مرحوم نصیر بیك	غلام پست	۲٤ «		٦۰		۷۲۰	
۳۲	« « اسدالله	فراش	۱۷ «	٥۰	۲۲		۲۷۰	
۳۳	« « قربانعلی	غلام سابق طهران	۲٦ «		٤۸		٥۷٦	
۳٤	مشهدی بخشعلی بیك	« «	۲۷ «		۹۰		۱۰۸۰	
۳٥	ورثه مرحوم میرزا بزرك خان	رئیس پست زنجان	۳۰ «		۸۰		۹٦۰	
	فارس							
۳٦	ورثه مرحوم میرزا عبدالحسینخان	مباشر واردات	۱۳ «	٥۰	۲۲		۲۷۰	
۳۷	« « میرزا علیخان	« اصطبلبانات	۲٥ «		٤۸		٥۷٦	
	رشت							
۳۸	ورثه مرحوم نایب علیخان	پیشخدمت رشت	۹ «		۳٥		٤۲۰	
۳۹	« « مشهدی تقی	فراش «	۱٥ «		۲٤		۲۸۸	
٤۰	« « غلامعلی	« «	۱۸ «		۳۰		۳٦۰	
٤۱	« « مشهدی تقی	« «	۲۰ «		۳۰		۳٦۰	
	اصفهان							
٤۲	ورثه مرحوم حسینعلی بیك	غلام پست کاشان	۱۲ «		۸۰		۹٦۰	
٤۳	حبیب‌الله بیك	غلام پست	۲٤ «		۹۰		۱۰۸۰	

نمرهٔ ترتیب	اسامی	شغل	مدت خدمت	میزان مستمری ماهیانه دینار	ماهیانه قران	سالیانه دینار	سالیانه قران	ملاحظات
٤٤	ورثه مرحوم شکرالله	غلام پست	۲٤ سال		٦۰		۷۲۰	
٤٥	« « میرزا ابراهیمخان	اجزاء پست اصفهان	۳ «		٤۰		٤۸۰	
٤٦	« میرزا جلال خان	عضو سابق شیراز	۲۸ «		۸۰		۹٦۰	۲٤ قران از هشت تومان به دونفر ورثه او که در شیراز هستند داده میشود.
	کاشان							
٤۷	ورثه مرحوم مهدی بیك	غلام طهران	۱۷ «		٥۰		٦۰۰	
٤۸	« « علی اکبر بیك	پیشخدمت کاشان	۱۸ «		۲۰		۲٤۰	
٤۹	« « میرزا کاظم	فراش کاشان	۳۳ «		٦۰		۷۲۰	
٥۰	« « میرزا حبیب‌الله خان	اجزاء پست کاشان	۲۷ «		۱۳۰		۱٥٦۰	
٥۱	« « احمد خان	غلام سابق طهران	۳۳ «		٦۰		۷۲۰	
	کرمان							
٥۲	ورثه مرحوم علی اکبر	فراش رفسنجان	۲۷ «		٤۰		٤۸۰	
	همدان							
٥۳	ورثه مرحوم کوچك‌علی بیك	فراش همدان	۱٦ «		۳۲		۳۸٤	
٥٤	« « شکرالله بیك	غلام	۲۳ «		٦۰		۷۲۰	
٥٥	کربلائی علی	فراش پست نهاوند	۲۳ «		٥۰		٦۰۰	
٥٦	ورثه مرحوم مجدالدین خان	اجزاء نهاوند	۲٥ «		۹۰		۱۰۸۰	
٥۷	« « میرزا آقا خان	نظامت کردستان	۳۲ «		٦۰		۷۲۰	
٥۸	« « میرزا بیك	غلام همدان	۲٥ «	٥۰	۲۲		۲۷۰	
	کرمانشاهان							
٥۹	اکرم الدوله	رئیس پست کرمانشاه	۱٥ «		۱٥۰		۱۸۰۰	
٦۰	ورثه مرحوم معین قاجار	رئیس پست قصر	۱٤ «		٦٤		۷٦۸	
٦۱	« « کریم بیك	غلام	۲۱ «		٤۰		٤۸۰	
	استراباد							
٦۲	ورثه مرحوم مشهدی تقی	فراش	۲۹ «		۱٥		۱۸۰	

نمره ترتیب	اسامی	شغل	مدت خدمت	میزان مستمری ماهیانه دینار	ماهیانه قران	سالیانه دینار	سالیانه قران	ملاحظات
	بروجرد							
٦٣	ورثه مرحوم رضا قلیخان	اجزاء بروجرد	۲۰ سال		٥٠		٦٠٠	
	قزوین							
٦٤	ورثه مرحوم سید ابوالحسن	ناظم پست قزوین	۲۲ «		۹۰		۱۰۸۰	
٦٥	« « مشهدی عبدالله	فراش «	۱۵ «		۳۰		۳٦۰	
٦٦	« « میرزا شفیع	مباشر سابق هیدج	۲۵ «	۳۵	۳۳	۲۰	٤۰۰	
٦٧	« « رجبعلی بیك	غلام قزوین	۲٦ «	۰	٥۳		٦۳٦	
	قم							
٦٨	ورثه مرحوم محمود خان	اجزاء پست قم	۲۲ «		۷۰		۸٤۰	
	بوشهر							
٦۹	ورثه مرحوم بشیر مسعود	اجزاء بندرعباس	۲۱ «		٤۳		٥۱٦	
۷۰	میرزا علی آقا	مباشر برازجان	۲۰ «		٦۰		۷۲۰	
	یزد							
۷۱	ورثه مرحوم میرزا حسین	فراش اردکان	۲٤ «		۳۲		۳۸٤	
	جمع کل			٤٥	۳٥۸۳	٤۰	٤۳۰۰۱	

قانون

اجازه پرداخت یکصد تومان شهریه درباره ورثه مرحوم میرزا محمود خان مشاورالملك

از فروردین (۱۳۰۳)

مصوب ۲۲ شهریور ماه ۱۳۰٤ شمسی

ماده واحده — وزارتمالیه مجازاست ازاول فروردین ۱۳۰۳ ماهی یکصد تومان شهریه بورثه مرحوم میرزا محمود خان مشاورالملك ازمحل بودجه وزارت

محسن خان پسر ناسن بیست سالگی	٥۰ تومان
ربابه خانم عیال مادام که شوهر اختیار نکرده	۲٥ «
همدم خانم دختر مادام که شوهر اختیار نکرده	۲٥ «
	۱۰۰ تومان

امور خارجه بشرح فوق تأدیه نماید

قانون

اجازه پرداخت یکصد تومان شهریه درباره ورثه
مرحوم آقا سید محمد رضای مساوات

مصوب ١٤ آبانماه ١٣٠٤ شمسی

ماده واحده — وزارت مالیه مجاز است ماهی یکصد تومان شهریه بورثه مرحوم آقا سید محمد رضای مساوات بشرح ذیل ازروز بعداز وفات آن مرحوم ازاعتبار شهریه ومستمریات بپردازد:

عیال مرحوم مساوات مادام که شوهر اختیار نکرده ٢٠ تومان
آقا جمال پسر آن مرحوم تانکمیل دوره تحصیلات ٢٠ «
آقا سید حسن همشیره زاده آنمرحوم تاتکمیل دوره تحصیلات ٢٠ «
چهار نفر صبایا مادام که شوهر اختیار نکرده اند بالسویه ٤٠ «

قانون

اجازه پرداخت یکصد تومان شهریه درباره زهرا خانم
صبیه مرحوم آقا میرزا علیخان صفا

مصوب ١٩ آبانماه ١٣٠٤ شمسی

ماده واحده — وزارت مالیه مجاز است از اول فروردین ماه هذه السنه ١٣٠٤ ماهی یکصد تومان شهریه بخانم زهراخانم (فروغ الملوك) صبیه مرحوم آقای آقامیرزا علیخان صفا تازمانی که شوهر اختیار نکرده ازمحل اعتبار شهریه و مستمریات بپردازد.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است درجلسهٔ نوزدهم آبانماه یکهزارو سیصدو چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملّی
سید محمد تدین

قانون

اجازهٔ پرداخت شصت تومان بقیهٔ شهریه جمشید خان افشار از فروردین ۱۳۰۴

مصوب ۸ آذرماه ۱۳۰۴ شمسی

مادهٔ واحده — وزارت مالیه مجاز است مبلغ شصت تومان که از دویست تومان شهریه جمشیدخان افشار (مجدالسلطنه) کسر شده از فروردین ۱۳۰۴ به مشارالیه پرداخت نماید

این قانون که مشتمل بریك ماده است درجلسه هشتم آذرماه یکهزارو سیصدو چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

اجازه پرداخت مستمریات سنه ۱۳۰۴ اعضای قدیمی ووراث اعضای متوفی وزارت پست و تلگراف مصوب ۱ دیماه ۱۳۰۴ شمسی

مادهٔ واحده — مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که مبلغ پانزده هزارو یکصدو چهار تومان و یکقران و سه عباسی مستمریات سنهٔ ۱۳۰۴ اعضای قدیمی و وراث اعضای متوفی وزارت پست و تلگراف را مطابق صورت ضمیمه بطور موقت و برای سنهٔ مزبوره از قرار تومانی یکتومان از محل کل اعتبار شهریه و مستمریات (۱۳۰۴) مملکتی پرداخت نماید.

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه اول دیماه یکهزارو سیصد و چهار شمسي بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمّد تدین

ضمیمه قانون اجازهٔ پرداخت مستمریات صورت مستمریات

نمرهٔ ترتیب	اسم	محل اقامت	سن	مدت خدمت	تاریخ فوت	عدهٔ ورثه
۱	حاجی رحمت الله خان ناظم دیوان	آذربایجان	۳۸	۱۷	میزان ۱۲۹۸	٤
۲	فرخ خان	گیلان	٤۹	۳۵	حوت «	۱
۳	سید محمد خان دبیر السلطان	فارس	٤۸	۱۰	۱۲۹۹	۱
٤	میرزا محمد خان	شیراز	۲۵	۱۱	حمل ۱۲۹۹	۱
۵	حاجی علی خان مبصر الممالك	آسیابك	۵۰	۳۳	ثور ۱۲۹٦	۱
٦	میرزا عبدالله خان	مشهد	٤۱	۲۵	حوت ۱۲۹۷	۳
۷	میرزا اسمعیل خان	عراق	٤۳	۳٤	جوزا ۱۲۹٦	۳
۸	غلامرضا خان ساعد همایون	مشهد	۳۷	۱٦	عقرب ۱۲۹۸	۳
۹	عبدالله خان خبیر الممالك	طهران	۳۵	۱٦	جدی ۱۲۹۷	۱
۱۰	میرزا تقی خان بشارت همایون	تبریز	۳۸	۲۵	ثور «	۳
۱۱	میرزا مهدیخان	اصفهان	٤۵	۱۹	اسد «	۱
۱۲	میرزا کریمخان غفران السلطنه	همدان	٤۰	۱۹	« ۱۲۹٤	۳
۱۳	میرزا داود خان	کرمانشاه	۳۰	۱٤	حمل «	۱
۱٤	میرزا حسینخان کسمائی	سبزوار	٦۲	۱۵	میزان ۱۳۰۱	۲
۱۵	میرزا آقا خان امیر پنجه	شیراز	۵۳	۳٦	۱۲۹٦	۳
۱٦	میرزا حسینخان تنکابنی	طهران		۱۲	سرطان ۱۲۹۷	۲
۱۷	رضاقلیخان شیر همایون	کرمانشاه	۳٦	۲۰	حمل ۱۲۹۸	۲
۱۸	میرزا حسین خان قابل	طهران	۳۲	۲۱	میزان ۱۲۹۷	۱

سنه ۱۳۰٤ اعضای قدیمی ووراث اعضای متوفی وزارت پست و تلگراف غیر قانونی ادارهٔ تلگراف

اسامی ورثه	مستمری فعلی ماهیانه د	ماهیانه ق	سالیانه د	سالیانه ق
خدیجه خانم عیال ـ اختر خانم دختر ـ حمیده خانم دختر ـ رابخان پسر		۱۵۰		۱۸۰۰
ابوالفتح خان پسر		۹۰		۱۰۸۰
رضیة السادات عیال		۹۰		۱۰۸۰
سهمی خانم مادر		۸۰		۹٦۰
طاوس خانم عیال	۷۵	٤۳		۵۲۵
بی‌بی خانم عیال ـ عبدالمجید خان پسر ـ عبدالرحیمخان	۷۰	۵۱	٤۰	٦۲۰
بیکم آغا عیال ـ کبری خانم دختر ـ بتول خانم دختر		۱۵۰		۱۸۰۰
زهرا خانم عیال ـ جعفر خان پسر ـ محمد علیخان پسر	۸۰	۱۲۰	٦۰	۱٤٤۹
عبدالحسین خان پسر		۸۳		۹۹٦
مهدی خان پسر ـ اختر خانم دختر ـ زیور خانم عیال	۵۰	۱۳۷		۱٦۵۰
سلطنت خانم عیال	۵۰	٤۵		۵٤٦
علیخان پسر ـ فتح‌الله خان پسر ـ کشور خانم عیال	٤۰	۵۸	۸۰	۷۰۰
سلیمان خان پسر	٤۰	۷۳	۸۰	۸۸۰
اکبر خان پسر ـ عذرا خانم‌دختر		۱۳۳		۱۵۹٦
عیسی خان پسر ـ محمد خان پسر کوهر تاج خانم دختر	٦۰	۱۵۳	۲۰	۱۸٤۳
آقا ولی‌الله پسر ـ علیخان پسر		۱۱۵		۱۳۸۰
قاسم خان پسر ـ وجیهة‌الملوك دختر	۸۰	۱٤۵	٦۰	۱۷٤۹
خورشید خانم مادر		٦۰		۷۲۰

نمرهٔ ترتیب	اسم	محل اقامت	سن	مدت خدمت	تاریخ فوت	عدهٔ ورثه
۱۹	میرزا محسن خان پروز	طهران	۵۷	۱۳	میزان۱۲۹۹	٤
۲۰	محمد تقی میرزا	«	٤۰	۱۸	جوزا۱۲۹۷	۳
۲۱	محمد رضا میرزا	«	۲٤	۱۰	میزان «	۳
۲۲	حسین علی خان بشیر زاده		۳۳	۱۰	جوزا «	۲
۲۳	میرزا مهدی خان نوید الملك	ساری	۳۹	۲۲	حوت «	۱
۲٤	میرزا نبی خان مفتش	مشهد	۵۰	۲۷	« ۱۲۹۵	۲
۲۵	قدرت‌الله خان	طهران	۳٦	۱٦	جوزا۱۲۹۷	۲
۲٦	غلامحسین خان	آسیابك	۳۵	۱٦	سنبله ۱۲۹۲	۲
۲۷	میرزا عبدالرحیم خان منشی	طهران	۵٦	۱۰	ثور ۱۲۹۷	٤
۲۸	میرزا حسین خان ضرابی	«	۲۹	۱۱	عقرب۱۲۹۸	٤
۲۹	میرزا علی نقی خان منشی	رشت	۳۹	۱۵	حوت ۱۲۹۰	۳
۳۰	میرزا علی نقی خان منشی	قم	٤۹	۲۳	« ۱۲۹٤	۱
۳۱	میرزا سید محمد خان منشی	طهران	٦٤	۲۱	عقرب۱۲۹۸	۳
۳۲	حاجی قاسم خان مخابر الملك	کرمانشاه	۵۳	۳٦	حمل «	۱
۳۳	میرزا باقر خان فراش	طهران		۱٦	۱۲۹۷	٤
۳٤	میرزا محمد خان مشیر الکتاب	«	مسن	۱۵	۱۲۹۲	۲
۳۵	میرزا آقا خان سرتیپ	«		۱٤	سرطان۱۲۹۱	٤
۳٦	میرزا سید جعفر خان حمزوی	شیراز	٤۸	۳۱	عقرب۱۲۹۸	٤

اسامی ورثه	مستمری فعلی ماهیانه د	ماهیانه قران	سالیانه د	سالیانه قران
رقیه خانم عیال - نصرة خانم دختر - همدم خانم دختر - شوکت خانم دختر	۷۵	۷٦		۹۲۱
تاج الملوك عیال - عبدالله میرزا پسر - رضا قلی میرزا پسر	۷۵	۹٤		۱۱۳۷
صدریجهان عیال - امیر هوشنك پسر - منوچهر میرزا پسر		۱۰۵		۱۲٦۰
محترم خانم عیال - صالح خان پسر	۵۰	۱٤۷		۱۷۷۰
نصرت الله خان پسر		۹۰		۱۰۸۰
طلعت خانم دختر - علیخان پسر		۹۰		۱۰۸۰
عذرا خانم دختر - عزت خانم دختر		۱۲۰		۱٤٤۰
شمس السادات عیال - غلام رضاخان پسر		۱۱۸		۱٤۱٦
عذرا خانم دختر - میرزا آقاپسر - آقا حسین پسر - آقا یوسف پسر		۱۲۵		۱۵۰۰
فردوس خانم عیال - اقدس خانم دختر - بهجت خانم دختر - ایرج خان پسر	۲۰	۸۲	٤۰	۹۸٦
محمد خان پسر - محمد ربیع خان پسر - صغرا خانم دختر		۹۰		۱۰۸۰
صغرا خانم [ملوك خانم] دختر		۷۵		۹۰۰
ربابه خانم - فاطمه خانم دختر - آغا بیگم خانم		۱۹۵		۲۳٤۰
گلین آغاعیال		۱۷۰		۲۰٤۰
فاطمه خانم عیال - محمد علیخان پسر - حسین خان پسر - عفت خانم دختر		۳۰		۳٦۰
رقیه خانم عیال - صدیقه خانم دختر		٦۰		۷۲۰
غلامرضا خان پسر - غلامعلیخان پسر - منور خانم عیال - ملوك خانم دختر		٦۰		۷۲۰
محترم خانم عیال - سیدجمال‌خان‌پسر - سیدحسنخان‌پسر - حشمت السادات دختر	۸۰	۱۱٦	٦۰	۱٤۰۱

نمرهٔ ردیف	اسم	محل اقامت	سن	مدت خدمت	تاریخ فوت	علت وراثت
۳۷	غلامرضا خان ندیم باشی	طهران	۴۹	۳۵	عقرب۱۲۹۷	۲
۳۸	میرزا حسین خان پاك چشم	«	۴۸	۲۶	اسد ۱۲۹۳	۲
۳۹	میرزا محمد خان لسان الممالك	«	۴۸	۳۳	دلو ۱۲۹۸	۳
۴۰	میرزا نصرالله‌خان اختبار همایون	«	۴۳	۲۵	جدی ۱۲۹۵	۳
۴۱	میرزا مهدی خان مدیر ارسال	«		۲۵	میزان۱۲۹۷	۵
۴۲	محسن خان مدیر نوبران	تبریز			۱۲۸۸	۳
۴۳	فتح الله خان غلام	ایوانکی	۴۷	۲۴	۱۲۹۴	۱
۴۴	حسین خان غلام	مزینان		۲	۱۲۹۸	۴
۴۵	فرج آلله غلام	ایوانکی	۶۲	۴۲	۱۲۹۵	۱
۴۶	اسمعیل غلام	شاهرود	۶۶	۴۹	«	۴
۴۷	حسین بیك غلام	میانج	زیاد	زیاد	میزان۱۲۹۴	۳
۴۸	میرزا خسرو خان	طهران		۴۶	حمل ۱۲۸۷	۳
۴۹	دهباشی باقر فراش	قزوین	۷۰	۴۰	۱۲۸۴	۱
۵۰	میرزا هاشمخان	طهران	۷۰	۴۰	۱۲۸۵	۲
۵۱	عباسقلیخان شیرازی	«		۳۹	۱۲۸۸	۱
۵۲	نصرالله خان امیر تومان	«	۷۰	۴۲	۱۲۸۵	۵
۵۳	غلام رضا بیك فراشباشی	شیراز	۵۰	۲۰	حمل ۱۲۹۶	۳
۵۴	میرزا حسن خان بشیرحضرت	طهران	۵۶	۲۰	جدی «	۳

اسامی ورثه	مستمری فعلی ماهیانه د	ماهیانه قران	سالیانه د	سالیانه قران
افسر خانم دختر - محسن خان پسر	۸۵	۱۴۲	۲۰	۱۷۱۴
زینب خانم توران عیال - زرین خانم ایران دختر		۳۶		۴۳۲
ماهرخ خانم عیال - حشمت خانم دختر - راضیه خانم دختر		۴۰۰		۴۸۰۰
زهرا خانم عیال - عبدالله خان پسر - نیم‌تاج خانم دختر		۱۰۰		۱۲۰۰
سکینه خانم عیال - غلامحسین پسر - عبدالوهاب خان پسر - نصرة خانم دختر - کوهر خانم	۵۰	۱۳۷		۱۶۵۰
حاجی خان پسر - حسین خان - محسنه خانم عیال		۹۰		۱۰۸۰
محمود پسر		۶۰		۷۲۰
زهراخانم عیال - عبدالحسین پسر - فرج‌الله پسر - زهراخانم دختر		۵۰		۶۰۰
سلطان خانم عیال		۴۵		۵۴۰
ربابه کور دختر - فاطمه دختر - زهرا دختر - علی پسر		۵۰		۶۰۰
صغرا خانم دختر - خاور خانم - خیرالله پسر		۲۵		۳۰۰
معصومه خانم - نصرة خانم دختر - شوکت خانم	۸۰	۶۲	۶۰	۷۵۳
بلقیس خانم دختر		۵		۶۰
افسر خانم - عفت خانم دختر		۵۰		۶۰۰
فضل‌الله خان پسر		۵۰		۶۰۰
گوهرتاج دختر - ملکه خانم‌دختر - عشرت الملوك دختر - شمس الملوك دختر - محمودمیرزا پسر		۱۲۰		۱۴۴۰
ماشاء الله پسر - سلمه خانم دختر - بلقیس خانم عیال		۲۴		۲۸۸
عزت‌الله پسر - نصرة‌الله پسر - جانجان خانم عیال	۳۰	۸۳	۶۰	۹۹۶

نمرهٔ ترتیب	اسم	محل اقامت	سن	مدت خدمت	تاریخ فوت	عدهٔ ورثه
۵۵	اردشیر خان	طهران				۱
۵۶	میرزا حسن خان	همدان	مسن بوده	۴۵	۱۲۹۴	۲
۵۷	میرزا سید حسن خان	»		۲۳	۱۲۶۳	۱
۵۸	میرزا نصرالله خان	کاشان	۶۹	۲۲	متقاعد است	
۵۹	مسیو قرابط آقانور	اصفهان	۶۴	۱۹	»	
۶۰	صادق غلام	»	زیاد	زیاد	»	
	حاجی اعتبار السلطنه	طهران	۷۰	۳۸	»	

اسامی ورثه	مستمری فعلی ماهیانه د	ماهیانه قران	سالیانه د	سالیانه قران
مادام اردشیر		۶۰		۷۲۰
رقیه خانم عیال ـ خانم خانمها دختر		۱۵		۱۸۰
علویه کوکب خانم عیال		۳۰		۳۶۰
		۱۵۰		۱۸۰۰
		۳۰۰		۳۶۰۰
		۲۰		۲۴۰
	۹۰	۵۷۱۳	۸۰	۶۸۵۶۶
		۵۰۰		۶۰۰۰
	۹۰	۶۲۱۳	۸۰	۷۴۵۶۶

صورت موظفین غیر قانونی ادارهٔ کل پست

نمرهٔ ترتیب	اسم	محل اقامت	سن	مدت خدمت	تاریخ فوت	عدهٔ ورثه
۱	ضیاءالدین میرزا	طهران	۵۹	۱۸	۱۳ جدی ۱۲۹۸	۱
۲	داود خان	»	۲۷	۱۷	۵ عقرب ۱۲۹۷	۵
۳	اعتماد الوزاره	»	۵۴	۲۲	۱۴ سرطان »	۳
٤	مشهدی علی اکبر	»	۵۲	۲٤	۱۲۸٤	۱
۵	محمد رضا بیك	»	٤٤	۲۹	۱۲۸۸	۱
٦	میرزا حسن خان	»	٤۲	۲۹	»	۲
۷	اوانس خان	»	٤٦	۳۰	۱۲۸۹	۱
۸	سید مهدیخان	»	٤۸	۲۳	۱۳ میزان ۱۲۹۳	۱
۹	معین‌الوزاره	»	۵٤	۳۷	۱۹ حمل ۱۲۹۵	۱
۱۰	پهلوان محمد	»	۵۲	۲۱	۱۰ اسد ۱۲۹۵	۱
۱۱	میرزا آقا مسکین	»	٤۸	۱۵	۱۵ سرطان ۱۲۹۷	۳
۱۲	میرزا عبدالوهابخان	»	۳۵	۱۷	حوت ۱۲۹۳	۳
۱۳	مرتضی قلی بیك	»	۵۵	۱۳	۳ دلو ۱۲۹۹	۱
۱٤	ابوالفتح خان	»	٤۷	۲٦	» ۱۳۰۱	۳
۱۵	سید بهمن	»	۵٤	۲۹	آخر ۱۲۹۰	۱
۱٦	رضا قلی بیك	»	۳٦	٦	۷ حوت ۱۲۹۳	۳
۱۷	میرزا محمد	»	۳۹	۲۲	آخر سنبله ۱۲۹۸	٤
۱۸	میرزاحسین‌خان گرکان	»	٤۸	۱۸	۷ حوت ۱۲۹۰	۳

که مدت خدمت یاسن آنها باقانون استخدام وفق نمینماید

اسامی ورثه	مستمری مطابق سنهٔ ۱۳۰۲ د	ق
ربابه خانم دختر	۷۰	٦٦
زهرا عیال - حاجیه دختر - گوهرتاج دختر - ملك تاج دختر - اختر دختر		۵۰
رقیه - سکینه - فاطمه دختر		۲٦٦
معصومه عیال		۱۰
کشور سلطان دختر		۲۰
ربابه - فاطمه دختر	۵۰	۲۷
سیابط عیال		۵۰
سید علی نقی خان پسر		۵۰
فاطمه دختر		۱۱۵
طوبی دختر		۲۵
ربابه عیال - غنی پسر - فاطمه دختر		۳۰
خانم‌خانمها - اقدس - عزت‌دختر		۱۵۰
عباس پسر		۲۰
فاطمه عیال - بی‌بی دختر - ابوالقاسم پسر		۱۵۰
سید اسفندیار		۳۰
خدیجه عیال - احمد پسر - بتول دختر		٤۵
نصرت عیال - عباس پسر - زرین تاج دختر - محمد علی پسر		۵۰
ربابه عیال - علی اکبر پسر - حسین پسر		۱۰۰

نمره ترتیب	اسم	محل اقامت	سن	مدت خدمت	تاریخ فوت	عده ورثه
۱۹	میرزا علی اکبر	طهران	۳۶	۱۵	اول سرطان ۱۲۹۷	۵
۲۰	میرزا ابراهیم خان	«	۴۴	۱۹	۱۴ سنبله «	۴
۲۱	محمد علی بیك غلام	«	۳۱	۶	۱۶ حوت ۱۲۹۸	۳
۲۲	میرزا علی آقا	«	۳۳	۱۵	۱۰ حمل ۱۲۹۷	۴
۲۳	محمود خان	«	۳۵	۱۷	۱۵ « «	۳
۲۴	محمد علی بیك	«	۴۴	۱۴	۳ جوزا «	۵
۲۵	میرزا یوسف خان	«	۴۸	۱۹	۵ « «	۴
۲۶	حسین آقا	«	۴۴	۱۹	۲۳ « «	۳
۲۷	میرزا محمد خان	«	۵۶	۱۷	آخر حوت ۱۲۹۰	۱
۲۸	میرزا محمد فراش	«	۶۵	۱۹	آخر سرطان «	۲
۲۹	مشهدی تقی	«	۵۰	۱۲	آخر ثور ۱۲۹۴	۳
۳۰	محمد حسین بیك	«	۵۲	۱۹	« اسد «	۱
۳۱	علی بیك	«	۴۴	۲۱	۲۵ دلو ۱۲۹۸	۲
۳۲	نایب محمد	«	۷۰	۱۴		۲
۳۳	عزیزالله بیك	«	۳۱	۱۴	دلو ۱۲۹۰	۹
۳۴	رضا خان	«	۲۰	۵	آخر حوت «	۲
۳۵	عبدالله بیك	«	۷۰	۲۰	« «	۱

اسامی ورثه	مستمری مطابق سنه ۱۳۰۳ قران	د
صاحب عیال - زهرا عیال - بهیه دختر - رحمت‌الله پسر - قدرت‌الله پسر	۳۰	
فاطمه عیال - زینت عیال - اشرف دختر - علی پسر	۷۶	۴۰
سکینه مادر - ملوك عیال - نصرت دختر	۳۰	
حسین پسر - حسن پسر - قمر عیال - قدسیه دختر	۶۰	
احمد پسر - زهرا دختر - سکینه عیال	۹۰	
علی اکبر پسر - فاطمه دختر - طوبی عیال - زهرا دختر - صغری دختر	۳۰	
فاطمه عیال - حاجیه دختر - توران دختر - افسر دختر	۸۰	
بتول عیال - حوا دختر - محمد جعفر پسر	۲۴	
خانم صاحب عیال	۳۰	
عالیه عیال - فاطمه دختر	۲۵	
خدیجه عیال - بتول دختر - عذرا دختر	۶۰	
فخر تاج دختر	۳۰	
غلامرضا پسر - هماخانم عیال	۳۶	
کوهر تاج عیال - حسین پسر	۶۰	
بی‌بی مادر	۲۲	۵۰
زیور عیال - فاطمه دختر	۳۰	
صاحب سلطان عیال	۳۰	

نمره ترتیب	اسم	محل اقامت	سن	مدت خدمت	تاریخ فوت	عدهٔ ورثه
۳۶	میرزا عباس	طهران	۵۴	۱۲	آخرحوت ۱۲۹۰	۱
۳۷	عبدالله خان	«	۶۰	۱۹	« «	۲
۳۸	جعفر قلي بيك	«	۳۹	۱۴	« «	۲
۳۹	میرزا عباس خان	«	۵۴	۳	« «	۱
۴۰	میززا علی خان	«	۳۷	۹	« «	۱
۴۱	اسدالله خان	«		۱۹	« «	۱
۴۲	عبدالله خان	«	۳۶	۹	« «	۲
۴۳	آقا جان بيك	«	۳۶	۱۵	« «	۲
۴۴	کیومرث بيك	«	۵۲	۳۹	۱۲۹۲	۲
۴۵	سید علی اکبر خان	«		۸	۲۵میزان ۱۲۹۳	۱
۴۶	ذوالفقار خان	«	۸۲	۳۹		
۴۷	اسد بيك	تبریز	۵۲	۲۰	۵ قوس۱۲۹۷	۲
۴۸	یوسف بيك	«	۴۲	۱۳	۵ حوت۱۳۰۰	۱
۴۹	علی آقا غلام	«	۳۷	۶	حمل ۱۲۹۴	۱
۵۰	میرزا اسمعیل	«	۴۷	۲۹	۵ ثور ۱۲۹۷	۱
۵۱	سیف الله بيك	«	۴۶	۱۴	اول‌حوت۱۲۹۶	۴
۵۲	بنان العدالة	«	۴۵	۱۴	سرطان ۱۲۹۴	۳
۵۳	میرزا حسین خان	«	۴۹	۲۰	۱۴حمل ۱۳۰۰	۱

اسامی ورثه	مستمری مطابق سنه ۱۳۰۳ د	ق
ستاره عیال		۱۵
سکینه عیال فاطمه دختر		۲۵
طوبی دختر - خانم بالا دختر		۲۰
عفت دختر		۲۰
خدیجه عیال		۳۰
صدیقه دختر		۲۵
کشور سلطان عیال - حاجیه دختر		۱۵
سکینه عیال - معصومه دختر		۱۰
خاور عیال - عزیزه دختر		۴۵
کوهر دختر		۵۰
		۱۰۰۰
خانون عیال - زهرا دختر		۳۰
اصغر پسر		۳۰
حسینعلی پسر		۳۰
فاطمه دختر		۱۶ ۶۵
کشور دختر - کبری دختر - ربابهٔ دختر - خدیجه عیال		۴۰
سارا عیال - ابوالقاسم پسر - اختر دختر		۶۰
غلامعلی پسر		۶۰

نمره ردیف	اسم	محل اقامت	سن	مدت خدمت	تاریخ فوت	عده ورثه
٥٤	علی اصغر	تبریز	٣٢	١٤	٣سرطان١٢٩٧	٢
٥٥	علی آقا بیك	«	٤٤	٢٥	١٧ اسد ١٣٠٠	٢
٥٦	میرزا صادق خان	«	٥٢	٣٩	٢٨سرطان١٢٩٧	٣
٥٧	ابراهیم بیك	«	٥٤	٣١	جوزا ١٢٩٤	١
٥٨	میرزا حسین خان	«	٥٥	٢٤	حوت ١٢٨٩	٣
٥٩	ممی بیك	«	٤٧	٢٩	٨ میزان ١٢٩٧	٥
٦٠	میرزا مصطفی خان	«	٣٠	٩	میزان ١٢٩٤	١
٦١	حیدر بیك	«	٥٩	١٤	سرطان ١٢٩٤	١
٦٢	میرزا علی اکبر	مشهد	٣٩	١٥	٢٥ ثور١٣٠٠	٢
٦٣	میرزا اسدالله	«	٣٨	١٥	٢٨جوزا١٢٩٧	٢
٦٤	میرزا صادق خان	«	٦٦	١٨	ثور ١٢٧٢	١
٦٥	سید عبد الحسین خان	«	٤١	٩	میزان ١٢٩٨	١
٦٦	محمد حسن بیك	«	٧١	٢٠	حمل ١١٩٧	١
٦٧	میرزا مهدی خان	«	٥٥	٣٠	ثور «	٢
٦٨	میرزا ابراهیم خان	«	٥٠	٢٥	٢٨ اسد «	٤
٦٩	محمد علی فراش قوجان	«	٥٤	١٩		
٧٠	مشهدی عبدالله	عراق	٦٤	٢٥	اول‌سرطان١٢٩٨	٣
٧١	عبدالعظیم بیك	«	٤٨	٢٦	٢٧ اسد١٢٩٧	١
٧٢	خانلر خان	«	٤٧	١٩	٢١قوس ١٢٨٨	٤

اسامی ورثه	مستمری مطابق سنه ١٣٠٣ د	قران
رضاپسر		١٢
زهرة النساء عیال ـ شوکت دختر		٨٠
شیرین دختر ـ رضوان دختر ـ عزیزالله پسر		٥٠
عذرا دختر		١٥
غلامرضا پسر ـ کوکب دختر ـ شوکت دختر		٥٢
ابراهیم پسر ـ قاسم‌پسر ـ کوکب‌دختر ـ حاجیه‌دختر ـ فاطمه‌عیال		٣٠
فرنگیز دختر		٧٥
فاطمه سلطان دختر		٢٥
حسن پسر ـ معصومه عیال	٥٠	٣٧
سکینه عیال ـ افسر دختر		٣٠
صغری‌عیال	٦٥	٦٦
زین العابدین	٦٥	١٦
شوکت دختر		٢٠
فاطمه عیال ـ بی‌بی عیال		٨٠
آسیه عیال ـ منصوره دختر ـ بهجت دختر ـ اسمعیل‌پسر		١٢٥
		٦٠
اقدس دختر ـ طاهره دختر		٣٠
لیلی عیال ـ خانم دختر		٢٠
اسمعیل		٥

نمره ترتیب	اسم	محل اقامت	سن	مدت خدمت	تاریخ فوت	عده ورثه
۷۳	سید هاشم خان	عراق	۳۸	۲۱	سنبله ۱۲۸۸	۱
۷۴	اسدالله بیك	عربستان	٤۸	۱۸	۳۰حمل ۱۳۰۱	۱
۷۵	رضاقلی خان	بروجرد	٥٤	۲۹	۱۲۸۸	۲
۷٦	میرزا حسین	یزد	٥۹	۲۰	۱٦ سرطان ۱۳۰۰	۳
۷۷	مشهدی تقی	استراباد	٥٥	۲۸	میزان ۱۲۹۳	۱
۷۸	شکرالله بیك	همدان	٥۰	۲۳	۸ قوس ۱۲۹۸	٥
۷۹	کربلائی علی	»	٥۹	۲۲		
۸۰	مجدالدین خان	»	۳۷	۲٤	۲۳دلو ۱۳۰۱	۱
۸۱	میرزا آقا خان	»	٤٥	۳۱	۱۸ اسد ۱۲۸۹	۳
۸۲	میرزا بیك	»	٥۰	۲٥	ثور ۱۲۹۱	۲
۸۳	علی اکبر	کاشان	٥٥	۱۷	اول سنبله ۱۲۹۲	۱
۸٤	مهدی بیك	»	٤۲	۱٦	ثور »	۱
۸٥	احمد خان	»	٥۲	۳۲	۱۷ثور ۱۲۹٦	۲
۸٦	میرزا کاظم	»	٥٤	۳۲	۲۹عقرب ۱۲۹۹	٤
۸۷	میرزا حبیب‌الله خان	»	٦۷	۲٦	۲۱دلو ۱۳۰۱	۱
۸۸	شکرالله	اصفهان	٤٥	۲۳	۱٥ثور ۱۳۰۱	٦
۸۹	میرزا جلال خان	»	٤۷	۲۷	۱۱حوت ۱۲۹٥	۷
۹۰	حسنعلی بیك	»	۸٦	۱۱	اول حوت ۱۲۸۷	۱

اسامی ورثه	مستمری مطابق سنه ۱۳۰۳ د	ق
سید جلال خان		۱۰
خورشید عیال		۳۰
زهرا دختر - عباسقلی پسر		٥۰
رقیه عیال - فاطمه دختر - صغری دختر		۳۲
خورشید عیال		۱٥
صاحب سلطان عیال - بانو عیال - صدیقه دختر - غلامحسین پسر - اسدپسر		٦۰
		٥۰
حمیده عیال		۹۰
بتول دختر - ملیحه دختر فاطمه عیال		٦۰
خدیجه عیال - رقیه دختر	٥۰	۲۲
فاطمه بیکم عیال		۲۰
علی اکبر پسر		٥۰
حسن پسر - حسنی عیال		٦۰
خانم سلطان عیال - مرصع عیال - فتحعلی پسر - حسین پسر	—	٦۰
بی‌بی عیال	—	۱۳۰
خانم سلطان عیال - طرب انگیز دختر - خانم دلبر دختر - خانم مثبت دختر - فتح الله پسر - اصغر پسر	—	٦۰
علی محمد پسر - نورالدین پسر - فرح انگیز دختر - بهجت انگیز دختر - آغابی‌بی عیال - خانم عیال - خانم ماهی عیال	—	۸۰
منور عیال	—	۸۰

نمره ترتیب	اسامی	محل اقامت	سن	مدت خدمت	تاریخ فوت	عده ورثه
۹۱	میرزا ابراهیم خان	اصفهان	٤٦	۳	۱۰ سنبله ۱۳۸۹	۲
۹۲	بشیر مسعود	بوشهر	۳۷	۱۸	۱۱ جدی ۱۲۹۵	۱
۹۳	میرزا علی خان	»	٦۳	۱۹		
۹٤	عبدالحسین خان	فارس	۳۵	۱۲	ثور ۱۲۹۵	۲
۹۵	میرزا علی خان	»	٤۵	۲٤	۲۹ جوزا ۱۲۹٦	۲
۹٦	میرزا محمود خان	قم	۳۹	۱۹	۷ دلو ۱۳۰۰	۷
۹۷	علی اکبر	کرمان	٤۵	۲٦	۳ دلو ۱۳۰۰	۲
۹۸	کریم بیك	کرمانشاه	۵۰	۱۸	۵ حمل ۱۳۰۱	۱
۹۹	معین قاجار	»	۳۰	۱۳	۱۱ عقرب ۱۲۹۸	۳
۱۰۰	تقی	رشت	٤۱	۱۳	۱۹ عقرب ۱۲۹۵	٤
۱۰۱	مشهدی غلام علی	»	٤۷	۱٦	۱۳ جوزا ۱۲۹۸	٦
۱۰۲	نایب علیخان	»	٤۸	۸	جوزا ۱۲۹۸	۳
۱۰۳	تقی بیك	»	۳۳	۱۷	۱۵ میزان ۱۳۰۰	۱
۱۰٤	رجبعلی بیك	قزوین	۳۹	۲۵	۲۷ سنبله ۱۲۸۹	۱
۱۰۵	سید ابوالحسن	»	٤۵	۱۸	۲۰ خوت ۱۲۹۳	۳
۱۰٦	میرزا شفیع	»	٤۷	۲٤	فوس ۱۲۸۷	۱
۱۰۷	مشهدی عبدالله	»	۵۸	۱۳	۱۹ عقرب ۱۲۹۸	۱
۱۰۸	نصیر بك	زنجان	۵۱	۲۲	آخر حوت ۱۲۹٤	۲

اسامی ورثه	مستمری مطابق سنه ۱۳۰۳ قران	د
بلقیس دختر - منور دختر	۲۰	—
غلام عباس پسر	٤۳	—
	٦۰	—
عطاءالله پسر - عظیمه دختر	۲۲	۵۰
حسینعلی - حسنعلی	٤۸	—
لطفان خانم عیال - عذرا دختر - بی بی دختر - معصومه دختر - محمدعلی پسر - مصطفی پسر - مرتضی پسر	۷۰	—
صغری بیکم عیال - عباس پسر	٤۰	—
مریم همشیره	٤۰	—
نصرت الله پسر - اختر دختر - بهجت دختر	٦٤	—
غلام عباس پسر - محمد پسر - هاجر دختر - نجمیه دختر	۲٤	—
ابراهیم پسر - محمد پسر - عزیزالله پسر - منصور دختر - نرجس دختر - خانمی عیال	۳۰	—
سلطان دختر - محمد آقا پسر - اسمعیل پسر	۳۵	—
صغرا عیال	۳۰	—
کوهر مادر	۵۳	—
مولود دختر - نجیبه دختر - آقاضیاء الدین پسر	۹۰	—
رفیع پسر	۳۲	۳۵
بلقیس عیال	۳۰	—
خورشید عیال - زهرا دختر	٦۰	—

نمره ترتیب	اسم	محل اقامت	سن	مدت خدمت	تاریخ فوت	عده ورثه
۱۰۹	اسد الله بیك	زنجان	٦٤	۱٦	سنبله ۱۲۹۷	٤
۱۱۰	قربانعلی	«	٥٤	۲٥	حوت ۱۲۹٦	٤
۱۱۱	بخشعلی بیك	«	٥۲	۲٦		
۱۱۲	میرزا بزرك خان	«	٤۸	۳۰	جدی ۱۲۹۲	۱
۱۱۳	آزاد خان	طهران				۲

اسامی ورثه	مستمری مطابق سنه ۱۳۰۳ د	مستمری مطابق سنه ۱۳۰۳ قران
صغرا عیال - اکبر پسر - اصغر پسر - فرخنده دختر	٥۰	۲۲
احمد پسر - اصغر پسر - بتول دختر - سعادت مادر		٤۸
رقیه عیال		۹۰
فاطمه عیال - زهرا دختر		۸۰
		۳۰
	٤۰	٦۳۷۳
	۸۰	۷٦٤۸۰

صورت فوق ضمیمه قانون اجازه پرداخت مستمریات سنه ۱۳۰٤ اعضای قدیمی و وراث اعضای متوفی وزارت پست و تلگراف صحیح است

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

اجازهٔ پرداخت یکصد تومان شهریه در بارهٔ میر صادق خان طباطبائی وکیلی از اول فروردین ماه ۱۳۰۴

مصوب اول دیماه ۱۳۰۴ شمسی

مادهٔ واحده — وزارت مالیه مجاز است بپاس خدمات آقای میر صادق خان طباطبائی وکیلی از اول فروردین ۱۳۰۴ ماهی یکصد تومان شهریه از محل اعتبار شهریه و مستمریات در بارهٔ مشارالیه بر قرار و پرداخت نماید

این قانون که مشتمل بر یك ماده است در جلسه اول دیماه یکهزار و سیصد و چهار شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمد تدین

قانون

برقراری هیجده فقره شهریه و مستمری

مصوب ۲۱ بهمن ماه ۱۳۰۴ شمسی

ماده اول ـ مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد مبلغ ۵۸۴۴۰۸ قران شهریه های مفصله ذیل را برقرار و از محل اعتبار شهریه و مستمریات باستثنای شهریه ورثه فرزانه وشهریه ورثه مرحوم میرزا مسعود خان مفتاح که از محل اعتبار بودجه وزارت خارجه پرداخته خواهد شد تادیه نماید و هزار و پانصد و بیست و چهار تومان وسه قران مستمری ورثه مرحوم حاجی علی بابای تاجر تبریزی را بجزو فقره ۱۸ در دفاتر مستمریات از قرار تومانی یك تومان ثبت و پرداخت نموده و قانون وظایف را در مورد مستمری هر یك از وراث شامل نماید ـ

فقرات	تفصیل	مبلغ ماهیانه قران
۱	ـ ورثه مرحوم میرزا یوسف خان عضو سابق تحدید گیلان: خانم گل عیال ۲۵ قران ـ عباس خان و حسین خان وحسن خان بالسویه ۷۵/ قران	۱۰۰/ »
۲	ـ ورثه قانونی عبدالمحمود ملاح ازاول فروردین ۱۳۰۲	۴۵/ »
۳	ـ مبلغ سی ویکتومان وپنجقران شهریه اختر خانم عیال مرحوم میرزا حسین خان ضبط ودرعوض از اول فروردین ۱۳۰۳ مبلغ مزبور در باره اختر خانم عیال ـ هاجر خانم همشیره ـ علینقی خان نوه مرحوم میرزا حسین خان نایب سرهنك موزیك بالسویه برقرار میشود	۳۱۵/ »

فقرات	تفصیل	مبلغ ماهیانه قران
٤	ـ ورثه مرحوم محمّد هاشم خان پیشخدمت سابق اداره گمرك : معصومه خانم عیال وطوبی خانم صبیه هر نفری یازده قران ومحمد خان پسر ۲۲ قران	٤٤/ «
٥	ـ زائر عبدالله خان از اول فروردین ۱۳۰۳ مادام الحیوة :	٧٥/ «
٦	ـ ورثهٔ مشهدي یادکار از اول فروردین ۱۳۰۳ : غلام عباس پسر ۳۰/۹ قران ـ سکینه عیال ۱۵/٤٥ قران ـ دختر ۱۵/٤٥ قران	٦١/٨ «
٧	ـ ورثه حسن خان : فاطمه خانم عیال وفخرالملوك صبیه ازاول فروردین ۱۳۰٤ بالسویه	٢٥٠/ «
٨	ـ ناصرخان ومهری خانم پسروزوجه مرحوم محمود آقاخان ازاول فروردین ۱۳۰٤ بالسویه بیست تومان	٢٠٠/ «
٩	ـ حسن خان واحمد خان وناصرعلیخان وبدرزمان خانم اولاد مرحوم میرزا علیخان فرزانه از تاریخ ۱۳ فروردین ۱۳۰٤ درجزو بودجه وزارت امور خارجه بالسویه	٥٠٠/ «
١٠	ـ سلطان خانم عیال مرحوم میرزا محمدخان مفاخر السلطنه ازاول فروردین ۱۳۰٤	٣٠٠/ «
١١	ـ میرزا تقیخان محمدی عضوسابق وزارت داخله از اول فروردین ۱۳۰٤	٤٠٠/ «
١٢	ـ نادره خانم ـ افسرخانم ـ سرورخانم ـ طالعه خانم صبایا ودرخشنده خانم عیال مرحوم عنایت‌الله خان فومنی بالسویه از تاریخ فوت عنایت الله خان	٣٠٤/ «

فقرات	تفصیل	مبلغ ماهیانه قران
١٣	ـ ماهی نود تومان شهریه مرحوم عباسقلی خان ثقفی ضبط ودرعوض چهل و پنجتومان شهریه ازتاریخ فوت آن مرحوم ازقرار ذیل : درباره وراث مفصله برقرارمیشود : صدیقه خانم وشوکت خانم عیال ازقرار نفری دوازده تومان ـ زیبنده خانم صبیه وملك تاج خانم نوادهٔ دختری نفری هشت تومان ـ منصوره خانم پنجتومان	٤٥٠/ «
١٤	ـ سیصدو شصت تومان مستمری دیوانی مرحوم میرزاتقي خان ضیاء دفتر ضبط واز اول فروردین ۱۳۰٤ ماهی سی تومان دربارهٔ هفت نفراولاد صغیر و یکنفر عیال آن مرحوم مطابق تفصیل ذیل برقرار میشود احمدخان ـ محمدخان ـ امیرخان نفری ٥٥ قران نصرت خانم وافسر خانم وشوکت خانم ومعصومه خانم صبیه و خدیجه خانم عیال از قرار نفری ۲۷ قران	٣٠٠/ «
١٥	ـ ورثهٔ مرحوم میرزامسعود خان مفتاح از محل بودجهٔ وزارت امور خارجه از اول فروردین ۱۳۰٥ یکصدوده تومان بقرار ذیل: سکینه خانم عیال بیست تومان ـ محمدحسن خان وعباس آقا وناصر خان پسر هریك پانزده تومان والیه خانم وراضیه خانم ونیره خانم دختر هر یك پانزده تومان	١١٠٠/ «
١٦	ـ ششصدوچهارده تومان و چهار قران مستمری دکتر محمد خان شیخ قطع وازاول سال ۱۳۰٥ تا مدت پنجسال ماهی پنجاه تومان خرج تحصیل طب ومیکرب شناسی در اروپا دربارهٔ غلامرضا خان شیخ همشیره زاده مشارالیه برقرارمیشود وازآن ببعدضبط میشود	٥٠٠/ «
١٧	ـ نود تومان شهریهٔ مرحوم میرزاسید امین خان ازاول سنهٔ ۱۳۰۲	

فقرات	تفصیل	مبلغ ماهیانه قران
	تا روز وفات آنمرحوم (١٤ اردیبهشت ١٣٠٤)بورثهٔ قانونی او	
	(شهریه سنهٔ ١٣٠٢ ازمحل بودجه همان سال وزارت داخله پس	
	ازتصویب اعتبار مخارج متفرقه سنهٔ ١٣٠٢ وپرداخت بقیهٔ شهریه	
	ازاعتبار شهریه و مستمریات بعمل خواهد آمد)	٩٠٠ »
	جمع فقرات ١ـ١٧ ماهیانه ٥٨٤٤/٨»	

١٨ ـ هزارو پانصدوبیست‌و چهارتومان‌وسه قران مستمری ورثهٔ مرحوم حاج علی بابا تاجر تبریزی بقرار ذیل :

اولاد آقا عبد الرحیم ولد ارشدحاجی علی بابا :		مبلغ سالیانه قران
حاجی میرزا احمد منشی		٤٥٥٢
آقا میرزا محمود دروجه ورثه‌اش		٤٥٥٢
فاطمه خانم صبیه	٥٠٠	٩٦٠٤ »
اولاد آقای آقا کاظم پسر حاجي علی بابا :		
میرزا حسینعلی		٧٥٠
میرزا نصرالله	٧٥٠	٩٥٠٠ »
اولاد آقا هاشم پسر حاجی عبدالکریم :		
آقا علی اکبر		٦٣
آقا محمد علی		٦٣
آقا اسمعیل		٦٣
آقا ابراهیم		٦٣
حاجی بالا		٦٣
سلطنت خانم		٣١
فاطمه خانم صبیه حاج عبدالکریم		٣٠٠

		مبلغ سالیانه قران
آقا تقی پسر حاجی عبدالکریم		٣٣٣
خانم جان خانم والده آقا تقی ولد حاجی عبدالکریم	١٦٠	١١٣٩
اولاد آقا مهدی. ورثهٔ او پسر دیگر حاجی علی بابا :		
آقا مصطفی	٣٧١ قران	
میرزا عبد الحسین	٣٧١ »	
طوبی خانم	١٨٧ »	
ایران خانم	١٨٨ »	
عبد الله خان	٣٧١ »	١٥٠٠
نواده دختری حاجی علی بابا :		
میرزا محمد خان ولد میرزا عبد الباقي	١٠٠٠ »	
صدیقه خانم صبیه » »	٥٠٠ »	١٥٠٠
جمع کل فقره ١٨ سالیانه ١٥٢٤٣ قران		

ماده دوم ـ وراث ذکور تا سن ٢١ سالگی و اناث مادام که شوهر اختیار نکرده اند حق دریافت شهریه را خواهند داشت باستثنای فقره ١٨ (راجع بورثه حاجی علي بابا)

ماده سوم ـ قانون ٢٢ میزان ١٣٠٣ نسبت بورثه حاجی‌علی بابا ملغی‌است

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه ٢١ بهمن ماه ١٣٠٤ شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

سید محمّد تدین

قسمت پنجم

تصمیمات متفرقه

از صفحه ۴۹۱ تا صفحه ۵۰۰

فهرست تصمیمات متفرقه

نمره ترتیب	شرح	از صفحه	تا صفحه
۱	پرگرام کابینه آقای سردار سپه	۴۹۱	
۲	تصمیم مجلس راجع بتعیین تکلیف رجوع لوایح بکمیسیونها و شعب	۴۹۲	
۳	» » » به تشکیل کمیسیونی برای تجدید نظر در قانون استخدام کشوری	۴۹۳	
۴	تصمیم مجلس راجع به تشکیل کمیسیونی برای تعیین تکلیف مطلب مندرجه در ماده ۱۲ نظامنامه داخلی	۴۹۴	
۵	تصمیم مجلس راجع به محفوظ بودن سابقه مذاکرات نمایندگان درابتدا وانتهای جلسات	۴۹۵	
۶	تصمیم مجلس راجع به طبع متن فرانسه امتیاز نامه نفط شمال بکمپانی سینگلر امریکائی	۴۹۶	
۷	تصمیم مجلس راجع بدعوت دولت بتشکیل هیئت مختلطی برای مطالعه درامور اقتصادی	۴۹۷	۴۹۸
۸	تصمیم مجلس راجع بتشکیل کمیسیون شش نفری موسوم بکمیسیون اقتصادیات	۴۹۹	
۹	تصمیم مجلس راجع بدعوت دولت بتعمیر مقبره حکیم ابوالقاسم فردوسی	۵۰۰	

قسمت پنجم

تصمیمات متفرقه

پروگرام مشی کابینه

آقای سردار سپه

مصوب ۲۶ حمل ۱۳۰۴

پروگرام عملی هیئت دولت بقراری است که ذیلا بعرض مجلس شورای ملی میرسد

۱ تشیید روابط حسنه با دول متحابه

۲ تکمیل قوای دفاعیه مملکت و گذرانیدن قانون خدمت نظامی عمومی اصلاح و تکمیل ادارات امنیه و نظمیه ولایات بر مبانی جدیده و گذرانیدن قانون سجل احوال

۳ تکمیل قوانین عدلیه و بسط تشکیلات آن در ولایات

٤ تکمیل وسائل تعمیم و ترقی معارف وصحیه و گذرانیدن قانون استخدام معلمین

۵ تعدیل بودجه و گذرانیدن قانون ممیزي و اصلاح طرز وصول مالیات بطریقی که رعایت حال مؤدیان مالیات بشود

٦ گذرانیدن امتیاز نفط شمال موافق قانونی که از مجلس چهارم گذشته است و تقدیم لایحه راه آهن و راه شوسه با استفاده از منابع ثروت مملکت

۷ توحید اوزان و مقادیر از روی مبانی علمی

۸ تکمیل تاسیسات پست وتلگراف وبسط آنها بنقاطی که تاکنون موجود نبوده است و تاسیس پست هوائی و تلگراف بی سیم .

راجع بنظامنامه داخلی

تصمیم دائر به تعیین تکلیف رجوع

لوایح بکمسیونها و شعب

مصوب ۲ جوزا ۱۳۰۴ شمسی

مطابق مواد ۱۲ و ۲۳ و ۳۰ نظامنامهٔ داخلی کلیه لوایح دولت در صورتیکه مطلب مربوط بکمسیونهای موجوده ذکر شده در ماده ۱۵ و ۱۸ باشد مستقیماً بدون ارجاع بهشعبه بکمسیونهای مربوطه ارجاع شود واگر لوایح غیر مربوط بکمسیونهای موجوده باشد بشعب رجوع خواهد شد

تصمیم راجع به تجدید نظر در قانون استخدام کشوری

مصوب ۵ سرطان ۱۳۰۳ شمسی

« نظر باینکه قانون استخدام کشوری نواقصی دارد که در عمل معلوم گردیده مجلس شورای ملی تصویب مینماید که کمیسیونی مرکب از شش نفر از شعب برای تجدید نظر در قانون استخدام کشوری انتخاب شده و مطالعات خود را بمجلس راپرت دهند »

راجع بنظامنامه داخلی

تصمیم راجع بتشکیل کمیسیونی برای تعیین تکلیف (مطلب)

وتهیه موادي برای آن

مصوب ۵ سرطان ۱۳۰۳ شمسی

« مجلس شوراي ملی تصویب مینماید که برای تعیین تکلیف (مطلب) و مداقه و تهیه موادی راجع بان کمیسیونی مرکب از شش نفر از شعب انتخاب شود »

راجع بنظامنامه داخلی

تصمیم راجع به محفوظ بودن سابقه مذاکرات نمایندگان در ابتدا و انتهای جلسات

مصوب ۱۷ سرطان ۱۳۰۳

سابقه مذاکرات نمایندگان در ابتدا و ختم مجلس چون برخلاف نظامنامه نیست کماکان السابق محفوظ باشد

تصمیم راجع به طبع متن فرانسه امتیاز نامه نفط شمال بکمپانی سینکلر امریکائی

مصوب ۲۶ سرطان ۱۳۰۳

« مجلس شورای ملی تصویب میکند متن فرانسه امتیاز نامه نفط شمال بکمپانی سینکلر امریکائی طبع و بین نمایندگان توزیع شود »

تصمیم راجع بدعوت دولت بتشکیل هیئت مختلفی برای مطالعه در امور اقتصادی و تسلیم راپرت آن بمجلس شورای ملی

مصوب ۷ عقرب ۱۳۰۳

« مجلس شورای ملی دولت را دعوت می کنند باینکه در ظرف سه ماه بوسیله هیئت های مختلفه مرکب از مطلعین ادارات واشخاص بصیر غیر اداری مسائل ذیل را جزء بجزء تحت مطالعه آورده و در موضوع هریك از آنها راپرت مفصل جامعی تهیه و با پیشنهاد های مقتضیه تقدیم مجلس شورای ملی نماید :

۱ — نواقص فعلی طرز زراعت ـ راه عملی رفع نواقص اساسی بطور صریح و روشن ـ وسائل علمی دفع آفات فلاحتی مانند ملخ و سن و زنك بقسمی که مقدور و عملی باشد ـ و میزان مخارج اصلاحات فلاحتی

۲ ـ اصول مختلفه که فعلا در نقاط مختلفه ایران سهم مالك و رعیت را معین می کنند ـ کدام یك از آن اصول بیشتر قابلیت تعمیم دارد ؟ نقشه تشویق مالك و رعیت به آبادی

۳ ـ نقشه عملی تشویق وبسط ابریشم کاری درایران ـ اعتباری که در این راه برای دولت لازم است

٤ ـ حالت فعلی زراعت وتجارت تریاك ـ میزان سالیانه محصول تریاك در ایران ـ مقداری که سالیانه در ایران تریاك و شیره کشیده می شود اگر دفعتاً این زراعت قدغن بشود چه ضرر واقعی برای مملکت دارد ؟ اگر صلاح در ترك تدریجی این زراعت است چند سال مهلت باید داد ؟ چه زراعتی را

باید بیشتر سعی کرد قائم مقام زراعت تریاك بشود ؟ نقشه عملی برای رسیدن بمقصود که عبارت از بر انداختن زراعت تریاك است میزان اعتباری که دولت برای اجرای آن نقشه لازم دارد چیست ؟

٥ ـ ازنقطه نظر آبادی املاك وعایدات دولت خالصجات را دولت بفروشد بهتر است یاخیر ؟ اگر صلاح درفروش خالصجات است فروختن تمام املاك خالصه بهتر است یا فروش قسمتی از آن ؟ در صورت فروش املاك خالصه بترتیب استهلاکی فروختن بهتر است یا بطریق دیگر ؟ اگر قسمتی از خالصجات یا تمام آن باید بملکیت دولت باقی بماند اجاره دادن خالصه جات مفیدتر است یا اداره آنها بتوسط خود دولت ؟ اگر بطریق استهلاکی خالصجات دولت فروخته شود چه میزان ازاین راه عاید دولت خواهد شد ؟

٦ ـ تشخیص طرقی که از نقطه نظر اقتصادی تسطیح آنها اهمیت وفوریت دارد ـ تسطیح ونگاهداری طرق بوسیله دولت بهتر است یابتوسط شرکت های تجارتی ؟ مخارج تسطیح و نگاهداری طرق مهمه ـ نقشه تبدیل وسائل نقلیه فعلی (دواب) باتومبیل های بارکش .

۷ ـ تهیه مقدمات جلب کارگر ومخصوصاً فلاح خارجی بایران و ترتیب نقشه که با رعایت لزوم جلوگیری از مضار سیاسی و نژادی ـ فلاح و صنعتگر خارجی را بتوطن در ایران تشویق کند »

تصمیم راجع به تشکیل کمیسیون شش نفری منتخبه از شعب بنام اقتصادیات براي حل مشکلات مسائل اقتصادی

مصوب سوم عقرب ۱۳۰۳ شمسی

« مجلس شوراي ملی تصویب میکند یك کمیسیون شش نفري از شعب بنام کمیسیون اقتصادیات برای حل مشکلات مسائل اقتصادی انتخاب شده ونظریات دیگران نیز بآن کمیسیون ارجاع شود »

تصمیم راجع بدعوت دولت به تعمیر مقبره حکیم ابوالقاسم فردوسي

مصوب پانزدهم حوت ۱۳۰۳ شمسی

« مجلس شورای ملی دولت را دعوت مینماید که مبلغ کافی برای تعمیر مقبره حکیم ابوالقاسم فردوسی در بودجه خود منظور و برای تصویب به مجلس شورای ملی پیشنهاد نماید »

غلط نامه

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۲۵	۱۸	ر	را
۳۷	۱	در صورتیکه	در صورت
۵۷	۱۷	هرگاه‌مشروط	هرگاه معامله مشروط
۵۹	۱۰	برات	وجه‌برات
۶۰	٤	ماده ۱٤٦	ماده ۱٦٤
٦۳	٥	درانده	دارنده
۷۱	۲	سازد	سازند
۷٤	۲۱	ایندت	این مدت
۸۸	۱٤	خساراتی	خیاراتی
۱۰۸	۱۷	یا شخص	باشخص
۱۱٤	۲	بیست و هفتم	بیست و هشتم
۱۲۲	۱	شمسی	هجری شمسی
۱۲۹	۹	مقاسها	مقباسها
۱۳۱	۱۹	مقاسهای	مقیاسهای
۱۳۲	٥	مقباسی	مقیاس
۱٤٦	۷	هستم	هستیم
۱٥۲	۱	خواهد شد	خواهند شد
۱٦٦	۲۱	ماده چهارم	ماده چهاردهم

صفحه	سطر	غلط	صحیح
۱۸٤	ستون ۳ سطر ۹ مقابل بارفروش	۲ نفر	۳ نفر
۱۸٥	ستون۲ سطر ۹	باقران	بافران
۱۸۷	سطر ۱۱	۱٤۳۰	۱۳۰٤
۱۹۷	۱٥	بکیر	بکیرد
۲۰٥	۱۲	کمتراز	تکرار
۲۲٤	۱۲	هر کدام	هر کاه
۲۳۲	۱۳	ماده ۱۲۹	ماده ۱۳۹
۲۳۷	۲	بدون	بدون اجرت
۲٥۱	۳	بس	بسن
۲٦۰	۱۰	قبض وغیره	قبض و غیره
۲۷٥	٥	فضائی	قضائی
۲۷۹	۱	ولایت‌عهد	ولایت عهد سابق
۲۸۱	۱۰	مقره	مقرره
۲۸۳	۱٥	مراتع	مرتع
۲۸۳	۲۱	نمایند	نماید
۲۹۱	۱۳	محضر	محاضر
۲۹۱	۱۷	تنویت	تفویت
۲۹۲	۹	جلولیری	جلوکیری
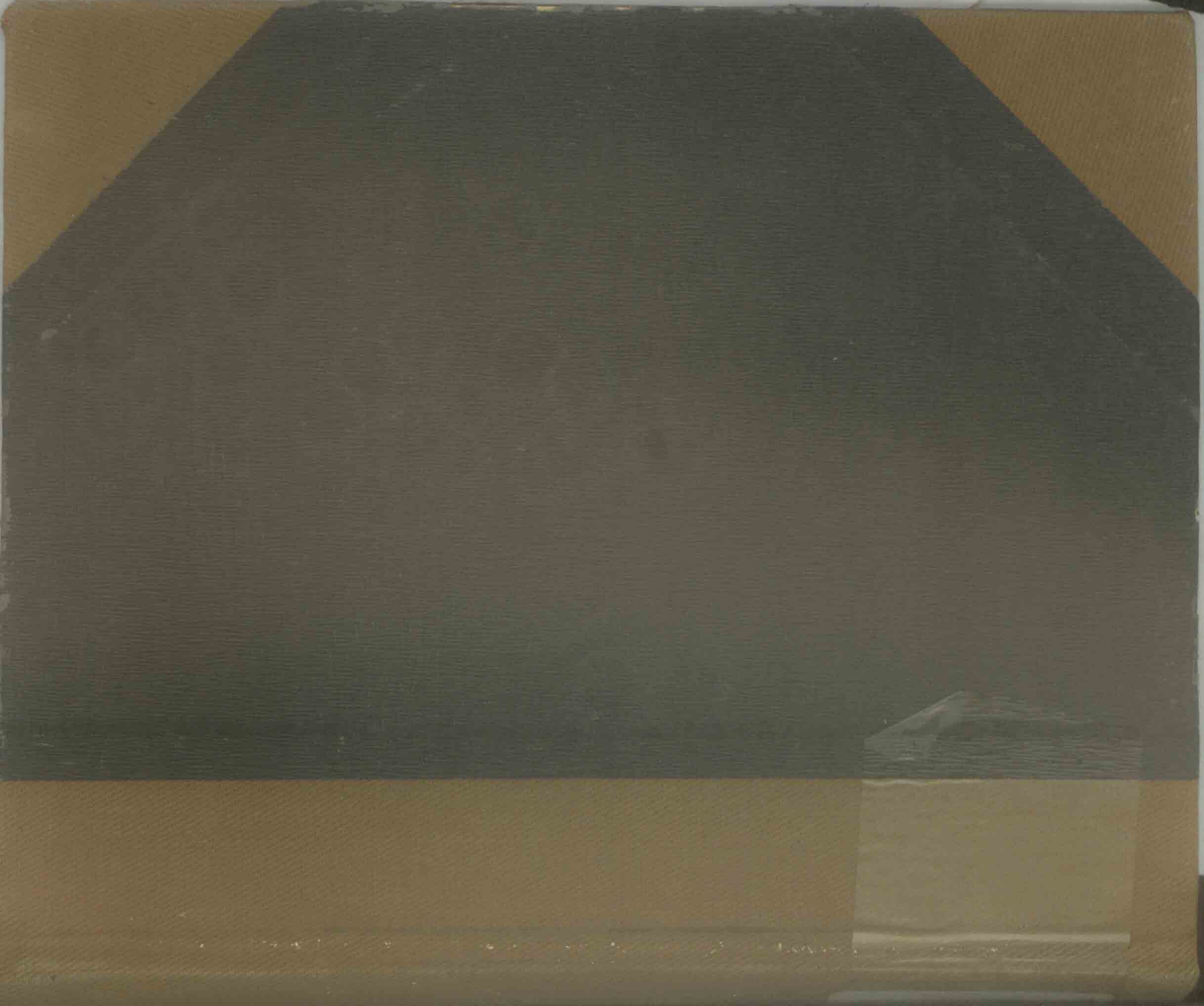
صفحه		غلط	صحیح	صفحه	سطر	غلط	صحیح
۲۹۲	۱۶	مینماید	نماید	۴۰۱	مقابل نمره ترتیب ۶۲	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰
۲۹۲	۱۷	بعلاوه .ای	بعلاوه .برای	»	» » ۶۳	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰
۲۹۸	۱۸	۱	۲	»	» » ۶۴	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰
۳۰۰	۲	تغیراتی	تغییری	»	» » ۶۵	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰
۳۰۹	۱۱	مقر	مقرر	»	» » ۶۶	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰
۳۱۵	۱	یا	با	»	» » ۶۷	۵۰۰۰۰	۵۰۰۰
۳۳۹	۱۰	بحالصحجات	بخالصحجات	۴۱۰	سطر ۸	پرداخته	پرداخت
۳۴۱	۱۵	قانون ۲۳	قانون مورخ ۲۳	۴۱۳	۵	بودجه سنه	بودجه مصوب سنه
۳۷۰	۱۸	سیاه جنکلها	میاه و جنکلها	۴۱۶	۶	که عمارت	عمارت
۳۶۶ مکرر ۳۷۲	۱۰	برج	برج بعد	۴۲۸	سطر آخر ستون جمع	۲۶۷,۵۲	۲۶۸۵,۲۰
	۶	عدلیه را	عدلیه	۴۶۰	مقابل نمرهٔ ترتیب ۲		
۳۷۵	۲	۱۳۰۲	۱۳۰۴		ستون دینار سالیانه	۲۶	۲۰
۳۹۱	۲	۷۰۱۵۴۸۲۸	۷۵۱۵۴۸,۲۸	۴۷۳	مقابل نمرهٔ ترتیب ۲۴	نوید الملك	نوید الممالك
۳۹۳	۱۳	وزاتمالیه	وزارتمالیه	۴۹۵	سطر ۳	جلسات	جلسه
۳۹۵	۱۵	مریضخانه تدارك	مریضخانه و تدارك				
۳۹۶	۸	خرده مالکینی	و خورده مالکینی